Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Shakespeare, William.
Titel | Title:	William Shakespeare's tragiske Værker.
Bindbetegnelse | Volume Statement:	Vol. 4
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kiøbenhavn : Fr. Brummer, 1807-1825
Fysiske størrelse | Physical extent:	9 bd.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

ad. 4

William Shakspeare's

Tragiske Værker,

oversatte

af

Peter Foersom,

kongelig Skuespiller.

Fierde Deel.

I Alles Liv er en historisk Gang,
som de henfarne Tiders Art afbilder;
hvo ret vil agte paa den, han kan spaae,
og træffe i det Hele grant paa Ting,
som end til Liv ei kom, men kuns i Frøe
og spæde Spire ligge opbevared':
De Ting er' Tidens Ruge-Æg og Yngel.

Kong Henrik den Fierde
2 Deel, 3 Scene.

Kiøbenhavn, 1816.

Forlagt af Fr. Brummer.

Trykt hos C. Græbe.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Kong Henrik den Fierde.

Anden Deel.

König Heinrich den Vierte.

Unter Acte.

Personer.

Kong Henrik den Fierde.

Henrik, Prinds af Wales; og siden Kong Henrik den Femte. } Kongens Sønner.

Thomas, Hertug af Clarence. }

Prinds Johan af Lancaster. }

Prinds Humphrey af Gloceſter. }

Greven af Warwick. } Tilhængere af Kongen.

Greven af Weſtmoreland. }

Gower. }

Harcourt. }

Den første Dommer i Kongens Overhofret.

En Herre af Overdommerens Følge.

Greven af Northumberland. } Fiender af Kongen.

Scroop, Erkebiſkop af York. }

Lord Mowbray. }

Lord Haſtings. }

Lord Bardolph. }

Sir John Coleville. }

Travers og Morton, Betientere hos Northumberland.

Falſtaff.

Bardolph.

Piſtol.

En Page.

Poins og Peto, i Prinds Henriks Følge.

Dompap og Tys, Fredsdommere fra Landet.

David, Tiener hos Dompap.

Muggen, Skygge, Vorte, Skakmat, Tyrekalv; Rekruter.

Kloe og Snare, Retsbetjentere.

En Portner.

Rygtet, som Prologus.

Lady Northumberland.

Lady Percy.

Madam Raskenfart, en Vertinde.

Dorthe Lagensplitter.

Adelsherrer og Følge. Høvedsmænd, Krigere, Sendebud, Kjelderssvende, Politiessvende, Kammertienere o. s. v.

Scenen er England.

Indledning.

Warkworth. Uden for Northumberlands Borg. Rygtet træder ind heel bemalet med Tunger.

Rygtet.

Nu aabner Øren; thi hvo tillukker
sin Høre-Port, naar Rygtet taler høit?
Fra Morgenlandet til det dorske Vesten,
paa Vinden som min Posthest, gior jeg kiendbar
hver Daad begyndt paa denne Tumleklode:
Bagtale sidder steds' paa mine Tunger,
den jeg i hvert Sprog taler ud, og stuver
med Løgnbud alle Dødeliges Øren.
Om Fred jeg taler da, naar lønligt Fiendskab
al Verden saarer, under Trygheds Smiil;
og hvo, undtagen jeg, undtagen Rygtet
gior rædsom Mynstring, og slagfærdigt Forsvar,
mens Aaret, svulmende af andre Uheld,
troes svangret af den barske Blodhund Krig,
hvad ei saa er? See! Rygtet er en Fløite,
som Nid, Mistanke og Formodning blæser,

og af saa let et Greeb, at selv Uhyret
med de utalte Hoveder, den stedse
splidagtige, foranderlige Mængde
kan spille paa den. Dog hvad har jeg nødigt
at sønderlemme mit velkiendte Legem
her for mit Huusfolk? Hvad vil Nygtet her? —
Jeg løber foran Konning Henriks Seir;
som i en blodig Mark ved Shrewsbury
har slaget ung Heedspore, samt hans Tropper,
og netop udslukt dristig Oprørs Flamme
med Oprørsmandens Blod. Dog — er det rigtigt
saa flux at tale Sandhed? nei, min Sag er
at sprede ud — at Henrik Monmouth faldt
hist for Heedspores vrede Helteværd;
og at for Dougla's Harme Kongen har
i Døden sit gudsalvede Hoved bøiet.
Sligt har jeg udspreedt i hver Bye imellem
hiin kongelige Mark ved Shrewsbury
og den ormstukne Ridderborg, hvor gamle
Northumberland, Heedspores Fader ligger
paa Sygeseng. Bud iler hid paa Bud,
og ingen af dem bringer andet Nyt,
end hvad jeg dem har lært. Fra Nygtets Tunger
de bringe falsk sød Trøst herhid fra Slaget:
det værre er, end det, som sandt sig har tildraget.

Kong Henrik den Fierde.

Første Act.

Første Scene.

Sammesteds.

Borgvægteren ved Porten. Lord Bardolph træder ind.

Bardolph.

Hvo vogter Porten? — Heida! hvor er Greven?

Borgvægteren.

Hvem skal jeg sige ham I er?

Bardolph.

Stig Greven

Din Herre, at Lord Bardolph her ham venter.

Borgvægteren.

Hans Herlighed gaaer i sin Æblegaard;
Bank paa Borgporten blot, min ædle Herre!
og han vil svare selv.

(Northumberland træder ind).

Bardolph.

Her kommer Greven.

Northumberland.

Hvad Nyt, Lord Bardolph! Nu hvert Øieblik
maa være frugtbar Moder til et Krigspuds:
vi d Tiden er: og Tvedragt, lig en Hest,
riigt overfodret, har sig revet løs,
og render Alt omkuld.

Bardolph.

Min ædle Greve,
Jeg bringer sanddru Nyt fra Shrewsbury.

Northumberland.

Gud give! godt.

Bardolph.

Saa godt man sig kan ønske: —
Kongen er saaret dødelig: Prinds Henrik
i Græsset bed for Eders vakkre Søn;
og begge Blunter faldt for Douglas's Haand.
Den unge Prinds Johan, og Westmoreland
og Stafford har smurt Haser; Henrik Monmouths

det fede Svin, hiin Mudderpram Sir John,
fangen af Eders Søn: O slig en Dag,
saa fægtet, saa benyttet, saadan vunden,
kom siden Cæsars Lykke ei, før nu;
vor Old den adler!

Northumberland.

Men hvor har I det fra?
I saae Valpladsen? kom fra Shrewsbury?

Bardolph.

Jeg talte med en Mand, som kom derfra;
En Adelsmand, optugtet vel, vel omtalt,
han gav mit Budskab freidigt mig for Sandhed.

Northumberland.

Der er min Tiener Travers, hvem jeg sendte
afvigte Tirsdag, for om Nyt at høre.

Bardolph.

Paa Veien fik jeg Forspring for ham, Herre!
og knap er han forsynet med et Budskab,
som ene mig han jo maa efterstige.
(Travers træder ind).

Northumberland.

Nu Travers! hvad godt Nyt har I at bringe?

Travers.

Mylord! Sir John Umfrevile jog mig hiem
med Glædes-Nyt; og, da hans Hest var bedre,

han Forspring fik. Strax kom stærkt sporende
en Herre, fast af Jil og Hast forkommet,
og holdt hos mig, at Hesten kunde puste:
han spurgte Vei til Chester: og jeg spurgte
ham saa igien om Nyt fra Shrewsbury.
Han sagde: „Opstand har kun daarlig Lykke;
kold var den unge Henrik Pereys Spore:"
dermed han gav sin raske Ganger Tøilen,
og fremad bøiet jog bevæbnet Hæl
fast Sporens hele Hiul i Ridehoppens
stønnende Sider: saadan foer han frem;
han syntes i sin Fart at sluge Veien;
og flyede Spørgsmaal fleer'.

Northumberland.

Ha! — Nok engang:
han sagde Pereys Spore kold var bleven?
Heedspore nu Koldspore? og at Opstand
slet Held kun har?

Bardolph.

Jeg siger, ædle Herre!
hvis Eders Søn ei Dagens Herre er,
vil for en Dukke Silke jeg bortgive
mit Baronie! — Tael ikke herom meer!

Northumberland.

Hvor kunde han, den Travets ræd forbi,
berette Tabet da saa punktligt?

Bardolph.

Han?

Det var en Uselryg, som havde stiaalet
den Hest han reed paa, og saa sandt jeg lever,
har han i Veiret talt! — See! der er meer Nyt!
(Morton træder ind).

Northumberland.

Ja, hiin Mands Pande, lig et Titelblad,
Indholdet af et tragisk Værk bebuder.
Saa seer Strandbredden ud, naar mægtig Vandflom
har Vidnesbyrd om Voldmagt efterladt. —
Siig, Morton, kommer Du fra Shrewsbury?

Morton.

Jeg løb fra Shrewsbury, min ædle Herre!
hvor rædsom Død paatog sig fælest Maske,
for os at skrække.

Northumberland.

Hvorledes gaaer det da min Søn og Broder?
Du skiælver; — denne Bleghed paa Din Kind
fortæller bedre end Din Mund Dit Ærind'.
Just slig en Mand, saa mat, saa aandeløs,
saa mørk, saa død i Blik, saa sorgbespændt
drog Priams Omhæng i den døde Nat,
og vilde sagt: hans Troia stod i Luer.
Dog Priamus fandt Ild, før hiin fandt Tunge,

og jeg min Percys Død, før Du den melder.
Du vilde sige: „denne Heltedaad
„har Eders Søn giort; denne Eders Broder;
„saa streed den ædle Douglas"; og tilstoppe
mit graadige Øre med de Dierves Daad; —
i Enden, for mit Øre ret at stoppe,
Du med et Suk bortvifter al hiin Priis,
og ender: Broder, Søn og Alt er falden.

Morton.

End lever Douglas, saa og Eders Broder:
Men Herre! Eders Søn —

Northumberland.

Ja, han er død.
See, hvor Mistanke har en færdig Tunge!
Den, som blot frygter Ting, han ei vil vide,
faaer ved Instinct af Andres Øine Kundskab,
at hvad han frygted', indtraf. — Dog, tael, Morton;
Din Greve stig, hans Ahnelse er Løgn,
og sødt-beskiømmet vil jeg føle mig,
og riig Dig giøre, for Du saa mig krænker.

Morton.

I er for stor til jeg kan Jer modsige:
for sand er Eders Aand: for vis er Frygten.

Northumberland.

Alt det uagtet, stig ei: „død er Percy."
En sær Bekiendelse staaer i Dit Øie:

Du ryster Hovedet: og tror det Fare,
hvad heller Synd at sige Sandhed mig.
Hvis han er slagen, tael! Ei saarer Tungen,
som melder kun hans Død; han synder, som
den Døde lyver paa: ei han som siger:
den Døde er ei levende: Dog har
den første Bringer af et Sørgebud
et slet belønnet Embed, og hans Tunge
steds' efter lyder som den dumpe Klokke,
der ringede for hedenfarne Ven.

Bardolph.

Jeg kan ei tænke, Eders Søn er død.

Morton.

Det gior mig ondt, jeg tvinger Jer at troe
hvad Himlen give ei jeg havde seet.
Men disse Øine saae ham blodbestænkt,
mat, aandeløs, kun svagt giengieldende
Henrik af Monmouths Slag, hvis raske Harme
den aldrig ræde Percy slog til Jorden,
hvorfra med Liv han aldrig meer sprang op.
Kort sagt: hans Død (hvis Aand meddeled' Ild
endog til dorskest Landkarl i hans Leir)
saasnart den kundbar blev, tog Ild og Hede
fra det høist stemte Mandsmod i hans Tropper:
thi hans Metal forstaaled' hans Partie;

da det i ham var blødgiort, vente alle,
liig tung dorsk Blye, tilbage i sig selv;
og som den Ting, der i sig selv er tung,
ved Tvang henflyver med den største Fil;
saa laante vore Mænd, svart tyngede
ved Percys Tab, hiin Vægt en saadan Lethed
ved deres Frygt, at Piil ei meer snar farer
mod Maalet, end de, sigtende til Frelse,
fra Marken fløi. Da blev den ædle Worcester
for snart kun fanget; i hiin vilde Skotter,
den blodige Douglas, hvis velbrugte Sværd
tre Skikkelser liig Kongens havde slaget,
sank Hiertet; ja; han deres Skam forskiønned'
som vendte Ryg, og snublende af Frygt
paa Flugten toges. — Summen af det Hele
er: Kongen vundet har, og har sendt ud
en hurtig Magt, for Jer at møde. Herre!
den føres af den unge Lancaster
og Westmoreland: det er det hele Budskab.

Northumberland.

For dette skal jeg faae Tiid nok at sørge.
I Gift er Lægedom; og dette Budskab,
som, var jeg karsk, vist syg mig havde giort,
giør nu, da jeg er syg, mig næsten karsk,
og som det Skrog, (hvis febersvækkede Lemmer,
liig matte, svage Hængsler give sig

for Livets Vægt) i Heden utaalmodig
sig river lynsnar af sin Vogters Arme;
saa mine Lemmer, svækkede af Sorg,
og nu af Sorg fast rasende, de ere
trefold dem selv: bort da, du svage Krykke;
En Jern Skiæhandske nu med Leed af Staal
skal skierme denne Haand; bort Sygeklæde!
for svag Vægt for det Hoved, efter hvilket
nu Fyrster, hidsede ved Seire, sigte.
Ombind med Jern min Pande! Og saa nærme
sig haardest Stund, som Tiid og Trods tør bringe,
Northumberland den Rasende at true!
Lad Himmel kysse Jord! Naturens Haand
Vandflodens Sluser bryde! Orden døe!
Ei være Verden meer en Skueplads,
for Spliid i en langtspunden Act at nære!
men lad een Aand af Cain, hiin førstbaarne,
i hvert Bryst herske! hvert et Hierte hidses
paa Blodspoer, saa den vilde Scene sluttes,
og Mulm og Mørk de Døde grave ned.

Travers.

Mylord! slig voldsom Lidenskab Jer skader.

Bardolph.

Skil Viisdom ei fra Æren, ædle Greve!

Morton.

Huſk, Eders elſkte Samforbundnes Liv
beroer paa Eders; ſom, hvis I det ofrer
til ſtormfuld Lidenſkab, jo Brøk maa lide.
Min Herre! I beregned' Krigens Udfald,
I ſammenlagde Slumpetræffets Summa,
alt før I ſagde: — „Lad os byde Spidſen!"
I vel formoded' Henrik kunde falde
i denne Slagſtorm; vidſte at han gik
hen over Farer, paa en Afgrunds Rand,
hvor troligt var han faldt; ei, han ſlap over.
I vidſte, at hans Kisd var underkaſtet
Saar, Skrammer; at hans dierve Aand ham bar
didhen, hvor Farens Handel livligſt dreves;
Dog ſagde I: „Drag hen!" og Intet heraf,
ſkiønt ſtærkt befrygtet kunde nu afvende
det tvungent-fødte Slag. Hvad er da ſkeedt,
hvad har vel dette Voveværk frembragt:
blot at ſkeet er hvad timeligt ſkee vilde.

Bardolph.

Vi alle, ſom i hiint Tab ſtaae indvikled',
vi vidſte vel vi ſvam i ſtig høi Søegang,
at det var ti mod een vi bierged' Livet;
Dog voved' vi derpaa: den Løn, vi haabed'
qvalte hver Hensyn paa hver mulig Fare:
Velan! Sæt Alt paa Spil da: Gods og Blod.

Morton.

Det er den høie Tiid: og, ædle Herre!
for vist jeg hører (og jeg taler Sandhed,) —
Den vakkre Erkebisp af York er vaagen,
med veludrustet Stridskraft. — Denne Mand
med dobbelt Borgen binde kan sin Krigshær.
Hvad havde Eders Søn til Kamp, Mylord?
Blot Billed', Skygge, Legemer af Mænd:
Thi Ordet Oprør skildte Handlingen
af deres Legemer fra deres Siele;
de fægtede med Vkkelhed og tvungne,
som naar man drikker Medicin: saa synes
blot deres Vaaben paa vor Side: men
hvad Sielene angaaer, ved Ordet Opstand
bundfrøs de, Fiske lig i Dam. Men Bispen
nu vender Opstand til Religion:
anseet for reen og hellig i sin Jid
han følges nu med Legeme og Siel:
sin Opstand Kraft han giver med den fagre
Kong Richards Blod, af Pomfrets Stene skrabet;
sin Trætte og sin Sag til Himlens gior;
forkynder, han et blodstænkt Land bevandrer
som stønner halvdød under Bolingbroke,
og Skarer stimle hen, for ham at følge.

Northumberland.

Det vidste jeg tilforn; men sandt at sige,

min Sorg udsletted' det af min Erindring.
Gak ind med mig; og hver Mand raadslaae da
om gienneſt Vei til Sikkerhed og Hevn.
Send Tilbud, Breve om; til Venner hverv os Alt;
saa faa de aldrig var; saa høit de aldrig gialdt!
(de gaae).

Anden Scene.

London. En Gade.

Sir John Falſtaff træder ind med ſin Page, ſom bærer hans Sværd og Skiold.

Falſtaff.

Naa, Du Langbeen Riſer! hvad ſiger Doctoren om mit Vand?

Pagen.

Han ſagde, Herre! Vandet i og for ſig ſelv var godt ſundt Vand; men hvad angik Perſonen, ſom eiede det, da torde den have flere Sygdomme, end den vidſte af.

Falſtaff.

Folk af alle Slags ſætte en Stolthed i at give mig Stikpiller. Hiernen i dette naragtigt ſammenœltede Leer, ſom vi kalde Menneſke, er ei iſtand til at udfinde nogen Ting, tienlig til Latter, mere end jeg udfinder, eller ſom er udfunden over mig. Jeg er ikke allene ſelv vittig; men Aarſag

til at Vittighed ogsaa kommer frem hos Andre. Jeg vandrer her for Dit Ansigt, som en Soe, der har opædt sin hele Grise-Yngel, een undtagen. Dersom Prindsen satte Dig i min Tieneste af nogen anden Grund, end for ret at faae mig til at falde i Dinene, saa har jeg ikke min sunde Forstand. Du fordømte Alrune, jeg burde snarere sætte Dig op i min Hue, end lade Dig trædske i Hælene paa mig. Aldrig før nu er jeg bleven betient af en tro Achates, eller Agates; (nei jeg troer dog han heed Agat;) men jeg vil hverken indfatte Jer i Guld eller Sølv, men i saare simpel Dragt, og sende Jer som en Juveel tilbage til Eders Eier, hvis Hage der endnu ikke er Dunn paa. Jeg skal før faae et Skiæg til at voxe ud i det Flade af min Haand, end han faaer et paa sin Kind; og dog tager han ikke i Betænkning at sige, at hans Ansigt er et kongeligt Ansigt: Gud kan gisre det fix og fuldfærdigt naar ham lyster, endnu er der ikke et Haar krummet paa det; han kan til evig Tiid beholde det som et kongeligt Ansigt; thi ingen Barbeer vil nogensinde fortiene et Par Styver derpaa; og desuagtet kroer han sig, som om han havde været drabelig Karl, lige siden hans Fader var Ungersvend. — Han kan længe nok beholde sin Naade for sig selv; men han er næsten ude

af min Naade — det kan jeg forsikkre ham. — Nu, hvad sagde Mester Dumbleton om Atlasket til min korte Kappe og mine Vidbuxer?

Pagen.

Han sagde, Herre! I skulde stille ham en bedre Borgen end Bardolph: Han vilde ikke tage hans og Eders Forskrivning; han var ikke tilfreds med denne Sikkerhed.

Falstaff.

Gid han sad i Helvede som den rige Mand! og gid hans Tunge var endnu hedere! — Saadan en forbandet Achitophel! Et kieltringagtigt Kryb! Kunne faae en Adelsmand i Hænder, og dog staae paa Sikkerhed! — Disse fordømmelige Gathoveder gaae nu omstunder ikke uden med høie Skoe og Negleknipper ved Beltet; og naar en Mand ærlig og redeligen vil tage paa Borg hos dem, saa paastaae de ordentligt — Sikkerhed! Jeg lod dem ligesaa gierne stoppe min Mund med Rottekrudt, som jeg tillod dem at stoppe den med Sikkerhed! Jeg meente, han skulde have sendt mig to og tyve Alen Atlask, saa sandt jeg er en ægte Riddersmand, og han sender mig Sikkerhed. Godt! lad ham sove i Sikkerhed, og det kan han; thi han har Overflødighedens Horn, og hans Kones Letfærdighed

skinner igiennem det, og dog kan han ikke see, endskiøndt han har sin egen Hornlygte til at lyse for sig. — hvor er Bardolph?

Pagen.

Han er gaaet til Smithfield, for at kiøbe Eders Velbaarenhed en Hest.

Falstaff.

Jeg kiøbte ham i Paulskirken, og han vil kiøbe mig en Hest i Smithfield. Kunde jeg nu blot faae mig en Kone i Smaagaderne, saa var jeg paa eengang betient, bereden og bekonet.

(Overdommeren træder ind, fulgt af en Underbetient).

Pagen.

Herre! her kommer den Dommer, som lod Prindsen fængsle, fordi han slog ham for Bardolphs Skyld.

Falstaff.

Følg mig lige i Ryggen! jeg vil ikke see ham.

Overdommeren.

Hvo er det, som gaaer der?

Underbetienten.

Det er Falstaff, Eders Herlighed!

Overdommeren.

Han som blev draget til Undersøgelse for Stratenrsveriet?

Underbetienten.

Just ham, ædle Herre! men han har siden giort god Tieneste ved Shrewsbury, og nu hører jeg, han gaaer som Sending til Prinds Johan af Lancaster.

Overdommeren.

Hvordan? til York? kald ham tilbage.

Underbetienten.

Sir John Falstaff!

Falstaff.

Dreng! sig ham, at jeg er døv.

Pagen.

I maae tale høiere; min Herre er døv.

Overdommeren.

Det er jeg vis paa han er, naar han skal høre noget Godt. — Gaae, træk ham ved Albuen. Jeg skal tale med ham.

Underbetienten.

Sir John —

Falstaff.

Hvad! En ung Knøs endnu, og tigge? — Gives der da ingen Krige? Gives der ingen Ansættelse? Trænger Kongen ei til Undersaatter? behøve Oprørerne ei Krigsmænd? Skiøndt det er en Skiændsel at være andetsteds end paa den ene Side, saa er det dog endnu større Skiændsel at tigge, end at være paa den værste Side, om den endog var værre end Ordet Oprør formaaer at udtrykke det.

Underbetienten.

I tager feil, Herre!

Falstaff.

Saa! sagde jeg maaskee, I var en ærlig Mand? Mit Ridder- og Krigerskab tilsidesat, saa løi jeg i min Hals, dersom jeg sagde dette.

Underbetienten.

Nu, Herre! saa sæt da Eders Ridder- og Krigerskab tilside, og giv mig Forlov at sige Jer, I lyver i Eders Hals, hvis I siger, jeg er andet end en ærlig Mand.

Falstaff.

Jeg give Dig Forlov til at sige mig sligt? Jeg skulde sætte tilside det, som er sammenvoxet

med mig? Dersom Du faaer nogen Forlov af mig, maa Du hænge mig! og tager Du Dig Forlov, saa burde Du med mere Ret hænges. I Raadstue-Snuushane! Fort! Pak Jer!

Underbetienten.

Hans Herlighed vil tale med Jer.

Overdommeren.

Sir John Falstaff! Et Ord med Jer!

Falstaff.

Min dyrebare Herre! Gud forunde Eders Herlighed langt Liv og Helsen! Det glæder mig, at see Eders Herlighed gaaer ud: Jeg hørte sige, Eders Herlighed var syg: jeg haaber, Eders Herlighed gaaer ei ud, uden med Doctorernes Tilladelse. Eders Herlighed, skiønt ikke ganske ude af Ungdoms-Aarene, har dog et Slags Bismag af Alderdommen, en Smule Kryderie af Tidens Salt; og jeg beder underdanigst, at Eders Herlighed vil bære vedbørlig Omsorg for Eders Sundhed.

Overdommeren.

Sir John, jeg lod Jer indkalde førend Eders Tog til Shrewsbury.

Falstaff.

Med Eders Herligheds Tilladelse, jeg hører at hans Majestæt er kommen noget upasselig tilbage fra Wales.

Overdommeren.

Jeg taler ikke om hans Majestæt: — I vilde ei komme, da jeg lod Jer kalde.

Falstaff.

Og jeg hører end ydermere, at hans Høihed er bleven betagen af denne forbandede Apoplexie.

Overdommeren.

Nu da! Himlen frelse ham! — Jeg beder, lad mig tale med Jer.

Falstaff.

Denne Apoplexie er — saaledes som jeg forstaaer mig paa den, en Art af Sovesyge, med naadige Herres Tilladelse; et Slags Søvn i Blodet, en helvedes Kildren og derhos Svie.

Overdommeren.

Derom taler jeg ikke! Den være hvad den være vil.

Falstaff.

Den har sin Oprindelse af megen Sorg, af Studering, og Forstyrrelse i Hiernen. Jeg har

læst Aarsagen til dens Virkninger i Galenus; det er en Slags Dovhed.

Overdommeren.

Jeg troer da, at I er falden i denne Sygdom, for I hører jo ikke hvad jeg siger Jer.

Falstaff.

Saare godt, Eders Naade! saare godt: Om I gunstigst tillader, er det snarere den Svaghed, ikke at spidse Øren; den Sygdom ikke at være opmærksom, som jeg lider af.

Overdommeren.

At tage Jer ved Vingebenet torde maaskee forbedre Hrets Opmærksomhed; og det bryder mig ikke stort, om jeg skal være Eders Læge.

Falstaff.

Jeg er saa fattig som Job, Eders Naade, men ikke saa taalmodig: Jeres Herlighed kan forordne mig en Fængsels-Drik i Betragtning af min Fattigdom; men at jeg skulde være saa taalmodig at følge Eders Forskrift, derom have de Vise et Gran af en Skrupel, eller, i Sandhed en heel Skrupel.

Overdommeren.

Jeg lod Jer kalde at komme og tale med

mig, da I blev sigtet for Ting, som kunde have kostet Jer Liv og Blod. —

Falstaff.

Eftersom jeg den Gang blev raadet af min høie Consulent i Landtienestens Love, kom jeg ikke.

Overdommeren.

Vel! Sandheden er, Sir John! I lever i stor Skiændsel.

Falstaff.

Hvo som spænder mit Belte om sig, kan ei leve i mindre.

Overdommeren.

Eders Midler ere tynde, og I lever tykt.

Falstaff.

Ja, Eders Herlighed! jeg vilde ønske, det var omvendt, at mit Liv var tyndere og mine Midler tykkere.

Overdommeren.

I har misledet den unge Prinds.

Falstaff.

Den unge Prinds har misledet mig: jeg er Manden med den tykke Bug, og han er min Hund. —

Overdommeren.

Nu! jeg vil nødig oprive et nyslæget Saar:

Jeres Dagtieneste ved Shrewsbury har lagt en Smule Forgyldning paa Eders Natte-Heltebedrift ved Gadshill; I kan takke den urolige Tid for, at I rolig er sluppen over denne Anklage.

Falstaff.

Eders Herlighed?

Overdommeren.

Men siden nu Alt staaer vel og godt, saa bevar det og saaledes. Væk ikke en sovende Ulv!

Falstaff.

At vække en Ulv, er lige saa slemt som at lugte en Ræv.

Overdommeren.

Ei! I er som et Lys, hvis bedste Deel er udbrændt.

Falstaff.

Et Tællelys, Eders Naade! jeg bestaaer af lutter Talg: jeg kunde ogsaa lignes ved et Voxlys, forsaavidt jeg i Omfang endnu stedse voxer.

Overdommeren.

I følger den unge Prinds overalt, som hans onde Engel.

Falstaff.

Nei, naadige Herre! en Engel er en Aand,

en Aand har hverken Kiød eller Been, og I seer jeg har fuldt op af begge. Jeg veed ellers ikke hvordan det er; i disse Æblekræmmer-Tider er Dyden saa lidt agtet, at sand Tapperhed er bleven til Biørnetrækker; Skarpsindighed er giort til Oltapper, og sødsler sin raske Vittighed paa at smøre Regninger: Alle de øvrige Gaver, som høre til et Menneske, ere ikke et Stikkelsbær værd, saaledes som Tidsalderens Nederdrægtighed omformer dem. I som ere gamle, tage intet Hensyn paa, hvad der er muligt for os, som ere unge: I maale Heden i vore Hierter med Bitterheden i Eders Galder: og vi som endnu staae ved Ungdommens Fortropper, vi — det tilstaaer jeg — ere virkelig ogsaa Erkeskielmer. —

Overdommeren.

Og sætter I Eders Navn paa Ungdommens Liste, I som er betegnet gammel med alle Alderdommens Mærker? Har I ikke et fugtigt Øie? En tør Haand? En gnul Kind? Et hvidt Skiæg? Et indsvindende Been? En tiltagende Bug? Er Jeres Stemme ei svag? Jeres Aandedræt kort? Jeres Hage dobbelt? Jeres Forstand enkelt? og hver enkelt Deel paa Jer fordærvet af Ælde: Og I vil endnu kalde Jer ung? Fy! fy! fy, Sir John!

Falstaff.

Naadige Herre! Jeg blev født omtrent Klokken tre om Eftermiddagen, med et hvidt Hoved og en temmelig rundagtig Bug. — Hvad min Stemme angaaer — den har jeg tabt ved at commandere, og synge gudelige Sange. — At bevise min Ungdom end ydermere, lyster mig ikke: Sandheden er, at jeg blot er gammel i Dømmekraft og Forstandighed; og den, som vil gjøre Caprioler med mig om tusinde Mark, lad ham laane mig Pengene, og tage sig i Agt! — Hvad angaaer det Hrefigen, Prindsen gav Jer — da gav han det som en raa Prinds, og I tog det som en fiintfølende Lord. Jeg har rævset ham for det, og den unge Løve giør Bod og Bedring, vist nok ikke i Sæk og Aske, men i nyt Silke og gammel Kanarisæk.

Overdommeren.

Nu! Himlen sende Prindsen en bedre Selskabsbroder!

Falstaff.

Himlen sende Selskabsbroderen en bedre Prinds! Jeg kan paa ingen Maade blive ham qvit.

Overdommeren.

Godt! Kongen har adskildt Jer og Prinds Henrik. Jeg hører, I drager med Prinds Johan af Lancaster mod Erkebiskoppen og Northumberland.

Falstaff.

Jo! Tak og Priis være Eders vakkre fine Forstand derfor! Men beder nu smukt alle I, som her hiemme kysse Madam Udenfare, at vore Armeer ei ryge sammen paa en varm Dag: thi, saa sandt Gud lever! jeg tager kun to Skiorter ud med mig, og jeg har ikke i Sinde at svede overordentligt: hvis det bliver en heed Dag, og jeg svinger andet Vaaben end min Flaske, saa vil jeg ønske jeg aldrig maa spytte Hvidt mere! Ikke en eneste farlig Action dukker op med Hovedet, førend jeg strax befales at give mig iførd med den. Nu! jeg kan ikke vare til evig Tiid: men det var altid en Grille hos vores engelske Nation, naar den har noget godt, da at gisre det alt for alminde-ligt. Dersom I endelig vil paastaae, jeg er en gammel Mand, saa skulde I unde mig Hvile. — Gud i Himmelen give, at mit Navn ikke var saa frygteligt for Fienderne som det er! — Hellere vilde jeg ædes til Døde af Rust, end skures ihiel af den evige Bevægelse.

Overdommeren.

Velan! Tee Jer vel! Tee Jer vel! Og Gud give Lykke til Eders Foretagende!

Falstaff.

Vil Eders Herlighed ikke laane mig eet tusende Pund til min Udrustning?

Overdommeren.

Ikke en Skilling; ikke en Skilling; I har nok at bære paa i de Pund I selv veier — Gud være med Jer: anbefal mig til min Frænde Westmoreland!

(Overdommeren og Underbetienten gaae)

Falstaff.

Ja, gjør jeg det, saa giv mig Næsestyvere med en Brolægger-Rammeblok! Et Menneske kan ligesaa lidet skille Alderdom fra Karrighed, som sunde Lemmer fra Liderlighed: men tør Værk plager den ene, og den slemme Syge kniber den anden; og saaledes gjøre begge disse Livspunkter mine Forbandelser overflødige. — Heida, du Knøs!

Pagen.

Herre?

Falstaff.

Hvor mange Penge har jeg i min Pung?

Pagen.

Syv Otteskillinger og to Styver.

Falstaff.

Jeg er ei istand til at udfinde noget Middel

mod denne Svindsyet i Pungen. At borge og laane spinder den blot ud, men Sygdommen er ulægelig. — Gaae, bring dette Brev til Mylord af Lancaster! dette til Prindsen; dette til Greven af Westmoreland; og dette til den gamle Madame Ursula, hvem jeg hver Uge har svoret til at ville ægte, lige siden jeg opdagede det første hvide Haar paa min Hage. — Iferd dermed! (Pagen gaaer): Nu saa gid da ogsaa den slemme Syge fare i denne Podagra, eller og Podagraen i den slemme Syge, for een af de to huserer forbandet med min store Taa. Det siger ellers intet, om jeg halter; jeg har Krigene til Paaskud, og mine Naadepenge ville synes desbilligere: Et snildt Hoved nytter enhver Ting: og jeg vil slaae Sygdomme i Penge.

(gaaer).

Tredie Scene.

York. Et Værelse i Erkebiskoppens Pallads.

Erkebiskoppen af York træder ind, tilligemed Lorderne Hastings, Mowbray og Bardolph.

Erkebiskoppen.

I kiender nu vor Sag og Hielpemidler;
og, ædle Venner! hver af Eder sige

sin Mening freidigt nu om vor Forhaabning.
Og først, hvad siger I dertil, Lord Marskalk?

Mowbray.

Jeg billiger vel Grunden til vort Hærtog;
Dog ønsked' jeg nok meer Oplysning om,
hvordan med vore Midler vi det saa
mon mage, at med dierv og dristig Pande
vi kan see Kongens Krigsmagt under Øine.

Hastings.

Alt vore Mønsterroller vorne er
til fem og tyve tusind valgte Mænd!
riigt lever ogsaa Haabet om Forstærkning
i Grev Northumberland, den Mægtige,
hvis Barm af liidte Uret voldsomt brænder.

Bardolph.

Spørgsmaalet er da altsaa nu, Lord Hastings: —
Om vi med vore fem og tyve Tusind
kan, uden Greven, byde Kongen Spidsen?

Hastings.

Med Greven kan vi det.

Bardolph.

Ja, det er Knuden:
men føle vi os uden ham for svage,
saa mener jeg, vi bør ei gaae for vidt,

før først hans Hielpemagt vi har ved Haanden:
thi i et Anslag med saa blodigt Aasyn
tør Gisning og Formodning, uvist Haab
om uvis Hielp ei med i Regning bringes.

Erkebiskoppen.

Lord Bardolph! meget sandt: thi dette var
ved Shrewsbury Tilfældet just med Percy.

Bardolph.

Det var det; see han styrked' sig med Haab,
aad Luft i Tillid til den lovte Bistand,
han smigred' sig med Udsigt til en Krigsmagt,
der mindre blev end selv hans mindste Udsigt,
saa, af en svar Indbildning fuld, som egner
kun gale, førte han sin Hær i Døden,
og blind han styrted' sig i Afgrundssvælget. —

Hastings.

Dog, med Forlov! det har end aldrig skadet,
at man Sandsynlighed og Haab beregned'.

Bardolph.

Ja, hvis vor Krigs nuværende Natur
drev flux til Handling: Sag, som er i Gang,
af Haab saa lever, som i aarle Vaar
vi Knopperne see skyde frem, hvis Haab
til Frugt at vorde, ei saa sikker Borgen
mon give, som den bange Mistvivl om,

at Frost vil dræbe dem. — Naar vi vil bygge,
besee vi Pladsen først, saa tegne Planen;
Og naar vi see nu Bygningens Figur,
maae vi beregne, hvad dens Reisning koster:
Og finde vi det overgaaer vor Evne,
hvad gjør' vi da? Vi tegne et nyt Udkast
med færre Værelser; ja muligt og
tilsidst vi lade reent den Byggen fare?
hvor meget meer i dette store Værk,
(hvor det en Throne at nedrive gielder,
og reise op en ny), bør vi betragte
vor Byggeplads, vor Tegning undersøge?
forenes om en sikker Grund, raadspørge
Bygmestere; beregne vore Midler,
om og de kan udrede sligt et Værk,
og veie op vor Modpart: ellers ruste
vi paa Papir os blot og i Figurer,
og bruge Stridsmænds Navne blot for Stridsmænd:
liig den, som gior en Tegning til et Huus,
der overgaaer hans Evne, og halvfærdigt
det lader staae; og overgiver saa
den halvfuldendte Pragt som Træl og Rov
for Regnens Skyer, og barske Vinters Vold.

Hastings.

Vel! sæt, det Haab, som spaaer saa frydeligt,
blev dødfødt, og at nu vi eiede

den allersidste Mand vi kunne vente;
saa troer jeg dog, vor Hær er mægtig nok,
som nu den er, til at gaae imod Kongen.

Bardolph.

Hvad! har han da kun fem og tyve tusind?

Hastings.

Til os ei fleer, Lord Bardolph! ei saa mange;
thi som nu Tiden stormer, er hans Deling
tredobbelt: een Hær staaer imod de Franske,
og een mod Glendower; maaskee en tredie
skal see til os: saa er den svage Konge
nu deelt i Tre; derhos af hulen Armod
og Tomhed klinger Pengekisten hos ham.

Erkebiskoppen.

At han sin deelte Hær forsamle skulde,
og komme mod os med sin hele Magt,
er unsdvendig Frygt.

Hastings.

Hvis det han gior,
han Ryggen giver blot: Valliseren
og Franken gise ham flux i Hælene:
Frygt aldrig sligt.

Bardolph.

Hvem, mener man, skal føre
hans Tropper hid?

Hastings.

Prindsen af Lancaster,
og Westmoreland; mod Wales han drager selv
med Henrik Monmouth: hvo der har hans Post
imod de Franske, er jeg uvis om. —

Erkebiskoppen.

Lad os afsted, og høit kundgiøre Grunden
til vores Feide. Staten ligger syg af
sit eget Valg. Den alt for graadige
Hengivenhed til Vammelhed er mættet.
Han faaer en svimmel og usikker Bolig,
som bygget har paa Menigmandens Hierte.
Ha! vrange Mængde! hvilke Jubelskrig
lød ei fra dig til Himlen op, og signed'
din Bolingbroke, før det han blev, hvortil
du vilde giøre ham? Og nu da han
tillavet staaer, ret som dit Hierte lysted',
du Fraadsedyr! est du saa mæt af ham,
du selv digægger til at spye ham op.
Saadan, gemene Hund! du af dit Svælg
den kongelige Richard brækked' op;
nu aad du glad dit døde Spye igien,
og hyler for at finde det. Hvortil
kan man vel fæste Liid i disse Tider?
De, som, mens Richard leved', død ham ønsked,
de ere nu forliebte i hans Grav.

Du, som slog Støv ned paa hans skiønne Hoved,
da, giennem stolte London, sukkende
i Bolingbrokes lovpriste Spoer han kom,
nu raaber: „Jord! giv os hiin Konge atter!
og denne tag!" — Du vrager, Skiændsels-Alder!
det som du har; og godt, kun hvad du savner, kalder!

Mowbray.

Skal vi ei mynstre nu, og drage ud?

Hastings.

Vi Tidens Trælle er, og dette er dens Bud.
(de gaae).

Anden Act.

Første Scene.

London. Gade.

Vertinden træder ind med Kloe og hans Dreng. Strax derpaa Snare.

Vertinden.

Mester Kloe! har I protocolleret Klagen?

Kloe.

Den er protocolleret.

Vertinden.

Hvor er Eders Tiener? Er det en dygtig Drabant? Er han Karl for sin Hat?

Kloe.

Heida, du! Hvor er Snare?

Vertinden.

Ja, du søde Gud! den gode Mester Snare.

Snare.

Her, her!

Kloe.

Hør, Snare! vi skal sætte Sir John Falstaff ved Vingebenet.

Vertinden.

Ja, gode Mester Snare! jeg har klaget over ham i alle mulige Punkter.

Snare.

Det torde maaskee koste nogle af os Livet, for den Karl stikker.

Vertinden.

Ih! du Fredsens Gud! see Jer for! Han har stukket mig i mit eget Huus, og det paa den allerskammeligste Maade: Saasandt jeg er ærlig, han bryder sig ikke en Snuus om hvad Ulykke han kommer afsted, naar han først har trukket fra Læder: han støder som en Dievel, og skaaner hverken Qvinde, Mand eller Barn.

Kloe.

Kan jeg blot komme ham ind paa Livet, bryder jeg mig ikke om hans Stød. —

Vertinden.

Jeg heller ikke; jeg skal strax være ved Haanden.

Kloe.

Kan jeg bare først faae en Kloe i ham, og bare han kommer mig i Klørne —

Vertinden.

Jeg er en sødelagt Kone, dersom han gaaer sin Vei; jeg vidner for Jer han staaer uden Maal og Ende paa mit Bret: — Gode Mester Kloe! Hold dygtig fast paa ham: — Gode Mester Snare! Lad ham ikke undslippe! Han kommer idelig og idelig paa Pastet-Hjørnet, for at kiøbe sig en Saddel, med Tugt at melde; og han er engrasseret til Middag i Øxehovedet i Lumbert-Gaden af Silkekræmmeren Mester Glat. Jeg beder Eder, siden min Proces nu er kommen i Gang, og hele min Omstændighed saa offentlig bekiendt for Verden, saa lad ham komme til at staae til Ansvar. — At borge En hundrede Mark, er tungt for en stakkels enlig Borger-Enke at bære; og jeg har baaret, og baaret, og baaret, og han har vidsket mig om Munden, og vidsket mig om Munden Dag fra Dag, saa det er en Skam at tænke derpaa. — Der er ingen Honetetet i saadan Adfærd; med mindre en ærlig Dannequinde skal være et Qvæg eller Aasen, som rolig skal taale, at enhver kræmker hende. —

(Falstaff træder ind med sin Page og Bardolph).

Der kommer han; og den Erke-Gavtyv Bardolph med sin Malvasier-Næse, er med ham. Opfyld Eders Pligt, opfyld Eders Pligt, Mester Kloe, og Mester Snare! Giør mig, giør mig strax Eders Pligt!

Falstaff.

Hvad nu? Hvis Skindmær er styrtet? Hvad er der paa Færde?

Kloe.

Sir John! jeg arresterer Jer, ifølge en Klage fra Madam Raskenfart.

Falstaff.

Væk, Slubberter! — Træk, Bardolph! Hug mig den Skurks Hoved af; kast den Soe i Rendestenen!

Vertinden.

Kaste mig i Rendestenen!? Jeg vil kaste Dig i Rendestenen! Vil Du det, vil Du det, Du æreløse Bedrager! — Hei! Mord! Mord! — O Du sledske Optrækker! Vil Du dræbe Guds og Kongens Embedsmænd? O Du sledske honningsøde Kieltring! Du er en Manddraber og en Qvinde-Manddraber!

Falstaff.

Hold mig dem fra Livet, Bardolph!

Kloe.

Til Hielp! Hielp!

Vertinden.

Godt Folk! skaf dog et Par eller to til Hielp! — Det vilde Du? See, vilde Du det! Nei! vilde Du? — Kom an, Du Slyngel! Kom an, Du Galgenknebel!

Falstaff.

Væk, I Hampehegle, I Vadskerballe, I Rappenskralle! Jeg skal støve ud i Jeres Capitolium.

(Overdommeren træder ind med Følge).

Overdommeren.

Hvad er der paa Færde! Holder Fred her! — Nu!

Vertinden.

Dyrebareste Herre! Vær mig gunstig! Jeg anraaber Jer om at staae mig bi!

Overdommeren.

Hvordan, Sir John! staaer I og klamres her? Slet sømmer sligt kun Eders Rang, Tiid, Post. I burde været nu paa Vei til York. — Bort fra ham, Karl! hvi hænger Du saa om ham?

Vertinden.

O, min allerærværdigste Herre! med Eders Naades Tilladelse, er jeg en stakkels Enke fra East-cheap, og han arresteres nu ifølge min Anklage.

Overdommeren.

For hvilken Sum?

Vertinden.

For Summa Summarum, Eders Naade! for Alt hvad jeg har: Han har ædet mig ud af Huus og Hiem! han har puttet alt mit rene Væsen i sin fede Bug der: — Men jeg vil have noget derud af igien; eller jeg skal tide Dig hver Nat, som en Mare.

Falstaff.

Jeg tænker, jeg kommer snarere til at ride Mare-Mæren, ifald jeg seer min Kands til at komme op.

Overdommeren.

Hvad er alt dette, Sir John? Fy! hvilken retskaffen Mand vilde døie denne Storm af Skieldsord! Skammer I Jer ikke ved at nøde en stakkels Enke til saa haard en Fremgangsmaade, for at komme til det, som hendes er?

Falstaff.

Hvad er det for en uhyre Summa, jeg skylder Dig?

Vertinden.

Bitterdød! dersom Du var en ærlig Karl, var det Dig selv, og Pengene til! Du tilsvoer mig Din Troe paa et sølvforgyldt Bæger, da Du sad i mit Delphin-Kammer ved det runde Bord, for en Steenkulsild, Onsdagen før Pindsen, dengang Prindsen havde hamret Din Pandebrask, fordi Du lignede hans Fader ved en Chordegn i Windsor? Dengang svoer Du mig til, mens jeg vadskede Saaret i Dit Hoved, at Du vilde ægte mig, og gisre mig til Din Frue-Gemalinde! Kan Du fragaae det? Kom ikke samme Gang Slagterkonen Mutter Mørbrad ind, og kaldte mig Sødemoer Raskenfart? Kom hun ikke for at faae en Slat Viinæddike paa Borg, og sagde hun os ikke, hun havde en god Ræt Taskekraber, hvorpaa Du blev lysten at spise nogle, hvorpaa jeg sagde Dig, de duede ikke for friske Saar? Og bad Du mig ikke, saasnart hun var gaaet ned af Trappen, ikke mere at gisre mig gemeen med saadan Jan Hagel; og sagde: at om føie Tiid skulde de kalde mig Madam? Og kyste Du mig ikke, og befalte mig at

rykke ud med tredive Skilling for Dig. Jeg bringer Dig nu Din Eed og Løfte i Erindring: Gaae fra det, om Du kan!

Falstaff.

Eders Naade! Det er et stakkels, fiantet Qvindemenneske; hun siger, hvor hun kommer i Byen, at hendes ældste Søn ligner Eder: hun har siddet i gode Omstændigheder; Sandheden er, Fattigdom har giort hende forrykt. — Men hvad disse Narrifasser af Retsbetiente angaaer, da beder jeg om at faae Satisfaction over dem.

Overdommeren.

Sir John! Sir John! Jeg er vel bekiendt med Eders Naade at fordreie en ærlig Sag paa. Ingen fripostig Mine, heller ikke den Sværm af Ord, som med meer end uforskammet Frækhed styrter Jer af Munden, kan hindre mig fra billig at veie Sagen. I har, som det synes mig, giort Eder urettelig Fordeel af denne Kones følelige Gemyt; og bragt hende til at betiene Jer saavel med Pengeskab som med Person.

Falstaff.

Rigtig, naadige Herre! —

Overdommeren.

Tie stille! — Klar nu den Gield I staaer i til hende; og klar Jer selv for den Skiendsel I har bedrevet med hende: det ene kan I gjøre med klingende Mynt, det andet med ægte Anger.

Falstaff.

Eders Naade! Denne Snibbe vil jeg ikke stikke i Lommen uden at svare. I kalder ædel Dristighed uforskammet Frækhed: naar en Mand bare vil krumme sin Ryg, og ikke sige et Muk, saa er han dydig. Nei, naadige Herre! med al min underdanige Respect for Jer, vil jeg dog ikke kysse Stovet af Jeres Fødder. Jeg siger Jer, jeg forlanger at fries fra disse Retsbetienter, da jeg reiser i et hastigt Ærinde i Kongens Tieneste.

Overdommeren.

I taler, som I havde Magt til ustraffet at forurette: men handle nu, som Eders Rang og gode Navn byder Jer, og tilfredsstil den stakkels Kone.

Falstaff.

Kom herhid, Vertinde!

(tager hende tilside).

(Gower træder ind).

Overdommeren.

Nu, Hr. Gower! Hvad bringer I?

Gower.

Kongen, Mylord! og Henrik, Prinds af Wales staae nær: Det Øvrige forkynder Brevet.

Falstaff,

Saa sandt jeg er Riddersmand —

Vertinden.

Ja, det har I saa tidt og mange Gange sagt.

Falstaff.

Saa sandt jeg er Riddersmand; — Naa, nu ikke mere om det!

Vertinden.

Ved den himmelske Jord, jeg træder paa, kunde jeg ikke gierne føie baade mit Sølvskab ud, og Tapeterne i mine Spisestuer.

Falstaff.

Glas, Glas er det bedste i Verden man kan drikke af; og hvad Dine Vægge angaaer, — saa er en net lille Spas, eller den forlorne Søns Histo-

rie, eller en tydsk Vildsvine-Jagt i Vandfarve mere værd, end tusinde slige Sparlagen, eller malede Tapeter. — Lad det blive ti Pund Sterling, ifald Du kan. — Naa! kom! hvis Du ikke havde disse Nykker og Lune, saa var Du den rareste Tøs i hele England. — Gaae nu, vadsk Dit Ansigt, og tag Din Klage tilbage. Naa! Du maa ikke vise dette Lune, naar Du er hos mig; kiender Du mig da ikke? Naa, kom! kom! Jeg veed, at andre har sat det i Dig.

Vertinden.

Hør, kiære Sir John! Lad det blive ved tyve Rosenobler; Jeg vilde, min Tro! nødig sætte mit Sølvtøi ud; det er baade vist og sandt!

Falstaff.

Lad være! jeg vil finde Udvei andensteds! — I vil dog blive en Taabe til evig Tiid.

Vertinden.

Nu, I skal faae det, skulde jeg endog feie min Adriane ud. Jeg haaber dog, I kommer, og spiser Aftensmad: — I vil jo betale mig hver en Skilling?

Falstaff.

Vil jeg leve? — (til Bardolph), Gaae med

hende! med hende! hold hende fast! hold hende fast!

Vertinden.

Vil I have Dorthe Lagensplitter skal spise med til Aften?

Falstaff.

Nu, Ord nok! Ja, lad os faae hende!
(Vertinden, Bardolph, Retsbetienterne og Pagen gaae).

Overdommeren.

Jeg har hørt bedre Nyheder.

Falstaff.

Hvorledes klinge Nyhederne, Eders Naade?

Overdommeren.

Hvor laae Kongen afvigte Nat?

Gower.

I Basingstoke, naadige Herre!

Falstaff.

Jeg vil dog haabe, naadige Herre! at Alt staaer godt og vel! Hvad er vel det sidste Nyt, man har, naadige Herre?

Overdommeren.

Komme alle hans Tropper tilbage? —

Gower.

Nei, femten hundred' Fod-, fem hundred' Hest-Folk
er' til Prinds Lancaster beordrede
imod Northumberland og Erkebispen.

Falstaff.

Kommer Kongen tilbage fra Wales, min ædle Herre?

Overdommeren.

Jeg skal nu ufortsvet skye Jer Breve.
Vær nu saa god at følge mig, Hr. Gower!

Falstaff.

Eders Naade!

Overdommeren.

Hvad Godt?

Falstaff.

Hr. Gower! maa jeg indbyde Jer til et Middagsmaaltiid med mig?

Gower.

Kiære Sir John! jeg takker Jer; men jeg maa opvarte min nædige Herre her.

Overdommeren.

Sir John! I nøler her for længe, da I skal tage Soldater ud i de Grevskaber, I kommer igiennem.

Falstaff.

Vil I spise til Aften med mig, Hr. Gower?

Overdommeren.

Hvilken naragtig Læremester har lært Jer disse Fagter?

Falstaff.

Hr. Gower! Dersom de ikke klæde mig, saa var det en Nar, som lærte mig dem. — Det er den sande Fegtemester-Anstand, Eders Naade! Pa! for Pa! og saa skilles man fredelig fra hinanden.

Overdommeren.

Nu, Herren oplyse Dig! Du est en stor Nar. (de gaae).

Anden Scene.

London. En anden Gade.

Prinds Henrik og Poins træde ind.

Prinds Henrik.

Troe mig, jeg er overordentlig træt. —

Poins.

Er det kommet saavidt? Jeg troede, at Trætshed aldrig torde angribe Nogen af saa høit Blod.

Prinds Henrik.

Jo, paa min Ære! den angriber mig, endskiøndt det bringer min Høihed til at rødme, at tilstaae det. Klæder det mig ikke ret gemeent, at jeg er lysten efter tyndt Øl? —

Poins.

Ei! en Prinds skulde være for høit sinderet til at saadan en lav Sammenblanding kunde rinde ham i Tanker.

Prinds Henrik.

Maaskee da min Appetit | blev ikke prindselig avlet; thi, i Sandhed! nu rinder det stakkels Kreatur tyndt Øl mig i Tanke. Men det er sandt, at disse ydmyge Betragtninger giøre mig min Høihed modbydelig. Hvilken Skam er det mig ikke at erindre Dit Navn? eller at kiende Dit Ansigt i Morgen; ellrr at lægge Mærke til hvormange Par Silkestrømper Du har, nemlig det Par, Du har paa, og hiint som engang var Pferskenfarvet? eller at holde Regiister over Dine Skiorter, saasom: een til Overflod og een til Brug? — Men

dette veed Verten i Boldhuset bedre end jeg; thi der er lav Ebbe i Din Linnedkiste, naar Du ikke der fører Raketten, hvilket Du nu i rum Tid ei har giort, fordi Resten af Dine Nederlande har søgt at opæde Dine hollandske Lærredsbesiddelser; og Gud veed, om de Smaaglutter uden om, som skrige i Ruinerne af Dit Linned, om de skulle arve Hans Rige. Men Giordemødrene sige: Børnene kan det ikke lægges til Last: Verden befolkes derved, og Slægtskaberne styrkes mægtigt. —

Poins.

Hvor ilde passer det sig ikke, at J, efter at have havt saa svært et Stykke Arbeid, fører nu slig unyttig Tale? Siig mig, hvormange vakre unge Prindser vilde gisre det, naar deres Fader var saa syg, som Eders i denne Stund er?

Prinds Henrik.

Skal jeg sige Dig een Ting, Poins?

Poins.

Ja, og lad det være en herlig fortræffelig Ting!

Prinds Henrik.

Den er god nok for vittige Hoveder, som ikke ere høiere paa Straa end Du.

Poins.

Saa fridsk da! jeg staaer rustet til at tage imod den Ting, I vil sige!

Prinds Henrik.

Nu vel da: jeg siger Dig, det skikker sig ikke for mig, at være bedrøvet, nu min Fader er syg; endskiønndt jeg kunde sige Dig (som een, det lyster mig, i Mangel af en bedre, at kalde min Ven) jeg kunde være bedrøvet; ja ret hiertelig bedrøvet. —

Poins.

Det er neppe muligt ved slig en Foranledning.

Prinds Henrik.

Ved denne Haand! Du troer, at jeg staaer ligesaa uudsletteligt indskrevet i Dievelens Bog, som Du og Falstaff, for Halstarrighed og Forhærdelse. Enden skal vise Manden! Men jeg siger Dig — Hiertet bløder i mig over at min Fader er saa syg; og det, at jeg holder saa slet Selskab, som Du er, har med Føie bersvet mig ethvert udvortes Kiendetegn paa min Smerte.

Poins.

Og Aarsagen?

Prinds Henrik.

Hvad vilde Du tænke som mig, hvis jeg græd?

Poins.

Jeg vilde tænke, at Du var en høist fyrstelig Bienskalk.

Prinds Henrik.

Det vilde være hver Mands Tanke, og Du er en velsignet Gut, at Du tænker, som hver Mand tænker; intet Menneskes Tanker i Verden holde sig mere paa Landeveien end Dine. Hver Mand vilde rigtig nok troe, at jeg var en Bienskalk. Og hvad bevæger Eders allerhøistærede Tanke til at tænke saaledes?

Poins.

Ih nu! det, at I har været saa udsvævende, og havt saameget Maskapie med Falstaff. —

Prinds Henrik.

Og med Dig.

Poins.

Ved Solens Lys! jeg bliver meget vel omtalt, det kan jeg høre med mine egne Øren: det værste de kunne sige om mig, er at jeg er en yngre

Broder, og en rask Slagsbroder; og jeg tilstaaer, disse to Ting kan jeg ikke ændre. — Hilledød! der kommer Bardolph.

Prinds Henrik.

Og Drengen, jeg forærede til Falstaff. Han fik ham fra mig som en Christen; og see nu, om den fede Slyngel ikke har omskabt ham til en Abe.

(Bardolph og Pagen træde ind).

Bardolph.

Gud signe Eders Naade!

Prinds Henrik.

Og Eders med, høiædle Bardolph!

Bardolph (til Pagen).

Kom hid, I dydige Esel! I undseelige Tossefaar! Jeg troer I bliver rød? Hvorfor rødmer I da? Hvilken jomfruelig Krigskarl er I bleven! Har det saa meget paa sig, at tage Jomfrudommen af et Pottemaalskruus?

Pagen.

Naadige Herre! han kaldte just nu paa mig ud fra et rødt Gitter-Vindue, og jeg kunde ikke skielne nogen Deel af hans Ansigt fra Vinduet: omsider opdagede jeg hans Øine, og jeg troede, han

havde giort to Huller i Vertindens ny røde Skiørt, og kiggede ud igiennem dem.

Prinds Henrik.

Er Drengen ikke artet vel?

Bardolph.

Væk, I forbandede, tobenede Kanin-Unge. Væk!

Pagen.

Væk, I skurkagtige Altheas Drøm! Væk!

Prinds Henrik.

Siig os, min Gut! hvilken Drøm?

Pagen.

I Sandhed! naadige Herre! Althea drømte, hun blev forløst med en svar Brand, og derfor kalder jeg ham hendes Drøm.

Prinds Henrik.

„God Udlægning er sin Krone værd", siger Ordsproget. — Der har Du den, Gut!

(giver ham Penge).

Poins.

O, at denne skiønne Blomst dog kunde vogtes for Orme! — Nu vel! der har Du en Tolvskilling til at bevare Dig!

Bardolph.

Hvis I ikke faaer ham til at blive hængt iblandt Jer andre, skeer Galgen ikke sin Ret.

Prinds Henrik.

Og hvordan lever Din Herre, Bardolph?

Bardolph.

Godt, naadige Herre! Han hørte Eders Naade skulde komme til Staden; der er et Brev til Jer.

Prinds Henrik.

Besørget med tilbørlig Respect. — Og hvorlunde lever Hr. Mortensfest, Eders Herre?

Bardolph.

Fridsk og sund paa Legemets Vegne.

Poins.

Ja, hans udødelige Deel trænger rigtig nok til en Doctor; men det rører ham ikke: er den syg, døer den dog ikke.

Prinds Henrik.

Jeg tillader denne Kisdklump at være saa familiair med mig, som min Hund; thi see engang her, hvad han skriver.

Poins (læser).

„John Falstaff, Ridder". — — Ja, det skal enhver have at vide, saa ofte han har Leilighed til at nævne sig. Netop ligesom de Folk, der ere i Slægt med Kongen; thi de kunne aldrig stikke sig i en Finger, uden at sige: „Der spildtes noget af Kongens Blod. — Hvordan gaaer det til?" siger nu Een, der lader, som han ikke ret fatter det; og Svaret sidder ligesaa løs og paa rede Haand, som en forgieldet Mands Hue. „Jeg er en ringe Frænde af Kongen, min Herre!"

Prinds Henrik.

Ja, de vil være i Slægt med os, om de saa skulde lede det lige ned fra Japhet. — Men Brevet: —

Poins.

„Sir John Falstaff, Ridder, sender Hilsen til Kongesønnen, den nærmeste efter Faderen, Henrik, Prinds af Wales" — Haha! det er et Certificat!

Prinds Henrik. —

Stille!

Poins-

Jeg vil efterligne hiin bersmmelige Romer i Korthed" — han mener vist i Kortsandethed. — „Jeg anbefaler mig til Dig; „jeg anbefaler Dig, og jeg forlader Dig. „Indlad Dig ikke for nøie med Poins; „thi han misbruger Din Gunst saa høili„gen, at han bander paa, Du skal giftes „med hans Søster Leonora. Gior Bod „og Bedring i ledige Timer efter Din „Leilighed, og far nu vel!

„Din, ved Ja og Nei,
(det vil sige: eftersom Du behandler ham) Hans Falstaff for mine nøie Venner; John for mine Brødre og Søstre: og Sir John for hele Europa."

Min Prinds! jeg vil giennemblæde dette Brev i Sæk, og faae ham til at æde det.

—

Prinds Henrik.

Det er at faae ham til at tage sine Ord i sig igien. — Men taler I saaledes om mig, min gode Edward? Skal jeg giftes med Jeres Søster?

Poins.

Gud give, Tøsen ikke fik slettere Lykke i Verden! Men aldrig har jeg sagt sligt.

Prinds Henrik.

Nu vel! Saaledes drive vi Narrestreger med Tiden; og de Vises Aander sidde i Skyerne og spotte os. — Er Eders Herre her i London?

Bardolph.

Ja, Eders Naade!

Prinds Henrik.

Hvor tager han sit Aftensmaaltid? Mædsker den gamle Orne sig endnu paa den gamle Stie?

Bardolph.

Paa det gamle Sted, naadige Herre! i Eastcheap.

Prinds Henrik.

Hvad Selskab har han der?

Pagen.

Skylhalse, Eders Naade! af den ægte gamle Skole.

Prinds Henrik.

Spise der Fruentimmer til Aftens med ham?

Pagen.

Ingen, naadige Herre! uden den gamle Madam Raskenfart, og Jomfru Dorthe Lagensplitter.

Prinds Henrik.

Hvad er det for en Smekfillike?

Pagen.

En vakker Dame, min Prinds! og i Slægt med min Herre.

Prinds Henrik.

Ja, saadan i Slægt, som Byens Køer med Bye-Tyren. Skal vi liste os paa dem ved Aftensmaaltidet, Edward?

Poins.

Jeg er Eders Skygge, min Prinds! jeg følger Jer.

Prinds Henrik.

Hør Du, min Gut! og Du, Bardolph! ikke et Ord til Jeres Herre om, at jeg allerede er kommen til Staden: der har I noget for Eders Taushed.

Bardolph.

Jeg har ingen Tunge, min Prinds!

Pagen.

Og hvad min angaaer, vil jeg lægge Tomme paa den.

Prinds Henrik.

Og gaaer nu; farvel! (Bardolph og Pagen gaae). Denne Dorthe Lagensplitter er vist et Slags Alfarvei?

Poins.

Det troer jeg! saa alfar som Veien mellem St. Albans og London.

Prinds Henrik.

Hvordan skulle vi bære os ad, for at see Falstaff i Aften vise sig i sine sande Farver, uden selv at blive seete.

Poins.

Vi tage et Par Lædertrøier paa, og Forklæder; og saa opvarte vi ham ved hans Taffel som Kielderssvende.

Prinds Henrik.

Fra en Gud til en Tyr? et mægtigt Nedspring! Det var Jupiters Tilfælde. Fra en Prinds til en Viintapperdreng? En lumpen Forvandling! Den skal imidlertid blive min: thi i enhver Ting bør Hensigten lægges paa Vægtskaalen tilligemed Daarskaben. Følg mig, Edward!

(de gaae).

Tredie Scene.

Warkworth. Uden for Borgen.

Northumberland træder ind med Lady Northumberland og Lady Percy.

Northumberland.

Jeg beder, elskte Hustrue! Datter!
lader
min vilde Idræt gaae en rolig Gang:
antag ei Tidens Miner, at I ei
lig den skal vorde Percy til Besvær.

Lady Northumberland.

Jeg giver mig; jeg vil ei tale meer;
Gior hvad I vil: Jer lede Eders Viisdom.

Northumberland.

Ak, elskte Viv! min Ære staaer i Pandt,
og kun min Bortgang kan indløse den.

Lady Percy.

For Herrens Skyld! gaae ei til disse Krige:
Engang, min Fader! brød I Eders Ord,
da dyrebarere endnu det var Jer:
Da Eders Percy, min hiertelskte Henrik,
tidt slog sit Blik mod Nord, om ei hans Fader
drog ham til Hielp; men han saae did forgieves!
Hvo bragte Jer da til, at sidde hiemme?
Der tofold Ære tabtes: Eders, Sønnens.
Gid Himlens Straaleglands oplyse Eders!
Hans stod ham herligt, som den gyldne Soel
paa Himlens sølvblaa Hvælving; ved sit Lys
han hele Englands Ridderskab bevæged'
til Heltedaad: han var det Speil, for hvilket
den ædle Ungdom herligt smykked' sig:
Hver, som ei Krøbling var, optog hans Gang;
og selv hans Stammen — hiin Naturfeil hos ham —
blev nu de Vældiges, de Tappres Sprog;
thi de, som kunde tale roligt, langsomt,
forvendte dette Fortrin nu til Lyde,
for ham at ligne! Saa i Tale, Gang,
i Levemaade, i Forlystelser,

i Krigens Kunst, i alle Blodets Luner
var han det Maal og Speil, den Bog, den Regel,
som formed' andre. Og hiin herlige, —
O ham, hiint Undervark af Mand, forlod I;
ham, som ei veeg for Nogen, veeg I fra,
saa paa en Tabedag han maatte skue
den grumme Krigsgud; og en Slagmark hævde,
hvor Intet uden Navnet Percys Klang
var længer vaabenstærkt. Saadan I lod ham!
O, aldrig, aldrig krænke I hans Aand,
ved Eders Æresord meer strængt at holde
mod andre end mod ham; ha! lad dem fare!
Marskalken, Erkebispen ere stærke:
O havde Henrik havt halvt deres Skarer,
jeg hang i Dag end om hans Hals, og talte
om Monmouths Grav.

Northumberland.

O, Du min fagre Datter!
tilgive Gud Dig! Du mit Mod mig røver,
i det Du gamle Feil paa nye begræder. —
Men jeg maa gaae, og møde Faren der;
hvis ei, den andetsteds vil finde mig,
og mindre rustet.

Lady Northumberland.

O, saa flygt til Skotland,

til Adelskabet og det væbnede Folk
en Smule deres Kræfter prøvet har.

Lady Percy.

Hvis Land og Fordeel de fra Kongen vinde,
da slut til dem, som et Staal-Sidebeen,
for Styrken end at styrke. — Men, for Guds Skyld!
først lad dem prøve deres egne Kræfter:
Saa gjorde Eders Søn:
det lod man ham; og saadan blev jeg Enke,
og skal ei naae en Livstiid, lang nok til
at regne med mit Die paa hans Minde,
at det maa groe, og spire høit mod Himlen
til hans den Ædles Ihukommelse. —

Northumberland.

Kom, kom, gaae ind med mig: Mit Sind er nu
lig Havflod, svulnet til sin største Høide,
som Stilstand gior, og flyder ingen Vei.
Jeg gierne gik at møde Erkebispen;
men tusind Grunde holde mig tilbage: —
Til Skotland vil jeg tye, og dvæle der,
til bedre Tid og Held mig muligt kræver her!
(de gaae).

Fierde Scene.

London. Et Værelse i Vertshuset Vildsvine-Hovedet i East-cheap.

(To Kielderſvende komme ind.)

Første Kielderſvend.

Hvad Dievelen er det for Kage, Du har bragt? Goderaad! Du veed jo, at Sir John ikke kan taale at ſee dem.

Anden Kielderſvend.

Hilledød! det er ſandt: Prindſen ſatte engang et Fad med det Slags Kage for ham, og juſt ſom Sir John vilde til at tage for ſig, ſagde Prindſen: „Holdt! gode Raad ere ſpildte paa Dig baade i Livet og ved Bordet;" hvorpaa han tog dem bort for hans Næſe, og fortærede dem med Poins. Dette ſkar Sir John ret i Hiertet; men det har han nu ſkrevet i Glemmebogen.

Første Kielderſvend.

Nu da, ſaa dæk over dem, og ſæt dem hen; og ſee om Du ikke kan faae fat paa Snigers Bierfidlere; Jomfrue Lagenſplitter vilde gierne høre noget Muſik! — Afſted med Dig!

Anden Kielderſvend.

Hør! Prindſen og Hr. Poins ville være her

paa Øieblikket: og de ville tage et Par af vore Trøier og vore Forklæder paa, og Sir John maa ikke vide af det: Bardolph kom med dette Bud.

Første Kielderſvend.

For Pokker! Her vil jo blive en Høitidsfest; det vil blive et herligt Puds! —

Anden Kielderſvend.

Nu vil jeg ſee til at finde Sniger.
(gaaer).

(Vertinden og Dorthe Lagenſplitter træde ind).

Vertinden.

Ja, min Troe, ſøde Barn! mig ſynes at I nu er i en herlig Temperamentur: lille Pulſemand ſlaaer ſaa rart ſom Hierte vil ønſke, og jeg forſikrer Jer, Jeres Couleur er ſaa rød ſom en Roſe: men I har, min Troe! drukket for meget Kanarieſæk; og det er en forſkrækkelig giennemtrængende Viin, og den perfumerer Blodet inden man veed et Ord deraf. Nu, hvor ſtaaer til? Hvordan er det nu med Jer?

Dorthe.

Noget bedre end for lidt ſiden. Uf!

Vertinden.

Nu det er smukt sagt! ja, et godt Hierte er Guld værd. Ei! Der kommer Sir John.

(Falstaff kommer syngende ind).

Falstaff.

„Da Arthur først til Hove kom" — Slaae Natpotten ud! — „og blev en Konge bold!" (Kieldersvenden gaaer ud). Hvorledes staaer det sig nu, Jomfrue Dorthe?

Vertinden.

Hun er daarlig og klager sig over Trykning, ja min Gud gior hun saa.

Falstaff.

Kiender jeg hende og hendes Haandtering ret, klager hun vel snarere over Mangel paa Trykning.

Dorthe.

I smudsige Tykmave! Er det al den Trøst I giver mig?

Falstaff.

I volder tykke Maver og tynde Been, Jomfrue Dorthe!

Dorthe.

Gior Jeg? Nei Fraadserie og Liderlighed volde det; jeg volder dem ikke.

Falstaff.

Nu da; Kokken hielper til at giøre tykke Maver, og I til at giøre tynde Been. — Noget faae vi hos Jer; tilstaae mig det, mit lille Dydespeil! tilstaae kun det.

Dorthe.

Ja, det troer jeg! I faae vore Guldkieder og Juveler.

Falstaff.

„Ja Perler, Rubiner, Karbunkler!" Thi den, som tiener drabeligt i Feldt, kommer hiem som Hinkefod, veed I; han kommer ud af Breschen, med sin Landse drabelig sænket, og saa drabelig til Feldtskiæren, for igien drabelig at vove sig imod de ladte Svingbasser. —

Dorthe.

Gaae hen og hæng Jer, I Svinepelts! gaae og hæng Jer!

Vertinden.

Naa! det er, min Tro! den gamle Vise; I to kan aldrig være sammen, uden at rage i Klammerie: I ere, min Sandten! begge saa haarde mod hinanden, som to sammenlagte Stykker ristet Brød: den ene kan ikke bære over med den andens Foi-

blessering. — Hvad for Pokker og den slemme Syge! Een skal bære over, og (til Dorthe) det maa være Jer; I er det svagere Redskab; et svagt, skrøbeligt Kar, som det hedder.

Dorthe.

Kan da et svagt, skrøbeligt Kar bære saadant et uhyre fuldt Oxehoved? Han har en heel Skibsladning Bourdeaux-Viin i Maven paa sig: — I har endnu aldrig seet et Skibsrum saaledes stuvet. — Nu, det er det samme! Jeg vil være gode Venner med Dig, Hansemand! Du gaaer nu i Krigen, og om jeg nogentiid seer Dig igien eller ikke, det bryder sig ikke noget Menneske om!

(Kieldersvenden kommer tilbage).

Kieldersvenden.

Herre! Fændrik Pistol er nede, og vilde tale med Jer.

Dorthe.

Gid han faae en Ulykke! den Storskryder! Lad ham ikke komme op! der sidder den skidneste Mund paa ham i hele England.

Vertinden.

Er det en Storskryder, saa skal han holde sin Næse herfra: Ja, saa min Siel! skal han saa;

Jeg skal leve iblandt mine Naboer; jeg vil ingen Skrydere eller Spectakelmagere have; Jeg er i saa godt Ry og Navn som de allerbedste: — Smæk Døren af; Her kommer ingen Spectakelmagere; jeg har ikke levet saa mange Aar i Verden, for nu at blive til Spectakel: Jeg beder Jer, smæk Døren af!

Falstaff.

Men hører Du, Vertinde —?

Vertinden.

Jeg beder Jer! vær rolig, Sir Johan! her kommer ingen Spectakelmagere ind.

Falstaff.

Men saa hør dog! det er min Fændrik!

Vertinden.

Jo pyt, Sir John! snak I mig ikke noget for; Jeres Spectatel-Fændrik kommer ikke inden mine Døre. Forgangen Dag blev jeg kaldt hen for Rodemesteren Hr. Lungesoot; og da han sagde til mig, — det er ikke længere end sidste Onsdag — „Naboemoer Raskenfart", sagde han, — Hr. Stum, vor Præst, var just tilstede — Naboemoer Raskenfart!" — sagde han — „tag blot mod sik-

kelige Personer, thi — sagde han — I er i et slet Rygte;" — Dette sagde han nu, og jeg veed nok hvorfor: thi — sagde han — I er en ærbar Kone og meget vel anseet: derfor see Jer for, hvilke Giester I modtager: Tag ikke imod noget Spectakelmagerkram!" sagde han. — Hos mig skal ingen komme: — O, I vilde korse Jer, havde I hørt alt hvad han sagde: — Nei, ingen Spectakel-Knægte her!

Falstaff.

Han er ingen Spectakelmager, siger jeg Jer. Han lader sig klappe ligesaa venligt som en Vindspiller-Hvalp: han gior ikke Spectakel med en kalkunsk Hone, hvis den reiser Fier, for at sætte sig til Værge. — Kieldersvend! kald ham op!

Vertinden.

Men jeg siger Jer, jeg kan ikke udstaae Spectakel! Ja, min Tro! faaer jeg ikke Ondt, naar Een blot nævner det Ord: Spectakel! Fsel engang, mine Herrer! hvordan jeg ryster! Seer I? jo det kan I forlade Jer paa.

Dorthe.

Ja, I ryster rigtig, Vertinde! —

Vertinden.

Gior jeg ikke? — Jo, min Sandten! og

det som et Espelov. Jeg kan ikke udstaae Spectakelmagere! —

(Pistol, Bardolph og Pagen træde ind).

Pistol.

Gud være med Jer, Sir John!

Falstaff.

Velkommen, Fændrik Pistol! Her, Pistol! her lader jeg Jer med et Bæger Sak: Giv nu min Vertinde Ladningen.

Pistol.

Jeg vil give hende en Ladning, Sir John! med to Kugler.

Falstaff.

Hun er pistolfast; I gisr hende neppe nogen Skade.

Vertinden.

Lad mig med Fred! jeg har Intet med Eders Pistoler og Kugler at gisre; jeg drikker ikke meer end jeg har godt af, gisr ikke jeg, om saa al Verden bad mig derom.

Pistol.

Nu, Jomfrue Dorthe! saa vil jeg give Jer Ladningen.

Dorthe.

Give mig Ladningen? Jeg blæser ad Jer, I Stodder, I Lumpenknegt, I Snyder, som knap har Skiorte paa Kroppen! Væk, i mugne Slyngel! Jeg er en Lækkerbidsken for Jeres Herre.

Pistol.

Jeg kiender Jer, Jomfrue Dorthe.

Dorthe.

Væk, I ækle Lommetyv! væk! — ved denne Viin! jeg jager min Kniv lige i Jeres moesgroede Gab, dersom I vil giøre Jer udtilbeens mod mig. Væk, I Hlbimpel, I udtømte Gøglerpose! I! — Siig mig engang, fra hvad Tiid kaldte man Jer: Herre? — Ei, ei! I har jo to Dusker paa Skulderen? Hille den!

Pistol.

Derfor vil jeg myrde Eders Halskrave.

Falstaff.

Ikke videre, Pistol! Jeg vil ikke, at I skal gaae af her; Træk Jer af uden for vort Selskab, Pistol!

Vertinden.

Nei, gode Capitain Pistol; ikke her, søde Capitain!

Dorthe.

Captain! Du afskyelige, fordømte Snyder, skammer Du Dig ikke ved at lade Dig kalde Captain? Dersom alle Captainer havde mit Sind, vilde de prygle Jer til Dørs, fordi I antager deres Navn, førend I har fortient det. I en Captain, I Uselryg! og hvorfor? fordi I tør rive en stakkels Tøses Krave itu paa et Jomfruhuus? Han en Captain! Til Galgen med den Skielm! Han lever af skimlede kogte Svedsker, og gammelt tørt Bakkelse. En Captain! Slige Skurker vilde gjøre Navnet Captain til Spot og Skiendsel: derfor skulde brave Captainer i Tide tage en Haand med i Legen.

Bardolph.

Jeg beder Dig, gaae ned, kiære Fændrik!

Falstaff.

Hør et Ord, kom hid, Jomfru Dorthe!

Pistol.

Det gior ikke jeg! jeg vil sige Dig noget, Corporal Bardolph! — jeg kunde splitte hende ad: — jeg vil hævne mig paa hende.

Pagen.

Jeg beder Dig, gaae ned!

Pistol.

Først vil jeg see hende fordømt; — til Plutonis sorte Sø, til Helved-Dybet, med Erebus og skiændelige Qvaler. Hold Krog og Line! siger jeg. — Ned, ned I Hunde! ned i Ugiernings-Mænd! Har vi da ei Irene her?

Vertinden.

Gode Captain Pisel! vær rolig; det er, min Tro! grumme sildigt: Jeg beder Jer nu, inciteer Eders Vrede!

Pistol.

Jo det var nette Nykker! skal da Pakhest,
skal Asiens Skindmær, som paa Kneeb kun foeres,
og gaaer knap sine tredive Mile daglig,
med Cæsars lignes og med Canibals,
og med troianske Græker? — Før fordøm
dem med Kong Cerberus! og Himlen brøle!
Skal vi om Smaating komme op at nappes?

Vertinden.

Paa min Siel! Captain! det er meget bittre Ord.

Bardolph.

Gaae nu, min gode Fændrik! vi har en Nævekamp inden vi veed af.

Pistol.

Døe Folk, som Fæ? — Strøer Kroner ud som Avner!
Er ei Irene her?

Vertinden.

Paa Ord og Ære, Captain! Der er ikke saadan en her: hvad den slemme Syge! troer I jeg havde Hierte til at nægte Jer hende og sligt? for Guds Skyld vær rolig!

Pistol.

Saa spiis da, og bliv feed, min yndige
Calipolis! — Kom, giv os noget Sæk!
Si fortuna me tormenta, sperato me contenta; —
Frygte vi glat Lag? Nei! selv Satan fyre!
Kom hid med Sæk! — og, søde Ven! lig der!
(lægger sit Sværd hen).
Skal vi nu sige Stop? Er' der et cætera?

Falstaff.

Pistol! Nu vilde jeg gierne have Roe!

Pistol.

Jeg kysser dit Forbeen, hulde Ridder! — Hei! vi har seet Syvstiernen!

Dorthe.

Kast ham ned ad Trapperne; Jeg kan ikke udstaae saadan en forskruet Skurk.

Pistol.

Kast ham ned ad Trapperne! Mener Du, vi ikke før har seet Ridehopper slaae bag ud?

Falstaff.

Bardolph! Smid ham paa Dør, som han var en Skilling, Du spilte Klink med!

Bardolph.

Kom, ned ad Trappen med Jer!

Pistol

Ha! skal vi giøre Indsnit? Skal her blødes?
(griber sit Sværd).
Saa, Død! vug mig i Søvn! Forkort mit Jammerliv!
Velan! lad fæle, aabne Saar adskille
de trende Søstre! — Atropos, ha, kom! —

Vertinden.

Jo, det er mig en herlig Historie!

Falstaff.

Giv mig min Kaarde, Dreng!

Dorthe.

Jeg beder Dig, Hans! jeg beder Dig, træk dog ikke!

Falstaff.

Pak Jer ned ad Trappen!

(han trækker og driver Pistol ud).

Vertinden.

Nu! det er et allerkiæreste Spectakel! Jeg vil forsværge at holde Vertshuus, heller end jeg vil være i saadanne Angester og Altreringer. — Ja! her bliver Mord af, kan I troe. — — Aa! Aa! stik Jerrs bare Vaaben ind! stik Jeres bare Vaaben ind.

(Pistol og Bardolph gaae).

Dorthe.

Jeg beder Dig, Hans! vær rolig! den Slubbert er borte! O, I lille tappre Skielm, I!

Vertinden.

I blev dog vel aldrig saaret i Lysken? Mig syntes, han giorde et forskrækkeligt Stød efter Jeres Mave.

(Bardolph kommer tilbage),

Falstaff.

Har I kastet ham paa Dør?

Bardolph.

Ja, Herre! Eselen er fuld. I har saaret ham i Skulderen, Herre!

Falstaff.

Den Slyngel! han vilde trodse mig!

Dorthe.

O, Du søde lille Spidsbub, Du! Ak, Du arme Abekat! hvor Du sveder? Kom, lad mig tørre Dit Ansigt; saa kom dog, Du Narrifas, kom! Ah, Du Skielm! jeg elsker Dig, min Tro! rigtig. Du er saa tapper, som den trojanske Hector, mere værd end fem Agamemnoner, og ti Gange bedre end de ni Helte: Ah, Gavtyv!

Falstaff.

En lumpen Skurk! havde jeg ham i et Lagen, skulde jeg lege Himmelspret med ham!

Dorthe.

O gjør det, hvis Du har Hierte dertil: hvis Du gjør det, vil jeg lege Himmelspret med Dig imellem to Lagener.

(Musikanterne komme ind).

Pagen.

Her er Musiken, Herre.

Falstaff.

Lad dem spille; — Spil op, godt Folk! — Sid paa mit Knæ, Dorthe! — En fordømt Storstryder! Den Kieltring løb for mig saa hurtig som Qvægsølv.

Dorthe.

Ja vist, og Du var efter ham, saa hurtig som en Domkirke. Du Pokkers, lille, nysselige, Sukkergriis! naar vil Du dog engang lade være den Fegten ved Dag, og den Sviren og Sværmen ved Nat, og begynde at flikke Dit gamle Skrog tilrette for Himmelen?

(Prinds Henrik og Poins træde ind i Baggrunden, forklædte som Kielderssvende).

Falstaff.

Stille, gode Dorthe! tael ikke som et Dødningehoved! Beed mig ikke tænke paa min Ende! —

Dorthe.

Hør, sig mig engang, hvordan er egentlig Prindsens Sind?

Falstaff.

Han er et ungt, godt sælle Skind: han vil-

de have klædet godt, som Hof-Mundbager; han havde skaaret Brødet net og ret og slet!

Dorthe.

Der siges dog, Poins har en fiin Forstand.

Falstaff.

Han fiin Forstand! Gid han times en Ulykke, den Bavian! Hans Forstand er saa tyk som Tewksbury-Sennep; der er ikke mere Lune i ham end i en Træhammer.

Dorthe.

Hvorfor holder Prindsen da saa meget af ham?

Falstaff.

Fordi de begge har lige tynde Been; fordi han leger ret godt Skaktavl, og spiser Strandaal og Fennikel, og kan skylle brændende Lyssestumper ned i Halsen paa sig tilligemed Vinen, er gal og ellevild iblandt unge Knøse, springer over Borde og Bænke, bander med god Anstand; bærer sin Stovle saa glat som et malet Been paa et Skildt, og volder ingen Spliid ved at udfisle vakkre Smaahistorier: og han har flere slige Springekunster, som vise en svagelig Aand, men et svet Legem:

hvorfor Prindsen taaler ham om sig; thi Prindsen og han er netop to Alen af eet Stykke; Vægten af et Haar paa den Enes Vægtskaal vil vippe den andens i Veiret.

Prinds Henrik.

Har ikke dette Hiulnavr Lyst til at faae baade Næse og Øren afhugget?

Poins.

Lad os prygle ham her ligefor hans Dulles Ansigt.

Prinds Henrik.

See bare! lader ikke denne visne Gubbe sig kløe i Hovedet som en Papegøie?

Poins.

Er det ikke synderligt, at Villien i saa mange Aar kan overleve Evnen?

Falstaff.

Kys mig, Dorthe!

Prinds Henrik.

Saturnus og Venus i Conjunction i dette Aar? Hvad siger Almanakken dertil?

Poins.

Og see om ikke den gloende Treangel, hans

Drabant hvidsker og tidsker til sin Herres gamle Regiſter, hans Klakke- og Kladebog?

Falſtaff.

Du giver mig ret ſukkerſøde Kys!

Dorthe.

Ja, i Sandhed! jeg kyſſer Dig af et ret trofaſt Hierte.

Falſtaff.

Jeg er gammel; jeg er gammel!

Dorthe.

Jeg holder mere af Dig, end af alle unge Spyttegiøge i hele Verden.

Falſtaff.

Hvad Tøi vil Du have Dig et Skiørt af? Jeg faaer Penge paa Torsdag: i Morgen ſkal Du faae Dig en Hue. — Nu da! en lyſtig Viſe; det bliver ſilde, vi vil til Sengs. — Du vil dog viſt forglemme mig, naar jeg er borte.

Dorthe.

Jeg er aldrig ærlig, faaer Du mig ikke til at græde, naar Du ſnakker i den Tone! Pas paa, om jeg nogenſinde pynter mig, før Du kommer tilbage. Ja, ja! ſee kun til!

Falstaff.

Giv mig noget Sæk, Frants!

Prinds Henrik og Poins (komme frem).

Strax, Herre! strax!

Falstaff.

Ha! en Slegfred-Søn af Kongen! Og er Du ikke Poins, hans Broder?

Prinds Henrik.

Naa Du Jordkugle af syndige Fastlande! hvilket Liv er det Du fører?

Falstaff.

Et bedre end Dit: jeg er Riddersmand; Du tapper Øl af.

Prinds Henrik.

Meget rigtig, Herre! og nu kommer jeg, for at tappe Blod af Jer.

Vertinden.

O, Herren velsigne Din Naade! Saa sandt jeg er ærlig; velkommen til London! — Nu, Gud velsigne da det søde Ansigt Du har! Herre Gud! Er I kommen tilbage fra Wales?

Falstaff.

(lægger sin Haand paa Dorthe).

Du forbistrede, splittergale Kongeværk! ved dette letfærdige Kisd og fordærvede Blod! Du er velkommen.

Dorthe.

Hvad nu? I fede Nar, jeg blæser Jer et Stykke.

Poins.

Min Prinds! Han driver Jer bort fra Eders Hevn, og vender Alting om til Spøg, hvis I ikke hamrer, mens Jernet er varmt. —

Prinds Henrik.

I fordømte Talg-Mine, I! hvor skammeligt talte I ikke om mig i dette Øieblik til denne ærlige, velagte og dydefulde Jomfrue!

Vertinden.

Gud velsigne Eders gode Hierte! ja det veed Gud hun er.

Falstaff.

Hørte Du hvad jeg sagde?

Prinds Henrik.

Ja! og I kiendte mig, ligesom dengang I

smurte Haser ved Gadshill: I vidste, jeg stod bag ved Jer, og I sagde det med Villie, for at prøve min Taalmodighed.

Falstaff.

Nei, nei, nei! ikke saa: jeg tænkde ikke Du var saa nær, at Du kunde høre mig.

Prinds Henrik.

Vel! Jeg skal drive Jer til at tilstaae denne forsætlige Beskiæmmelse; og saa veed jeg nok, hvordan jeg skal haandtere Jer.

Falstaff.

Ingen Beskiæmmelse, Henrik! paa min Ære! ingen Beskiæmmelse!

Prinds Henrik.

Ikke! At rive mig ned; og kalde mig — Mundbager og Brødskiærer, og jeg veed ikke hvad?

Falstaff.

Ingen Beskiæmmelse, Henrik!

Poins.

Ingen Beskiæmmelse?

Falstaff.

Ingen Beskiæmmelse i Verden, Edward! ikke

den mindste, min gode Edward! Jeg reev ham ned for de Ugudelige, paa det at ei de Ugudelige maatte fatte Kierlighed til ham: — ved at handle saa, opfyldte jeg en omhyggelig Vens og en trofast Undersaats Pligt, og Din Fader bør vide mig Tak derfor. — Ingen Beskiæmmelse, Henrik! — ingen, Edward! ingen! — nei, mine Gutter! ikke i mindste Maade!

Prinds Henrik.

See nu! enten er det den rene Frygt eller topmaalt Feighed, som faaer Dig til at fornærme denne dyderige Dame, for at blive gode Venner med os! Er hun af de Ugudelige? Er Din Vertinde her af de Ugudelige? Eller den ærlige Bardolph, hvis Aandagt brænder i hans Næse, er han af de Ugudelige?

Poins.

Svar, Du uddøde Stub! svar!

Falstaff.

Hvad Bardolph angaaer, da har den onde Aand uudsletteligen præget ham; og hans Ansigt er Lucifers Liv-Kiokken, hvor han ikke bestiller andet end stege Malt-Orme. — Hvad Drengen anbelanger, — saa er der en god Engel om ham; — men Dievelen overbyder ogsaa ham.

Prinds Henrik.

Og hvad Qvinderne angaaer —

Falstaff.

Hvad een af dem angaaer — hun er allerede i Helvede, og det brænder i hende, den arme Stakkel! Hvad angaaer den anden, — hende skylder jeg Penge; og om hun skulde være fordømt derfor, det veed ikke jeg.

Vertinden.

Nei! det tør jeg sværge for.

Falstaff.

Nei! jeg troer heller ikke Du er det; jeg troer at i saa Henseende er Du qvit. Men, for Dievelen! der er et andet Klagemaal imod Dig, fordi Du, tvertimod Loven, har ladet Kiød spises i Dit Huus; desaarsag jeg formoder Du nok vil komme til at hyle. —

Vertinden.

Alle Spiseverter gjøre ligesaa. Et Lammelaar eller to, hvad har det paa sig i hele Fastetiden?

Prinds Henrik.

I dyderige Dame, —

Dorthe.

Hvad siger Eders Naade?

Falstaff.

Hans Naade siger noget, hans Kiød oprører sig imod.

Vertinden.

Hvem banker saa stærkt paa Døren? Frants! See til Døren der!

(Peto træder ind).

Prinds Henrik.

Hvad nu, Peto? Hvad Nyt bringer Du?

Peto.

At i Westminster Eders Fader er;
og en Snees Ilbud, høist udmattede
ankom fra Nord; og, som jeg naaede hid,
traf jeg en ti tolv Høvedsmænd, fast hver
barhovedet, i Sveed, og hamrende
paa hver en Kroe og spørge om Sir John.

Prinds Henrik.

Ved Himlen! Poins! jeg daddelværd mig føler,

saa ørkesløs den ædle Tiid jeg spilder. —
mens Oprørs-Storm, liig Søndenvinden baaret
paa sortest Damp, begynder alt at smelte,
og drysse paa vort nøgne, blotte Hoved.
Giv Sværd og Kappe hid! — Falstaff, god Nat!

(Prinds Henrik gaaer med Poins, Peto og Bardolph).

Falstaff.

Nu kommer just Nattens rareste Lækkerbidsken, og vi maae afsted, og lade være at smage paa den. (der bankes). Endnu mere Banken?

(Bardolph kommer tilbage).

Hvad Godt? Hvad er paa færde?

Bardolph.

I maa møde til Hove paa Stand, Herre! over en halv Snees Captainer staae ved Døren, og vente paa Jer.

Falstaff.
(til Pagen).

Hør Du, betal Musikanterne! — farvel, Vertinde! — farvel, Dorthe! — I see her, mine søde Putter! hvorledes Mænd af Fortieneste søges.

Den ufortiente kan ligge i sin gode Roe, naar den Duelige kaldes til Arbeid. Farvel, I søde Putter! — Hvis man ikke sender mig bort over Hals og Hoved, vil jeg see til Jer endnu, før jeg reiser. —

Dorthe.

Jeg kan ikke tale: — dersom mit Hierte ikke er bristefærdigt! — Ja, søde Hansemand! Bær Omhu for Din Person.

Falstaff.

Farvel! farvel!

(Falstaff og Bardolph gaae).

Vertinden.

Ja! Ja farvel! Naar grønne Ærtetiden kommer igien, har jeg kiendt Dig i 29 Aar; men ærligere og trofastere Siel, — Ja, ja, farvel!

Bardolph.
(udenfor).

Jomfru Lagensplitter! —

Vertinden.

Hvad er der?

Bardolph.

Beed Jomfru Lagensplitter komme til min Herre.

Vertinden.

O løb, Dorthe! løb! løb, kiære Dorthe!

(de gaae).

Tredie Act.

Første Scene.

Værelse i Slottet.

Kong Henrik træder ind i sin Natkiortel, fulgt af en Page.

Kong Henrik.

Gaae, kald mig hid Grev Surrey og Grev Warwick!

Dog beed dem forud læse disse Breve,
og nøie overveie dem: nu, skynd Dig! —

(Pagen gaaer).

Hvor mangen fattig Undersaat af mig
er nu ei sødt i Søvn! — Søvn, huldе Søvn,
Naturens Amme! har jeg skrammet dig,
saa du ei meer betynge vil mit Øie,
og i Forglemmelse hver Sands nedsænke?

Hvi ligger du før i en røgfuld Hytte,
og strækker dig hen paa den haarde Brix,
og dysses ind af Nattens Fluers Summen,
end i de Stores vellugtfyldte Sale
og under Baldachiners rige Pragt,
og lulles ind ved Tryllemelodier?
Ha! dorske Gud, du ligger hos den Ringe
paa ækelt Straa, og lader Kongens Seng
et Vækker-Uhr, ja en Stormklokke være?
Tillukker du paa svimmelhøie Mast
Skibsdrengens Øie, og hans Hierne vugger
i det oprørte vilde Havsvælgs Vugge;
mens Storme hvirvle trindt omkring og gribe
Vandbølgen fat i Toppen, kruse dens
uhyre Hoved, slænge den derpaa
med Hyl og Hvin op i de glatte Skyer,
saa selve Døden vækkes op ved Braget?
Kan du, partiske Søvn! din Hvile skienke
til vaaden Skibsdreng i slig stormfuld Stund,
og i den roligste meest blide Nat
den, trods hvert Lokkemiddel, Kongen nægte?
O lykkelige Lave! sov da sødt!
et kronet Hoved hviler aldrig blødt.

(Warwick og Surrey træde ind).

Warwick.

En skiøn god Morgen, Eders Majestæt!

Kong Henrik.

Er det alt Morgen?

Warwick.

Klokken eet er slagen!

Kong Henrik.

Nu da, god Morgen, mine ædle Herrer!
I har vel læst de Breve, jeg har sendt Jer?

Warwick.

Ja, Eders Majestæt!

Kong Henrik.

Saa kiende I vort Kongeriges Legem,
hvor sygt det er; hvad fuul og farlig Soet
sig samlet har og gierer nær dets Hierte.

Warwick.

End er kun Legemet lidt i Uorden;
det vinde kan igien sin fordums Styrke
ved gode Raad og nogle Lægemidler:
Mylord Northumberland er snarlig kiølet.

Kong Henrik.

O Gud! at Skiebnens Bog man kunde læse,
og see, hvor Tidernes Omvæltninger
nedjevne Bierge; hvor det faste Land,

kied af sin svare Tæthed, smelter sig
i Havet! og til andre Tider see
Kystbeltet, som omringer Oceanet,
for vidt at vorde for Neptuni Hofter!
see hvor Tilfældet spøger; see, hvorledes
Omvexling skiænker i Forandrings-Bæg'ret
forskiellig Drik! O, hvis man dette saae
den lykkeligste Yngling — naar han skued
sin Pilgrimsgang forud, her nære Faver
hist Kors og Kummer nærme sig — han slog
strax Bogen i, og satte sig, og døde.
Det er ei fuldt ti Aar,
da Richard og Northumberland, som Venner
ved Høitidsgilder sad; og to Aar efter
laae de i Krig: det otte Aar er, siden
den Tiid, da Percy laae mit Hierte nærmest;
og fleed og slæbte som en Broder for mig,
og lagde Liv og Lykke for min Fod,
ja, for min Skyld endog, i Richards Hine
ham trodsed'. — Men hvo af Jer var da hos,
(til Warwick).
(I Frænde Nevil, om jeg mindes ret,)
mens Richard, — med sit Øie fuldt af Taarer,
da haanet, skieldet af Northumberland, —
udtalte Ord, som nu har viist sig Spaadom?

„Northumberland! Du Stige, ad hvis Trin
„min Throne Bolingbroke nu stolt be-
stiger:" —
Skiøndt, Gud veed, ſligt randt da mig ei i Sinde,
men dengang bøied' Noden Kongeriget,
saa jeg og Høihed tvunges til at kysses: —
„Den Tiid vil komme" saadan blev han ved,
„den Tiid, da fulen Synd, tilfulde modnet
„skal bryde ud i Raadenhed:" — foer fort saa
og spaaede disse Tiders hele Stilling,
som ogsaa at vort Venskab skulde briste.

Warwick.

I Alles Liv er en historisk Gang,
som de henfarne Tiders Art afbilder:
Hvo ret vil agte paa den, han kan spaae,
og træffe i det Hele grant paa Ting,
som end til Liv ei kom; men kun i Frøe
og spæde Spire ligge opbevared'.
De Ting er Tidens Ruge-Æg og Yngel:
af dens nødvendige Form Kong Richard kunde
see grant forud, Northumberland, den Stærke,
alt da falsk mod ham, af hiint Frøe opgroede

til større Falskhed; som ei skulde finde
en Bund at fæste Rod, uden i Eder.

Kong Henrik.

Og er' da disse Ting Nødvendigheder?
Vel! som Nødvendigheder vi dem møde!
Eet og det samme Ord os ædsker frem.
Der siges, Bispen og Northumberland
har vel halvhundred' tusind.

Warwick.

O umuligt!
Rygtet fordobler vist, lig Røst og Ekko
den Hær, der frygtes for. — Nu tiener Sengen
vel Eders Naade bedst. Mit Liv jeg vædder,
den Hærmagt, I alt stillet har i Marken,
skal hiin Priis bringe let i sikker Havn.
Til ydermere Trøst har jeg bekommet
vist Budskab om at Glendower er død.
To Uger alt var I jo syg, min Konge;
og disse Ugvems Timer maa nødvendigt
forværre Jer.

Kong Henrik.

Jeg følger Eders Raad.

Er denne Borgerkrig blot først til Ende,
Vi til det hellige Land paa Stand os vende!

(de gaae).

Anden Scene.

Gaardplads foran Dommeren Dompaps Huus i Gloceſterſhire.

Dompap træder ind og møder Tys; Muggen, Skygge, Vorte, Skakmat, Tyrekalv og Betiente i Baggrunden.

Dompap.

Ei! ſee! ſee! ſee! Giv mig Eders Haand, Herre! Giv mig Eders Haand, Herre! — I er en god Morgenmand, min Sandten! Og hvorledes lever min gode Fætter Tys?

Tys.

God Morgen, kiære Fætter Dompap.

Dompap.

Og hvorledes mit Sødſkendebarn, Jeres Kone? og Jeres søde Datter, og min, min Guddatter Ellen?

Tys.

Ak! det er en Soelsort, Fætter Dompap!

Dompap.

Da tør jeg, min Siel! sige, at Fætter William er bleven en dygtig Studiosus: han er jo i Oxford endnu? er han ikke?

Tys.

Jo; det svier til min Pung.

Dompap.

Saa maa han da om føie Tiid ind paa et af de juridiske Collegier: jeg laae engang paa Clements Collegium, og jeg troer, man endnu der snakker om gale Dompap.

Tys.

Man kaldte Jer dengang den lystige Dompap, Fætter!

Dompap.

Gid jeg faae Skam! man kaldte mig alt hvad det skulde være! og jeg var Karl for at giøre hvad det skulde være, og det saa det havde baade Næb og Kløer. Der var nu jeg og smaa John Døit fra Staffordshire, og sorte Jørgen Skalde-

munk, og Franks Beengnav, og William Skrighals, en Krabat fra Cotswold. — I har ikke siden havt fire saadanne Hugaf paa alle Collegierne tilsammen: og til Jer kan jeg sige det, vi vidste, hvor der var godt Tøi, og havde altid de vakkreste paa rede Haand. Dengang var Hans Falstaff, nuværende Sir John, en Dreng endnu, og Page hos Thomas Mowbray, Hertug af Norfolk.

Tys.

Den samme Sir John, Fætter! som nu kommer her om Soldater?

Dompap.

Den samme Sir John, den selv samme. Jeg saae ham engang i Collegii-Porten slaae Skogan et Hul i Hovedet, da han var en Purk, ikke saa stor: og netop samme Dag var jeg ude for Haanden bag Grays Collegium med en vis Samson Stokfisk, en Frugthandler. O! hvilke gale Dage har jeg dog levet! og naar jeg nu seer, hvor mange gamle Bekiendtere, der ere døde og borte! —

Tys.

Vi skal alle samme Vei, Fætter!

Dompap.

Visselig, visselig; meget sikkert: meget sikkert!

Døden, som Psalmisten siger, er alle Mand vis: Alle skal døe! Hvad gielder et Par gode Stude paa Stamford-Marked?

Tys.

I Sandhed, Fætter! jeg var der ikke.

Dompap.

Døden er vis. — Lever Jeres Byebarn, den gamle Dobbelt, endnu?

Tys.

Han er død.

Dompap.

Død? — See, see! Han var en Karl i at skyde med Bue! — og han er død! — Han skiød et prægtigt Skud! — Johan af Gaunt giorde meget af ham, og væddede mange Penge paa hans Haand. — Død! — Han traf i det Hvide paa to hundrede og firsindstyve Alen, saa det ret kunde glæde en i Hiertet. — Hvad gielder Snesen af Lam nu?

Tys.

Alt som de ere til: en Snees gode Lam kommer paa ti Pund.

Dompap.

Og er gamle Dobbelt død!

(Bardolph og en anden træde ind).

Tys.

Her kommer udentvivl to af Sir John Falstaffs Folk.

Bardolph.

God Morgen, I gode Herrer! maa jeg spørge, hvem af Jer er Fredsdommer Dompap?

Dompap.

Jeg er Robert Dompap, min Herre! en stakkels Jordbruger her i Grevskabet, og en af Kongens Fredsdommere: Hvad har I ellers at befale?

Bardolph.

Min Captain, Herre! anbefaler sig til Jer! min Captain, Sir John Falstaff: en modig Ridders mand, ved Gud! og en høist drabelig Anfører.

Dompap.

Jeg siger saa mange Tak for hans Hilsen; jeg har kiendt ham som en Fegter, der kunde tage sin Mand. Hvordan lever den gode Ridder? — Maa jeg derhos spørge, hvorledes lever hans Frue-Gemalinde?

Bardolph.

Med Forlov, Herre! En Soldat finder sig bedre accommoderet uden Frue.

Dompap.

Det er, min Sandten! godt sagt, Herre! ja, det er, saa Skam! rigtig godt sagt. — Bedre accommoderet! — Det er godt; ja, det er baade vist og sandt: gode Phraser ere sikkerlig nu og vare til alle Tider at recommandere. Accommoderet! — det kommer udaf Accommodo: aa! meget godt! en god Phrase!

Bardolph.

Med Forlov, Herre! Ordet har jeg hørt: Phrase kalder I det? for Satan! jeg kiender ikke noget til Phrase; men Ordet vil jeg forsvare med mit Sværd, og bevise, at det er et Soldaterord, og et Ord, som er ypperligt at have rede paa Commando! Accommoderet: det er det samme, som, naar et Menneske er, som man kalder det, accommoderet: eller som, naar et Menneske er — ja — er værende det, formedelst hvilket man kan anse ham for accommoderet; og det er en herlig Ting!

(Falstaff træder ind).

Dompap.

Ja, det er meget rigtigt! — See, her kommer den gode Sir John. Giv mig Eders Haand, giv mig Eders Velbaarenheds elskelige Haand! — I seer, sandt for Gud! vel ud, og bærer Eders Alder meget vel: velkommen, gode Sir John!

Falstaff.

Det glæder mig, at see Jer vel, kiære Hr. Robert Dompap! — Tager jeg ikke feil, er det Hr. Trumf?

Dompap.

Nei, Sir John! det er min Fætter Tys, min Medbroder i Embedet.

Falstaff.

Gode Hr. Tys! Er I saa fredsom og stille som Jeres Navn, kan aldrig Nogen være bedre skikket til Fredsdommer.

Tys.

Jeg ønsker Jeres Velbaarenhed velkommen.

Falstaff.

Uf! det er en Helvedes Hede! — Nu, mine Herrer! har I skaffet mig her et halvt Dusin vaabendygtige Mænd?

Dompap.

Ja vist har vi det! — Vil J ikke sidde?

Falstaff.

Jeg beder Jer, lad mig engang see dem.

Dompap.

Hvor er Listen? Hvor er Listen? Hvor er Listen? — Lad mig see, lad mig see! — Saa, saa, saa, saa! ja, min Sandten! — — Ralph Muggen! — De skal trine frem alt som jeg raaber dem op; det skal de giøre; ja det skal de giøre! — Lad mig nu engang see; hvor er Muggen?

Muggen.

Her, med Tugt at melde.

Dompap.

Hvad siger J, Sir John? Det er en Karl med gode Lemmer, ung, stærk, og af smuk Familie.

Falstaff.

Er Du ikke Muggen?

Muggen.

Jo, med Tugt at melde.

Falstaff.

Saa er det høi Tiid Du kommer i Sliid.

Dompap.

Ha, ha, ha! Allerkiæreste, i Sandhed! Ting, som ere mugne, maae i Sliid og Brug: — ganske særdeles godt! — I Sandhed, vel sagt, Sir John! overmaade vel sagt!

Falstaff.

(til Dompap).

Sæt et Kors ved ham! han skal marschere.

Muggen.

Jeg har havt Kors nok at bære paa hidtil: I kunde gierne ladt mig være med Fred: min gamle Madmoder vil være om en Hals nu, for at faae Een, der kan forrette hendes Markgierning og øvrige Slæberie. I behøver ikke at sætte Kors ved mig; der er andre bedre skikkede til at marschere end jeg.

Falstaff.

Hvad nu! Stille, Muggen! I skal afsted, Muggen! Det er Tiid, man drager Fordeel af Jer!

Muggen.

Fordeel af mig!

Dompap.

Hold Mund, Karl! Hold Mund, og træd tilside! Veed I ikke, hvor I er? — Nu kommer vi til den anden, Sir John! — lad mig see: — Simon Skygge!

Falstaff.

Ja, for Pokker! Lad mig faae ham at sidde under: han vil rimeligviis blive en kold Soldat.

Dompap.

Hvor er Skygge?

Skygge.

Her, Herre.

Falstaff.

Skygge! hvis Søn er Du?

Skygge.

Min Moders Søn, Herre!

Falstaff.

Din Moders Søn! Det kan nok være; og Din Faders Skygge: saaledes er da Qvindens Søn Mandens Skygge; det er ofte saaledes, i Sandhed: men ikke meget af Faderens Væsen.

Dompap.

Kan I lide ham, Sir John?

Falstaff.

Skygge tiener om Sommeren, — sæt et Kors ved ham, — thi vi har en Mængde Skygger til at fylde Mandtalslisterne med.

Dompap.

Thomas Vorte!

Falstaff.

Hvor er han?

Vorte.

Her, Herre!

Falstaff.

Er Dit Navn Vorte?

Vorte.

Ja, Herre.

Falstaff.

Du er en meget forreven Vorte.

Dompap.

Skal jeg give ham et Kors, Sir John?

Falstaff.

Det var overflødigt: sin hele Kramkiste bærer han paa Ryggen, og de Pinde, hele Figuren staaer paa, see ikke ud til at kunde bære mere: altsaa lad ham løbe. —

Dompap.

Ha, ha, ha! I forstaaer Rummelen, Herre! I forstaaer Rummelen: det maa man prise Jer for! — Frants Skakmat!

Skakmat.

Her, Herre!

Falstaff.

Hvad Haandtering driver Du, Skakmat?

Skakmat.

Jeg er Dameskrædder, Herre!

Dompap.

Skal jeg korse ham, Herre!

Falstaff.

O ja: havde han været Mandsskrædder, kunde I maaskee kommet til at korse Jer for hans Regninger. — Vil Du giøre ligesaa mange Huller i Fiendens Rækker, som Du har giort i et Fruentimmer-Skiørt?

Skakmat.

Jeg vil gjøre det saa godt jeg formaaer: I kan ikke fordre mere.

Falstaff.

Vel sagt, min gode Dameskrædder! vel sagt, min modige Skakmat! Du vil være ligesaa tapper som den forbittrede Due, eller den allerhøimodigste Muus. Sæt et Kors ved Dameskrædderen, Hr. Dompap! et dygtigt Kors, Hr. Dompap!

Skakmat.

Jeg vilde ønske, at Vorte var gaaet med, Herre!

Falstaff.

Jeg vilde ønske, Du var Mandsskrædder, og kunde lappe paa ham, saa han kunde blive i Stand til at gaae. Jeg kan ikke sætte ham til gemeen Soldat, som er Anfører for saa mange tusinde: lad det være Dig nok, allerdrabeligste Skakmat.

Skakmat.

Det skal være mig nok, Herre!

Falstaff.

Høist forbunden, ærværdige Skakmat! — Hvem er den næste?

Dompap.

Peter Tyrekalv fra Vangen.

Falstaff.

Ei Pokkeren! Lad os see Tyrekalv!

Tyrekalv.

Her, Herre.

Falstaff.

For Gud, en dygtig Svend! — Kom, kors mig Tyrekalv, til han brøler igien!

Tyrekalv.

O, Herre min Gud! O, bedste Hr. Captain! —

Falstaff.

Hvad! brøler Du, inden Du har Korset?

Tyrekalv.

O Gud, Herre! jeg er et sygt Menneske.

Falstaff.

Hvilken Sygdom har Du?

Tyrekalv.

En forbandet Forkiølelse, Herre! en Hoste,

Herre! som jeg fik i Kongens Tieneste, ved at ringe med Klokken paa hans Kroningsdag.

Falstaff.

Vel! Du skal drage til Feldts i Sloprok; vi skal nok faae Bugt med Din Forkiølelse; og jeg vil mage det saaledes, at Dine Venner skulle ringe for Dig. — Er disse Alle?

Dompap.

Her er allerede to indkaldte over Eders Tal; I kan kun faae fire Mand her, Herre; — og nu beder jeg Jer trine ind og spise med mig.

Falstaff.

Kom an! jeg vil gaae ind og drikke med Jer; men kan ikke blive at spise. Det glæder mig, at see Jer, Hr. Dompap, min Siel gior det saa!

Dompap.

O, Sir John! husker I endnu dengang vi tilbragte hele Natten i Veirmøllen i St. George's Fields?

Falstaff.

Ikke mere derom, gode Hr. Dompap! ikke mere derom.

Dompap.

Ha! det var en lystig Nat. Og lever Johanne Nattetrøst endnu?

Falstaff.

Hun lever, Hr. Dompap.

Dompap.

Hun kunde aldrig spændes med mig.

Falstaff.

Aldrig, aldrig; hun sagde altid, hun kunde ikke døie Hr. Dompap.

Dompap.

Ja, bitterdød! jeg kunde ret ærgre hende ind i Sielen. — Dengang var hun, hvad vi kaldte, godt Tøi. Holder hun sig endnu godt?

Falstaff.

Hun er gammel, gammel, Hr. Dompap!

Dompap.

Ja vist, hun maa være gammel; hun kan ikke andet, end være gammel; vist, vist er hun gammel, og havde allerede Robin Nattetrøst ved gamle Nattetrøst, førend jeg kom ind paa Clements Collegium.

Tys.

Det er fem og halvtredsindstive Aar siden.

Dompap.

Ja, Fætter Tys! havde Du bare seet alt det, denne Ridder og jeg har seet! Ha! Sir John! har jeg ikke ret?

Falstaff.

Jo, vi har hørt Sangværkerne spille ved Midnatstide, Hr. Dompap!

Dompap.

Det har vi, det har vi, det har vi; det har vi, min Siel! Sir John! vores Parol var: „Hei, Gutter!" — Kom, lad os gaae tilbords: kom, lad os gaae tilbords: — O, hvilke Dage har vi dog ikke levet! — Kom, kom!

(Falstaff, Dompap og Tys gaae).

Tyrekalv.

Gode Hr. Kabberal Bardolph, staae mig bi som en Ven; saa er her fire Tiskillinger i franske Kroner til Jer. I Sandhed, Herre! jeg lod mig ligesaa gierne hænge, som marschere med: og dog for min Part, Herre! bryder jeg mig ikke saameget derom, men snarere, fordi jeg ingen ret Lyst

har, og, for min Part, har meer Attraa efter at blive hos mine Venner: ellers, Herre, for min egen Part brød jeg mig endda ikke saa stort derom.

Bardolph.

Ja, ja! — Træd tilside.

Mugge n.

Og, kiære Hr. Corporal Captain! for min gamle Madmoders Skyld staae mig bi som Ven: naar jeg marscherer min Vei, har hun ingen Moers Siel til at forrette nogen Ting hos sig, og hun er aflægs og kan ikke hielpe sig selv! I skal faae fyrgetive Skilling, Herre!

Bardolph.

Ja, godt! Træd tilside.

Skakmat.

Paa min Siel, om jeg bryder mig noget derom! — Et Menneske kan kun døe eengang; — vi ere Gud en Død skyldig; — jeg vil aldrig lade mig forknytte: Er det min Skiebne, nu godt! Er det ikke min Skiebne; nu, ogsaa godt: Ingen Mand er for god til at tiene sin Fyrste; og lad det gaae, som det vil; den som døer i Aar, han er qvit for det næste.

Bardolph.

Vel talt! Du er en rask Gut.

Skakmat.

Min Siel, om jeg nogentiid vil lade mig forknytte.

(Falstaff kommer tilbage med Dompap).

Falstaff.

Nu da, Herre! hvilke Karle skal jeg have?

Dompap.

Fire af dem; hvilke I lyster.

Bardolph.

Herre! Et Ord! — Jeg har faaet tre Pund, for at lade Muggen og Tyrekalv slippe frie.

Falstaff.

Ja saa; godt!

Dompap.

Nu, Sir John! hvilke fire vil I have?

Falstaff.

Vælg I for mig!

Dompap.

Jh nu da, — Muggen, Tyrekalv, Skakmat og Skygge.

Falstaff.

Muggen, og Tyrekalv! — Hvad Jer angaaer, Muggen! saa bliv I siddende hiemme: I er over Tienesteaarene! — og hvad angaaer Jer, Tyrekalv! saa vor til I bliver capabel! Jeg vil ingen af Jer have.

Dompap.

Sir John, Sir John! staae Jer dog ikke selv i Lyset! disse ere Jeres vakkreste Karle, og jeg vilde gierne see Jer betient med de bedste.

Falstaff.

Vil I, Hr. Dompap! lære mig, hvordan jeg skal vælge en Karl? Hvad bryder jeg mig om en Karls Proportion, om hans Kiødmasse, Statur, Skabelon og svære Udseende! — Nei, Aanden, Hr. Dompap! det er Hovedsagen. — Her er nu Vorte; I seer hvad for et lurvet Spøgelse det er; han vil lade og fyre for Jer saa gesvindt som en Kandestøbers Hammer banker; vil være oppe og nede, hurtigere end Bryggerknegtens Spande paa Tværbielken; og denne Krabat her med sit Skind- og Beens-Ansigt, Skygge — lad mig faae den Svend! Han giver Fienden slet intet Maal at skyde efter; Fienden kan ligesaa godt sigte paa Odden af en Pen-

nekniv; og — kommer det til Retirade — hvor hurtig vil denne Skakmat, Dameskrædderen, da ikke smøre Hæle? O, giv mig de Smaafolk og spar mig de Store. Bardolph, giv Vorte en Flint i Haanden.

Bardolph.

Tag fat, Vorte! Marsch! saa, saa, saa!

Falstaff.

Kom, haandtrer mig Jeres Flint! — Saa: — meget godt: — bliv ved! — meget godt: — overordentlig godt! — O giv mig altiid saadanne smaa, magre, gamle, gustne Skaldepander til Jægere. — Det er, min Tro, meget godt, Vorte! Du er et godt Skind. See her, der har Du sex Styver.

Dompap.

Han er ikke endnu Mester i Kunsten, han giør det ikke saa rigtig. Jeg huske, ved Mile-End-Vang (dengang laae jeg paa Clements Collegium, — Jeg spilte endnu den lille Rolle Sir Dagone i Mellemspillet Arthur.) ved Mile-End-Vang vilde jeg sige, der var en lille Spirrevip af en Karl, og han haandterede sin Flint saaledes! og derpaa dreiede han sig rundt, og atter rundt, og saa var

han her, og saa var han der: Pif! puf! paf! sagde han: Barduus! sagde han: og væk var han, og atter kom han: — Nei, Mage til Karl faae mine Øine aldrig mere at see. —

Falstaff.

Disse Karle ville staae Karl, Hr. Dompap. — Gud bevare Jer, Hr. Tys; jeg vil ikke bruge mange Ord til Jer: — farvel, begge I gode Herrer! jeg takker Eder: jeg maa endnu lægge et Dusin Mile tilbage, inden Aften. — Bardolph, giv Soldaterne Kioler.

Dompap.

Himlen velsigne Jer, Sir John! den give Lykke til Eders Forehavende, og sende os Fred! Naar I vender tilbage, saa besøg mit Huus: lad vort gamle Bekiendtskab blive fornyet; muligt var det, jeg fulgte med Jer til Hove.

Falstaff.

Det ønsker jeg, I vilde, Hr. Dompap!

Dompap.

Velan! Jeg har sagt det; og et Ord er et Ord, en Mand en Mand. Farvel!

(Dompap og Tys gaae).

Falstaff.

Farvel, I herlige Herrer! — fremad, Marsch! Bardolph, før Karlene afsted. (Bardolph gaaer med Rekruterne). Naar jeg kommer tilbage, vil jeg lége Snyde med dem. — Fredsdommer Dompap kiender jeg tilbunds. Herre Gud! hvor vi gamle Folk dog ere tilbøielige til den Last at lyve! Denne Vrøvler af Dommer har ikke giort andet end sladdret mig for om hans Ungdoms Vildskab, og om de Manddomsgierninger han har bedrevet i Turnbull-Strædet; og hvert tredie Ord er en Løgn, Tilhøreren faaer nøiagtigere betalt, end Grosmogul sin Tribut. — Jeg kan huske ham paa Clements Collegium, og da saae han ud som en Mandsling, man ved Deserten flikker sammen af Æbleskrællinger; naar han var nøgen, lignede han for Gud og Verden en spaltet Røddike, som man med Kniven har skaaret et Narreansigt ud paa: han var saadan en Vissenpind, at en Svagsynet umulig kunde opdage enten Længde- eller Bredemaal hos ham: Han var Hungersnødens sande Genius; dog saa geil som en Abe, og Skiøgerne gave ham, efter en Blomst, det Navn: „Dag-og-Nat.“ Han kom altid i Bagtogten af Moden, og sang de Melodier for grisede Qvinder, han havde hørt Vognmands-

karlene slaite, og dog svoer han paa, de vare hans egne Phantasier og musicalske Smaagriller. — Og nu er denne Hanswurst-Brix bleven Jordegodseier, og snakker saa ligefrem om Johan af Gaunt, som om han havde været Dusbroder med ham, og jeg tør forbande mig paa, han har kun seet ham en eneste Gang paa Turneerpladsen, og da slog hiin ham et Hul i Pandebraasken, fordi han trængte sig hen iblandt Marskalkens Folk. Jeg saae det, og fortalte Johan af Gaunt, at han bankede Stok med Stok, thi man kunde have puttet ham med samt hans hele Paaklædning i et Aaleskind; En Hoboe-Kasse vilde have været rummelig Bolig og Huus og Hiem for ham: og nu har han Land og Qvæg. Godt! jeg skal giøre mig nærmere bekiendt med ham, hvis jeg kommer tilbage, og det skulde gaae til med Fandens Kunst, hvis jeg ikke skal bruge ham, som en dobbelt Vises-Steen til at giøre Guld med. Naar den unge Karpe er Lokkemad for den gamle Giedde, saa seer jeg efter Naturens Lov ingen Grund, hvorfor jeg ikke maa snappe efter ham. — Tiden skaffer nok Leilighed, og hermed Punctum!

Fierde Act.

Første Scene.

En Skov i Yorkshire.

Erkebiskoppen af York træder ind med Mowbray, Hastings og flere.

Erkebiskoppen.

Hvad hedder denne Skov?

Hastings.

Den hedder Gaultree-Skov, min ædle Herre!

Erkebiskoppen.

Her giører Holdt, og udsend Speidere,
at vi kan Kundskab faae om Fiendens Antal.

Hastings.

Vi har alt udsendt nogle.

Erkebiskoppen.

Det er vel giort. —
Nu, Venner, Brødre i vor store Sag!
Jeg maa berette Jer, jeg har modtaget
nysskrevne Breve fra Northumberland;
hvis kolde Klang og Indhold lyder saa:
Han ønsker sig hos os, med saadan Hærmagt,
som egned' sig hans Rang; slig Krigsmagt han
formaaede ei at reise; saa han drog
til Skotland, for sin Lykke at fuldmodne;
og slutter nu med Bøn, at Eders Anslag
maa overleve dette Bovefærd
og Eders Fiendes frygtelige Møde!

Mowbray.

Saa faldt vort Haab paa ham da plat til Jorden,
og søndersplintredes!

(Et Sendebud kommer ind).

Hastings.

Hvad bringer Du?

Sendebud.

Hist Vest for Skoven, knap en Miil herfra
i Slagtnings-Orden Fienden drager frem:

og efter Rummet de indtage, troer jeg
de vel de treti tusinde mon' være!

Mowbray.

Det samme Antal just, som vi formoded'.
Lad os staae frem og møde dem i Marken.
(Westmoreland træder ind).

Erkebiskoppen.

Hvo er den Forer, som heelt væbnet møder
os hist?

Mowbray.

Jeg troer, det er Lord Westmoreland.

Westmoreland.

Hilsen og Held fra vores General,
fra Prinds Johan, Hertug af Lancaster!

Erkbiskoppen.

Siig frem i Fred, Lord Westmoreland, hvad gaaer
vel Eders Komme ud paa?

Westmoreland.

Vel, Mylord!
Til Eders Naade da især jeg vender
min Tales Indhold. Dersom Oprør fremgik
sig selv lig, med forvorpne, usle Sværme,

af hidsig Ungdom ført', med Harm bebrømmed',
af Stodderpak og Drenge understøttet;
hvis dievelsk Opstand — siger jeg — saa fremstod
ret i sit eget, sande, fødte Billed,
da stod I her ei, min ærværdige Fader!
ei disse ædle Lorder, for at smykke
et fuult og blodigt Oprørs ækle Form
med Eders Ære. I Lord Erkebiskop, —
hvis Sæde Borgerfreden hu dt beskiermer,
hvis Skiæg alt Fredens Sølverhaand har rørt,
hvis Viid og Lærdom Freden har opfostret,
hvis hvide Klædebon paa Uskyld tyder,
I, Fredens Due, ja, dens salige Engel,
hvi oversætter I Jer selv saa slet
fra Fredens Sprog, dets ynderige, søde,
til Krigens raa og vilde Tungemaal?
I Eders Bøger til Beenharnisk giør,
til Blodklak Eders Blæk, og Pen til Landse;
Ja, Eders Røst, som Herrens Fred skal aande,
til skingrende Trompet og Krigsbasune.

Erkebiskoppen.

Hvorfor jeg giør det? Saa Spørgsmaalet staaer.
Nu da, i Korthed: vi er' alle syge;
Vort Svælgen, Fraadserie og vilde Levnet
har os paa Halsen bragt en hidsig Feber;

for den vi blöde maae; af denne Sygdom
vor sidste Konge Richard smittet døde.
Men min høistædle Lord af Westmoreland!
Jeg giver mig her ikke ud for Læge,
ei heller som en Fredens Fiende staaer jeg
i Skarerne af krigeriske Mænd;
Jeg heller, som den græsselige Kriig,
en liden Stund mig viser, for at læge
hvert frodigt Sind, sygt af sin egen Lykke,
Forstoppelsen at rense, som begynder
Livsaarerne at standse alt. Hør mere;
Jeg har i lige Skaaler nøie veiet
det Onde, vore Vaaben volde kunne,
mod Ondet, som vi lide, og jeg finder
vor Brøde mindre er, end vor Besværing.
Vi see, hvad Vei nu Tidens Strøm mon løbe,
og tvinges ud af vores stille Bane,
formedelst Leilighedens vilde Strømgang:
vi har optegnet alle vore Klager,
for dem artikelviis at lægge frem;
alt længst tilbød vi Kongen dem; hver Bøn
om Adgang, naadigt Øre blev os nægtet.
Da vi fornærmedes, og vilde klage,
blev Adgang os formeent til hans Person,
just af de Mænd, som meest os havde krænket.
Nys svundne Dages Farer, hvis Erindring

med Blod end synligt skreven er paa Jorden!
Exemplerne, hver Stund endnu frembyder,
har os iført de Vaaben, som ei sømme:
ei for at bryde Fred i mindste Maade;
men for i Sandhed her en Fred at grunde,
der Fred, ei blot af Navn, men Gavn skal være!

Westmoreland.

Maar blev da Adgang nogentiid Jer nægtet?
hvori har Kongen vel fornærmet Eder?
Hvilken af Rigets Pairs blev paa Jer hidset,
at I med et guddomm'ligt Segl besegle
Oprørs ulovlige, blodstænkte Bog,
og indvie Opstandsværdets bittre Od?

Erkebiskoppen.

Vor store fælleds Broder, Fædrelandet,
til Frelse væbner os; og hvad mig angaaer,
den Grusomhed, min fødte Broder vistes,
er end en særskildt Klagepunkt for mig.

Westmoreland.

Men slig Afhielpning er der jo ei Trang til;
og om der var, tilkom den da vel Eder?

Mowbray.

Hvorfor ei ham tildeels? Hvi ei os alle,

som føle Svien fra de svundne Dage,
og døie maae, at disse Tiders Tilstand
en tyngende, og høist partisk Haand lægger
paa vores Vere?

Westmoreland.

O, min ædle Lord!
Tyd Tiden efter Tids-Nødvendigheden,
og sandelig! I sige skal, at Tiden,
og ikke Kongen, Eder forulemper. —
Men hvad Jer angaaer, synes det mig ei,
at enten I fra Kongen, eller Tiden
et Straabreed har af Grund, I kunde bygge
en Klage paa. Blev I ei gienindsadt
i Eders ædle og høilovlige Faders,
i alle Hertug Norfolks Herligheder?

Mowbray.

Hvad Vere tabte da min Fader vel,
som trængte til paa nye i mig at fødes!
Kongen, som elskte ham, nødtvungen blev,
som Staten stod, til ham at landsforvise;
og dengang Henrik Bolingbroke og han
i høien Saddel begge rodfast sad,
og ægged' vælig Ganger frem med Sporen,
med Landsen end i Roe; Hielmbrynnien nede,

med Blik, som gnistred' gjennem Staalets Gitter,
mens Malmets høie Klang den sammenblæste;
Dengang da intet kunde have holdt
min Fader fra hans Bryst hiin Bolingbrokes, —
O, dengang Kongen da sin Stav nedkasted',
hans eget Liv hang ved den Stav han kasted';
sig selv han kasted' ned, og Alles Liv,
som ved Anklage og ved Sværdets Vold
gik siden under Bolingbroke til Grunde.

Westmorelands.

Lord Mowbray! ei I veed, hvad nu I siger:
Greven af Hereford var hiin Tid berømt som
den tappreste af Englands Riddere:
Hvo veed til hvem vel Lykken havde smilet?
Dog, havde Eders Fader seiret der,
han aldrig frelst fra Coventry var kommet;
thi hele Landet, alle som een Mand,
skreeg Had mod ham, og Alles Bøn og Ønsket
var vendt til Hereford, hvem de fast forgudede,
velsigned', hædred' meer end selve Kongen.
Dog, dette er Afvigelse fra Sagen. —
Jeg kommer her fra Prindsen, vor Hærfører,
at høre Eders Klager; melde Jer,
hans Naade Eder høre vil; i hver Post,
hvor Eders Fordring ret og billig er,

I tilfredsstilles skal: og hver Ting glemmes,
som gav Jer mindste Skin af Kongens Fiender.

Mowbray.

Han tvang os til sligt Tilbud at afnøde:
af Statskunst, ei af Kierlighed det kommer.

Westmoreland.

Mowbray, I farer vild, hvis saa I troer:
Fra Naade, ei fra Frygt, sligt Tilbud kommer:
thi see, en Kiende herfra staaer vor Magt,
og, ved min Ære! alt for tillidsfuld,
til nogen Frygtens Tanke Rum at give.
Fleer Navne er i vor Hær end i Eders,
og større Vaabenfærdighed; i Rustning
vi lige stærke er: vor Sag den bedste;
Fornuften vil vort Mod er som vor Sag: —
Saa sig da ei, vort Tilbud er aftvunget.

Mowbray.

Vel! lydes jeg, vil vi ei underhandle.

Westmoreland.

Det viser Eders Brødes Skiændsel blot:
et raadent Saar Befølelse ei taaler.

Hastings.

Har Prinds Johan da af sin Fader faaet

det Hverv, samt uindskrænket Fuldmagt til
at høre, og derpaa bestemt afgjøre
Betingelserne, som vi monne paastaae?

Westmoreland.

Det ligger i Hærfører-Titlen jo:
Det undrer mig, I saa eenfoldigt spørger.

Erkebiskoppen.

Tag denne Seddel da, Lord Westmoreland,
den indeholder alle vore Klager;
Naar hver en Ankepost afhiulpen bliver,
hvert Medlem i vor Sag, her, hvorsomhelst,
der Haand har taget med i denne Handel,
frikiendes, alt paa lovlig gyldig Viis;
samt naar Fuldbyrdelsen af vore Ønsker
os og vor Sag bekræftes ufortsvet,
vi træde atter inden Pligtens Bredder,
og fængsle vores Magt i Fredens Arm.

Westmoreland.

Jeg viser Prindsen dette. — Ædle Herrer!
vi samles vil for begge Hæres Aasyn
og ende da i Fred, (det Gud saa lempe!)
hvis ei, da Sværdene i Slagmark kalde;
og de afgjøre det!

Erkebiskoppen.

Mylord! det vil vi!
(Westmoreland gaaer).

Mowbray.

Der er et Væsen i mit Bryst, som spaaer mig,
at vore Fredsbetingelser ei holdes.

Hastings.

Frygt aldrig sligt: hvis Fred vi slutte kan,
paa saa bestemte og vidtstrakte Vilkaar,
som vore Fordringer gaae ud paa, da
vor Fred skal staae saa fast, som Klippebierg.

Mowbray.

O ja; men vor Værdie dog saa vil skattes,
at hver en ussel, vrangt udtydet Aarsag,
ja hver en ringe, flau, spidsfindig Skingrund
just efter denne Sag skal smage Kongen;
Ja, blev vor Borgertroskab end til Martyr,
man vil os kaste med saa vild en Vind,
at selv vort Korn skal synes let som Avner,
og Godt fra Slet Adskillelse ei finde.

Erkebiskoppen.

Mylord, nei! husk, høist leed og kied er Kongen
af disse smaalige og usle Klager:

Han fandt, at, naar een Tvivl ved Døden endes,
to større da i Livets Arving vækkes.
Desaarsag vil han reen sin Tavle vidske,
ei holde Snak med sin Hukommelse,
som kan berette, og paa ny indprente
hans Tab i hans Erindring: thi godt veed han,
han kan ei luge op i Landet, alt
som hans Mistænkelighedægger ham:
Saadan indgroet er hans Ven med Fiende,
at rykker stærkt han i en Fiendes Rødder,
da løsner han og ryster og en Ven.
Saa at vort Land, fast liig en trodsig Qvinde,
der har opirret ham til Hug at byde,
imens han slaaer sit spæde Noer fremrækker,
og den bestemte Revselyst forsvinder
i Armen, som var løftet, den at øve.

Hastings.

Desuden Kongen hvert sit Tugtens Riis
paa fordums Overtrædere har opslidt;
saa nu han mangler selve Straffe-Værktøi;
En Løve uden Kloe hans Magt nu ligner;
den brøler vel; men slaaer ei.

Erkebiskoppen.

Meget sandt:

og derfor, ædle Lord Marskalk! vær vis paa,
hvis vor Forsoning bringes vel istand,
vil Freden, lig et brækket Lem, som læges,
des stærkere ved Bruddet vorde.

Mowbray.

Vel da!
Her kommer Mylord Westmoreland tilbage.

(Westmoreland kommer tilbage).

Westmoreland.

Prindsen er nær: vil Eders Herlighed
hans Naade møde midt blandt begge Hære?

Mowbray.

Mylord af York, i Guds Navn da, bryd op!

Erkebiskoppen.

Mylord! først bring ham Hilsen: — vi skal følge.

(de gaae).

Anden Scene.

En anden Deel af Skoven.

Fra den ene Side træde ind Mowbray, Erkebiskoppen, Hastings og flere: Fra den anden Side Prinds Johan af Lancaster, Westmoreland, Krigsmænd og Følge.

Prinds Johan.

I er velkommen her, min Frænde, Mowbray! —
God Dag, min ædle Herre Erkebiskop! —
God Dag, Lord Hastings, — kort, god Dag til Alle! —
Mylord af York! det bedre klædte Eder,
naar Eders Hiord, ved Kirkeklokken sanket,
omringed Jer, og hørte saa med Andagt
Forklaring over Eders Bibeltext,
end nu I sees her i Jern og Plade;
til Oprørsfærd med Trommeslag at ægge,
til Giavind vende Ordet, Liv til Død.
Den Mand, som sidder i Monarkens Hierte,
og moednes i hans Naades Soel — O, vil han
misbruge Kongens Understøttelse,
Ak! hvilke Vanheld kan han ei udruge
i Skyggen af slig Høihed! — Og med Eder,
Lord Biskop! er det saa: — Hvo har ei hørt om,

hvor dybt I var bevandret i Gudsbøger?
I var for os en Taler i hans Hsiraad,
for os en Gienlyd selv af Herrens Røst,
Dsraabneren og Naademidleren
imellem Naaden, Himlens Helgene,
og vores Jordeliv? — O, hvo troer ei,
I Eders Embeds-Værdighed misbruger,
benytter Himlens Varetægt og Naade,
som falske Yndling tidt sin Fyrstes Navn
til ærelose Handlinger! I under
forstilt Guds-Nidkierhed har Undersaatter
imod Guds Salvede, min Fader reist,
og imod Himlens og hans Fred I sværmer
nu med dem hid. —

Erkebiskoppen.

Ædle Prinds Lancaster;
Jeg er ei her mod Eders Faders Fred:
men, som jeg sagde Mylord Westmoreland,
vor Tids Forvirring, fælleds Frygt for Fare
os i slig vanskabt Form tilsammentrænger
for vores Sikkerhed. Jeg Eders Naade
har sendt omstændeligt vort Klagemaal,
som blev fra Hoffet bortskudt med Foragt,
hvorpaa hiin Hydra-Søn, vor Krig, blev født,
hvis Rædsels-Dine vel i Søvn tør dysses

ved Ret og billigt Krav os at bevilge;
Da Lydigheden, for hin Vanviid læget,
sig tam for Majestætens Fod nedbøier.

Mowbray.

Hvis ei, vi rede er at friste Lykken
til sidste Mand.

Hastings.

Og falde vi skiøndt her,
har vi et Rygstød til vor Sag at fremme;
og glipper det, skal deres dem staae bi;
Saa skal Ulykke vorde Arv, og Søn
fra Fader holde denne Striid i Live,
saalænge der er' Slægter til i England.

Prinds Johan.

I er for blind, meget for blind, Lord Hastings,
til ned i Eftertidens Dyb at skue.

Westmoreland.

Vil Eders Naade ei paa Stand dem svare,
hvorvidt I billiger Artiklerne?

Prinds Johan.

Jeg billiger og jeg bifalder hver:
og sværger ved min Konge-Stammes Ære,

at misforstaaet er min Faders Hensigt;
og Somme om ham have alt for ødselt
udstrakt saavel hans Mening, som hans Magt. —
Mylord! de Klager flux afhielpes skulle;
det skal de, ved min Siel! — Er det Jer nok,
forlov da Eders Mænd hver til sin Hiemstavn,
som vi det giør; her mellem begge Hære
som Venner tomme vi en Skaal, og favnes;
at Folkets Øine hiem maae Tegnet bære
paa, hvort fornyede Enighed og Venskab.

Erkebiskoppen.

Jeg tager Eders fyrstelige Ord
som Bergen, vore Klager skal afhielpes.

Prinds Johan.

Jeg giver det; mit Ord jeg holde vil;
og her jeg drikker Eders Naade til.

Hastings.
(til en Høvedsmand).

Gaae, Høvedsmand! og bring Krigshæren Budskab
om Freden; giv dem Sold; hver gaae til Sit;
Det vil dem glæde; — til dog, Høvedsmand!

(Høvedsmanden gaaer).

Erkebiskoppen.

Ædle Lord Westmoreland, paa Eders Sundhed!

Westmoreland.

Jeg Eders Naade gior Beskeed: og kiendte
I Møien denne Fredspagt mig har kostet,
da drak I freidigt: dog min Kierlighed
til Jer skal Tiden snarlig aabenbare.

Erkebiskoppen.

Jeg tvivler ei paa Jer.

Westmoreland.

Det glæder mig.
Paa Eders Sundhed, ædle Fætter Mowbray!

Mowbray.

I Sundhed nu til rette Tid mig ønsker,
thi just med eet jeg føler mig ei vel.

Erkebiskoppen.

Naar Ondt for Døren staaer, da er man munter;
Sorgmod forkynder stedse Godt i Vente.

Westmoreland.

Vær munter da; at flux I blev nedslagen
jo varsler Held og Godt for Morgendagen.

Erkebiskoppen.

Tro mig; jeg sielden var saa let om Hiertet.

Mowbray.

Desværre, dersom Eders Regel gielder.
(Fryderaab udenfor).

Prinds Johan.

Fredsordet givet er: hør hvor de juble!

Mowbray.

Det havde klinget herligt efter Seir.

Erkebiskoppen.

En Fred er paa en Maade en Erobring,
thi begge Parter ædelt undertvinges,
og ingen taber noget.

Prinds Johan.

Gaae, Mylord!
og lad vor Krigshær ligesaa faae Orlov. —
(Westmoreland gaaer).
Og tykkes Jer, Mylord! lad vore Tropper
gaae her forbi, at grant vi kunde see
med hvem vi skulde kiæmpet.

Erkebiskoppen.

Gaae, Lord Hastings,
og før de skilles, her forbi de drage.
(Hastings gaaer).

Prinds Johan.

I Aften vist vi samles, ædle Herrer!
(Westmoreland kommer tilbage).
Nu, Frænde! hvi staaer vores Krigsmagt stille?

Westmoreland.

Hærførerne har I befalt at staae,
de vil ei gaae, før de har hørt Jer tale.

Prinds Johan.

De kiende deres Pligt.
(Hastings kommer tilbage).

Hastings.

Mylord! vor Hær er allerede opløst:
som unge Tyre, friede fra Aaget,
mod Øst, Vest, Nord og Syd de Kaasen styre;
eller, som Børn, naar Skoleriden endes,
hver haster til sit Hiem, og Legepladsen.

Westmoreland.

Godt Nyt, Lord Hastings! derfor fængsler jeg dig,
Forræder, her for Høiforræderie! —
Og Jer, Hr. Erkebisp, — og Jer, Lord Mowbray —
som Livsforbrydere jeg begge hefter.

Mowbray.

Er denne Fremfærd ærlig og retfærdig?

Westmoreland.

Er Eders Forbund det?

Erkebiskoppen.

Saa vil I bryde
det givne Ord?

Prinds Johan.

Jeg gav dig intet Ord.
Jeg loved de Besvær I klaged' over,
afhielpes skulde; hvilket, ved min Ære!
jeg med en Christens Omhu vil fuldbyrde.
Men, I Oprørere! vent nu at smage
den Løn, som Oprør og slig Daad fortiener.
Uviist I Eders Hær har sammendraget;
dumt bragt den hid, som Narre hiem den jaget. —
Rør Trommerne, forfølg den spredte Hær;
for denne Dag ei vi, Gud priset vær!
bevogter nu, og bring Forrædder-Flokken
saa til Forræder-Seng, og det er Bøddel-Blokken!

(de gaae).

Tredie Scene.

En anden Deel af Skoven.

Vaabengnye. Angreb.

Falstaff kommer ind, Colevile møder ham fra den modsatte Side.

Falstaff.

Hvad er Eders Navn, Herre? Af hvad Rang er I, og fra hvilket Sted, om jeg maa spørge.

Colevile.

Jeg er Riddersmand, Herre! og mit Navn er — Colevile fra Dalen.

Falstaff.

Nu da, Colevile er Eders Navn; Ridderskab er Eders Rang; og Eders Sted Dalen; Colevile skal fremdeles forblive Eders Navn; En Forræder Eders Rang; og Fængselet Eders Blivested, — et Sted, som skal blive dybt nok; saa kan I fremdeles være Colevile fra Dalen.

Colevile.

Er I ei Sir John Falstaff?

Falstaff.

Jeg er ligesaa brav en Mand som han, hvo

jeg endog er. Vil I give Jer, Herre! eller skal jeg svede en Dyst med Jer? Kommer jeg til at svede, bliver det Dine Venners Taarer, som græde over Din Død: desaarsag opvæk Frygt og Bævelse i Eder, og hyld min Naade!

Coleville.

Jeg troer, I er Sir John Falstaff, og i denne Troe giver jeg mig.

Falstaff.

Jeg har en heel Skole fuld af Tunger her i min Bug; og ikke en eneste af dem alle udtaler andet end mit Navn. Dersom jeg kun havde en nogenlunde simpel Mave, saa var jeg simpelvæk den vevreste Svend i Europa: Men, min Mave, min Mave, min Mave lægger mig øde. — Her kommer vores General! —

(Prinds Johan af Lancaster træder ind med Westmoreland og flere).

Prinds Johan.

Nu Heden er forbi! forfølg ei længer! —
Kald hiem vor Hær, min Frænde Westmoreland!

(Westmoreland gaaer).

Nu, Falstaff, hvor stak I al denne Stund?

naar Alting er forbi, saa kommer I: —
Jeg siger Jer, de Kneb, hvormed I nøler,
engang dog brække vil en Galges Ryg.

Falstaff.

Det skulde smerte mig, min Prinds! hvis det ikke indtraf: Jeg har endnu aldrig hørt andet, end at Dadel og Snyder var Tapperheds Løn. — Anseer I mig for en Svale, en Piil, eller en Rendekugle? Har jeg i min gamle og fattige Stilling vel Tankens Hurtighed? Jeg har skyndt mig hid til den yderste Fingersbred af Mulighed; jeg har sprængt ni Snese af Postheste vel talte; og her, saa mødig og træt jeg er af Reisen, har jeg i min rene og uplettede Tapperhed, taget Sir John Colevile af Dalen til Fange; en reent dievleblændt Ridder, og en tapper Fiende. — Men hvad siger vel det? Han saae mig, og overgav sig; saa at jeg rettelig kan sige med hiin romerske Krumsnabel: jeg kom, saae, og vandt!

Prinds Johan.

Det var meer hans Høflighed, end Ebers Fortieneste.

Falstaff.

Det veed jeg dog ikke; her er han, og her

overgiver jeg Eder ham: og jeg beder Eders Naade, lad det blive opskrevet blandt Resten af denne Dags Bedrifter; ellers vil jeg, min Gud! have det besiunget i en særskildt Ballade, med mit Billed over, medens Colevile kysser mine Fødder. Dersom I tvinge mig til denne Fremgangsmaade, saa hvis I ikke alle tage Jer ud som forgyldte Fireskillinger ved Siden af mig, mens jeg paa Navnkundighedens klare Himmel fordunkler Eder, som den fulde Maane Firmamentets Smaagnister, der see ud som Knappenaals-Hoveder mod den, saa troe aldrig meer et Ord af en Adelsmand! — Derfor lad mig skee min Ret, og lad Fortieneste stige i Veiret.

Prinds Johan.

Du er for tung til at stige.

Falstaff.

Saa lad den skinne da!

Prinds Johan.

Du er for tyk til at skinne.

Falstaff.

Saa lad den da giøre noget hvilketsomhelst, min ædle Prinds! naar det bare er mig til bedste, og kald det saa hvad I vil.

Prinds Johan.

Er Dit Navn Colevile?

Colevile.

Ja det er, min Prinds!

Prinds Johan.

Colevile! vidtomtalt Oprørsmand Du est!

Falstaff.

Og en vidtomtalt tro Undersaat nappede ham.

Colevile.

Min Prinds! jeg er som mine Overmænd,
der hid mig førte; havde jeg ført dem,
I for saa let et Kiøb ei havde havt dem.

Falstaff.

Jeg veed ikke, til hvad Priis de solgte sig; men Du overgav dig som en skikkelig Mand, og jeg takker Dig for Dig.

(Westmoreland kommer tilbage).

Prinds Johan.

Nu! har I afladt at forfølge dem?

Westmoreland.

Tilbagetog er skeet; al Drøbning standset.

Prinds Johan.

Send Colevile brat som og hans Medforbundne
til York; der de henrettes ufortsvet: —
Blunt! fører ham bort; og seer, I vel ham vogter!
(Nogle gaae med Colevile).

Og, ædle Herrer! nu maae vi til Hove;
Min Fader, hører jeg, er saare syg;
Vort Budskab skal gaae foran os til Kongen;
Det, Frænde! bringe I, for ham at glæde;
vi Jer med maadeholden Hast vil følge.

Falstaff.

Min Prinds! Jeg bønfalder Eder, giv mig Lov at gaae giennem Glostershire: og naar I kommer til Hove, saa viis Eder som min naadige Herre, og giv mig et godt Skudsmaal!

Prinds Johan.

Falstaff, farvel! og meer end I fortiener,
Jer min Godhiertighed skal sikkert prise.
(gaaer).

Falstaff.

Jeg vilde bare ønske, I havde Forstand dertil: det var mere værd end Jeres Hertugdømme! — Paa min Siel! denne hersens unge Theevands-

Karl holder ikke af mig; og det er et Menneske umuligt, at faae ham til at lee; — men det er intet Under; han drikker ikke Viin. — Der bliver aldrig noget Retskaffens af disse andægtige Drengebørn; for den tynde Drik, i Forening med de mangfoldige Fiskemaaltider, giennemkiøler deres Blod saa overordentlig, at de falde i en Slags mandlig Bleegsyge; og naar de gifte sig, avle de blot Tøser; de ere i Almindelighed Narre og feige Karle; — hvilket nogle af os ogsaa vilde være, dersom vi ikke hidsede os. En god Æres-Viin har en tofold Virkning hos sig. Den stiger mig til Hiernen, og udtørrer der alle dumme, dorske og kolde Dunster, som omringe den; gior den let fattende, rask, opfinderisk, fuld af luftige, fyrige og frydelige Billeder; — hvilke, naar de overantvordes til Stemmen eller Tungen, hvor de fødes til Verden, saa blive de til de allerherligste Vittigheder. — Den anden Egenskab hos min fortreffelige Æres-Viin er — at den varmer Blodet, som forhen var koldt og halvstørknet, og giorde Leveren hvid og bleg, hvilket er et Mærke paa Smaalighedsaand og Feighed: men Æres-Vinen opvarmer det, og faaer det til at strømme om fra de indvortes til de udvortes Dele. Den illuminerer Ansigtet, hvilket, liig et Fyrtaarn, giver Varsel og

Væbnings-Bud til hele Resten af det lille Kongerige, man kalder Menneske; og strax indstille sig alle Livs-Indsaatter og Livsaander til Mynstring for deres Høvedsmand Hiertet; som, forstørret og opblæstved dette Følge, giør hvad modig Bedrift det skal være; og denne Tapperhed kommer ene og allene af Æres; saa at al Vaabendygtighed er Ingenting uden Æres; thi den sætter den i Driftighed: og Lærdom er blot en Skat, en Drage ruger over, indtil Æres sætter Doctorhatten paa den, og bringer den i Virksomhed og Brug. — Heraf kommer det, at Prinds Henrik er tapper: thi det kolde Blod, han naturligviis maatte arve efter sin Fader, har han givet det, dyrket og behandlet ligesom mager, ufrugtbart og tørt Land med udmærket Flittighed i Drik, og med et godt Forraad af den frugtbringende Æres, saa han er bleven meget hidsig og tapper. Hvis jeg havde tusinde Sønner, skulde den første menneskelige Grundsætning, jeg vilde lære dem, være: at forsværge Alskens tynd Drik, og ganske offre sig til Æres.

(Bardolph træder ind).

Hvad Nyt, Bardolph?

Bardolph.

Hele Armeen er afskediget, og hver gaaet til Sit.

Falstaff.

Lad dem kun gaae. Jeg vil gjennem Glostershire, og der vil jeg besøge Hr. Robert Dompap, Esquire; han er allerede saa blød som Vox mellem mine Fingre, og om føie Tiid agter jeg at slaae ham plat. — Kom med!

(de gaae).

Fierde Scene.

Westminster. Et Værelse i Palladset.

Kong Henrik træder ind, fulgt af Clarence, Prinds Humphrey, Warwick og flere.

Kong Henrik.

Nu, ædle Herrer! ender Himlen naadig
den Striid, som blsder ved vor Dør, da føre
vi vores Ungdom i en høiere Slagmark,
og drage kun indviet Sværd af Balgen.
Vor Flaade er beredt, vor Magt er samlet,
Fuldmagt i vor Fraværelse bestaltet,
og hver Ting er saaledes som vi ønske:
kun mangler os en Deel personlig Kraft

og Roe, til disse Oprørsmænd sig atter Regierings-Aaget underkaste ville.

Warwick.

Snart begge Dele Eders Majestæt vist nyde vil.

Kong Henrik.

Humphrey, min Søn af Gloster! hvor er vel Prindsen, Eders Broder?

Prinds Humphrey.

Herre! saavidt jeg veed, drog han paa Jagt til Windsor.

Kong Henrik.

Hvo fulgte ham?

Prinds Humphrey.

Det veed jeg ei, min Konge!

Kong Henrik.

Er Hertugen af Clarence ikke hos ham?

Prinds Humphrey.

Nei, ædle Herre! han er her tilstede.

Clarence.

Hvad ønsker vel min Konge og min Fader?

Kong Henrik.

Jeg ønsker blot Dit Vel, Thomas af Clarence;
hvor gaaer det til, Du ei er med Din Broder?
Han elsker Dig, men Du forsømmer ham.
Du i hans Ømhed har en bedre Plads
end alle Dine Brødre; Søn! bevar den;
da kan Du staae, som ædel virksom Midler,
naar jeg er længst i Mulde lagt, imellem
hans Majestæt og Dine andre Brødre: —
thi giv ei Slip paa ham, slov ei hans Venskab:
tab ei den store Fordeel af hans Naade
ved Ligegyldighed og Kulde mod ham;
thi huld han er mod hver, som agter paa ham;
han har en Medynks-Taare og en Haand,
som Dagen aaben, for den blide Mildhed;
Og dog, optændes han, da er han Flint;
som Vinterveir ustadig; pludselig
som Hagelbygerne i Dagens Anbrud. —
Derfor Du agte nøie paa hans Sind:
Dadl' ham for Feil, men med Ærbødighed,
naar Du hans Blod til Munterhed seer stemt;
men er han mørk, da lad ham rase ud,
indtil hans Lidenskab, lig Hval paa Strand,
sig selv ved Sliid har mattet. — Lær det, Thomas!

og Du skal vorde Dine Venners Skierm;
en Guldgiord, som omslutter Dine Brødre;
saa deres Blods foreente Kar, skiønndt blandet
med fremmed Gift, som Tiden vil nødvendig
indgyde der, dog aldrig læk skal vorde,
og virked' det endog saa stærkt som Giftsaft,
af Druemunk, og som det raske Krudt.

Clarence.

Jeg skal med Broder-Omhu vogte paa ham.

Kong Henrik.

Hvi est Du ei i Windsor med ham, Thomas?

Clarence.

Han er ei der; han spiser her i London.

Kong Henrik.

Og hvem er med ham? veed Du ikke det?

Clarence.

Poins, og de andre, som ham stedse følge.

Kong Henrik.

For Ukrudt fødest Jord meest udsat er,
og han, det ædle Billed af min Ungdom,
er fuldt begroet dermed. Derfor min Sorg
sig paa hiin Side af min Dødsstund strækker;

Mit Hierte græder Blod, mens jeg i Aanden
de vilde Dage, raadne Tider seer,
dem I opleve skal, naar længst jeg blunder
hos mine Fædre. — Tæmmes ei hans Vildskab,
vorder Begiær, og heden Blod hans Raad,
mens Midler villigt møde ødsle Sæder,
O hvor høit vil hans Lidenskab da flyve,
og prøve Trods med Fare og med Fald.

Warwick.

Min ædle Konge! I miskiende ham:
Prindsen studerer blot sit Selskab som
et fremmed Sprog: for ret at fatte sligt,
nødvendigt er, at nanstændigst Ord
maa læres, kiendes: har man dette naaet,
veed Eders Høihed, det blot tiener til
at hade hvad man kiender. — Saa vil Prindsen
med Tiden hine Følgesvende vrage,
som plumpe Udtryk: deres Minde skal
da leve som et Mønster eller Maal,
hvormed hans Naade Andres Liv kan maale,
og fordums Ondt til Fordeel saa forvandle.

Kong Henrik.

Det sieldent er, at Bie forlader Kagen

i Aadselet. — Er der ei Westmoreland?

(Westmoreland træder ind).

Westmoreland.

Held Jer, min Konge! og ny Lykke til
det Glædes-Bud jeg bringer. Eders Søn,
Prinds Johan, kysser Eders Naades Haand:
Mowbray, og Biskop Scroop, Hastings og Alle
til Lovens Tugtelse nu ere bragte;
ei noget Oprørs-Sværd er draget meer:
men overalt groer Fredens Oliegreen;
Den Maade, hvorpaa denne Sag er fuldbragt,
vil Eders Naade, naar Jer Tid forundes,
vidtløftig og udførlig læse her.

Kong Henrik.

O, Westmoreland! Du er en Somm'rens Fugl,
som i den svundne Vinters Fodspoer synger
den skionne Dags Opgang. — See! her er meer
Nyt!

(Harcourt træder ind).

Harcourt.

Gud frie fra Fiender Eders Majestæt;
og, stande de imod Jer, gid de falde
som de, jeg kommer her at melde om!

Vild, Grev Northumberland med samt Lord Bardolph,
med vældig Magt af Engelskmænd og Skotter,
er' slagne ved Sheriffen af Yorkshire:
Den hele Drabnings Plan- og Fremgangs-Viis,
beretter disse Breve Eders Naade.

Kong Henrik.

Hvi skal da godt Nyt syg mig giøre? — Kommer
da aldrig Lykken frem med begge Hænder fulde,
men skriver favrest Ord med fuleste Bogstav?
Den enten giver Madlyst, men ei Mad
som tit til Fattige, eller et Gilde,
og røver Madlyst; saadant skeer de Rige,
som Overflod vel eie; men ei nyde.
Jeg ved hiint Glædes-Bud mig burde fryde;
og nu mit Syn formørkes; Hiernen svimler;
Vee mig! kom, hold mig! Jeg er meget syg.
(Kongen besvimer).

Prinds Humphrey.

Kom til Jer selv, min Konge!

Clarence.

O, min Fader!

Westmoreland.

Min høie Fyrste! muntre Jer! see op!

Warwick.

Vær rolig, mine Prindser! slige Anfald
er hos hans Majestæt ei Nyt, det veed J.
Træd bort; und ham lidt Roe; da strax han bedres.

Clarence.

Nei, nei! Slig Qval udholder han ei længe:
Hans Siels langvarige Sorg og Sliid har gnavet
saa tynd den Muur, som den indslutte Skulde,
at Livet alt seer ud, og vil udbryde.

Prinds Humphrey.

Mig Folket ængster; thi det lægger Mærke
til Arving uden Fader, og til hæslig
Vanfostre af Naturen: Aarets Skifter
selv skifte Skik, ret ligesom om Aaret
fandt Maaned sovende, og sprang den over.

Clarence.

Tre Gange Floden steeg; ei Ebbe sank:
og gamle Folk, som Tids-Gang gierne mindes,
fortælle at sligt hændtes kort Tid før
vor store Stammefader Edwards Hælsoet.

Warwick.

Taal sagte, Prindser! — Kongen kommer sig!

Prinds Humphrey.

O dette Slag-Anfald hans Liv vist ender.

Kong Henrik.

Jeg beder, løft mig op, og bærer mig
ind i et andet Kammer: sagte! Kiære!
(De bære Kongen hen i en indre Deel af Salen, og lægge ham paa en Seng).
Lad her ei Støi skee, mine kiære Venner!
med mindre at en blid og venlig Haand
vil til min trætte Aand Musik nedhvidske.

Warwick.

Befal Musik i næste Værelse!

Kong Henrik.

Læg Kronen paa min Hovedpude her!

Clarence.

Huult er hans Øie; han er stærkt forandret!

Warwick.

Tys! Tys!

(Prinds Henrik træder ind).

Prinds Henrik.

Saae Ingen Hertugen af Clarence?

Clarence.

Min Broder! her er jeg, af Sorg betynget.

Prinds Henrik.

Hvad nu? i Huus det regner; ude ei?
Hvordan er det med Kongen?

Prinds Humphrey.

Meget slet.

Prinds Henrik.

Har han ei hørt det gode Nyt? — Forkynd det!

Prinds Humphrey.

Han hørte det, og flux blev stærkt forvandlet.

Prinds Henrik.

Hvis han er syg
af Glæde, kommer han sig uden Læge.

Warwick.

Giør ingen Larm, Mylords! min Prinds, taal sagte!
til Søvn nu Eders Fader, Kongen stunder.

Clarence.

Lad os da tye ind i et andet Kammer.

Warwick.

Vil Eders Naade ikke følge os?

Prinds Henrik.

Her vil jeg sidde, og hos Kongen vaage!
(Alle gaae undtagen Prinds Henrik).
Hvi ligger her paa Hovedpuden Kronen,
den høist urolige Sengkamerat?
O glimrende Forstyrring! gyldne Sorg,
som holder Søvnens Porte vide aabne
for mangen vaagen Nat! — nu med den sove!
dog ei saa sundt, ei halv saa dybt og sødt,
som han, hvis Hoved i den grove Hue
hensnorker Nattens Stund! O Majestæt!
naar du din Bører trykker, sidder du
som et riigt Harnisk under Dagens Hede,
der brænder, al den Stund, som det beskiermer. —
En Fier her ligger ved hans Aandes Porte,
den ei sig rører; aanded' han, da maatte
det lette Dunn nødvendigviis bevæges.
Min Fader! naadige Herre! — Nu, i Sandhed!
den Søvn er sund: den Søvn har skildt saa
mange
af Englands Konger fra hiin gyldne Cirkel.
Min Skyld til dig er Taarer, bitter Sorg,
som Kierlighed, Natur og sønlig Ømhed

dig, elskte Fader! rigelig skal yde.
Din Skyld til mig er denne Herskerkrone,
der mig tilfalder som din Nærmeste
i Rang og Slægtskab. See, her sidder den —
(han sætter den paa sit Hoved).
Beskierm den, Gud! — Nu skal al Verdens Styrke,
lagt i een Kiæmpearm, mig ei fravriste
min Hæders-Arv! Jeg modtog den fra dig;
til mine gaae den, som den gik til mig!
(gaaer).

Kong Henrik.

Ha! Warwick! Gloster! Clarence!
(Warwick med de Øvrige komme tilbage).

Clarence.

Kalder Kongen?

Warwick.

Hvad vil min Konge? Hvordan staaer det til?

Kong Henrik.

Hvi lod I her mig ene, mine Herrer?

Clarence.

Vi efterlod min Broder, Prindsen, nys,
som vilde vaage her hos Eders Naade!

Kong Henrik.

Prindsen af Wales? hvor er han? Lad mig see ham!

Han er ei her.

Warwick.

Hiin Dør staaer aaben: derind er han gaaet.

Prinds Humphrey.

Han kom ei gienrem Værelset, vi var' i.

Kong Henrik.

Hvor er min Krone; hvo tog den af Puden?

Warwick.

Da vi gik bort, min Konge! laae den her.

Kong Henrik.

Saa har da Prindsen taget den! — Gaae, søg ham! —
Er han saa hidsig, iilsom, at han anseer
min Sønn for Døden? —
Lord Warwick, find ham! byd ham komme strax!
(Warwick gaaer).
Slig Færd af ham sig med min Sæt forener,
og hielper til mit Endeligt! Seer, Sønner!
her hvad I er'! hvor flux Naturen falder

i Oprørsstand, naar Guld dens Gienstand vorder!
O! derfor bryder alt for ømme Fader
sin Søvn med Tænken og med Sorg sin Hierne,
og sine Been med Sliid;
derfor opstabler han i Stak og Dynge
det gamle Guld, ved Sveed og Blod erhvervet.
Derfor de grubled' paa, ret at udsmykke
en Søn med Krigens Øvelser og Kunster:
Seer, Bien liig, der tolder af hvert Blomster
dens rene Sødme, — ere vore Lægge
med Vox fuldpakkede, vor Mund med Honning;
vi bringe det til Kuben, og som Bier
vi dræbes for vor Sliid. — Den Malurt-Skaal
fuldt op en Fader her i Døden rækkes. —

(Warwick kommer tilbage).

Nu! hvor er han, som ei kan bie, til
hans Ven, min Sygdom, har giort Ende paa mig?

Warwick.

Jeg Prindsen fandt i næste Værelse
med frommest Graad sin huldе Kind at bade;
og som et Billed' paa saa dyb en Sorg,
at selve Tyrannie, som Blod blot svælger,
ved dette Syn sin Kniv afvadske vilde
med milde Taarer! Strax han kommer hid.

Kong Henrik.

Hvi tog han Kronen da fra Hovedpuden?

(Prinds Henrik kommer tilbage).

See, der han kommer. — Kom hid til mig, Henrik: — forlader Værelset; og lad os ene.

(Clarence', Prinds Humphrey og de Øvrige gaae).

Prinds Henrik.

Jeg troede Eders Røst ei meer at høre.

Kong Henrik.

Dit Ønske, Henrik! var Din Tankes Fader;
Jeg tøver Dig for længe, trætter Dig.
Est Du saa grisk da paa min ledige Throne,
At Du min Ære Dig iføre vil,
før end min Tiid er moden? — Blinde Yngling!
En Storhed søger Du, der Dig vil knuse.
Tov lidet; thi min Skye af Værdighed
afholdes ved slig svag Vind fra sit Fald,
at snart den dale maa; min Dag er mørk.
Du stial den Ting, som nu om nogle Timer
var Din retmæssigen: og i min Dødsstund
har Du beseglet min Forventning om Dig.
Dit Liv bevidned', Du ei elskte mig;

og Du vil, jeg skal døe derom forvisset.
I Dine Tanker skiules tusind Dolke,
dem Du paa Dit Steenhierte hvædset har,
for en halv Time af mit Liv at myrde.
Nu! kan Du mig slig liden Stund ei unde,
saa gaae og grav min Grav med egne Hænder;
byd muntre Klokker ringe for Dit Øre,
ei for at jeg er død, men Du est kronet.
Hver Taare, som mit Liig bedugge skulde,
den vorde Balsam til Dit Hoveds Salving;
læg mig kun hen blandt det forglemte Støv;
Giv det, som Dig gav Liv, til Ormene;
afsæt mit Tienerskab; bryd hvert mit Lovbud;
Thi nu er Tiden til al Form at spotte,
Henrik hiin femte kronet er: — Op, Daarskab!
ned, Kongeværdighed! Bort, I Raadvise!
og nu ved Englands Hof forsamle sig
fra alle Kanter Ørkesløsheds-Aber.
Nu Naboeland! rens dig for alt dit Affskum;
har du en Ruttebroder, som kan bande,
og drikke, dandse, svire Natten bort,
gaae ud paa Rov og Manddrab, samt begaae
de ældste Synder paa den nyeste Maade?
Held dig! han vil ei meer besvære dig:
Hans Brøde Brød og Guld i England finder;
England ham Embed, Ære, Magt skal give:

thi femte Henrik nu fra avet Frækhed
borttager Tvangs-Kapsun; og vildest Hund
kan hvædse Tand i alt uskyldigt Kiød.
O, arme England! sygt af Borgerslag!
min Orden aldrig din Uorden dæmped;
Og nu Uorden vorder Dagens Orden!
O du vil atter vorde Ørk, og Ophold
for Ulv og Biørn, som først bebo'de dig!

Prinds Henrik
(knæler).

O tilgiv mig, min Konge! havde Taarer
ei været mig et fugtigt Tungebaand,
afværget havde jeg den haarde Dadel,
før I med Sorg udtalte den, og jeg
saavidt den hørte. — Der er Eders Krone:
og Han, som i al Evighed den bærer,
bevare Jer den! Ønsker jeg den meer
end Eders Ære og Berøm; saa gid jeg
ei meer opstaae fra denne Lydighed,
(den trofast, sønlig Kierlighed mig lærer)
udvortes ydmyg Bøien Knæe for Eder!
Gud vidne med mig! da jeg kom herind,
og fandt ei Aandedrag i Eders Høihed,
hvor det mit Hierte traf! Ifald jeg hykler,
O, lad mig da hendøe nu i min Vildhed,

og ingenstund den vantro Verden vise
den Bedring, jeg har ædelt foresat mig!
Jeg kom, at see til Jer; jeg død Jer troede;
og næsten død, min Konge! ved at troe det,
til Kronen talte jeg, som den forstod mig,
og skialdt den saa: „Den Sorg', som ved dig hænger,
har nu min Faders Liv og Kraft fortæret;
derfor, du, bedste Guld! er værste Guld;
thi andet, mindre stint, dog dyrebart,
kan som en Lægedrik bevare Livet;
men du, skiønt fineſt, æret meest og priset,
fortæred' Ham, som bar dig!" — Saa, min Konge!
anklaged' jeg den, tog den paa mit Hoved,
for at afgiøre med den som en Fiende —
der havde dræbt min Fader for mit Aasyn —
den sande Arvings Klagemaal og Tvist.
Men hvis til Glæde den mit Blod optændte,
til Hovmod løfted op min Siel og Hu;
hvis nogen oprørsk, indbildsk Tanke i mig
med mindste Følelse af Velkomst hilsed'
min Faders Krones Magt og Herlighed,
da holde Gud den evig fra mit Hoved!
og giøre mig til ringeſt Undersaat,
som knæler ned for den med Frygt og Bæven!

Kong Henrik.

O min Søn!
Gud selv indskiød Dig, Kronen at borttage,
at meer Din Faders Gunst Du skulde vinde,
da Du saa viist og herligt Dig forsvared'.
Kom hid, min Henrik! sæt Dig ved min Seng,
og hør de sidste Raad — det troer jeg viist —
jeg aande skal; Gud ene veed, min Søn!
ad hvilken Snigvei, hvilke krumme Stier
jeg naaede Kronen; og jeg selv veed godt,
hvor trykkende den paa mit Hoved sad;
til Dig skal den med mere Ro nedstige,
med bedre Mening og med bedre Adkomst;
thi hver en Plet paa dens Erhvervelse
med mig i Graven gaaer. Paa mig den syntes
en Ære snappet med en voldsom Haand;
og mange leved', som mig forekasted',
at jeg ved deres Bistand Kronen vandt;
det voxte op til Spliid og blodig Færd,
og saared' den kun drømte Fred. Du seer,
jeg med Livsfare de forvovne Rædsler
har trodset: thi mit hele Regimente
var som een Act, hvor dette Indhold spiltes;
Min Død forandrer Sagen nu; thi det,
som jeg med egne Hænder tog, tilfalder

Dig med langt bedre Hiemmel, da Du bærer
en Krone, den Dig Arvefølgen rækker. —
Dog, skiøndt Du staaer meer sikker, end jeg kunde,
staaer Du ei fast nok! fridsk er end Misnøiet;
og alle mine Venner, som Du maa
til Dine Venner giøre, er først nys
berøved' Braad og Tand; ved deres Volddaad
blev jeg ophøiet først; ved deres Magt
jeg nærede' Frygt, for atter at affættes:
for stigt at undgaae, jeg en Part udrydded',
og mange var jeg nu tilsinds at føre
til Palæstina med; paa det ei Roe
og Stillesidden, alt for nær ved, skulde
dem friste til at rokke ved min Throne.
Derfor, min Henrik! stedse skaffe Du
de svulmende Gemytter nok at giøre
med fremmed Tvist, saa Færdsel i det Fierne
maa slette Mindet ud om svundne Dage. —
Jeg vilde sige meer: men mine Lunger
aldeles nægte Kraft til meer at tale.
Hvordan jeg Kronen fik; det Gud tilgive!
I Fred Gud lade den nu paa Dit Hoved blive.

Prinds Henrik.

Min naadige Konge!
I vandt, I bar, beholdt og mig den gav;
thi er paa Kronen ret og klart mit Krav:

retmæssig vil jeg mod al Verdens Mænd
med meer end hverdags Kraft beskierme den.

(Prinds Johan af Lancaster træder ind med Warwick, Lorder og flere).

Kong Henrik.

See her er min Johan af Lancaster!

Prinds Johan.

Fred, Sundhed, Lykke være med min Fader!

Kong Henrik.

Johan! Du Fred og Lykke bringer mig;
men Sundhed — ak! — med Ungdoms Vinger flygted'
den fra den visne Trøbul; ved at see Dig
jeg ender nu min verdslige Forretning. —
Hvor er Mylord af Warwick?

Prinds Henrik.

Mylord Warwick!

Kong Henrik.

Har ei det Værelse, hvori jeg først
besvimed', noget eget, særskildt Navn?

Warwick.

Jerusalem det kaldes, ædle Herre!

Kong Henrik.

Priis være Gud! — ja her mit Liv skal ende.
For mange Aar blev det mig sagt og spaaet,
at i Jerusalem jeg skulde døe,
hvad vrangt jeg tolked' om det hellige Land: —
Men bær mig til hint Kammer! Did mig før!
I det Jerusalem nu Henrik døer.

(de gaae).

Femte Act.

Første Scene.

Glosterſhire. Et Værelse i Dompaps Huus.

Dompap træder ind med Falſtaff, Bardolph og Pagen.

Dompap.

Nei, min Siel og Sandten! Herre! I kommer ikke afsted i Aften. — Hei, David! hei!

Falſtaff.

I maa undſkylde mig, Hr. Robert Dompap.

Dompap.

Jeg vil ikke undſkylde Jer; I ſkal ikke undſkyldes; ingen Undſkyldning antages; der er ingen

Undskyldning, som kan tiene Jer; I kan ikke undskyldes. — Hei, David! hvor bliver Du af?

(David kommer).

David.

Her er jeg, Herre!

Dompap.

David! David! David — lad mig see, David! lad mig see! — ja, min Siel! William Kok, beed ham strax komme hid! — Sir John! I skal og kan ikke undskyldes.

David.

Ja, Herre! det er Sagen! Disse Arrestbefalinger kunne ikke sættes i Kraft; og nu — Herre! skal vi lægge Hvede i Indhegnet?

Dompap.

Ja, David! rød Hvede! — men anbelangende Kokken William; — Hør, har vi ingen unge Duer?

David.

Jo, Herre! — Her er nu Smedens Regning for Hestebeslag og Plovjern.

Dompap.

Lad den blive efterseet, og betalt. — Sir John! I kan og skal ikke undskyldes.

David.

Men nu, Herre! maae vi endelig have en ny Kiæde til Brændspandene: — og saa, Herre! har I ifinde at aftrække William noget af hans Løn for den Sæk han forleden Dag tabte paa Hinckley-Marked?

Dompap.

Han skal svare til den; — nogle Duer, David; et Par lavbenede Høns! en Kalvekølle, og saa Alskens lækkert smaat Sammensurium, sig det til William Kok.

David.

Bliver denne Krigsmand her hele Aftenen, Herre?

Dompap.

Ja, David! jeg vil behandle ham vel; en Ven til Hove er bedre end en Skilling i Pungen. Behandle hans Folk got, David: for de ere Erke-Esler, og ville gnave paa Din Bag.

David.

Da skulle de knap forgnave den saaledes som deres egen, thi de har neppe Skiorte paa Kroppen.

Dompap.

Et godt Indfald, David! — Nu, ifærd med Dit Arbeid, David!

David.

Jeg beder Jer indstændigt, Herre! at understøtte William Visor fra Woncot mod Clement Perkes paa Høien.

Dompap.

Der indløbe mange Klager, David! mod denne Visor: denne Visor er en Erkeslyngel, saavidt mig er bekiendt.

David.

Jeg tilstaaer Eders Velbaarenhed, at han er en Slyngel, men Gud forbyde, at en Slyngel ikke skulde finde Understøttelse, naar en Ven taler for ham. En ærlig Mand, Herre! kan tale for sig selv, naar en Slyngel ikke kan. Jeg har tient Eders Velbaarenhed ærlig og tro nu i otte Aar, og dersom jeg ikke hvert Qvarteer een eller to Gange kunde have forsvaret en Slyngel mod en ærlig

Mand, saa troer Eders Velbaarenhed mig meget lidet. Denne Slyngel er min ærlige Ven, Herre! derfor beder jeg Eders Velbaarenhed! lad ham blive understøttet!

Dompap.

Ja, ja! jeg siger Dig, man skal ikke gaae ham for nær. — Nu, rap Dig med Dit Arbeid, David!

(David gaaer).

Hvor er I henne, Sir John? kom! af med Støvlerne! Giv mig Eders Haand, Mester Bardolph!

Bardolph.

Det glæder mig at see Eders Velbaarenhed.

Dompap.

Jeg takker Dig af ganske Hierte, min gode Mester Bardolph! (til Pagen). See! velkommen, min lange Mand! — Kom, Sir John!

(Dompap gaaer).

Falstaff.

Jeg skal strax være hos Jer, gode Hr. Robert Dompap. Bardolph! see til vore Heste!

(Bardolph og Pagen gaae).

Hvis man saugede mig ud i Portioner, kunde man af mig godt giøre fire Dusin saadanne vandrende Pillegrimsstave som denne Mester Dompap. Det er en forunderlig Ting, at see den gienſidige Overeensſtemmelſe mellem hans og hans Huusfolks Aand: ved at give Agt paa ham, tee de ſig ſom dumme Fredsdommere; han er ved Omgang med dem bleven til en fredsdommerlig Betient; deres hele Væſen har ved gienſidig Omgang ſaaledes formælet ſig med hinanden, at de drive i Flok ſammen ligeſaa enige ſom Vildgiæs. — Havde jeg noget at ſøge om hos Hr. Dompap, vilde jeg ſætte hans Folk i godt Lune, med at ſige, de lignede ham til Punkt og Prikke; og havde jeg noget at giøre med Folkene, vilde jeg kildre Hr. Dompap med, at ingen forſtod bedre at regiere ſit Huusgeſinde. — Det er en Sandhed, at baade klogt Væſen og dumt Uvæſen ſmitter, ſom Sygdom, fra den ene til den anden. Derfor tage hver Mand ſaare Agt paa det Selſkab, han omgaaes med! Jeg ſkal af denne herſens Dompap faae Stof nok til at holde Prinds Henrik i Latter, ſaalænge ſom ſer Moder vare, hvilket dog er to Gange længer, end jeg to Gange kan blive ſtævnet for Gieldscommieſionen; og han ſkal lee uden Intervaller. — O! det er herligt, at en Løgn, forenet med en lille Eed, og en Spas,

forenet med et alvorligt Aasyn, gaaer for det rene Guld hos Knøse, som endnu aldrig havde noget at krympe sig ved! O ho! I skal see ham lee, til hans Ansigt seer ud som en giennemvandet Kavai, der er bleven skiødesløst henslængt.

Dompap
(inden for).

Sir John!

Falstaff.

Jeg kommer, Hr. Dompap! jeg kommer, Hr. Dompap! —

(gaaer).

Anden Scene.

Westminster. Værelse i Palladset.

Warwick træder ind tilligemed Overdommeren.

Warwick.

Hvordan, Hr. Overdommer? gaaer I bort?

Overdommeren.

Hvordan er det med Kongen?

Warwick.

Saare vel!
hans Sorger er' paa engang nu til Ende!

Overdommeren.

Hvad! dog ei død!?

Warwick.

Han gik al Kiødets Gang;
og, saasom vi kan domme, meer ei lever.

Overdommeren.

Gud give, Kongen havde kaldt mig med sig!
Den Tieneste, hans Liv jeg trofast giorde,
har for hver Krænkelse mig blot nu stillet.

Warwick.

Jeg troer, den unge Konge ei Jer elsker!

Overdommeren.

Jeg veed, han gior det ei; og jeg mig væbner
til at gaae denne nye Tiid under Øine;
den kan ei see saa rædselfuld paa mig,
som jeg i min Indbildning den har mal't mig! —

(Prinds Johan, Prinds Humphrey, Clarence, Westmoreland træde ind, med flere).

Warwick.

Der er den døde Henriks Slægt, høist sorgfuld: —
O havde blot den levende Kong Henrik
det Sind, den sletteste af de Tre har,
da paa sin Plads blev mangen Ædel fast,
som nu maa stryge Seil for lave Siele!

Overdommeren.

Ak! Alting gaaer til Grunde, frygter jeg!

Prinds Johan.

God Morgen, Fætter Warwick!

Prinds Humphrey og Clarence.

God Morgen, Frænde!

Prinds Johan.

Vi staae, som Folk, der har glemt Maal og Mæle.

Warwick.

Nei; vel vi mindes: men vor Tankes Indhold
for sorgfuldt er, til Taler at tilstæde.

Prinds Johan.

Nu, Fred med ham, som os har sorgfuld' giort.

Overdommeren.

Og Fred med os; hvis meer Sorg os ei venter!

Prinds Humphrey.

Mylord! I Sandhed! I en Ven har tabt:
Jeg sværger, Eders Ansigt er ei saant,
forstilt ei Eders Sorg! nei! Eders egen.

Prinds Johan.

Skiøndt Ingen veed, hvad Naade han vil finde,
har I dog vist nok allermindst at vente:
Det gior mig ondt: jeg ønsked' det ei var saa.

Clarence.

Ja, nu maa I kredentse Sir John Falstaff;
og sligt slet anstaaer Eders høie Post.

Overdommeren.

I Øren, hulde Prindser! har jeg handlet;
kun ledet af retfærdig Upartiskhed;
og aldrig skal I see mig forud tigge
en skiændig Naade for ei øvet Brøde:
hvis Sandhed og Uskyldighed mig svigter,
Jeg til min døde Herre, Kongen gaaer,
og siger ham, hvo efter ham mig sendte!

Warwick.

Her kommer Prindsen.

(Kong Henrik Femte træder ind).

Overdommeren.

God Morgen! Gud bevare Majestæten!

Kongen.

Det nye Pragtklæde: Majestæt, ei sidder
saa let paa mig, som I vel troe. O Brødre!
I blande sønlig Sorg med et Slags Frygt.
Ei Amurath en Amurath her følger;
men Henrik, Henrik! Sørg dog, elskte Brødre!
thi Sorgen sømmer Jer, i Sandhed! vel:
saa kongelig i Jer sig Sorgen viser,
at jeg paatager Eders Dyb-Sorgs-Mode
og bærer den i Hiertet. — Nu da, sørg kun!
Dog, gode Brødre! bærer den blot som
en fælleds Byrde, paa os alle lagt.
Hvad mig angaaer, ved Gud! det kan I troe:
Jeg Fader for Jer; Broder med vil være!
Skiænk Venskab mig; og skiænk mig Eders Sorger,
men græd! thi død er Henrik. Selv jeg græder:
Dog lever Henrik, som hver Taare skal
til frydelige Glædestimer vende!

Prinds Johan og de Øvrige.

Det haabe vi af Eders Majestæt!

Kongen.

Hver seer saa fremmed paa mig?
(til Overdommeren).

I dog meest!
I tænker vist, at jeg ei elsker Jer!

Overdommeren.

Jeg veed vist, naar med Ret og Skiel jeg maales,
har Eders Majestæt ei Grund til Had.

Kongen.

Saa?
Hvor kunde da en Prinds, med slig Forhaabning,
den Skiændsel glemme, som I lagde paa mig?
Hvad? skielde, ræve, haardt i Fængsel sende
den nærmeste til Thronen? — Var det smukt?
Kan stigt i Lethe skylles hen, og glemmes?

Overdommeren.

Jeg dengang sad, som Eders Faders Billed;
Hans Magtens-Tegn var' lagte i min Haand:
og just som jeg forvaltede hans Lov,
just som for Statens Vel og Gavn jeg vaaged',
behaged' Eders Høihed at forglemme
min Post, Lov, Ret og Magtens Majestæt,
samt Kongens Billed, som jeg forestilled',
i det I slog mig selv paa Dommersædet;
da, som mod den, der krænked' Eders Fader,
jeg brugte fuldelig min Myndighed,
og fængsled' Jer. Hvis det var ilde giort,

saa ønsk Jer nu, da I har faaet Kronen,
en Søn, som Eders Bud ved Intet agter;
som river Retfærd fra det høie Sæde,
som standser Lovens Gang, og sløver Sværdet,
som Eders Fred og Sikkerhed skal værge:
ja meer; som spotter Eders Konge-Billed,
og haaner Eders Værk i Eders Fuldmagt!
Spørg Eders Konge-Sind, sæt Jer i sligt Fald:
vær I nu Fader; tænk Jer Eders Søn;
hør Eders Høihed saa nedværdiget,
see Eders strænge Lovbud saa bespottet,
see ved en Søn Jer selv saa dybt forhaanet;
og tænk saa, at jeg fører Eders Sag;
ved Eders Magt mildt tæmmer Eders Søn:
See Sagen saadan koldt, og døm mig da;
Saasandt I Konge er, tal som Lovgiver,
hvad har jeg giort som sømmed ei min Post,
mig selv, min Pligt imod min Herre Kongen!

Kongen.

Ret, Dommer! herlig veiet er din Tale:
Thi bær fremdeles Skaalerne og Sværdet;
og Eders Hæder ønsker jeg maa voxe,
til I opleve maa den Dag min Søn
fornærmer Jer og lyder Jer som jeg!

Og da skal jeg min Faders Ord gientage: —
„Held mig, som har en Mand saa dierv og bold,
„som svær Retfærd paa min egen Søn!
„og atter Held mig, som har slig en Søn,
„der saa sin Høihed lydig overgiver
„i Retfærds Haand!" — I fængsled mig engang;
derfor jeg fængsler her i Eders Hænder
det rene Sværd I længst i Ære bar,
med den Formaning: at I bruger det
med lige dierv, retfærdig Upartiskhed,
som fordum imod mig. Der er min Haand;
I skal som Fader for min Ungdom være:
Min Røst skal tale hvad I mig tilsiger;
og hvert mit Anslag vil jeg ydmyg lempe,
og bøie efter Eders vise Raad —
Jeg beder Jer, I Prindser samtlig! troer mig:—
Vild er min Fader gaaet i sin Grav;
thi al min Vildskab gik i Graven med ham,
hans Alvoks-Aand i mig kun lever nu,
for hele Verdens Mening ret at skuffe,
tilintetgiøre Spaadom, og udslette
den raadne Mening, som antegned' mig
blot efter Skinnet. Blodets Strøm i mig

gik stolt i Daarskabs høie Flod til nu;
Nu vender Strømmen; Ebben gaaer tilbage,
og skal sig blande med det stolte Storhav,
og flyde hen med majestætisk Alvor.
Vi samle nu vort høie Parlament,
og vælge i vort Raad saa ædle Lemmer,
at Statens store Legeme kan gaae
i lige Rang med bedst regieret Rige;
saa Krig og Fred, hvad heller begge Dele,
paa rede Haand og os bekiendt maa være; —
(til Overdommeren).
og derfor, Fader! skal J staae i Spidsen. —
Naar Kroningen er fuldbragt, vil vi samle,
som jeg erindred' nys, vor hele Stat;
og, seer i Naade Gud ned til min Villie,
skal Prinds, saa lidt som Pair med skiellig Aarsag
sige:
Gud skiære bort een Dag af Henriks lykkelige!
(de gaae).

Tredie Scene.

Glosterſhire. Haven ved Dompaps Huus.

Falſtaff træder ind med Dompap, Tys, Bardolph, Pagen og David.

Dompap.

Nei! I ſkal ſee min Frugthave; der vil vi ſætte os i en Løvhytte, og ſpiſe en Pipling fra forrige Aar, ſom jeg ſelv har podet, tilligemed en Tallerken Studenterhavre, og ſaa videre! — naa kom, Fætter Tys! — og ſaa gaae vi til Sengs.

Falſtaff.

Ved min Gud! I har her en nydelig og riig Bolig.

Dompap.

Fattig, fattig, fattig! Stoddere alle, Stoddere alle tilhobe, Sir John: — Aa Gud! Luften her er god nok, naar man kunde leve af den. — Dæk Bordet, David! Dæk, David: — det var et godt Indfald, David!

Falſtaff.

Denne David giør Jer god Nytte. Han er baade Jeres Opvarter og Avlskarl.

Dompap.

Aa! det er et godt Aasen, et godt Aasen, et hiertens godt Aasen, Sir John: — ved den hellige Jomfrue! har jeg ikke drukket for meget Sæk til Aftens — et godt Aasen. Nu, sid ned, sid ned! — Kom, Fætter!

Tys.

Ja, hvad andet? — Det er just min Mening.

(synger).

„Naar altid man blot spiser, og Disken fuldt op staaer;
„saa takker man Gud for et godt og muntert Aar;
„Naar Kiødet bliver godt Kiøb; og Øser gaae i Priis,
„og Ungkarle sværme saa alt paa deres Viis,
„saa lysteligt,
„saa gaaer det alt saa lysteligt!"

Falstaff.

Det er et muntert Gemyt! — Gode Hr. Tys! Derfor vil jeg paa Øieblikket drikke Eders Skaal.

Dompap.

Giv Hr. Bardolph noget Vin, David!

David.

Søde Herre! sid ned! (han sætter Bardolph og Pagen ved et andet Bord). Jeg skal strax være hos Jer, søde Herre! sid bare ned! — Hr. Page! Kiære Hr. Page! sid dog! Proficiat! — Hvad I mangler i Suul, skal I faae i Drikke. Men I maae tage til Takke! Den gode Villie gaaer for Alt.

(gaaer).

Dompap.

Nu lystig, Mester Bardolph! — og min smaa Krigsmand derhenne, lystig!

Tys.

(synger).

„Vær lystig! vær lystig! min Qvinde er som hver;
„thi find mig en Qvinde, som ei er Ækermær!
„hvor Mænd tilsammen er', er herligt Gildefærd —
„og velkommen, lystige Fastelavn!
„Vær lystig! vær lystig — osv.!

Falstaff.

Jeg havde aldrig troet, at Hr. Tys var saa lystig en Mand.

Tys.

Hvem? Jeg! — Jeg har været lystig Mand vel de een og tyve Gange for i Dag.

(David kommer tilbage).

David.

— Der har I et Fad ægte Krigsæbler!

(han sætter dem for Bardolph).

Dompap.

David! —

David.

Eders Velbyrdighed! jeg kommer strax. — (til Bardolph). Et Glas Viin, Herre?

Tys.

(synger).

„Et Glas Viin fra salten Rhin,
„tøm det for Allesomkiæreste min;
„thi længest lever glad Hierte!

Falstaff.

Herlig talt, Hr. Tys!

Tys.

Ja, vi skal være lystige! — Nu kommer den: „Naar i Nattens Roligheb" —

Falstaff.

Skaal, Hr. Tys! og længe leve I!

Tys.

„Fyld Bægeret og rask begynd!
„Jeg tømmer, var det end en Brønd—!"

Dompap.

Gode Bardolph! Velkommen! Dersom Du mangler nogen Ting, og Du ikke vil give Lyd fra Dig, saa gid Du times en Ulykke! — (til Pagen). Velkommen, min lille Lækkertyv! ja velkommen! ja min Sandten! — Nu drikker jeg en Skaal for Mester Bardolph, og for alle raske Gutter i og om London.

David.

Jeg haaber dog at see London, før jeg dør.

Bardolph.

Gid jeg maatte see Jer der, David —!

Dompap.

Min Siel! I stak vist et Pottemaal ud med hinanden; ha ha! giorde I ikke, Hr. Bardolph?

Bardolph.

Jo Herre! i et Topottemaal.

Dompap.

Tak skal Du have: — Knosen vil holde sig til Dig, det siger jeg god for. Han gior ingen Affstikker; han er af ægte Art. —

Bardolph.

Og jeg vil holde mig til ham, Herre!

Dompap.

Nu! det var kongelige Ord! — Lad Eder ikke fattes paa nogen Ting: lystig! lystig! (der banker). See ad, hvem der er ved Døren der! — Hei! hvem banker?

(David gaaer).

Falstaff.

(til Tyr, som tømmer et fuldt Bøger).

See saa! nu har I giort mig Beskeed!

Tys

(synger).

„Giør mig min Beskeed!
„slaae mig til Ridder med:
„Domingo!" —

Er det ei saa?

Falstaff.

Det er saa.

Tys.

Er det saa? Nu da kom mig ikke og sig, at en gammel Mand ikke kan giøre noget.

(David kommer tilbage).

David.

Med Eders Velbaarenheds Tilladelse, her er en vis Pistol, som kommer fra Hoffet med Nyheder.

Falstaff.

Fra Hoffet? Lad ham komme ind!

(Pistol træder ind).

Hvad Godt, Pistol?

Pistol.

Gud bevare Jer, Sir John!

Falstaff.

Hvilken Vind blæste Jer hid, Pistol?

Pistol.

Ikke den slemme Vind, som blæser ingen Mand Godt til. Elskelige Ridder! Du er nu een af de anseeligste Riddere i hele Kongeriget.

Tyv.

Det troer jeg, min Siel! ogsaa han er, paa Fatter Puf i Barson nær.

Pistol.

Puff?
Et Puff i dine Tænder; feige Nidding! —
Sir John! jeg er Din Ven og Din Pistol,
og hovedkuld er redet hid til Dig:
og bringer Tidender, og Glædskabs-Bud,
og gylden Tiid, og uvurdeerligt Nyt.

Falstaff.

Jeg beder Dig blot, bring dem da som et Menneske af denne Verden.

Pistol.

Fanden i Volden med Verden, samt dens Bøyn!
Om Afrika, om gylden Fryd jeg taler.

Falstaff.

Hvad er Dit Nyt da, du Assyrer-Slyngel?
Lad Kong Cophetua paa Stand det høre!

Tys
(synger).

„Og Robin Hood og Scarlet, samt
John" —

Pistol.

Skal Kisterhunde trodse Heliconer?
Skal herligt Nyt forhaanes?
Pistol! saa læg i Furiens Skiød dit Hoved!

Dompap.

Min gode Herre! jeg forstaaer mig slet ikke paa Eders Viis og Levemaade. —

Pistol.

Nu, saa veeklag derover!

Dompap.

Tillad mig, Herre! dersom I kommer med Nyt fra Hove, saa gives der efter mit Skiønnende kun to Maader, enten kommer I frem med det, eller I beholder det for Jer selv. Min Herre! jeg tiener Kongen i et Slags Autoritet.

Pistol.

Og hvilken Konge, du gemene Slubbert?
Tael eller dø!

Dompap.

Kong Henrik.

Pistol.

Fierde? eller femte Henrik?

Dompap.

Kong Henrik fierde.

Pistol.

Fanden i Vold da med Din Post! — Sir John!
Dit fromme Dæggelam nu Konge er;
Henrik den femte det er nu vor Mand.
Jeg taler Sandhed. Dersom Pistol lyver;
da maa Du knæpse mig her paa min Næse.

Falstaff.

Hvad? er den gamle Konge død?

Pistol.

Død som en Sild: hvad jeg har sagt, er rigtigt.

Falstaff.

Afsted, Bardolph! Saddel min Hest. — Hr.

Robertus Dompap! vælg hvilket Embede Dig lyster i Landet; det er Dit. — Pistol! jeg vil lade Dig dobbelt med Ære og Værdigheder.

Bardolph.

O glædelige Dag! — Jeg vilde ikke bytte min Lykke med nogen Ridder.

Pistol.

Nu? bringer jeg godt Nyt?

Falstaff.

Bring Hr. Tys til Sengs! — Hr. Dompap! Mylord Dompap! Vær hvad Du vil, jeg er Fortunas Hushofmester. — Træk Dine Støvler paa! vi vil ride hele Natten: — o, du velsignede Pistol! — Rap Dig, Bardolph! (Bardolph gaaer). Kom, Pistol! fortæl mig videre nyt! og udtænk derhos en eller anden Ting, Du gierne ønskede Dig. — Støvlerne paa! Støvlerne paa, Hr. Dompap! Jeg veed, den unge Konge er syg af Længsel efter mig. — Lad os tage os Heste, ligemeget hvem de høre til; Englands Love lystre nu mig. Lyksalige ere de, som have været mine Venner, og Vee Hr. Overdommeren!

Pistol.

Lad Aadselgribber hakke i hans Lunger!

Hvor er mit fordums Levnet? siger man:
Her er det! O velkommen, glade Dage!

(de gaae).

Fierde Scene.

London. En Gade.

Retsbetiente komme trækkende ind med Vertinden Madam Raskenfart og Dorthe Lagensplitter.

Vertinden.

Nei, Du Erkeskurk! jeg vilde ønske jeg maatte døe, paa det jeg kunde see Dig hængt. Du har revet mig Skulderen reent af Leed.

Første Retsbetient.

Retten har overgivet hende i mine Hænder, og hun skal faae Bankekiød nok, det staaer jeg inde for: Det er kun kort siden et eller to Mennesker ere slagne ihiel for hendes Skyld.

Dorthe.

I Typetrækker-Knægt, I lyver. Kom an; jeg vil sige Dig noget, Du forbandede Kallunus-Gefiæs! dersom det Barn, jeg nu gaaer med, fa-

rer ilde, maatte Du før ønske, at Du havde slaaet Din Moder, Du Skurk, med Dit Papirs-Gesigt.

Vertinden.

Nu, give Gud dog, bare Sir John var her! han vilde giort denne til en blodig Dag for visse Folk. — Men jeg beder til min Gud, at hendes Livsfrugt maa fare ilde.

Første Retsbetient.

Hvis det skeer, skal I igien lægge Jer et Dusin Mavepuder til; for nu har I kun elleve Stykker. Kom, I skal og maae begge gaae med mig, thi den Mand er død, som I og Pistol vare begge om at prygle.

Dorthe.

Hør, veed Du hvad, Du tynde Humlestang, jeg skal faae Jer mørbanket for dette, I eselagtige Spyflue, I lumpne forsultne Bøddelknægt! bliver I ikke mørbanket, vil jeg forsværge at bruge korte Skiørter.

Første Retsbetient.

Kom, kom, I vandrende Ridderske, kom,

Vertinden.

O at Retten skal saaledes undertrykke Magten. Ja, ja: af Lidelser kommer Glæde.

Dorthe.

Kom, I Skurk, kom! bring mig til en Fredsdommer!

Vertinden.

Ja, kom I udhungrede Blodhund!

Dorthe.

I Fatter Skind og Been, I Beenrad!

Vertinden.

Du Skelet, Du!

Dorthe.

Kom, I afpillede Tingest! kom I Slyngel!

Første Retsbetient.

Godt! Godt!

(de gaae).

Femte Scene.

Offentlig Plads i Nærheden af Westminster-Abbedie.

To Kammertienere træde ind, og strøe Siv.

Første Kammertiener.

Flere Siv! flere Siv!

Anden Kammertiener.

Trompeterne har alt blæst to Gange.

Første Kammertiener.

Klokken vil blive to, inden de kommer fra Kroningen! Skynd Jer! Skynd Jer!

(Falstaff træder ind med Dompap, Pistol, Bardolph og Pagen).

Falstaff.

Staae nu her hos mig, Hr. Robert Dompap; jeg skal faae Kongen til at vise Jer Naade: jeg vil smidske til ham, i det han kommer forbi, og læg saa blot Mærke til det Ansigt, han vil giøre til mig.

Pistol.

Gud velsigne Dine Lunger, ædle Ridder!

Falstaff.

Kom hid, Pistol! staae bag ved mig! (til Dompap). O havde jeg bare havt Tiid til at faae nye Liberier giort, jeg vilde have spenderet de tusind Pund derpaa, som I laante mig. Men det siger intet! dette fattige Optog giør bedre Virkning; det viser min heftige Begierlighed efter at see ham.

Dompap.

Vist giør det!

Falstaff.

Det viser min inderlige Kierlighed.

Dompap.

Vist giør det!

Falstaff.

Min Ømhed.

Dompap.

Vist giør det, vist giør det, vist giør det!

Falstaff.

Saadan at ride Dag og Nat, og ikke at tænke paa, ikke huske paa, ikke have Tiid til at klæde mig om.

Dompap.

Visselig!

Falstaff.

Men her at staae smudsig af Reisen, svedende af Begierlighed efter at see ham; ikke tænke paa andet, skrive alle andre Ting i Glemmebogen, som om der var ingen anden Ting i Verden at gisre end see ham.

Pistol.

Det er kemper idem; thi absque hoc nihil est: Det er saa rigtigt, som det være kan.

Dompap.

Visselig, visselig!

Pistol.

Jeg vil Din ædle Barm opflamme, Ridder!
og rasende Dig gisre.
Dit Hiertes Helena, Din Dorthe sidder
i skiændeligt, med Pestluft opfyldt Fængsel;
did hensiæbt
af smudsigste og nederdrægtigst Haand. —
Væk, med Alectos gruelige Slange,
da Hevnen op fra sorte Hules Nat,
thi Dorthe sidder: — Pistol taler Sandhed.

Falstaff.

Jeg vil befrie hende.

(Fryderaab og Klang af Trompeter udenfor).

Pistol.

Der brølte Havet og Trompeter klang.

(Kongen træder ind med sit Optogs-Følge: blandt dette er Overdommeren).

Falstaff.

Gud velsigne Din Naade, Kong Henrik! min kongelige Henrik!

Pistol.

Berømmelsens høist kongelige Spire!
beskierme og beskytte Himlen Dig!

Falstaff.

Gud bevare Dig, min søde Gut!

Kongen.

Tael til hiin Daare, min Hr. Overdommer!

Overdommeren.

Er I ved Vid? Veed I vel, hvad I taler?

Falstaff.

Min Konge! og min Jupiter! min Skat!
til Dig jeg taler.

Kongen.

Jeg kiender Dig ei, Gubbe! beed til Gud:
Slet klæder sølvgraa Haar en Nar, en Uglspil!
Jeg drømte længe om et sligt Slags Mand,
saa sulmet op, saa ryggesløs, saa ældet;
men nu opvaagnet jeg min Drøm foragter.
Formindsk Dit Legem, og formeer Din Naade!
Lad Fraadserie. Viid, Graven mod Dig gaber
tre Gange videre end imod Andre! —
Kom ei og svar mig med et Narre-Indfald.
Indbild Dig ei, jeg er den Ting jeg var;
Thi Himlen veed, og det skal Verden see,
at jeg mit fordums Jeg bortjaget har;
det samme skal nu skee mit fordums Selskab!
Erfarer Du jeg er, som jeg har været,
kom da til mig, og vær hvad Du mig varst,
min Ungdoms Vildheds Lærer og dens Nærer:
men nu, ved Dødsstraf jeg forviser Dig,
som al min øvrige Forfører-Flok; —
ei paa ti Mile nærm Jer vor Person!
anstændigt Livsophold bevilges Eder,
at Mangel ei til Ondt skal friste Jer.
Og høre vi, I bedre Eder, vil vi —
al efter Eders Kraft og Dygtighed
forfremme Jer. Mylord! I vil see til,

at her vort Tilsagns Indhold opfyldt [vorder. Drag videre!

(Kongen gaaer med sit Følge).

Falstaff.

Hr. Dompap! jeg skylder Jer et tusinde Pund.

Dompap.

Ja, skam gisr I saa, Sir John; og jeg beder Jer indstændig at lade mig faae dem hiem med mig.

Falstaff.

Det gaaer ikke vel an, Hr. Dompap. Men lad det ikke sætte Jer Fluer i Hovedet; jeg bliver kaldt til ham i al Stilhed, forstaaer I, han maa stille sig saadan an for Verdens Øine. — Vær I aldrig bange for Eders Befordring. Jeg bliver endnu den Mand, som skal gisre Jer stor.

Dompap.

Jeg begriber ikke, hvordan det skulde gaae til: I maatte da give mig Eders Vams paa, og stoppe mig ud med Straa! — Hør, jeg beder Jer,

gode Sir John! lad mig blot faae fem hundrede af mine tusinde.

Falstaff.

Herre! jeg skal være Mand for mit Ord: Det I her hørte, var et blot Spil.

Dompap.

Et Spil, Sir John! hvorfra I neppe gaaer hiem med Profitten.

Falstaff.

Vær aldrig bange for sligt et Maskespil; kom med mig tilbords. Kom, Lieutenant Pistol! kom Bardolph. — Han lader mig kalde til sig endnu inden Aften.

(Prinds Johan kommer tilbage, fulgt af Overdommeren, Betiente osv.)

Overdommeren.

Gaaer, bringer Sir John Falstaff strax i Fængsel; og tag hans hele Broderskab med ham.

Falstaff.

Mylord! — Mylord! —

Overdommeren.

Her er ei Sted: men snart vil jeg Jer høre.
Fører dem herfra!

Pistol.

Si fortuna me tormenta, spero me contenta.

(Falstaff gaaer med Dompap, Pistol, Bardolph, Pagen og Betienterne).

Prinds Johan.

Jeg lider Kongens vakkre Fremgangsmaade.
Han har den Plan, hans fordums Selskabsbrødre
skal alle vorde godt forsørgede;
men alle er' forviist', til deres Omgang
sig viser mere viis og meer beskeden.

Overdommeren.

Saa har det sig.

Prinds Johan.

Kongen har sammenkaldt sit Parlament.

Overdommeren.

Det har han.

Prinds Johan.

Jeg vædde tør: før Aaret endes vil,

vi føre Borgersværd og medfødt Ild
til Frankrigs Kyst: — en Fugl mon saadan sjunge,
hvis Røst, jeg troer, vel huede vor Konge.
Kom! vil I med?

(de gaae).

Om

første og anden Deel

af

Kong Henrik den Fierde.

Dem

Herrn Hofrath Dr. Hierse.

Første Deel af Henrik IV er, efter Malones Regning, skrevet Aar 1597, og anden Deel Aaret derefter, altsaa i Shakspeares 33te eller 34te Aar: — Johnson bemærker at der af dette Stof opstod tvende Stykker, blot fordi det var for langt til at sammentrænges i eet. —

Jeg vil end videre her anføre gamle Samuel Johnsons Dom over disse to Stykker; og siden A. W. Schlegels: — Den kunstkyndige Læser dømme dem da imellem!

„Jeg troer — siger Johnson — „at enhver Læser, naar han ender Læsningen af dette Skuespil, vil udraabe med Desdemona:

„O hvilken lam, hvor høist afmægtig Slutning!"

Da dette Værk — saavidt vi vide — ikke var afdeelt i Acter af Digteren, vilde jeg ønske, det maatte endes med Henrik den IVdes Død: —

„I det Jerusalem skal Henrik døe!"

De Scener, som nu udgjøre den femte Act af Henrik den Fierde, kunde da være de første af Henrik den Femte; men Skade er det, at de ei føie sig ret bequemmeligen til noget af Stykkerne. Da disse Skuespil opførtes, troer jeg, de endtes saaledes som de nu ende i Bøgerne: men Shspynes at have havt den Plan: at den hele Række

af Handling, fra Begyndelsen af Richard den Anden til Enden af Henrik den Femte, skulde af Læseren betragtes som eet Værk, bygget paa een Plan, og blot brudt i Dele ved den Indskrænkning, Opførelsen paalagde.

Ingen af Sh's Stykker læses mere end første og anden Deel af Henrik den Fierde. Maaskee har aldrig nogen Forfatter i to Skuespil skaffet saa megen Glæde. — Man tager stor Andeel i de vigtige Begivenheder; thi Kongerigers Vee og Vel beroe paa deres Udfald; de mindre betydelige Tildragelser ere moerende, og, paa et Par nær, meget sandsynlige; Mellemtilfældene mangfoldiggiorte med en beundringsværdig riig Opfindelses-Kraft; Karaktererne ligeledes forskielligt malede med den høieste Fiinhed af Snille, og med dybeste Kiendskab til Menneskets Natur.

Prindsen, som er Helten baade i den comiske og tragiske Deel, er en ung Mand af store Ey-

ner og voldsomme Lidenskaber; hans Ideer ere rigtige, skiøndt hans Handlinger ere vrange: hans Dyder formørkes ved Sløseri, og hans Forstand adspredes ved Letsind eller Letsindighed. — I sine ørkesløse Timer er han meer Galfrands end Nidding, og naar Omstændighederne fremtvinge de Fuldkommenheder, han dølger, da staaer han stor uden at hige efter det, og kiæk og bold, uden at gisre sig til Spekkelmager. — Spøgedoktoren hæver sig til Helt; og Helten daler til Spøgedoktor. Karakteren er stor, original og rigtig tegnet.

Percy er en staalhaard Krieger; hidsig, og rask og rap til Kiv: han har Krigerens Dyder: Mod og Høimodighed.

Men Falstaff, uefterlignede, uefterlignelige Falstaff! hvorledes skal jeg beskrive Dig? Du Blanding af Vid og Last, af Vid, som man kan be-

undre, men ikke agte, af Last, som man kan foragte, men neppe afskye. Falstaff er en Karakter, bedynget med Feil, og med Feil, som naturligviis maae føde Foragt af sig. Han er Tyv og Fraadser; feig og Storskryder, altid rede til at bedrage den Svage, plyndre den Fattige, skræmme den Frygtsomme, og haane den Vergelse. — Paa eengang krybende og ondskabsfuld, skiærer han Næse og Øren af dem (naar de ere fraværende), som han lever af at smigre for. Han er Staldbroder med Prindsen blot som Agent for Last, men af dette Staldbroderskab er han saa stolt, at han ikke blot sætter Næsen i Skye og er storagtig mod simple Folk, men troer sin Indflydelse af Vigtighed for Hertugen af Lancaster. — Og alligevel — denne Mand, der er saa fordærvet, saa foragtelig, giør sig nødvendig for den Prinds, der foragter ham, og det ved den meest behagelige af alle Egenskaber: evindelig Munterhed; ved den ham

aldrig feilende Kunst, at vække Latter, som man saa meget lettere overbærer med, da hans Vittighed ikke er af den glimrende, bifaldssyge Art, men bestaaer i simple Billeder og lystige Indfald, som gjøre Løier, men vække intet Nag. — Man lægge ogsaa Mærke til, at han ei er besudlet med uhyre eller blodige Forbrydelser, saa at hans Tvilelsshed ei er saa stødende, at man jo kan bære over med den, paa Grund af hans Lystighed.

A. W. Schlegel kalder Shakspeares Stykker af den engelske Historie et Konge-Speil, og mener, dette Speil burde gives alle unge Fyrster i Hænde. Den forlængst hensovede Sam. Johnson havde omtrent samme Tro, i det han siger:

Moralen — som kan drages af dette Stykke, er følgende:

„At intet Menneske er mere farligt end det, som med Villie til at fordærve, forbinder den Evne

at behage; og at hverken Forstand eller Redelighed bør troe sig sikkre hos saadan en Selskabsbroder, naar de see Kong Henrik forledet af Falstaff."

Saavidt Johnson: og bestaaer ikke hans Kritik for Nutidens kritiske Domstoel, saa vil sandelig den Moral han lægger i Arbeidet — hvad enten saa Shakspeare har tænkt derpaa eller ei — bestaae i hvert Land og til alle Tider. —

A. W. Schlegel omtaler dette Værk saaledes: „Den første Deel af Henrik den Fierde glimrer i de alvorlige Optrin især ved Modsætningen af tvende unge Helte: Prinds Henrik, og Percy med det caracteristiske Navn: Heedspore. Rigtig nok er al Elskværdighed paa Prindsens Side: hvor fortrolig han end giør sig med slet Selskab, saa kan man dog aldrig forblande ham dermed: det Ædle berø-

rer ham uden at plette eller besudle ham, og hans vildeste Streger sees blot som en Ugelspegel-Skalkagtighed, hvorved hans opadstræbende Aand søger at gjøre sig Luft i en paatvungen Uvirksomhed; thi ved allerførste Leilighed, som vækker ham af denne Letsindigheds-Ruus, udmærker han sig — og uden al Anstrængelse — paa det høist ridderligste. Percy's ubændige Tapperhed er ei ganske fri for en Blanding af raa Sæder, af Overmod og drengeagtig Halstarrighed; men disse Feil, som berede ham en aarle Undergang, kunne ei forvandske hans ædle Ungdoms herlige Billed: man henrives af hans Ild i samme Øieblik man dadler ham. Hvorfor en saa frygtelig Opstand mod en ikke elsket, og, i Grunden, uretmæssig, Fyrste, mislykkedes, har Shudviklet fortræffelig: Glendowers overtroiske Indbildninger om sig selv: den unge Mortimers Blødhed, Percy's Ubændighed, som ei laaner Øre til noget forsigtigt Raad, Vankelmodigheden hos hans gamle Venner, Mangelen paa Enhed i Bevæg-

grunde og Plan, alt dette er antydet med fine, men umiskiendelige Træk. Efterat Percy er veget bort af Skuepladsen, forsvinder rigtig nok Foretagendets Glands: kuns underordnede Deeltagere i Oprøret blive tilbage, som af Henrik den Fierde bringes under Aaget meer ved Statskunst, end ved Krigsdaad. — For at seire over denne Stoffets Magerhed, har Shaksp. i den anden Deel af Skuespillet maattet anvende stor Kunst, da han aldrig tillod sig vilkaarligen at udpynte Historien meer, end den dramatiske Form uundgaaeligt fordrede det. Forvirrede Efterretninger fra Valpladsen aabne Stykket: det mægtige Indtryk af Percy's Fald, hvis Navn og Berøm jret var skabt til at være Feldtskriget for et diærvt og dristigt Foretagende, gior ham, endnu efter hans Død, paa en Maade til medhandlende Person. — I de sidste Acter beskieftiges vi med den syge Konges Samvittighedsnag, hans Bekymring over Kronprindsens

Vandel, og Opklaringen af Misforstaaelsen mellem Fader og Søn, der foraarsager nogle rørende Optrin. — Men alt dette vilde alligevel ei forslaae til at udfylde Skuepladsen, dersom ei de alvorlige Begivenheder afbrødes ved et Lystspil, som gjennemløber begge Dele af Skuespillet, fra Tid til anden beriges med flere Figurer, og ved Slutningen af det Hele først ogsaa har sin Katastrophe, da nemlig Henrik den Femte strax efter sin Thronbestigelse i et sømmeligt Fierne bortviser sin Ungdoms-Vildheds Staldbrødre, som havde lovet sig Guld og grønne Skove af ham.

Falstaff er den høieste Spidse af Shakspeares komiske Opfindelseskraft. Han har ført denne Karakter gjennem tre Skuespil, i stedse nye Stillinger, og det uden at udmatte sig: Figuren er tegnet saa bestemt og individuelt, at den skiænker endog den blotte Læser Indtrykket af et ganske person-

ligt Bekiendtskab. — Falstaff er den behageligste og meest underholdende Døgenicht, som nogensinde er skildret. Hans foragtelige Egenskaber lægges ei Skiul paa: gammel og derhos vellystig og liderlig; over al Maade vel ved Magt, og dog stedse betænkt paa at pleie sig ved Øde, Drik og Søvn; bestandig i Borg og Gield, og lidet samvittighedsfuld i Valget af Midlerne til at skaffe sig Penge: en feig Soldat og løgnagtig Praler; en Smigrer, og en ondskabsfuld Tunge paa sine Venners Bag — opvækker han alligevel aldrig Uvillie. Man seer, at hans omhyggelige Omsorg for sit eget Jeg er uden al Blanding af Nid og Nag mod andre; kun i sin Sandseligheds behagelige Tummerumme vil han ikke forstyrres, og denne tilkiøber han sig ved sin Forstands Geskiæftighed. Altid oprømt og i god Lune, altid færdig til at have andre til bedste, og stikke alskens Spøg over sig selv i Lommen, saa at han retteligen bryster sig af, at han

ei allene er vittig selv; men giver ogsaa andre Anledning til at være det, er han en fortræffelig Selskabsbroder for ungdommelig Lediggang og Letsind. Under et plumpt og klodset Udvortes dølger han en yderst smidig Aand: han veed paa en Prik at dreie af, saasnart hans dristige Spas begynder at mishage: han skielner skarpsindig mellem de Personer, hvis Gunst han maa beile til, og de hos hvem han tør anmasse sig en fortrolig Overmandstone. Han er saa overtydet om, at den Rolle han spiller, kun under Vittighedens Skalkekaabe kan liste sig igiennem, at han endogsaa, stillet ligefor sit eget Jeg, er aldrig ganske alvorlig, men indklæder stedse sin Vandel, sine Forhold til Andre og sin sandselige Philosophie paa en lystig Maade. — Man læse blot hans uforlignelige Monologer over Ære, over Vinens Indflydelse paa Tapperheden, hans Beskrivelser over det Tiggerpak han har hvervet til Krigen; om Fredsdommeren Dompap o. s. v. —

Falstaff har et heelt Hof af snurrige Carikaturer om sig, som træde frem, den Ene efter den Anden, uden dog nogensinde at fordunkle ham. Eventyret, hvor Prindsen forklædt som Røver, frarøver ham det nys plyndrede Bytte, hvorledes begge gienstidig spille Kongens og Kronprindsens Roller; Falstaffs Adfærd i Krigen; hans Rekruthverving; hans Beskytter-Væsen mod Fredsdommeren, hvormed det siden tager en saa sørgelig Ende: — Alt dette udgiør en Række af ligesaa lystige, som fint karakteristiske Optrin af det originaleste Slags, der ene kunde finde Sted i et saadant historisk Skuespil, som dette er." — —

At Dronning Elisabeth, som saae og beundrede Falstaffs Karakterskildring, ønskede at see ham i en ny Stilling, og det endog som forliebt og Elsker — det er bekiendt; og saaledes maatte den tykke Ridder John opstaae i Lystspillet: de

lystige Koner i Windsor, og det efter hiin store Dronnings Opfordring til Digteren. — Man veed med Vished, at det sidstnævnte Lystspil er givet for Elisabeth. Mange locale Beskrivelser af Windsor-Egnen, og en Hentydning, hvorved Hosebaands-Ordenen paa en høist digterisk Maade forherliges, giør det rimeligt, at dette Skuespil oprindeligen var bestemt til for første Gang at gives paa Windsor-Slot, hvor Ordenen har sin Capitel-Sal, og maaskee var hiin Forestilling bestemt i Anledning af en Ordensfest. —

Efter dette Skuespil følger en Epilog, fremsagt af en Dandser. Jeg har ikke oversat den, den er i Prosa, høist prosaisk, og — som Johnson siger — har blot Hentydning paa en eller anden Theater-Begivenhed. Slutningen deraf vil jeg dog hidsætte:

„Min Tunge er modig; og naar mine Been ogsaa ere det, vil jeg byde Eder god Nat: og derpaa bøie Knæ for Eder; — dog — i Grunden! for at bede for Dronningen." — —

Jeg anførte ei engang her denne Slutning, hvis det ikke var en historisk Snurrighed, Farmer har bevaret os, at det var den Tids Skuespilleres Skik, ved Enden af deres Forestillinger at bede for deres Beskyttere. — Ligesaa lidt anfører jeg de lystige Exempler, han giver os — da jeg nødigt vil forstørre Bogen; og jeg desuden i flere Aar har samlet paa Eet og Andet Shaksp. og den engelske Skueplads i hans Old vedkommende. — Steevens siger os, hvad dette angaaer: „at alle gamle Mellemspil, han har truffet, endes med en høitidelig Bøn for Kongen, Dronningen eller Underhuset osv., og derfra stammer maaskee Ordene:

„Vivant Rex et Regina!"

som man endnu finder under alle vore Comedie-Placater."

Paa tydsk findes disse Stykker — formoder jeg — i Eschenburgs Oversættelse, som ogsaa vel paa fransk i de la Places. Paa dansk har nogle Scener af første Deel af Henrik — de nemlig, hvori Falstaff tumler sig — været oversatte af mig for lang Tiid siden, og trykte i en Lommebog for Skuespilyndere, hvortil saavel det alt trykte, som Manuskriptet brændte i Bombardementet: de samme Scener have siden været trykte i Qvartalsskriftet Theone. Det Hele har ingensinde, før nu, været fordanskет; og har Oversættelsen ikke været indleveret til Skuespil-Bestyrelsen.

Kong Henrik den Femte.

Personer:

Kong Henrik den Femte.

Hertugen af Gloster,)
Hertugen af Bedford,) Kongens Brødre.

Hertugen af Exeter, Kongens Onkel.

Hertugen af York, Kongens Fætter.

Greven af Salisbury.

Greven af Westmoreland.

Greven af Warwick.

Erkebiskoppen af Canterbury.

Biskoppen af Ely.

Greven af Cambridge,)
Lord Scroop,) Sammensvorne mod Kongen.
Sir Thomas Grey,)

Sir Thomas Erpingham,)
Gower,)
Fluellen,) Officierer i Kong Henriks Hær.
Mackmorris,)
Jamy,)

Bates,)
Court,) Soldater i samme.
Williams,)

Nym,)
Bardolph,) forhen i Falstaffs Tieneste, nu ligesaa Soldater i samme Hær.
Pistol,)

En Dreng, som opvarter dem.

En Herold.

Chorus.

Carl den Siette, Konge i Frankrig.
Ludvig, Dauphin.
Hertugen af Burgund.
Hertugen af Orleans.
Hertugen af Bourbon.
Connetablen af Frankrig.
Membures, } franske Adelsmænd.
Grandpree }
Commandanten i Harfleur.
Montjoy, en fransk Herold.
Gesandtere til Kongen af England.
Isabelle, Dronning af Frankrig.
Catharina, Carls og Isabelles Datter.
Alice, en Dame i Prindsesse Catharinas Følge.
Vertinden Raskenfart, nu gift med Pistol.
Adelsherrer og Damer, Officierer, franske og engelske Krigere, Sendebud, og Følge.

Scenen er i Begyndelsen af Stykket i England; men siden allene i Frankrig.

Chorus træder ind.

O! nu en Flamme-Musa, som besteeg
Opfindelsens meest stiernekiære Himle!
et Land til Skueborg, Prindser til Spillet;
og Konger til at see de stolte Optrin!
Da skulde Krigshelt Henrik, lig sig selv,
paatage Martis Væsen; ved hans Fødder,
som Hunde koblede, Ild, Sværd og Hunger
om Arbeid tigge. — Men tilgiv, I Ædle!
den matte hverdags Aand, som vovet har
paa disse ringe Brædder at fremstille
sligt Storværk! Kan en Plads til Hanekamp
vel rumme Frankrigs Marker? Kan vi stuve
i dette O af Træ de Hielme blot,
som skrækked' Luften hist ved Agincourt?
O saa tilgiv, da, i et lidet Rum,
et krumt Træk kan for Millioner gielde;

og lad os, Nuller i hiin store Sum,
paa Eders Phantasie nu vældigt virke!
Antag, at inden disse Vægges Belte
indslutted' nu to svære Riger ere,
hvis Gienboe-Pander, høit opløftede,
det snævre Havdyb skiller fra hinanden;
Udfyld med Tanken hver en Mangel her;
Lad hver Mand gielde for titusinde,
og skaber Hære med Indbildningskraften!
Naar vi om Heste tale, troer I see dem
i Jorden stolte Hover slaae; thi nu
maa Eders Tanke smykke vore Konger;
føer dem fra Sted til Sted; spring over Tider;
og bringer mange Aars Tildragelser
her i et Timeglas! — For nu at naae didhen,
taal mig som Chorus for Historien;
jeg som Prolog da ydmygst bede vil:
hør mildt, og dømmer mildt vort Skuespil!

Kong Henrik den Femte.

Første Act.

Første Scene.

London. Et Forgemak i Kongens Pallads.

Erkebiskoppen af Canterbury træder ind med Biskoppen af Ely.

Canterbury.

Mylord! Jeg siger Jer: just hiin Forordning
i Kraft nu sættes, som i salig Kongens
Regierings ellevte Aar var meget nær ved
at faae sit Ram til os, hvis Tidens Virvar
og Larm ei havde slaaet Streg derover.

Ely.

Men hvordan hindre vi det nu, Mylord?

Canterbury.

Det maae vi ogsaa paa. Gaaer den i Kraft,
gaaer bedste Halvt af alt vort Gods forloren:
thi alskens verdsligt Land, som fromme Siele
ved Testament til Kirken skjænket har,
vil man os røve: — man giør slig Beregning:
for det til Kongens Ære holdes kan
vel femten Grever, femten hundred' Riddere,
Skiolddragere sex tusind og to hundred';
til Hielp for Syge, og affældig Alder,
for svage Skrog, som meer ei kan arbeide,
et hundred' Fattighuse rigt begaved';
og saa til Kongens Kasse desforuden
aarlig et tusind Pund: saa lyder Ordren.

Ely.

Det stak heel dybt i Glasset!

Canterbury.

Det svælged' Vinen, Bægeret og Alt!

Ely.

Men hvordan hindre vi det?

Canterbury.

Kongen er
høist naadig, og betragter hver Sag rigtig.

Ely.

Og han er sand Ven af den hellige Kirke.

Canterbury.

Hans Ungdoms Strømgang loved' det just ei.
Men knap afslelet laae hans Fader, før
hiin Vildhed syntes ogsaa død i ham.
Ja i hiint Øieblik kom Eftertanke,
lig Cherub, og jog faldne Adam ud,
og lod hans Legem, lig et Paradis,
et Ophold kun for Himmelaander være.
Ei før blev Lærling saadan flux til Mester,
ei før kom Bedring med saa høi en Flod,
med slig en Vandflom, og bortskylled' Feil;
ei Hydra-Hovedet Halsstarrighed
saa flux har Thronen tabt, som her med eet
i denne Konge.

Ely.

Velsignet er os slig Omskiftelse!

Canterbury.

Hør ham blot tale om Religionen,

beundrende vil I af Hiertet ønske
og attraae, Kongen vorden var Prælat!
Hør ham indlade sig om Statens Sager,
I troer — det ene var hans Hovedsag.
Hør om Krigsæmner ham, og I vil finde
selv rædsomst Slag skal klinge som Musik.
Henleed ham nu paa nogen Punkt af Statskunst,
dens gordiske Haardknude vil han løse
let som sit Hosebaand; saa naar han taler,
er Luften selv, hiin frieste Vellystling,
tysstille; stum Beundring lurer i
hvert Øre, og hans Tales Honning stiæler;
saa at det Practiske af Livets Kunst
maa have lært ham denne Theorie.
Og Under, hvor hans Naade den har samlet,
saasom hans Sind og Hu til Tant kun var,
hans Selskabsbrødre dumme, raae, ulærde;
hans Timer ødsled i Suus og Duus,
Spoer af alvorlig Flid hos ham ei mærket;
saa lidt som Stillesidden, og Affondring
fra Svirested og fra Sviregaster.

Ely.

Jordbær groe under Nelden; sunde Bær
bedst trives og bedst modnes, naar de plantes
hos mindre ædel Frugt: saa skiulte Prindsen

sin Eftertanke under Vildheds Slør;
Den vist, liig Sommergræs, har voxet stærkest
ved Nattetiid, useet, men stærkt og frodigt. —

Canterbury.

O ja; thi ei Mirakler gives meer;
derfor maae vi erkiende Midd'let til
enhver Ting, som fuldbringes.

Ely.

Men, Mylord!
Hvordan formildes vel hiint Lovforslag
af Underhuset? Er hans Majestæt
for eller mod?

Canterbury.

Han synes ubestemt;
dog holder han nok meer paa vores Side,
end han befordrer Modpartiets Andrag;
thi jeg har giort hans Majestæt et Tilbud,
(ved vores geistlige Tilsammenkaldning,
og i Betragtning af Nutidens Grunde,
dem jeg udførlig har förklart hans Naade)
hvad Frankrig angaaer, da at rede ud
en større Sum, end nogen Clereset
paa eengang yded hans Forgiængere.

Ely.

Mylord! hvordan optog han dette Tilbud?

Canterbury.

Hans Majestæt modtog den naadigst: men
der var ei Tiid nok til at høre (hvad
jeg saae hans Naade gierne havde ønsket)
hans særlige, og aabenbare Adkomst
og Arveret til visse Hertugdømmer;
og overhovedet til Frankrigs Krone,
efter hans Oldefader Konning Edward.

Ely.

Og hvad Forhindring afbrød Eder da?

Canterbury.

Den franske Sending bad i samme Stund
om Audients; nu troer jeg det er Tiden
han vorder indladt. Klokken er jo fire?

Ely.

Ja.

Canterbury.

Lad os da gaae ind, og høre Budet,
det lettelig jeg gietter kan, endnu
før Franskmanden har sagt et Ord deraf.

Ely.

Jeg følger Jer, og længes det at høre.

(de gaae).

Anden Scene.

Audients-Sal i Palladset.

Kong Henrik træder ind med Gloster, Bedford, Exeter, Warwick, Westmoreland, og Følge.

Kong Henrik.

Hvor er min ædle Lord af Canterbury?

Exeter.

Ei her.

Kong Henrik.

Saa lad ham kalde, gode Onkel!

Westmoreland.

Min Konge! skal Gesandten lades ind?

Kong Henrik.

End ei, min Frænde! før vi høre ham,
maae nogle Ting af Vigtighed afgjøres,

som ligge os paa Hiærte, os og Frankrig angaaende.

(Erkebiskoppen af Canterbury og Biskoppen af Ely træde ind).

Canterbury.

Gud og hans Engleskare
bevogte Eders hellige Throne, Herre!
I længe pryde den!

Kong Henrik.

Vi takke Eder. —
Vi bede Jer, bliv ved, høilærde Herre!
forklar med Ret og med Samvittighed,
om og den Saliske Lov i Frankrig hindrer,
hvad heller, os ei hindrer i vor Paastand;
og Gud forbyde, tro og kiære Herre!
I tyded' vrangt og lemped Eders Lærdom,
og vidende, spidsfindig Eders Siel
bebyrdede, ved at forfægte her
en ildeavlet Adkomst; en, hvis Ret
ei Sandhedens medfødte Farve bærer.
Thi Gud veed, mangen Mand, nu karsk og sund,
maa bløde for Bevisets Gyldighed,
som Eders Høiærværdighed nu fører.
Saa kom ihu, hvor I i Pandt Jer sætter,

hvordan I vækker Krigens Sværd af Søvne: —
I Guds Navn, sige vi, kom det ihu!
thi aldrig kriged' tvende slige Riger,
foruden Blodstrøm rundt, hvis skyldfri Draaber,
alle som een, Veeklage er og Jammer
for ham, som hvæsser uretfærdigt Sværd,
der Livets korte Frist saa grumt forkorter.
Saadan, Mylord! besværger jeg Jer: tael nu!
Vi høre, mærke, og i Hiertet troe,
at hvad I taler, i Samvittigheden
er toet reent, som Arvesynd i Daaben.

Canterbury.

Saa hør da, naadigste Monark og Pairs,
som skylde Eders Liv, Tro, Tieneste
til denne Throne: — Intet kan indvendes
mod Eders Høiheds Fordringsret paa Frankrig,
undtagen hvad de føre frem af Pharamond —
„*in terram Salicam mulieres ne succedant,*“
ei arves Salisk Land af Qvindelinie.
men vrangt udtyder Franken Salisk Land
ved Frankrigs Land, og Pharamond som Stifter
af denne Lov, som udelukte Qvinder.
Dog vidne deres egne Lærde troligt,
at dette saliske Land i Tydskland ligger

imellem Floderne Sala og Elben,
hvor Carl den Store, da han havde tvunget
de Saxer, lod og Franske fæste Boe,
som, da de agted' slet de tydske Qvinder
for deres heel usædelige Vandel,
gav der hiin Lov: — at nemlig ingen Qvinde
fik Arveret udi det saliske Land,
der mellem Floderne Sala og Elben
— som sagt — i Tydskland hedder Meisen end.
Heraf sees klarligt, at den saliske Lov
blev ikke givet for det franske Rige,
ei heller eied' de det saliske Land
før fire hundred, et og tyve Aar
efter Kong Pharamond var død, der vrangt
ansees for Stifteren af denne Lov;
han døde Aaret fire hundrede
og sex og tyve efter Christi Byrd.
Og Carl den Store undertvang de Saxer,
og lod de Franske fæste Boe og bygge
hiinsides Sala otte hundrede
og fem. Fremdeles sige deres Lærde:
Kong Pipin, som afsatte Childerick,
paa Frankrigs Krone giorde Krav og Paastand
som Enearving, da han stammed ned
fra Datteren af Kong Clothar, Blithilde.
Saa og Hugo Capet, — som røved Kronen

fra Carl af Lothringen, ene Mandsarving
af Carl den Stores ægte Æt og Linie —
for med lidt Skin af Ret sit Krav at smykke,
(skiønt sandt at sige, det var slet og uselt)
gav sig for Arving ud af Frue Lingare,
som Datter var af Carl den Skaldede,
en Søn af Keiser Ludvig, hvilken Ludvig
var Carl den Stores Søn. Ogsaa Kong Ludvig
den Tiende, og Encarving efter
Voldherskeren Capet formaaede ei
at nyde Roe i sin Samvittighed
ved Frankrigs Krone, før man ham beviste,
at hiin den skiønne Dronning Isabella
hans Bedstemoder steeg i lige Linie
ned fra Frue Ermingard, en Datter af
nysnævnte Hertug Carl af Lothringen:
ved hvilket Ægteskab nu Linien
af Carl den Store blev paa ny forenet
med Frankrigs Krone.
Saa at saa klart som Sommersoel det sees:
Kong Pipins Adkomst, Hugo Capets Paastand,
Ludvigs Beroligelse: alle grunde
paa Qvindeliniens Ret og Adkomst sig:
saa Frankrigs Konger gisr' den Dag i Dag,
skiønt vroe de saae den saliske Lov i Kraft,

for Eders Høihеds Krav fra Qvindesiden
at udelukke; og dem lysted' heller
sig i et Net at skiule, end for Dagen
fremlægge deres Krogveis-Adkomster,
dem de har røvet Jer og Eders Fædre.

Kong Henrik.

Kan jeg med Ret og god Samvittighed
da gisre denne Paastand?

Canterbury.

Strænge Herre!
Lad denne Synd kun falde paa mit Hoved!
thi i den fierde Mosebog staaer skrevet:
„naar Sønnen døer, skal Arveloddet falde
til Datteren": thi paastaae, naadige Herre!
hvad Eders er: lad Eders Blodslag vaie!
Skue op til Eders mægtige Forfædre;
gaae hen til Eders Oldefaders Grav,
fra hvem I leder Eders Fordring; paakald
hans Helteaand, og Eders store Onkels
Edwards, hiin sorte Prinds, som førte op
paa Frankrigs Grund et Sørgespil, og nedslog
dets hele Hærmagt, mens hans bolde Fader
stod paa en Høi, og smiled' ved at see
sin Løveunge mætte sig med Blod

af Frankrigs Adel. O de Adels-Britter,
som med en Hælvt af Magt sig maa'te med
al Frankrigs Stolthed: mens den anden Hælvt
stod leende, aldeles virkesløs,
og frøs, fordi den ei fik Haand i Spillet!

Ely.

Væk Mindet op om disse tappre Døde;
forny med stærk Arm deres Heltedaad:
Som Arving sidder I paa deres Throne;
Det Blod og Mod, som gjorde dem berømte,
i Eders Aarer gaaer, og, store Konge!
I staaer i Eders Ungdoms Mai, og moden
til Heltegjerninger og mægtigt Storværk.

Exeter.

Og Eders Fyrste-Brødre, Jordens Konger
forvente alle, I vil stande frem,
som Eders Kongeblods henfarne Løver.

Westmoreland.

De vide, I har Grund og Magt og Midler!
det har I og; ei nogen engelsk Konge
har meer riig Adel og meer tro Folk havt,

hvis Hierter efterlade Legemerne
i England her, og slaae alt Leir i Frankrig.

Canterbury.

Lad Legemerne følge, ædle Konge!
at Eders Ret ved Ild, Sværd, Blod maa vindes:
for det at fremme vi, hos Geistligheden
vil reise Eders Høihed saa svar Sum,
som Clereſiet aldrig før paa eengang
til nogen ydet har af Eders Fædre.

Kong Henrik.

Vi maae ei væbne, blot for at angribe
de Franske; men maae tage Forholdsregler
til at forsvare os mod Skotterne,
som vist med Held et Indfald ville prøve.

Canterbury.

De hist paa Grændserne, min naadige Fyrste!
vil være os en Muur, som noksom skal
vort Fædreland mod Alskens Plyndring værge.

Kong Henrik.

Her tales ei om Streiftog af Snaphaner;
vi Skottens hele Hovedmagt befrygte,
som var fra Arilds Tiid urolig Naboe;

thi see, I læse kan, min Oldefader
drog med sin Hærmagt ind i Frankrig ei,
jo Skotten i hans uforsvarte Rige
fremstyrted', Havflod liig i Dige-Revne,
med riigt- og topmaalt Fylde af sin Styrke
tog hede Tag i nogent-plukket Land,
omgiorded' Borg og Stad med grum Beleiring,
saa England, som var blottet for alt Forsvar,
tidt skialv for sligt et uselt Naboelag. —

Canterbury.

Min Konge! Skrækken større var end Skaden:
thi hør nu England tale selv sin Sag!
Da hendes Ridderskab i Frankrig var,
og hun bedrøvet Enke for de Ædle,
hun havde ei blot selv sig værget godt;
men fanget og indspærret Skotlands Konge
som en Omstreifer, den hun sendte over
til Frankrig, for at fylde Edwards Stornavn
med fangne Konger, og saa riig paa Priis
at giøre Eders Krønike, som Havets
dyndfulde Bund paa Vrag af sunkne Skibe
og paa utalte Skatte.

Westmoreland.

Men vi har

et Ordsprog saare gammelt og sandfærdigt;
„Lyster dig Frankrig at vinde;
Skotland du først have inde!"
Thi flyver Englands Ørn blot ud paa Rov,
saa sniger flux den skotske Væsel sig
til dens vagtløse Rede op, og drikker
dens kongelige Æg, og spiller Muus
der, medens Kat ei hiemme er, besudler
og lægger øde meer end den kan æde.

Exeter.

Saa følgelig skal Katten blive hiemme:
fordømt dog være slig Nødvendighed.
Vi har jo Laas og Giemme at bevare
vort Forraad i; og nette Musefælder
for de smaa Tyve; mens bevæbnet Arm
i Frankrig fægter, værger sig her hiemme
det godt, viist raadte Hoved; thi Regiering,
skiøndt høi og lavere og allerlavest
i Dele skildt, dog holder Harmonie
og, lig Musik samstemmer i en fuld
og reen Oplosning.

Canterbury.

Sandt! thi deler Himlen
Menneskets Stand i heel forskiellige Kald;

holder Bestræbelsen i evig Gang,
og sætter den til Maalet: Lydighed.
Thi saa arbeide Honningbierne,
Smaaskabninger, som ved Naturens Regel
os lære, hvordan Kongeriger ordnes.
De har en Konge, derhos Embedsmænd,
hvis Rang forskiellig er, da nogle hiemme,
som Øvrighedspersoner holde Ave;
Andre, liig Kiøbmænd, drage ud paa Handel,
Andre som Krigsmænd, væbnede med Braaden,
udplyndre Somm'rens fløielsbløde Knopper,
og bringe Rovet hiem i munter Marsch
til deres Keisers fyrstelige Telt:
han flittig i sin Majestæt betragter
hvordan de syngende Smaamurere
opbygge gyldne Tag:
De stille Borg're ælte Honningen;
den fattige Dagleier-Flok henstimer
med svære Byrder for den snævre Port.
Den strenge Dommer, med sit Alvors Brummen
tli blege Bødler overgiver nu
den dovne Vandbie. — Nu som saa jeg slutter:
at mange Ting, som stemme sammen til
een Samklang, kunne virke høist forskielligt:
som mange Pile, sigted' her- og derfra
til eet Maal gaae;

Som mange Veie mødes i een Stad;
Som mange fridske Strømme i een Sø;
Som mange Streger i Soelskivens Midpunkt; —
saa Virken, tusindfold, blot bragt i Gang,
tør ende i eet Meed, og alt med Held
og Seier krones. — Thi, til Frankrig, Konge!
Det skiønne England deel i fire Parter;
en Fierdepart I tager med til Frankrig;
med den faaer I al Gallia til at bøve:
hvis hiemme her vi med hiin Magt tredobbelt
ei værge kan vor Huusdør imod Hunden,
da sliid som Træle os; da gid vort Folk
Bersøm for Statskunst og for Diervhed tabe!

Kong Henrik.

Kald ind de Sendebud, Dauphin os skikker.

(En af Følget gaaer; Kongen bestiger sin Throne).

Nu min Beslutning staaer: og næst Guds Hielp,
og Eders, vores Styrkes ædle Sener,
da Frankrig vort er, vil vi ave det,
hvis ei, da sønderplintre det. Vi ville
udstrække Spiret mægtigt over Frankrig
og dets fast kongelige Hertugdømmer:
hvis ei, mit Støv i ringest Urne hvile
foruden Gravsteen, og foruden Minde.

Vor Krønike skal enten med fuld Mund
fortælle frit vor Daad; eller vor Grav,
liig tyrkisk Stum, blot have Mund ei Tunge,
og hædres ei paa Skialdens hvide Blad.

(De franske Sendinge træde ind).

Nu er vi rede til at vide hvad
vor elskelige Frænde Dauphin lyster;
thi, som vi høre, ei fra Kongen kommer
den Hilsen I os bringe, men fra ham.

Gesandten.

Vil Eders Majestæt tillade os
frit her at rygte hvad der er os paalagt,
hvad heller skal vi fiernt blot pege paa
hpad Dauphins Mening er, og hvad vort Ærind'?

Kong Henrik.

Vi er Tyran ei; men en christen Konge,
hvis Lidenskab er Naaden underkastet,
saa fast som lænket Skurk i vore Fængsler:
derfor med fri, ubunden Ligefremhed
fortæl os Dauphins Jid!

Gesandten.

Vel da, med saa Ord:
Nys sendte Eders Høihed Bud til Frankrig,

og fordred' nogle Hertugdømmer der,
paa Grund af Eders store Stammefader
den tredie Edwards Ret. Til Svar herpaa
vor Prinds og Herre siger nu som saa: —
„I lugter end vel stærkt af Eders Ungdom;
„han siger Jer forsand: i Frankrig Intet
„kan vindes i en lystig Springedands;
„I der ei Hertugdømmer Jer tilsvirer:
„thi sender han, hvad Eders Hu meer passer,
„en Skat i denne Tønde; og forlanger
„derfor, I lader ei de Hertugdømmer,
„hvorpaa I Paastand giør, meer høre fra Jer."
Saaledes lyder Dauphins Hilsen til Jer.

Kong Henrik.

Nu Onkel, hvilken Skat?

Exeter.

Fierbolte, Herre!

Kong Henrik.

Det glæder mig, Dauphin saa gantes med os.
Tak for hans Gave og for havte Moie.
Naar vi til disse Bolte først har udsøgt
Raquetter, vil vi med Guds Naades Bistand
i Frankrig spille et Partie, hvori

hans Faders Krone komme skal paa Spil:
Sig ham, han gaaer i Leeg med slig en Spiller'
at alle Frankrigs Hoffer ængstes skulle
ved Bolteslagningen. — Vi godt forstaae ham,
han forekaster os vor Vildskabs Tiid,
ei anende, hvad Brug vi gjorde af den.
Vi skatted' aldrig denne smule Throne
i England høit; fiernt derfor fra dens Glands
vi levede, og overgav os til
ubændig Vildhed; som man hver Dag seer
Folk allermunterest, naar de er fra Hiemme.
Men sig Dauphin: — jeg hævde vil min Rang,
en Konge ligne, og min Storheds Seil
ret heise høit, naar paa mit Frankrigs Throne
jeg sætter mig: — derfor min Majestæt
tilside lagde jeg, og trælled' lig
en Dagarbeider: men hist vil jeg opstaae
i Glands, saa hele Frankrig blændes skal,
ja, Dauphin vorde blind ved os at skue:
Og sig min muntre Prinds — at denne Spot
forvandlet har hans Bolte til Stykkugler:
og svart hans Siel betynges vil af Hevnen,
som med dem slyve skal; thi tusindviis
skal Enker spotte denne Prindsens Spot
paa deres Magers Liig; hans Spot skal Mødre

afspotte deres Børn; nedspotte Borge,
og mange, end Ufødte, skal faae Grund
til at forbande denne Dauphins Haan.
Dog, paa Guds Villie beroer alt dette;
paa ham beraaber jeg mig; i hans Navn
sig I til Dauphin, at jeg komme skal,
for mig at hævne, som jeg kan, og løfte
retfærdig Heltearm i hellig Sag.
Saa drager hen i Fred, og siger Dauphin:
hans Spøg vil synes lurvet Vittighed,
naar faa har leet, men tusind grædt derved! —
Nu giv dem sikker Leide! — Farer vel!

(Gesandterne gaae).

Exeter.

Det var mig ret et lystigt Budskab, det!

Kong Henrik.

Vi haabe ved at gjøre Senderen!
(stiger ned fra Thronen).
Thi spilder ingen gunstig Stund, Mylords!
som fremme kan vort Værk; thi nu vi har
een Tanke i os kun, og det er Frankrig,
undtagen dem paa Gud, der gaae for Alting.
Derfor lad Midlerne til dette Togt
snart sankes, og hver enkelt Ting betænkes,

som med viis Hast kan føie flere Fier
til vore Vinger; thi er Gud med os,
vi Dauphin i hans Borg selv byde Trods.
Derfor lad hver Mand nu sin Tænkekraft anspænde,
at Værket, skiønt begyndt, maa snarlig heldigt ende!

(de gaae).

Anden Act.

Chorus træder ind.

Chorus.

Nu hele Englands Ungdom staaer i Glød,
og silkebløde Tant er lagt paa Hylden;
nu trives Vaabensmed, og Ærens Tanke
regierer ene i enhver Mands Bryst:
De sælge Mark nu, for at kiøbe Hest;
og følge alle christne Kongers Speil,
bevingede, liig engelske Mercurer.
Thi nu Forventning sidder høit i Luften,
og skiuler der et Sværd, fra Greeb til Od,

med Keiser- Konge- og med Greve-Kroner,
forjettede Kong Henrik og hans Helte.
De franske, heel vel underrettede
om denne høist forfærdelige Rustning,
af Angest ryste, og med blegen Statskunst
de søge at afvende Englands Planer. —
O England! — Billed paa din indre Storhed,
et lidet Legem liigt med mægtigt Hierte, —
Ha! mægted' du ei Alt, hvad Æren bød dig,
naar hvert af dine Børn var godt og ægte!
Men see din Feil! Frankrig har i dig fundet
en Redefuld af hule Barme, dem
den fylder med forræderiske Kroner:
tre Riddinger, een: Richard Greve af Cambridge:
Henrik Lord Scroop af Masham, og den tredie
Sir Thomas Grey, Ridder af Northumberland, —
har for det slette franske Guld (Ha! Slethed!)
sig sammensvoret med det bange Frankrig;
ved dem skal dette Tiir for Konger døe,
er' Helved og Forrædderie ordholden:
betalt er Summen; Ridding-Banden enig;
fra London Kongen reist, og Skueplads'n
er flyttet til Southampton nu, I Ædle!
før han til Frankrig gaaer. Og i Southampton
forlænger Eders Taalmod, overbær med
Fiernhedens Misbrug, hvortil Spillet tvinges:

Der er vor Skueborg: der maae I sidde;
Derfra til Frankrig trygt vi Eder bringe,
og atter hiem; og smallen Hav besværge
god Vøer at give: thi, hvis vi formaae,
skal fra vort Spil ei søesyg Een bortgaae.
Naar Kongen kommer frem, ei før, herfra
vi til Southampton flytte Scenen da.

(gaaer).

Første Scene.

London. Gade i Eastcheap.

Nym og Bardolph træde ind fra forskiellige Sider.

Bardolph.

Glædeligt Møde, Corporal Nym!

Nym.

Gód Morgen, Lieutenant Bardolph!

Bardolph.

Nu, er Fændrik Pistol og I endnu gode Venner?

Nym.

Jeg for min Part bryder mig ikke derom; jeg siger kun lidet; men naar Tiid kommer, skal vi maaskee see venligt til hinanden; — dog det være som det vil. Jeg kan ikke fegte; men jeg vil lukke Øinene, og holde min Hellebard for mig; det er en simpel Tingest; men hvad siger det? man kan riste Ost paa den, og den kan døie Kulde, saa godt som nogen anden Mands Sværd kan; see det er Humeuret af Tingen.

Bardolph.

Jeg vil punge ud med en Frokost, for at giøre Jer gode Venner, og vi vil alle Tre gaae som svorne Brødre til Frankrig: lad det blive saaledes, gode Corporal Nym.

Nym.

Paa min Siel! jeg vil leve saa længe jeg kan, det er vist og sandt; og naar jeg ikke kan leve længer, saa vil jeg bære mig ad som jeg kan; det maa jeg forstaae: det er Enden paa Legen.

Bardolph.

Det er vist nok, Corporal! at han er gift

med Lene Raskenfart; og visselig giorde hun Uret mod Jer, da I var ordentlig trolovet med hende.

Nym.

Jeg veed ikke ret: Tingene maa gaae som de kan: Folk kan sove, og paa den Tiid have deres Struber uberskaarne; og nogle sige, at Knive have Egge. Det maa gaae som det kan; Taalmodighed er en udaset Skindmær; dog humper hun afsted. Der maa blive Ende paa Alting. Ja, jeg veed ikke ret selv.

(Pistol træder ind med Vertinden Madam Raskenfart).

Bardolph.

Her kommer Fændrik Pistol og hans Kone: — gode Corporal, vær taalmodig nu. — Hvordan gaaer det, min gode Vert Pistol?

Pistol.

Du Faarelnus! Du tør mig kalde: Vert?
Ved denne Haand! jeg spytter ad slig Tittel;
og Lene skal ei meer herberge Giester.

Mad. Raskenfart.

Nei, min Tro, ikke længe; for vi kan ikke ha-

ve en to'v til fiorten smukke Jomfruer i Kost og Logis, og som leve hemt ved deres Naalepude, før man strax paa Timen troer, vi holdt Jomfruhuus. (Nym trækker sit Sværd). O du Fredsens Gud! bare han nu ikke trækker fra Læder! O Herre Jemini! der er Corporal Nym med sin — nu skal vi see forsætligt Hoer og Mord begaaes. — Gode Lieutenant Bardolph, — gode Corporal, kommer ikke i Haar sammen her!

Nym.

Bah!

Pistol.

Ja Bah til Dig, Du iislandske Hund; Du selvkloge Kyter fra Island!

Mad. Raskenfart.

Gode Corporal Nym, vis Mands Mod og Hierte, og stik Dit Sværd i Balgen.

Nym.

Vil I stadske afsted? Jeg vilde have Jer *solus*.

(han stikker Sværdet i Skeden).

Pistol.

Solus, du Erkehund? O lumpne Fiirbeen!
Det *Solus* her i dit tyvagtige Fiæs;
det *Solus* i din Kiæft, og i din Hals,
i dine hundske Lunger, ja i Maven;
og, hvad er værre, i din stygge Mund!
Dit *Solus* skal du faae i dine Tarme:
thi let jeg fænger; spændt er Pistols Hane,
og Ild og Knald vil følge!

Nym.

Jeg er ei Barbason; I kan ikke besværge mig. Mit Humeur staaer til at give Jer et upaaklageligt Livfuld Prygl: — Hvis I bliver grov mod mig, Pistol! vil jeg polere Jer med min Kaarde, det jeg med Gud og Æren kan; vil I gaae Jeres Gang, havde jeg nok Lyst til at prikke lidt i Eders Tarme, som jeg med al Ære kan; og det er Humeuret ved Tingen.

Pistol.

O feige Pralhans! Ha, fordømte Knægt!
din Grav alt gaber; Døden har dig kaaret;
derfor hal ud!

(Pistol og Nym trække).

Bardolph.

Hør mig, hør mig hvad jeg siger; — den, som først slaaer til, ham render jeg mit Sværd i op til Fæstet, saa sandt jeg er en Soldat!

(han trækker).

Pistol.

En Eed af mægtig Magt: og Raserie skal dæmpes.
Giv mig din Næve; eller giv mig Poten;
dit Mod er saare stærkt.

Nym.

Jeg vil skiære Halsen af dig engang, naar det saa skeer, i al Ære og Respect: det er just Humeuret ved Sagen.

Pistol.

Coupe le gorge? saa siger du? — Jeg trodser dig paa ny,
Cretenser Hund! Du lurer paa min Mage?
Nei! gaae i Hospital!
og ud af Skiændsels-Svedetønden hent dig
den ækle Høg med Cressida beslægtet,
kaldt Dorthe Lagensplitter: ægt du hende.
Jeg vil anseе den *Quondam* Raskenfart
for eneste Hun; og *pauca*; dermed Punctum!

(Drengen kommer ind).

Drengen.

Hr. Vert Pistol! I maa endelig komme til min Herre, — og I, Verinde! — Han er meget syg, og vilde tilsengs. — Gode Bardolph! stik din Næse mellem hans Lagener, og tien ham som et Varmebækken: — min Tro! han er meget ilde deran.

Bardolph.

Væk med dig, Gavtyv!

Mad. Raskenfart.

Faae den Skam! han vil give Kragerne en feed Smaus een af Dagene. Kongen har gjennemboret hans Hierte. — Kæreste Mand, kom hiem jo før jo heller!

(Madam Raskenfart og Drengen gaae).

Bardolph.

Nu kom! skal jeg gjøre Jer to til Venner? — Vi skal til Frankrig sammen; hvi Djevlen skulde vi bære Knive hos os, til at skiære Halsen af hinanden?

Pistol.

Lad kun Syndfloden svulme! og lad Helved om Føde hyle!

Nym.

Vil I ikke betale mig de otte Shillings, jeg vandt fra Jer i Væddemaal?

Pistol.

En lumpen Træl betaler!

Nym.

Men nu vil jeg have dem; det er Humeuret ved det.

Pistol.

Sligt Manddom skal voldgifte; kom! fald ud!

Bardolph.

Ved dette Sværd, han som giver det første Stød, støder jeg ned; ved dette Sværd! jeg gjør det.

Pistol.

Sværd er en Eed, og Eder gielde maae.

Bardolph.

Corporal Nym! vil du være gode Venner, saa vær Ven, vil du ikke det, saa vær Uven med mig ovenikiøbet. — Og nu beder jeg dig: stik ind!

Nym.

Faaer jeg mine otte Shillings, jeg vandt fra Jer i Væddemaal?

Pistol.

En Rosenobel skal du faae, og strax;
og Drik jeg ligesaa vil skienke dig;
og Venskab skal forene os som Brødre:
hos Nym jeg lever; Nym hos mig skal leve; —
det Net er; thi jeg bliver Marketenter
i Leiren: der kan lægges Skilling paa Skilling. —
Giv mig din Haand.

Nym.

Faaer jeg min Rosenobel?

Pistol.

I klingende Mynt rigtig betalt.

Nym.

Nu vel da, det er Humeuret af det.
(Madam Raskenfart kommer tilbage).

Mad. Raskenfart.

Saa sandt I ere fødte af Qvinder, saa kommer hurtig ind til Sir John: Ak den arme Siel!

Han ryster saadan af en Quotidian-Tertian,' at det er høist ynkeligt at see derpaa. — Søde Siele! kom til ham!

Nym.

Kongen har heldt slette Humores i ham: det er det Sande ved Sagen.

Pistol.

Nym, du har Sandhed talt,
hans Hierte det er brudt, og repareret.

Nym.

Kongen er en god Konge; men man maa tage det som det falder. Der er forskiellige Humeurer og Spring hos ham.

Pistol.

Kom, lad os condolere Ridderen!
thi nu saa fromt, som spæde Lam vi leve.

(de gaae).

Anden Scene.

Southampton. Raadssalen.

Exeter træder ind med Bedford og Westmoreland.

Bedford.

Ved Gud! hans Naade alt for dristig er,
hvis de Forrædere endnu han troer.

Exeter.

De vorde fængslede om føie Tiid.

Westmoreland.

Hvor glat og sledsk geberde de sig ei!
som Underdanighed sad dem i Hiertet,
af Borgersind og Kongetroskab kronet.

Bedford.

Kongen opsnappet har en fuld Beretning
om deres hele Plan: det dem ei ahner.

Exeter.

Nei; men at Kongens Sovekammerat,
den Mand, med Gunst og Naade overvældet,

at han for fremmed Guld saa sælge skulde
sin Fyrstes Liv til Drab og Hsiforraad! — —

(Klang af Trompeter. Kong Henrik træder ind, med Scroop, Cambridge, Grey, Lorder og Følge).

Kong Henrik.

Nu har vi gunstig Vær, og vil ombord.
Mylord af Cambridge, — kiære Lord af Masham,
og I, min vakkre Ridder, — sig mig nu:
troer I ei, at de Folk vi føre med os,
vil Vei sig giennem Frankrigs Styrke bane,
og fuldelig tilendebringe Sagen,
hvorfor vi har forsamlet dem i Hærmagt?

Scroop.

Vist nok, min Konge! naar hver giør sit bedste.

Kong Henrik.

Det troer jeg vist; thi jeg er sikker paa,
vi føre herfra med os intet Hierte,
som jo i reneste Samklang slaaer med vores;
og efterlade intet Hierte her,
som ønsker jo os Held og Seir maa følge.

Cambridge.

Aldrig var Fyrste frygtet meer; meer elsket,

end Eders Majestæt: jeg troer ei nogen
i Riget sidder sorgfuld og misnøiet
i Eders Regimentes milde Skygge.

Grey.

Selv de, som vare Eders Faders Fiender,
har honningvædet Galden, og Jer tiene
med Hierter, dannede af Pligt og Troskab.

Kong Henrik.

Thi har vi stor Grund til Taknemm'lighed,
og skal før glemme vor Haands Tieneste,
end Giengield for Fortieneste og Dyd,
alt som dens Storhed og dens Værd udfordrer.

Scroop.

Saa Tienesten med Kiæmpekraft skal stræbe,
og Møie skal oplive sig med Haab om
at tiene Eders Naade idelig.

Kong Henrik.

Det haabe vi. —— Onkle af Exeter,
giv los den Mand, der fængslet blev i Gaar,
som skieldte vor Person: thi vi betænke,
at Overflod af Viin ophidsed' ham;
nu, han besinder sig, er ham tilgivet.

Scroop.

Det Naade er, men og formegen Tryghed;
straf ham, min Konge! at ei stigt Exempel
paa Mildhed flere slige Feil skal avle.

Kong Henrik.

O lad os desuagtet vise Naade!

Cambridge.

Det kan og Eders Høihed, og dog straffe.

Grey.

Stor Naade er det, om ham skiænkes Livet,
naar først han strængelig er bleven tugtet.

Kong Henrik.

Ak! Eders Kierlighed og Omsorg for mig
er svære Bønner mod den arme Stakkel. —
Maae vi ei lukke Øiet for en Smaafeil,
begaaet i Ruus; med hvilket Straffeblik
skal vi da see, naar Høiforrædderie
staaer for os tygget, svælget og fordøiet?
Alligevel vi lade hiin Mand løs,
skiønt Cambridge, Scroop og Grey — af kierligst
Omhue
og ømmest Varetægt for vor Person,

vil han skal straffes. — Nu til de franske Sager! Hvo ere de, hvem Fuldmagt nys meddeelres?

Cambridge.

Jeg een, min Konge!
I bød mig at begiære den i Dag.

Scroop.

Saa bød I ogsaa mig, min naadige Herre!

Grey.

Og mig, min kongelige Herskер!

Kong Henrik.

Nu, Richard, Grev af Cambridge, der er Eders! —
Der, Mylord Scroop af Masham; — og Hr. Ridder
Grey af Northumberland, den er til Eder: —
Læs dem, og seer, jeg indseer Eders Værd! —
Lord Westmoreland og Onkel Exeter,
vi gaae ombord i Nat! — Hvad nu I Herrer?
Hvad sees i hvers Papir, hvorved hver taber
sit Ansigts Rødme? — See hvor de forvandles!
hver Kind er hvidt Papir. — Hvad staaer da der,
som skrammer saa, og jager Eders Blod
fra Eders Aasyn?

Cambridge.

Jeg tilstaaer min Brøde,
og bøier mig for Eders Høiheds Naade.

Grey og Scroop.

Den alle tillidsfuldt vi haabe paa.

Kong Henrik.

Den Naade, som nys leved' i vort Bryst,
er undertrykt og dræbt ved Eders Raad:
Skam Jer og vover ingen Lyd om Naade;
thi Eders Grunde vende sig imod Jer,
lig Hunde, der sin Herre sønderslider. —
Seer Fyrster, og I ædle Pairs! seer her
vort Englands Afskum. Mylord Cambridge! her —
I veed hvor redebon vort Venskab var
til at tilstaae ham, at forsyne ham
med hvert et Fortrin, som tilkom hans Ære;
og denne Mand har for faa slette Kroner
slet sammensvoret sig med Frankrigs Ænker,
for os at myrde her i Hampton: — Hiin,
vor Godhed mindre skyldig ei end Cambridge,
det samme svoret har. — — Men, o Lord Scroop!
hvad skal jeg sige Dig; Du grusomme,
Du vilde, utaknemm'lige Uhyre!
Du Nøglen bar til alle mine Raad,

Du kiendte selve Bunden i min Sie!,
Du kunde fast til Guld mig have myntet,
hvis til din Binding Du mig vilde lokket?
Er det da muligt, at en fremmed Sold
af Dig en Gnist af Ondt uddrage kunde,
som sveed mig blot et Haar? Det er saa sælsomt,
at skiønt dets Sandhed stikker frem saa stærkt
som Sort paa Hvidt, vil knap mit Øie see det.
Forrædderie og Mord holdt stedse sammen,
ret som et Spand af Dievle, sammensvorne,
og saa plumpt virkende i simpleste Sag,
at over dem Forundring ei skreeg op;
men Du, tvært mod alt Forhold, lader Studsen
her følge paa Forrædderie og Mord;
og hvo endog den trædske Dievel var,
som virked' saa forvendt paa Dig, har Helved
eenstemmig udraabt ham til Mester-Dievel;
de andre Dievle, som Forrædderie
indskyde, flikke dog Fordømmelsen
med skiønne Lapper, og med Billeder,
som Fromheds falske Helgenskin den laaner;
men han, Dig stemte, bød Dig stande op,
og gav Dig til Forrædderie ei Grund,
undtagen den: „Forrædder-Rang han gav Dig;"
hvis denne Dæmon, som bedrog Dig saa,
gik med sin Løvegang al Verden rundt,

han vendte hiem til sden Tartarus,
han sagde Legionerne: — „ei vinder
jeg Siel saa let som denne Engelskmands."
O hvi har Du med Mistro saa forgiftet
den søde Tillid! — Lader Een ret trofast?
Saa lod og Du. Han synes lærd, alvorlig?
Saa syntes Du. Kom han af Adelsæt?
Det kom og Du. Han lader from, gudsfrygtig?
Saa lod og Du: og er han karvelig,
fri fra grov Lidenskab saavel i Vrede
som Munterhed og Fryd; og fast af Aand;
af Blodets Strøm urokket; smykket, prydet
med rige Gaver; derhos skiønt beskeden;
ei troende sit Die uden Øret:
og Ingen troende, før han holdt Prøve? —
saa reen, saa høist fuldkommen syntes Du:
thi efterlod Dit Fald nu et Slags Plet,
som bedst begavet Mand selv vil betegne
med et Slags Mistro. — Jeg vil græde for Dig;
thi see, dit Oprør synes mig at være
et andet Syndefald. — Klar Brøden er;
I fængsle dem, for at tilsvare Loven;
og Gud frikiende dem for deres Ænker!

Exeter.

Jeg fængsler Dig for Høiforrædderie ved Navnet Richard, Greve af Cambridge.

Jeg fængsler Dig for Høiforrædderie ved Navnet Henrik Lord Scroop af Masham.

Jeg fængsler Dig for Høiforrædderie ved Navnet Thomas Grey Ridder af Northumberland.

Scroop.

Retfærdigt Gud vor Plan har bragt for Lyset;
min Feil mig smerter mere end min Død:
Jeg beder Eders Høihed hiin tilgive,
endskiønt mit Legem nu dens Priis betaler.

Cambridge.

Hvad mig angaaer — ei Frankrigs Guld mig lokked;
endskiøndt jeg antog det som en Bevæggrund,
til snarere mit Anslag at udføre:
Men lovet være Gud, som hindred' det;
jeg i min Lidelse derved skal frydes,
og bede Gud og Jer tilgive mig.

Grey.

Aldrig kan trofast Undersaat meer glædes,
naar farlig Høiforræderie opdages,

end nu jeg i mit Hierte glæder mig,
da fra en Hovved-Udaad jeg forhindres:
min Feil tilgiv; men ei mit Legem, Herre!

Kong Henrik.

Gud allarmhiertige frikiende Eder! —
Hør Eders Dom: I har Jer sammensvoret
imod vort kongelige Liv, i Ledtog
med vor erklærte Fiende, af hans Kister
modtaget Guld-Haandpenge paa vor Død.
I Eders Konge vilde have solgt
til Morderkniv; hans Prindser og hans Pairs
til Slaverie, hans Folk til Tryk og Haan;
hans hele Land til Ødelæggelsen.
Hvad vor Person angaaer, ei Hævn vi attraa;
men vi vort Riges Sikkerhed maa pleie,
hvis Fald I søgte; thi til Rigets Love
vi overgive Jer. Gaaer derfor hen
I arme Syndere, til Eders Død,
hvis Bitterhed Gud af sin Naade give
Jer Taalmod til at døie, og sand-Anger
for Eders svare Brøde! — føer dem bort!
(de Sammensvorne gaae under Vagt).
Og nu til Frankrig, Lorder! hvilket Tog
skal være ærefuldt for os som Eder.

Vi nære ingen Tvivl om Krigens Held;
da Gud saa naadig har ført frem for Lyset
det Høiforraad, som lured paa vor Vei,
for strax at standse os, saa troe vi fast,
hver Hindring paa vor Bane jevnet er.
Thi, kiære Landsmænd! op! lad os betroe
vor Magt i Herrens Haand, og ufortøvet
den føre til vort Værks Fuldbyrdelse.
Flink da til Søes! — Høit tone Malmets Tunge!
Ei Englands meer, bli'er jeg ei Frankrigs Konge.
(de gaae).

Tredie Scene.

London. Madam Raskenfarts Huus i East-cheap.

Pistol træder ind med Madam Raskenfart, Nym, Bardolph og Drengen.

Mad. Raskenfart.

Jeg beder Dig, sukkersøde Mand! Lad mig dog følge Dig til Staines.

Pistol.

Nei, thi mit tappre Hierte skriger i mig! — Bardolph, fat Mod! — Nym, væk Din Praler-Aare!

Dreng! Modets Børster reis! thi død er Falstaff; og derfor maae vi skrige Ak og Vee!

Bardolph.

Jeg var tilfreds jeg var hos ham, hvor han saa er, enten i Himmel eller i Helvede!

Mad. Raskenfart.

Nei, sikkerlig, han er ikke i Helvede; han er i Arthurs Skiød, dersom nogentid Nogen gik til Arthurs Skiød. Hans Endeligt var deiligt, og han gik hen saa stille, som et Barn i sit Christentøi; han foer heden netop mellem Tolv og Et, just som Ebbe og Flod skulde skifte; thi da jeg saae ham pille i Lagenerne, og lege med Blomster, og smile til sine Finger-Ender, saa vidste jeg han havde kun stakket Vei tilbage; for hans Næse var saa spids som en skaaren Pen, og han snakkede vildt om grønne Marker. Nu, Sir John! sagde jeg, Jh, Mand! vær ved godt Mod! Saa udraabte han: Gud! Gud! Gud! tre eller fire Gange: for nu at trøste ham, sagde jeg, han skulde ikke tænke paa Gud; jeg haabede, han endnu ikke havde nødig at pine sig med deslige Tanker. Derpaa bad han mig lægge ham flere Klæder over Fødderne: jeg stak min Haand ind i Sengen og følte paa dem, og de var saa

kolde som en Steen; derpaa følte jeg til hans Knæe, og saa immer høiere og høiere opad, og hver Ting var saa kold som en Steen.

Nym.

Der siges, at han gjorde et Udraab over Sæk.

Mad. Raskenfart.

Ja, det gjorde han.

Bardolph.

Og over Fruentimmer.

Mad. Raskenfart.

Nei, det gjorde han ikke.

Drengen.

Jo, det gjorde han, og sagde, de vare Dievle med Kiød og Been.

Mad. Raskenfart.

Ja Kiød kunde han aldrig lide, og Been endnu mindre.

Drengen.

Han sagde engang, at Dievelen vilde faae ham i sine Kløer for Qvindernes Skyld.

Mad. Raskenfart.

Ja, paa en Maade berørte han rigtig nok Fruentimmerne; men da var han rheumatisk, og talte om den babyloniske Hore.

Drengen.

Husker I ikke, han saae en Loppe sidde paa Bardolphs Næse; og han sagde, det var en sort Siel, der brændte i Helvedes Ild.

Bardolph.

Nu, det Brænde er til Ende, som vedligeholdt denne Ild: det er al den Rigdom, jeg samlede i hans Tieneste.

Nym.

Skal vi bryde op? Kongen er vist allerede borte fra Southampton.

Pistol.

Kom, lad os bort! — Min Glut, giv mig din Læbe.
Paa paa mit Huusgeraad og min Besætning:
Adlyd Fornuft! „Drik og betal!" er Løsnet;
Tro Ingen:
En Eed er Straa, og Tro og Love Vasler,

og Griban er den bedste Hund, min Høne! thi lad *caveto* være din Raadgiver. Tør dine Hines Perler! — Vaabenbrødre! Afsted til Frankrig! Gutter! for som Igler at suge, suge Blod, det rene Blod!

Drengen.

Og det er kun usund Føde, siger man.

Pistol.

Rør hendes blide Mund, og derpaa Marsch!

Bardolph.

Farvel, Vertinde!

(kysser hende).

Nym.

Jeg kan ikke kysse; det er just Humeuret ved det; men farvel!

Pistol.

Viis dig i Huset flink! Hold tæt! saa jeg dig byder.

Mad. Raskenfart.

Farvel! Adieu!

(de gaae).

Fierde Scene.

Frankrig. Sal i den franske Konges Pallads.

Kong Carl af Frankrig træder ind med Følge. Dauphin, Hertugen af Burgund, Connetablen og flere.

Kong Carl.

Saa rykker Englands Hærmagt da imod os;
og meer end Alt det os paaligger nu,
at stille kongeligt os frem til Forsvar.
Thi skal Hertugen af Berry, af Brabant,
af Orleans, Bretagne, gaae i Marken —
og I, Prinds Dauphin, — med al mulig Hast,
for vore Fæstninger paa ny at styrke
med Folk af Mod og sikkre Forsvars-Midler;
for England styrter frem saa rask og vild
som Havets Vande mod en Malstrøms Svælg.
Thi sømmer os al den Forsynlighed,
som Frygten lærer af mangt fridskt Exempel,
det uheldsvangre og forsømte England
paa fransk Bund efterlod.

Dauphin.

Min høie Fader!
Det rigtigt er, vi væbne os mod Fienden,

thi Fred selv bør ei sløve saa et Mge,
(Skjøndt ei der ymtedes om Krig og Tvist)
at Mynstring jo, og Landeværn og Væbning
forsamles, drives, og vedligeholdes,
som Krig for Dørren stod. Thi siger jeg,
det rigtigt er, vi alle drage ud,
for Frankrigs svage Dele at besee:
det lad os gjøre uden Skin af Frygt;
saa lidt, som om vi havde hørt at England
sig laved' til en morisk Dands til Pindsen:
thi kun til tom Pragt Englands Throne staaer;
dets Spiir, min Konge! saa fantastikt føres
af en ukyndig, vild og svimmel Yngling,
at Frygt ei følger det.

Connetable.

O tie, Prinds Dauphin!
I tager mægtigt feil af denne Konge:
Spørg, Eders Naade, blot Gesandterne, —
med hvilken Høihed han vort Budskab hørte,
hvor riigt med ædelt Raad han er forsynet,
hvor blid, naar han modsiger, og derhos
hvor frygtelig i sin Beslutnings Fasthed. —
Og I vil see hans Fordums Vildskabs-Liv
kun Ydreskiden var af Romas Brutus,
der skiulte Klogskab under Narrekappe;

som Gartneren med Mog de Rødder skiuler,
der skulle skyde først og vorde lækkrest.

Dauphin.

Saa er det ikke, min Hr. Connetable!
men det ei skader, om vi troe det saa:
hvor det om Forsvar gielder, er det bedst,
at troe sin Fiende stærkere end han synes,
ret Maal og Forhold derved naaee vort Forsvar,
som, hvis det svagt og karrigt ruster sig,
er Gnier lig, der for lidt Tøi at spare,
bedærver Kiolen.

Kong Carl.

Vi troe Henrik stærk,
og Prindser! ruster Eder stærkt mod ham.
Hans Fædre har besprist sig med vort Kiød,
og han nedstammer fra hiin blodige Linie,
der os paa Hiemmets Vei og Sti har jaget:
det vidner vor for mindesværde Skam,
hiin Dag, da Cressy's Vanhelds-Slag blev kiæmpet,
og alle vore Prindser fangne af
hiint sorte Navn, Eduard, den sorte Prinds
af Wales; mens hans bierghøie Fader stod
høit paa et Bierg, med Solens Straaler kronet,
og saae sin Helte-Sæd, og saae med Smiil,

han sønderskeed Naturens Værk, og skiæmmed'
de Billeder, som Gud og franske Fædre
skabte i tyve Aar. Han er en Green
af hiin seirkronte Stamme; lad os frygte
den ham medfødte Helte-Kraft og Skiebne.

(Et Bud træder ind).

Budet.

Gesandtere fra Henrik, Englands Konge
begiere at staae frem for Majestæten.

Kong Carl.

Vi strax vil høre dem. — Gaae, før dem ind.

(Budet og nogle Hofmænd gaae ud).

I seer, man hedser stærkt paa denne Jagt.

Dauphin.

Vend Jer, og Jagten stands! thi feige Hunde
meest bruge Munden der, hvor Vildt, knap truet,
alt flyer. Vær kort, min ædle Herre Konge!
mod disse Engelskmænd: og lad dem vide,
for hvilket Monarkie I Hoved er:
Selvkierlighed er ei saa lav en Synd,
som Selvtilsidesættelse, min Konge!

(Hofmændene komme tilbage med Exeter og Følge).

Kong Carl.

Fra vores Broder England ?

Exeter.

Just fra ham;
og saadan Eders Majestæt han hilser:
I den almægtige Guds Navn han fordrer,
at I afsværer Jer og lægger hen
en borget Høihed, som ved Himlens Gave,
Natur- og Folke-Ret tilkommer ham
og Arvinger; og det er nemlig Kronen,
og alle Herligheder, som tilhøre
(ifølge Sæd og Skik og Tidens Bud)
den franske Krone. Paa det I kan vide,
at denne Paastand ei er vrang, lovstridig,
ei i mølædt Arkiv fra Oldtid funden,
ei heller raget frem af Glemsels Støv,
han sender dette vigtige Slægtregister,
(han overrækker et Papir)
i hver en Green klart og bevisende,
og beder Jer betragte dette Stamtræe:
Og naar I finder, han nedstammer lige
fra ham, som størst var blandt hans store Fædre,
Edward den Tredie, han byder Eder
nedlægge Kronen, den I uretmæssig
forholder ham, den fødte, sande Eier!

Kong Carl.

Hvad følger ellers?

Exeter.

Ellers blodig Tvang;
thi skiultes Kronen end i Eders Hierte,
han der den søgte. — Derfor kommer han
i vildest Storm, i Torden og i Jordskielv,
en Zeus liig, (glipper Fordring, vil han tvinge!)
og byder Jer, ved Guds Forbarmelse!
at afstaae Kronen, og forbarmes over
de Stakler, efter hvem den hungrige Krig
sit Gab alt aabner; og paa Eders Hoved
han kaster Enkers, Faderløses Taarer,
de Slagnes Blod, forladte Møers Jamren
for Mænd, for Fædre og Trolovede,
som skal i denne Tvistighed opsluges.
Det er hans Paastand, Trudsel og mit Budskab;
hvis ei Dauphin just er tilstede her,
til hvem jeg særskildt Hilsen har at bringe.

Kong Carl.

Hvad os angaaer, vil vi det overveie;
i Morgen skal I bringe fuld Beskeed
til England hiem.

Dauphin.

Og hvad Dauphin angaaer,
da staaer han her. Hvad sender England ham?

Exeter.

Haan, Trods og Ringeagt, ja selv Foragt,
og Alt, hvad ei den store Sender er
usømmende, at nævne, værd han troer Jer!
Det er min Konges Ord: hvis Eders Fader ei,
ved fuldelig hver Paastand at opfylde,
den bittre Spot forsøder, I ham sendte,
da kræver han Jer til sligt gloheedt Regnskab,
at hver en Hule, hver en buget Hvælving
i Frankrig skal af Eders Spot gienlyde,
og Eders Haan betale Jer tilbage
i Giengiald af hans Stykkers Tordenskrald.

Dauphin.

Siig, hvis min Fader gunstigt Svar mon give,
det mod min Villie er; thi jeg vil Intet,
undtagen Tvist med England; derfor sendte
jeg ham Pariser-Boltene som Gaver,
der passe til hans Ungdom og hans Daarskab.

Exeter.

Og derfor skal Pariser-Louvre zittre,

var det end Dronning blandt Europas Hoffer!
Og tro mig, I vil finde mægtig Forskiel
(hvad vi hans Undersaatter fandt med Undren)
imellem det, hans yngre Dage loved',
og dem han styrer nu: hver Stund han veier
nu paa et Haar: i egne Nederlag
vil I det see, hvis han i Frankrig tøver.

Kong Carl.

I Morgen skal I høre vores Mening.

Exeter.

Afærdiger os flux, at ei vor Konge
selv kommer her, og spørger, hvi vi nøle,
thi han har allerede Fod i Landet.

Kong Carl.

I snart afsendes skal med billigt Forslag.
En Nat er kun et Aandedrag, for kort til
i sligt et stort Anliggende at svare. —

(de gaae).

Tredie Act.

Chorus træder ind.

Chorus.

Saadan paa indbildt Vinge Scenen rask
henflyver, med ei mindre Hurtighed
end Tankens. Troer, I Kongen saae, stærkt rustet,
fra Hampton-Broe sin Kongemagt indskibe;
mens Flaadens Silke-Seil fra høien Raae
opvifted' Kisling til den unge Phæbus! —
Med Phantasien leeg; og see i den
Skibsdrenge entre op i Tov og Takkel:
hør Pibens Skingren bringe Orden i

forvirret Lyd; seer Seilets Liin, høit baaret
af Vinden, som usynlig sig fremsniger,
i Havets Plougmark svare Kisle trække,
og byde Bryst mod braden Søe: O tænk blot,
I staae paa Stranden, og I see en Stad
hen over lette Bølger dandsende;
saa majestætisk sees den Orlogsmagt,
som styrer Cours ad Harfleur. Følger, følger!
nagl Jer i Tanken fast til Flaadens Noor,
forlader England stille som en Midnat,
af Gubber, Børn og gamle Qvinder vogtet,
hvis Kraft og Marv deels svandt, deels ei er modnet;
thi hvo er den, hvis Hage er beriget
blot med eet Dunn, og ei vil følge med
hiin høistudvalgte Ridderhær til Frankrig?
Fridsk op! og seer i Tanken en Beleiring!
seer paa Lavetterne Kartover gabe
med Dødsvælg mod det stærkt berendte Harfl:ur!
Sæt, Frankrigs Sendebud tilbage kommer:
og melder Henrik: — Kongen ham tilbyder
sin Datter Catharina; og til Udstyr
et Par smaa magre Hertugdømmer med.
Sligt Tilbud smager ei: flux Kanoneren
med Lunten rører Helvedes-Kartoven
(Krigsbulder og Raab, Kanoner løsnes).

til Knuus og Dræbning. Bærer os blot hulde;
hvad Scenen fkorter, tænk Jer det tilfulde!

(gaaer).

Første Scene.

Frankrig. For Harfleur.

Vaabenbulder. Kong Henrik træder ind, fulgt af Exeter, Bedford, Gloster, og Soldater med Stormstiger.

Kong Henrik.

End eengang op i Breschen, kiære Venner!
hvis ei, da stuver den med vore Liig!
I Fredstiid klæder Intet saa en Mand
som Ydmyghed og blid beskeden Stilhed;
men naar Krigsstormen blæser i vort Øre,
da efterligner Tigeren i Adfærd;
Spænd Senerne, stævn Blodet frem, og skiul
Naturens Mildhed med vild rædsom Rasen;
laan Diet saa et Rædselsblik; det stirre
ud giennem Pandens Skydehuller, liig
Kartovens Malmsvælg; Brynet rage frem
derover, truende forfærdeligt

som et hensmuldret Field, der vidt ud hænger
over brøstfældig Grundvold, den det vilde
umættelige Hav har skyllet i sig.
Nu Tænder skiær, spiil Næseborer vidt;
hold Aanden, og puft op hver Gnist af Liv
i Ild og Blus! — Frem, frem ad, Englands Adel,
hvis Blod udsprang af Fader-Helte-Lænder,
af Fædre, der, enhver en Alexander,
her fegtet har fra Daggry og til Qvælden,
og først stak Sværd i Balg, naar Stridsgrund
mangled'.
Vanærer Eders Mødre ei: beviis nu,
at de, I kaldte Fædre, avled' Eder!
Nu Mynstre vær for meer grovblodige Folk,
og lær dem krige! — Og du, vakkre Landværn!
hvis Lemmer voxte ud i England, viis os
nu Fædremarkens Kraft; o lad os sværge,
du var din Pleie værd: det ei omtvivles;
thi Ingen af Jer er saa lav og usel,
at han jo bærer ædel Glands i Øiet.
Jeg seer Jer staae, Jagthunde liig i Linen,
paa Ansats gridske; alt er Vildtet reist;
følg Eders Mod: og i Stormløbet raaber:
„Vor Gud for Henrik! England! og Sanct
Georg!"

(De gaae ud. Vaabengny og Kanontorden).

Anden Scene.

Sammesteds.

Tropper gaae over Skuepladsen. Derpaa træder Nym, Bardolph, Pistol og Drengen ind.

Bardolph.

Frem, frem, frem, frem, frem! til Breschen, til Breschen!

Nym.

Hør, Corporal! holdt! Smækkene er for hede; og hvad mig angaaer, har jeg kun eet Liv at miste: Humeuret i det Hele er for heedt; det er det rigtige Omqvæd.

Pistol.

Et herligt Omqvæd! See her vrimler af Humeurer!
Smæk gives og Smæk faaes; og Guds Vasaller dratte;
og Sværd og Skiold
paa blodig Vold
faaer Evigheds Versm.

Drengen.

Jeg vilde ønske, jeg sad i et Ølhuus i Lon-

don. Jeg vilde give hele mit Berøm for en Pot Øl og Sikkerhed.

Pistol.

Iligemaade! —
hvis Ønsker kunde nytte mig,
mit Forsæt vist ei glipped' mig,
men didhen flux jeg foer.

Drengen.

Saa reent ud og grant,
dog ikke saa sandt,
som Fuglen synger paa Qvist.

(Fluellen træder ind).

Fluellen.

Guts hellige Plod! op til Prescherne, I Slyngler! vil I ikke op til Prescherne?

(han driver dem afsted).

Pistol.

Vær naadig, store Helt! mod Stovets Børn!
d n Rasen dæmp! dæmp din mandhaftige Rasen!
Din Ra'en dæmp, du store Helt!
min Friskfyr! dæmp den blot, og vær os bliid, min Putte!

Nym.

Det er gode Humeurer! — Jeres Ære sætter Folk kun i slet Humeur.

(Nym, Pistol og Bardolph gaae; Fluellen følger dem).

Drengen.

Saa ung end jeg er, har jeg anstillet mine Betragtninger over disse tre Pralhanser. — Jeg tiener dem som Dreng alle tre; men alle tre, om de vilde tiene mig, kunde ikke være Mand for mig; thi sandelig tre saadanne Narrifasser kan ikke beløbe sig til een Mand. Hvad Bardolph angaaer — saa er hans Hierte ligesaa lille, som hans Næse er stor; desaarsag lugter han nok Krudtet, men han fægter ikke. Hvad angaaer Pistol — da har han en Tunge som en Ragekniv, men et Sværd, som aldrig kommer af Balgen; hvorfor han kun ogsaa brækker Halsen paa Vers, men beholder sit Værge heelt. Hvad Nym angaaer — han har hørt, at Mænd af faa Ord ere de dierveste, og derfor læser han ikke engang sin daglige Bøn, paa det man ikke skulde anseе ham for en Cujon: men hans faa slette Ord ere parrede med ligesaa faa gode Gierninger; thi han stødte aldrig noget Menneske for Hovedet undtagen sig selv, og det var imod en

Vandpost, da han var drukken. De stiele alt hvad det skal være, og det kalde de — Handels-Speculation. — Bardolph stial et Futteral til en Luth, bar paa det tolv Miles Vei, og solgte det for tre Styver. Nym og Bardolph ere Fostbrødre i Rapserie, og i Calais stial de et Stykke Reeb, hvoraf jeg strax saae, at de tragtede efter Hsihed til Slutning. De ville gisre mig ligesaa bekiendte med Folks Lommer, som deres Handsker og Tørklæder; hvilket er fornærmende for min Mandighed; thi hvis jeg skulde tage af en Andens Lomme, og putte det i min, var det jo aabenbare at stikke noget i Lommen. Jeg maa forlade dem, og være mig om en bedre Tieneste: deres Lumpnerie er min svage Mave imod, og jeg kan ikke beholde det i mig.

(gaaer).

(Fluellen kommer tilbage, strax derpaa Gower)

Gower.

Captain Fluellen! I maae strax komme til Minerne; Hertugen af Gloster vil tale med Jer.

Fluellen.

Til Minerne? Siig I til Hertugen, at det er ikke saa rart at komme til Minerne: for, seer I, Minerne ere ikke accorderende med Krigsdisci-

plinerne; Concavitæten derudaf dem er ikke tilstrækkelig; thi seer I? Adversarius (hvilket I, seer I, udforligere kan udføre for Hertugen) har gravet sig fire Alen under Contraminerne. Ved Hiesus! troer jeg ikke, han vil plæse os alle op til Himmelen, hvis der ikke blive pedre Directioner.

Gower.

Hertugen af Glosier, som er Overbefalingsmand ved Beleiringen, lader sig styre ene og alene af en Irlænder; en meget tapper Herre, min Siel!

Fluellen.

Det er Captain Macmorris; er det ikke?

Gower.

Jeg troer det er ham.

Fluellen.

Ved Hiesus! Han er det største Asen i Guds Rige: det vil jeg pevidne lige i hans Kneppelspart: han haver ikke mere Directioner i Krigens sande Discipliner, seer I, udaf de romerske Disciplíner, end en Hundehvalp.

(Macmorris og Jamy træde ind i Baggrunden).

Gower.

Der kommer han, og den skotske Captain, Captain Jamy er med.

Fluellen.

Captain Jamy er en forunderlig prav Herre; det er vist; og af stor Færdighed og Kundskap i de gamle Krige, efter min særdeles Kundskap til hans Directioner. Ved Hiesus! han vil forsvare sit Argument saa godt, som nogen militairisk Mand i Verden, hvad Disciplinerne i Romernes gamle Krige sig anpelanger.

Jamy.

Jeg siger goot Dag, Captain Fluellen.

Fluellen.

Gud være med Jeres Velpyrdighed, pedsteste Captain Jamy.

Gower.

Hvad er det, Captain Macmorris? har I forladt Minerne? Har Skandsegraverne opgivet Arbeidet?

Macmorris.

Ach! ved Chriss Jesus! de'r slet giort: Ar-

beidet de'r opgiven, Trompetet blæser til Retirade. Ved mit Haand, og ved min Faders sin Siel, sværger jeg, Arbeidet hun er slet giort; d'er overgiven: jeg vilde have blæst Staden op, i mindre end en Time, ja see, saa sandt Christ hielpe mig. O! d'er slet giort; d'er slet giort; ved mit Haand, d'er slet giort!

Fluellen.

Captain Macmorris, jeg peder Jer nu, vil J værdiges mig, seer J, nogle faa Disputationer med Jer, tildeels persrende eller anpelangende Krigens Disciplíner i de romerske Krige, i ordentlig Disputation, og venskapelig Communication, deels for at pestyrke min Mening, og deels, seer J, for at retfærdiggiøre min Dom anpelangende Directionen af den militairiske Disciplin: dette er Hovedpunctet.

Jamy.

Det vil være meget goot, min Dro! bekke J gote Captainer, ok jeg skall, med Eders Tilladelse, oksaa komme frem med mine Argumenter; det skal jeg, min Dro!

Macmorris.

D'er intet Tiid til Discoureren, saa sandt

hielpe mig Chriss! Dagen er heedt, og Veiren, og Krigen og Kongen og Hertugerne; d'er intet Tiid til Discoureren! Stedet bliver berendt, og Trompeten hun kalder os til Breschen; og vi snakke, og ved Chriss! vi giøre ingenting. D'er Skam for os alle, saa sandt hielpe mig Gud! D'er et Skam at staae stille; d'er Skam ved mit Haand! og d'er Struber at overskiære, og Arbeid at tage Haand i, og der bliver ingenting giort, saa sandt hielpe mig Chriss!

Jamy.

Ved Guts Sacrament! før disse mine Eine lække sig til at sove, vil jeg giøre goot Tienneste; eller ok vil jeg likke i Jorten, ja! eller gaae i Døren. Ok jeg vil betale saa tappert, som jeg det kan: det vil jeg vist; dette er Summa Summarum derudaf. Min Dro! jeg havde gierne hørt en Disput iblandt Jer bekke.

Fluellen.

Captain Macmorris! jeg tænker, seer I, under mulig Berigtigelse af Eder, at der ikke ere mange udaf Eders Nation.

Macmorris.

Udaf min Nation? Hvad er min Nation?

D'er en Slyngel, og en Horeunge, og en Skurk, og en Kieltring? Hvem snakker om min Nation?

Fluellen.

Seer I, hvis I tager Sagen anderledes, end den var meent, Captain Macmorris, skulde jeg muligen troe, at I ikke pegegnede mig med den Høflighed, som I fornuftigviis burde pegegne mig med, seer I, saasom jeg er ligesaa prav en Mand som I, paade i Krigsdisciplinen, og hvad min Fødsels Herkomst samt andre Particulariter sig anpelanger.

Macmorris.

Jeg veed ikke, at I er saa brav en Mand, som jeg: saa sandt hielpe mig Chriss, jeg vil afkappe Jer Eders Hoved.

Gower.

I begge gode Herrer! I misforstaae hinanden.

Jamy.

Au! det er en garstig Feil!

[Der blæses til Parlementering).

Gower.

Trompeten siger os, at Staden forlanger en Samtale.

Fluellen.

Captain Macmorris! naar eengang en mere pedre Leilighed attraaes, seer J, saa vil jeg sige Eder, at jeg kiender Krigens Disciplíner; og dermed Punctum!

(de gaae).

Tredie Scene.

Sammesteds. Udenfor Harfleurs Porte.

Commandanten, og nogle Borgere paa Murene; de engelske Tropper nedenfor. Kong Henrik træder ind med sit Følge.

Kong Henrik.

Hvad har nu Stadens Commandant besluttet?
For sidste Gang tilstaae vi Jer Samtale;
thi overgiv Jer til vor bedste Naade,
eller, som Folk, stolt' af at lægges øde,
os til det Værste ægg! thi saa sandt jeg Soldat er,
(en Titel, der mig synes bedst mig sømmer)
begynder jeg paa nye Beskydningen,
jeg slipper ei det alt halv-vundne Harfleur,
før det begravet ligger i sin Aske.
Tillukte vorde alle Naadens Porte,

mordtørstig Krigen — raae og haard af Hjerte —
skal i blodstænkte Hænders Frihed rase
med en Samvittighed saa vid som Helved,
og, Græs lig, Eders Møer og Spæde meie.
Hvad bryder det da mig, om Krigens Dæmon,
med Flammer smykket lig Beelzebub,
med sit besmurte Aasyn gisr hver Udaad,
som Ødelæggelse og Plyndring følger?
Hvad bryder det mig, naar I selv er Aarsag,
at Eders rene Møer falde i
den brunstige og stærke Voldtægts Arme?
Hvad Tømme kan vel holde frækken Ondskab,
naar ned ad Bierget i Galkop den farer?
Saa hensigtsløs vort Herreord vi spilde
paa Krigeren, naar han i Plyndring raser,
som om vi sendte Bud til Leviathan,
og bød den gaae i Land. Thi, Mænd af Harfleur!
forbarmes over Eders Stad og Folk,
mens end min Hær mon lystre mine Bud;
mens Naadens kiølige og blide Vind
endnu bortdriver Drabnings, Plyndrings, Ondskabs
pestsvangrede og vammelige Stormskye.
Hvis ei, da seer paa Stand den blodige,
den blinde Stridsknegt med sin fule Haand
besudle Lokkerne af Eders Møer,
mens deres Angstskrig skingrer høit mod Himlen!

Seer Eders Fædre slæbt ved Sølverskiægget,
og sneehviid Isse knuust mod Væg og Muur,
de nøgne Spæde, spiddede paa Piker;
mens Moder-Raseriets Hyæn spalter
Skyhvælvingen, lig Jødelandets Qvinder
hist for Herodis blodige Klapjagts Bødler!
Hvad? Vil I sligt undgaae ved Jer at give?
Hvad heller værge Jer, og alle slagne blive?

Commandanten.

I Dag er vor Forhaabnings-Tiid til Ende:
Dauphin, hvem vi om Hielp anraabte, svarer,
at ei hans Hær end mægtig er at hæve
slig svar Beleiring. Derfor, stræng Konge!
vi til din milde Naade overgive
vor Stad og Liv. Drag ind ad vore Porte:
og skalt og valt med os og hvad er vores;
thi vi ei længere kan Modstand giøre.

Kong Henrik.

Aabn' Eders Porte! — Onkel Exeter,
Drag I i Harfleur ind! der bliver I
og stærkt befæster det mod Frankrigs Magt:
Viis Naade mod enhver. Vi, elskte Onkel —
da Vintren kommer paa, og Sygdom voxer
blandt vores Folk — gaae til Calais tilbage.

I Nat i Harfleur er vi Eders Gieſt;
i Morgen til Calais vi ſpore Heſt.

(Klang af Trompeter. Kongen, med Følge og Krigere drage ind i Staden).

Fierde Scene.

Rouen. (Et Værelſe i Palladſet).

Catharina og Alice træde ind.

Catharina.

Alice, tu as eſté en Angleterre, & tu parles bien le language.

Alice.

Un peu, madame.

Catharina.

Je te prie, m'enſeignez; il faut que j'apprenne á parler. Comment appellez vous la main en Anglois.

Alice,

La main? elle eſt appellée, *de hand.*

Catharina.

De hand. Et les doigts?

Alice.

Les doigts? ma foy, je oublie les doigts; mais je me ſouviendray. Les doigts? je penſe, qu'ils ſont appellé *de fingres*; ouy, *de fingers.*

Catharina.

La main, *de hand*; les doigts, *de fingres.* Je penſe, que je ſuis le bon eſcolier. J'ay gagné deux mots d'Anglois viſtement. Comment appellez vous les ongles?

Alice.

Les ongles? les appellons *de nails.*

Catharina.

De nails. Eſcoutez; dites moy, ſi je parle bien: *de hand, de fingres, de nails.*

Alice.

C'eſt bien dit, madame; il eſt fort bon Anglois.

Catharina.

Dites moy en Anglois, le bras.

Alice.

De arm, madame.

Catharina.

Et le coude.

Alice.

De elbow.

Catharina.

De elbow. Je m'en faitz la repetition de tous les mots, que vous m'avez appris dès a preſent.

Alice.

Il eſt trop difficile, madame, comme je penſe.

Catharina.

Excuſez moy, Alice; escoutez: *de hand, de fingre, de nails, de arm, de bilbow.*

Alice.

De elbow, madame.

Catharina.

O Seigneur Dieu! je m'en oublie; *de elbow*. Comment appellez vous le col?

Alice.

De neck, madame.

Catharina.

De neck: et le menton?

Alice.

De chin.

Catharina.

De Sin. Le col, *de neck*: le menton, *de ſin*.

Alice.

Ouy. Sauf voſtre honneur: en verité, vous prononcês les mots auſsi droict que les natifs d'Angleterre.

Catharina.

Je ne doute point d'apprendre par la grace de Dieu, et en peu de temps.

Alice.

N'avez vous pas deja oublié ce que je vous ay enſeignée?

Catharina.

Non, je reciteray a vous promptement. *De hand, de fingre, de mails* —

Alice.

De nails, madame.

Catharina.

De nails, de arme, de ilbow.

Alice.

Sauf voſtre honneur, *de elbow.*

Catharina.

Ainsi dis je; *de elbow, de neck* et *de fin*; comment appellez vous le pieds et la robe?

Alice.

De foot, madame, et *de con.*

Catharina.

De foot et *de con*? O ſeigneur Dieu! Ces ſont mots de ſon mauvais, corruptible, groſse et impudique, et non pour les dames d'honneur d'uſer: Je ne voudrais prononcer ces mots devant les ſeigneurs de France pour tout le monde. Il faut *de foot* et *de con*

neant-moins. Je reciterai une autre fois ma leçon enſemble: *de hand, de fingre, de nails, de arm, de elbow, de neck, de ſin, de foot, de con.*

Alice.

Excellent, madame.

Catharina.

C'eſt aſsez pour une fois; allons nous a diſner.

(de gaae).

Femte Scene.

Et andet Værelſe i Palladſet.

Den franſke Konge træder ind, fulgt af Dauphin, Hertugen af Bourbon, Connetablen af Frankrig og flere.

Kong Carl.

Viſt nok! han er alt over Somme-Floden.

Connetablen.

Og fægtes der ei med ham, lad os meer

ei boe i Frankrig, lad os Alt forlade,
og til Barbarer give hen vort Viinland!

Dauphin.

O Dieu vivant! Skal da faa Qviste af os —
Udtømmelsen af vore Fædres Vellyst,
de, vore Ymper, i vild Stamme podeð',
saadan med eet mod Skyen skyde op,
og deres Podemest're oversee!

Bourbon.

Normanner, blot Bastarder af Normanner!
Mort de ma vie! hvis uangrebne de
gaae frem, jeg sælge vil mit Hertugdømme,
og kiøbe mig en ussel, smudsig Avlsgaard
hist i det forbiergrige Albion.

Connetable.

Dieu de battailes! Hvor fik de slig Ild fra?
Er deres Luft ei taaget, raa og dorsk,
hvorpaa, fast som med Haan, bleeg Solen nedseer,
og dræber deres Frugt med mørke Blik?
Kan sødet Vand, en Drik for sprængte Heste,
kan deres Bygsodd til slig tapper Hede
opkoge deres kolde Blod; og skal
vort raske Blod, af Rankens Saft begeistret,

see ud som frossent? O, ved Landets Ære!
Lad os ei hænge lig Jistapper paa
vort Huustag, mens et mere frossent Folk
mon svede tappre Ungdoms Heltedraaber
paa vore rige Marker, dem vi kun
kan kalde fattige i deres Herrer.

Dauphin.

Ved Troe og Ære!
Jeg paastaaer, vore Damer spotte os,
og sige ligefrem, vor Ild er udbrændt:
de vil hengive deres Legemer
til Englands Ungdoms Vellyst, og paa ny
forsyne Frankrig med en Hær Bastarder.

Bourbon.

De vise os til Englands Dandseskoler,
at lære Springedandse; ja de sige,
vor Ære sidder kun i vore Hæle,
og vi er' Løbere af første Skuffe.

Kong Carl.

Hvor er Montjoy, Herolden? Send ham bort;
Han hilse England med vor skarpe Trods. —
Op, Prindser! og med Mod af Æren skiærpet,
meer skarpt end Eders Sværde, drag i Marken!
Charles de la Bret, Frankrigs Storconnetable,

I Herrer Orleans, Bourbon og Berry,
Alençon, Brabant, Bar, og I Burgund,
Jaques Chatillon, Rambures, Vaudemont,
Beaumont, Grandpree, Roussi og Fauconberg,
Foix, Lestrale, Bouciqualt og Charolois,
Hertuger, høie Prindser og Baroner,
og Riddere, for Eders store Lehner
nu frier Eder fra den største Skam!
Spærr Henrik England, han som giennemfarer
vort Land med Fenniker bemalede
med Harfleurs Blod; styrt Eder paa hans Hær,
liig smeltet Snee nedstyrter sig i Dalen,
hvis lave Tienersæde Alperne
sin Fraade tømmer og nedspytter paa;
Gaaer lige paa ham — I har Styrke nok, —
og i en Vogn ham fangen bringer til
Rouen!

Connetablen.

Slig Tale sømmer sig den Store!
Det gior mig ondt, hans Antal er saa lidet,
hans Krigshær syg, og hungret ud paa Marschen;
thi vist jeg veed, naar han vor Hærmagt seer,
hans Hierte synker ned i Frygtens Afgrund;
istedenfor at hente Guld fra Frankrig,
vil han os Guld til Løsepenge byde.

Kong Carl.

Derfor, Storconnetable, skynd paa Montjoy:
han England sige, vi forhøre vil,
hvad Løsepenge han vil villig give.
Prinds Dauphin! i Rouen hos os I bliver!

Dauphin.

Ei saa: jeg beder Eders Majestæt.

Kong Carl.

Vær rolig; thi I skal hos os forblive. —
Nu, Connetable, op! og Prindser alle!
og bring os snart det Bud, at England flux skal falde!

(de gaae).

Siette Scene.

Den engelske Leir i Picardiet.

Gower og Fluellen træde ind.

Gower.

Nu, hvordan gaaer det, Captain Fluellen? Kom I fra Broen?

Fluellen.

Jeg forsikkrer Eder, der er overmaade ypperlig Tieneste forrettet ved Proen.

Gower.

Er Hertugen af Exeter i Sikkerhed?

Fluellen.

Hertugen af Exeter er saa heltemodig som Agamemnon; og en Mand, den jeg elsker og ærer udaf min ganske Siel, og udaf mit Hierte, og min Pligt, og mit Liv, og mit Leveprød, og min allerydersteMagt! Han er ikke (saa Gud være lovet og priset!) plesseret i ringeste Maade; men han forsvarer Proen høist tapperlig, med den ypperligste Disciplin. — Der er en Fændrik der ved Proen, — ved min pedste Samvittighed! jeg troer han er saa tapper som Marcus Antonius, og han er en Mand af ingen Anseelse i Verden, men jeg saae ham giøre herlig Tieneste.

Gower.

Hvad kalder I ham?

Fluellen.

Han hedder Fændrik Pistol.

Gower.

Jeg kiender ham ikke.

(Pistol træder ind).

Fluellen.

Kiender I ham ikke? Her kommer Manden.

Pistol.

Captain! jeg beder Dig mig Gunst at vise;
Vid, Hertug Exeter Dig elsker høit.

Fluellen.

Ja, jeg priser min Gud, for at jeg haver fortient nogen Yndest af ham.

Pistol.

Bardolph, en Krigsmand, fast og stærk af Hierte,
med lystigt Mod, — har ved en grusom Skiebne,
og den ustadige Fortunas Hiul,
hiint blinde Væsen,
som stander paa en Steen, der rastløs ruller —

Fluellen.

Med Eders Tilladelse, Fændrik Pistol! Fortuna afmales blind, med et Bind for sine Øine, for at tilkiendegive, at Lykken er blind: og hun afmales ydermere med et Hiul, for at give Eder tilkiende, hvilket er Moralen derudaf, at hun er af-

verlende og ustadig, og Omskiftelse og Foranderligheder; og hendes Fod, seer I, er sat paa en kugelformig Steen, som ruller, og ruller, og ruller: — I Sandhed, Poeten han haver giort en høist fortreffelig Beskrivelse over Fortuna; Fortuna, seer I, er en fortreffelig Moral.

Pistol.

Hun Bardolphs Fiende er, seer suurt til ham;
han en Monstrans har stiaalet, og skal hænges.
Fordømte Død!
Lad Mand gaae fri; for Hund blot Galgen gabe;
og lad ei Reeb af Hamp hans Luftrør qvæle;
Men Exeter har afsagt Dødens Dom
for ubetydelig Monstrans.
Thi gaae og tael; Hertugen Dig vil høre;
og lad ei Bardolphs Livstraad klippes af
ved skarpen Skillingsreeb og lumpen Skiændsel:
Tael for hans Liv! jeg skal giengielde Dig!

Fluellen.

Fændrik Pistol, jeg fatter saa nogenlunde Eders Mening.

Pistol.

Nu vel! fryd Dig derfor!

Fluellen.

Visselig, Fændrik! det er ingen Sag til at fryde sig over: thi dersom, seer I, han var min Prøder, saa vilde jeg pede Hertugen at handle med ham alt efter sin pedste Behag, og lade ham exequere; thi Disciplinerne pør haandhæves. —

Pistol.

Døe, faer til Helved! *figo* for dit Venskab!

Fluellen.

Det er godt.

Pistol.

Den spanske Figen!

Fluellen.

Meget godt!

(Pistol gaaer).

Gower.

Ei! det er en topmaalt Erkespidsbub, nu husker jeg ham; en Kobler, en Lommetyv!

Fluellen.

Jeg tør forsikre Eder, at han ved Proen

lod høre saa prave Ord, som man vil see paa en Sommerdag. Men det er meget godt; hvad han har talt til mig, det er meget godt, det staaer jeg Eder inde for, naar Tiid og Leilighed kommer.

Gower.

Ei! det er en Snyder, en Nar, en Skielm, som nu og da gaaer med i Krigen, for ved sin Hiemkomst til London at bramme med Soldater-Udseendet. Og slige Karle staae om sig med store Feldtherrers Navne: og de lære uden ad, hvor der er giort god Tieneste; — ved den og den Skandse, ved den og den Bresche, ved denne eller hiin Bedækning; hvem der kom derfra med Ære, hvem der blev skudt, hvem der stod til Skamme; hvilke Stillinger Fienden havde inde; og alt dette kan de fuldkommen i Krigssproget, som de pynte ud med nymodens Eder. Og hvad Kraft et Skiæg af samme Snit som Generalens, og en vild Feldtpaaklædning har mellem skummende Flasker, og ullede Hoveder, det er forbausende at tænke paa! men I maa lære at kiende disse vor Tiids Kakkelovns-Helte, eller ogsaa I vil tidt blive forunderligt taget ved Næsen.

Fluellen.

Jeg vil sige Eder noget, Captain Gower; —

jeg mærker nok, han er ikke den Mand, som han gierne vilde indpilde Verden han er; dersom jeg finder et Hul i hans Kiole, saa vil jeg sige ham min Mening.

(Trommen røres).

Hører I, Kongen kommer, og jeg maa tale med ham anpelangende Proen.

(Kong Henrik træder ind, fulgt af Glofter og Krigere).

Fluellen.

Gud velsigne Eders Majestæt!

Kong Henrik.

Nu, Fluellen! kommer Du fra Broen?

Fluellen.

Ja, til Eders Majestæts Tieneste. Hertugen af Exeter har paa det praveste holdt Proen. De Franske have pakket sig; og der er sammesteds svet vakkre og prave Pedrifter: Min Tro! Fienden han havde Proen i Besiddelse; men han plev tvungen til at vige tilpage, og Hertugen af Exeter er Mester af Proen. Jeg kan sige Eders Majestæt, at Hertugen er en prav Mand.

Kong Henrik.

Hvad Folk har I mistet, Fluellen?

Fluellen.

Fiendens Tab har været meget stort, visselig saare meget stort. Min Tro! jeg for min Part troer, at Hertugen haver ikke tapt en Mand, een undtagen, som formodentlig skal henrettes, fordi han haver pestiaalen en Kirke, en vis Bardolph, hvis Eders Majestæt kiender Manden: Hans Ansigt er lutter Philipenser, og Vorter og Knopper og Ildplus, og hans Læber plæse ham lige op i Næsen, og den er ligesom en Kulprand, sommetider plaa og sommetider rød; men hans Næse er nok henretter, og hans Ild er slukket.

Kong Henrik.

Vi ville have alle lignende Forbrydere udrydede som denne: — og vi give den udtrykkelige Befaling, at paa vor Marsch giennem Landet maa Intet afpvinges Landsbyerne og Intet tages, uden der betales for det; ingen af de Franske skieldes eller mishandles med haanende Tiltale; thi naar Mildhed og Grusomhed spiller sammen om et Kongerige, tager den sagtmodigste Spiller snarest Gevinsten hiem.

(Der stødes i Trompeter. Montjoy træder ind.

Montjoy.

Jeg veed af min Klædedragt, hvo jeg er.

Kong Henrik.

Nu vel, jeg veed det. Hvad skal Du lade mig vide?

Montjoy.

Min Herres Villie.

Kong Henrik.

Forkynd den!

Montjoy.

Saa siger min Konge: — Siig Du til Henrik af England: skiøndt syntes vi døde, sov vi dog blot. Fordeel er en bedre Soldat end blind Forvovenhed. Meld ham, vi kunde have lyset ham hiem for Harfleur; men vi funde ei for godt at skiære i Fornærmelsen, før den var fuldmoden. — Nu svare vi paa vort Stik-Ord, og vor Stemme er befalende: England skal angre sin Daarskab, indsee sin Svaghed, og beundre vor Langmodighed. Byd ham derfor være betænkt paa sine Løsepenge, som maa være forholdsmæssige til de Tab, vi have liidt, de Undersaatter vi have tabt, den Skam,

vi har maattet døie; som, naar den med rigtigt Maal og Vægt tilbageberaltes ham, vilde hans Smaahed krympe sig derunder. Hvad vore Tab angaaer, er hans Skatkammer for fattigt; for Udgydelsen af vort Blod er hans Kongeriges hele Mandtalsliste for ringe Tal, og for den os tilføiede Haan, hans egen Person, knælende ved vore Fødder, kuns en svag og værdiløs Fyldestgiørelse. Fat nu hertil trodsende Udædskning; og meld ham til sidst og Slutning, han har forraadt sine Folk, hvis Fordømmelse er fældet. — Saa vidt min Konge og Herre; saa vidt mit Ærinde!

Kong Henrik.

Hvad er dit Navn? — Dit Embed kiender jeg.

Montjoy.

Montjoy.

Kong Henrik.

Du rygter flinkt dit Ærind'. — Vend nu hiem!
Din Konge sitg, jeg søger ham ei nu;
men ønsked' heller at gaae til Calais
uhindret: thi at jeg skal Sandhed sige,

(skjøndt det er uviist at tilstaae saa meget
for en snild Fiende, og som Fordeel har).
Min Hær af Sygdom meget svækket er,
min Magt formindsket, og de faa jeg har,
er' neppe bedre end saa mange franske;
men, var de fridske, siger jeg, Herold! dig:
jeg troer at paa et engelsk Par af Been
tre Franskmænd kunde gaae. — Dog, Gud forlade,
at saa jeg brouter! — Eders franske Luft
har mig hiin Last indblæst; og jeg den angrer.
Thi gaae, og meld din Herre: he, jeg staaer;
de Løsepenge jeg vil give, vorder
mit Legem blot af Støv, det jeg ei ændser;
min Hær er kun en svag, syg Vagtparade:
Dog, Gud for os! stig, vi skal see til ham,
om Frankrig selv, og nok en saadan Naboe
i Veien stod. Tag dette for din Umag!
Gaae, beed din Herre nøie at betænke:
Kan vi gaae frem, saa vil vi; hvis vi hindres,
vort røde Blod skal Eders brune Jordbund
omfarve; og nu, Montjoy, far vel!
Det hele Indhold af vort Svar er dette:
Som nu vi ere, søge vi ei Slag;
ei heller skye vi Slag, som nu vi ere.
Saa Eders Herre stig!

Montjoy.

Det skal jeg; og jeg takker Eders Høihed.

(Montjoy gaaer).

Gloster.

Jeg haaber, de angribe os ei nu.

Kong Henrik.

I Guds Haand staae vi, Broder! ei i deres.
Marscheer til Broen; Natten falder paa: —
hiinsides Strømmen ville vi slaae Leir,
og længer fremad den i Morgen flytte.

(de gaae).

Syvende Scene.

Den franske Leir ved Agincourt.

Connetablen af Frankrig træder ind, fulgt af Herren af Rambures, Hertugen af Orleans, Dauphin og flere.

Connetablen.

Ci! hvad! jeg har den bedste Rustning af Verden. — Jeg ønskede, det var Dag!

Orleans.

I har en fortreffelig Rustning; men lad min Hest vederfares Ret.

Connetablen.

Det er den bedste Hest i Europa.

Orleans.

Vil det da aldrig blive Morgen!

Dauphin.

Min Hertug af Orleans, og I Hr. Storconnetable! I tale om Heste og Rustning. —

Orleans.

I er saa godt forsynet med begge, som nogen Prinds i hele Verden.

Dauphin.

Hvor denne Nat er lang! — Jeg bytter ikke min Hest bort for nogen, som gaaer paa fire Hover. *Ca, ha!* den springer fra Jorden, som om dens Indvolde vare Haar; *le cheval volant*, Pegasus, qui a les narines de feu! Naar jeg kommer paa den, saa svæver jeg i Luften; jeg er en Falk; den traver paa Luften; Jorden synger, naar den berøres af den; det ringeste Horn i dens Hove er mere musicalsk end Hermes's Pibe.

Orleans.

Den er af Farve som Muskatnødden.

Dauphin.

Og af Hede som Ingefær. Det er et Dyr for Perseus: den er blot Luft og Ild; og aldrig mærkes Jordens og Vandets dorske Elementer i den, uden i dens taalmodige Rolighed, medens dens Ryttер bestiger den. Den er i Sandhed en Hest, og alle øvrige Skindmære kan man kalde — Bæster. —

Connetablen.

I Sandhed, min Prinds! det er en aldeles fuldkommen og fortreffelig Hest.

Dauphin.

Den er Fyrsten blandt alle Pragtheste. Dens Brinsken er lig en Monarks Bud, og dens Aasyn afvinger Hylding.

Orleans.

Nu ikke videre, Fætter!

Dauphin.

Jo! — Det Menneske har hverken Vid eller Sands, som ikke, fra Lærken stiger op til Lam gaae

i Fold, kunde afverle med Lov og Priis over min Ganger! Det er et Thema, saa riigt som Havet; omskab hvert Sandkorn til en veltalende Tunge, og min Ganger vil være Text nok for dem alle: det er en Gienstand for en Monark at tale over, og for Monarkers Monark at ride paa; saa at saavel den os bekiendte som ubekiendte Verden bør lægge alt andet tilside, og blot beundre den. Engang digtede jeg en Sonnet til dens Priis, og den begyndte saaledes:

„O du Naturens Underværk!" —

Orleans.

Jeg har hørt en Sonnet til en Kiæreste begynde saaledes.

Dauphin.

Saa har man efterlignet det hvad jeg digtede til min Ganger: thi min Hest er min Kiæreste.

Orleans.

Eders Kiæreste bærer Jer godt.

Dauphin.

Ja, mig godt: og det er netop Dyden og Fuldkommenheden hos en ret Kiæreste.

Connetablen.

Ma foy! forgangen Dag tyktes mig dog, Eders Kiæreste rystede Jer, saa det knagede i Eders Rygrad.

Dauphin.

Det giorde maaskee Eders med.

Connetablen.

Min var ikke lagt Tømme paa.

Dauphin.

O! saa var den rimeligviis aflægs og spagfærdig, og I reed maaskee, som en irlandsk Kerner, uden Eders franske Vildbuxer, blot i Eders snevre Strambuxer.

Connetablen.

I er meget kunstforstandig paa Rytterie.

Dauphin.

Saa lad mig advare Jer: de, som ride saaledes, og ikke forsigtigt, plumpe i ækle Pole; før vil jeg have min Hest til Kiæreste.

Connetablen.

Jeg saae ligesaa gierne, at min Kiæreste var en Hoppe.

Dauphin.

Jeg siger Dig, Connetable; min Kiæreste bærer sit eget Haar.

Connetablen.

Det samme kunde jeg ligesaa sandfærdigt prale af, ifald min Kiæreste var en Soe.

Dauphin.

Le chien est retourné à son propre vomissement, et la truie lavée au bourbier: Du betiener Dig af hvad det skal være.

Connetablen.

Da betiener jeg mig dog ikke af min Hest til Kiæreste; eller af slige Ordsprog, som saa lidet passe til Sagen.

Rambures.

Hr. Connetable! den Rustning, jeg i Nat saae i Eders Telt, er det Stierner eller Sole, som ere derpaa?

Connetablen.

Stierner, min Herre!

Dauphin.

Nogle af dem ville falde i Morgen, haaber jeg.

Connetablen.

Og dog skal min Himmel ikke fordunkles.

Dauphin.

Det kan saa være; thi I bærer mange af dem til Overflod, og det vilde være mere Ære for Jer, ifald nogle vare borte. —

Connetablen.

Netop som Eders Hest bærer Eders Lovtaler; den vilde trave ligesaa godt, ifald nogle af Eders Pralerier bleve Græsryttere.

Dauphin.

Jeg ønskede jeg var i Stand til at lægge al dens Fortieneste paa den! — Vil det da aldrig blive Dag? — I Morgen vil jeg trave en Miil, og min Vei skal blive brolagt med engelske Øren og Næser.

Connetablen.

Det vil jeg ikke sige, af Frygt for jeg selv

muligt kunde hente mig en Næse paa Veien. Men jeg ønskede det var Morgen; for jeg vilde gierne ifærd med de engelske Øren.

Rambures.

Hvem vil slaae et Kast Terninger med mig om en Snees engelske Fanger.

Connetablen.

I maae først slaae selv, inden I faaer dem.

Dauphin,

Det er Midnat; jeg vil gaae og væbne mig. (gaaer).

Orleans.

Dauphin længes efter Morgen.

Rambures.

Han længes efter at æde Englænderne op.

Connetablen.

Jeg troer, han æder op alle dem, han dræber.

Orleans.

Ved min Dames sneehvide Haand, han er en tapper Prinds!

Connetablen.

Sværg ved hendes Fod, paa det hun kan træde Sporet af Eden ud.

Orleans.

Han er uimodsigelig den meest virksomme Herre i Frankrig.

Connetablen.

Virksomhed og Activitet er eet og det samme; og han er stedse i Activitet.

Orleans.

Jeg har aldrig hørt, at han har giort nogen Mand Skade.

Connetablen.

Det gior han heller ikke i Morgen; dette gode Navn og Rygte vil han stedse bevare.

Orleans.

Jeg veed, at han ertapper.

Connetablen.

Dette har Een sagt mig, som kiender ham bedre end J.

Orleans.

Hvem er det?

Connetablen.

Jo! han sagde mig det selv; og han sagde, han brød sig ikke om det, ifald alle Folk fik det at vide.

Orleans.

Det behøver han heller ikke: han skiuler ikke nogen Dyd for Nogen.

Connetablen.

Jo, ved min Troe! det gior han, Herre! Aldrig saae nogen den, uden hans Kammersvend; det er Tapperhed med Hætte over, som Falkens: den slog vist ned og slog Kloe i; — men den kan aldrig faae Øinene op.

Orleans.

Uven taler aldrig vel.

Connetablen.

Paa dette Ordsprog vil jeg svare Eder: Ven smigrer altid. —

Orleans.

Og saa vil jeg svare Jer igien: Lad selve Satan vederfares Ret!

Connetablen.

Vel sagt: der staaer Eders Ven for Satan. Jeg siger hvad man ellers i daglig Tale siger: jeg bryder mig Satan om det.

Orleans.

I er stærk i Ordsprog: der er ogsaa eet som lyder som saa: en Nar siger alting reent ud. —

Connetablen.

Den Gang skiød I forbi.

Orleans.

Det er imidlertid ikke første Gang man sigtede paa Jer.

(Et Bud træder ind).

Budet.

Hr. Connetable! de Engelske ligge neppe femten hundrede Skridt fra Eders Telt.

Connetablen.

Hvo har maalt Grunden?

Buddet.

Herren af Grandpree.

Connetablen.

En tapper og meget erfaren Herre. — Jeg ønskede, det var Dag! — Ak, den stakkels Henrik af England! Han længes ikke efter Dagningen som vi.

Orleans.

Hvad denne Konge af England er en jammerlig og dum Karl, som med sine tykhovedede Svende driver os lige i Hænderne!

Connetablen.

Dersom Englænderne havde sund Sands, rendte de deres Vei. —

Orleans.

Men sund Sands mangler dem; thi hvis deres Hoveder havde nogen aandelig Rustning, kunde de aldrig bære saadanne Hielme.

Rambures.

Den Ø England frembringer meget modige Kreature: deres Bulbidere have et mageløst Mod.

Rambures.

Den De England frembringer meget modige Kreature. Deres Bulbidere have et mageløst Mod.

Orleans.

Dumme Kistere! som rende lige lukt ind i Gabet af en russisk Biørn, og lade deres Hoveder mases, som raadne Æbler. I kunde ligesaa godt sige: det var en tapper Loppe, som torde spise sin Frokost paa en Løves Læber.

Connetablen.

Meget rigtigt! og Menneskene ligne Bulbiderne i stærke og vilde Angreb; de lade deres Forstand blive hiemme hos deres Qvinder; og giv dem derhos svære Maaltider af Oxekiød, og Jern og Staal, saa vil de æde som Ulve, og fægte som Dievle.

Orleans.

Ja, men disse Engelskmænd ere nu bandsat kaput, hvad Oxekiødet angaaer.

Connetablen.

Saa tør vi finde i Morgen, at de har blot

Appetit til at æde, men ingen til at fægte. Nu er det Tiid at tage Rustning paa: Kom! skal vi give os iværd dermed?

Orleans.

See nu er Klokken to; men før den ti har slaget,
hver af os vist har hundred' Britter taget.
(de gaae).

Fierde Act.

Chorus træder ind.

Chorus.

Nu vækker Forestilling om en Tiid,
da sagte Mumlen og det stirrende Mulm
opfylder Himmelhvælvingen. Fra Leir
til Leir igiennem Nattens mørke Skiød
henlyder sagte begge Hæres Summen,
saa de udstilte Poster fast fornemme
den duse Hvidsken af hverandres Vagter.
Vagtild mod Vagtild staaer; ved blegen Flamme
Slagtorden seer Slagtordens brune Ansigt.

Hest truer Hest; høit pralende de vrinske
i Nattens dorske Øre: og fra Telte
gaaer Vaabensmed og fuldt udruster Helten,
mens flittig Hammer neeter Harnisket,
og rødsom Forberedelse bebuder.
Nu galer Landsbye-Hanen; Klokken slaaer,
og søvnig Morgens tredie Stund forkynder.
Stolt' af sit Tal, og sikkre paa sin Sag
den dristige og overgivne Franskmand
nu kaster Tærning om slet agtet Britter,
og skielder Natten, som paa Krykke gaaer,
og halter, lig en gammel Hex, saa kiedsomt
afsted. — De stakkels alt fordømte Britter,
liig Offerdyr ved deres vaagne Vagtsted
taalmodig sidde, stille grundende
paa Morg'nens Fare; og den mørke Mine
paa gustne Kind, i Krig afslidte Klæder
fremstiller dem for Maanens Stirreblik,
som rædelige Gienfærd. O, kom, see nu
hiin slagne Trops høistkongelige Fører
at gaae fra Vagt til Vagt, fra Telt til Telt,
og udraab da: „Priis, Ære paa hans Hoved!"
thi ud han gaaer, sin hele Hær besøger,
„God Morgen!" hver med venligt Smiil han byder;
og Broder, Ven, og Landsmand hver han kalder.

Ei paa hans Konge-Aasyn sees Spoer af,
hvor rædsom Fiende-Hær ham mon omringe;
ei helliger han mindste Skin af Farve
til modigen igiennemvaaget Nat:
men seer fridsk ud, og underkuer Mathed
med muntert Blik og huldrig Majestæt;
saa at hver Stakkel, nylig bleeg og gusten,
seer ham, og af hans Aasyn henter Trøst.
En ubegrændset Mildhed, Solen lig,
hans Die gavmildt skienker til Enhver,
og optøer kolden Frygt. — Thi, Høi og Lav!
Seer nu, hvordan Uværdighed udkaster
et Skyggetræk af Henrik i hiin Nat:
Og nu vor Scene maa til Slaget flyve,
hvor vi (O Spot!) med faa Par rustne Klinger
slet ordnede, fast latterligt, til Fægtning,
vi skal vanskabe Navnet Agincourt!
Dog sidder ned, og huske, hvad vi fremstilled',
er af hiint Helteværk ikkun et Skyggebilled.

(gaaer).

Første Scene.

Den engelske Leir ved Agincourt.

Kong Henrik træder ind med Bedford og Gloster.

Kong Henrik.

Stor er vor Fare, Gloster! det er Sandhed;
men derfor større skal vort Mod og være. —
God Morgen, Broder Bedford. — Nu, ved Gud!
der er i onde Ting en Godheds-Kraft,
hvis vi forstod den rigtig at uddrage;
Slet Naboe gior os hver til Morgenmand,
det godt er for vort Huus og Pengeskriin:
han er og vor Samvittighed fra uden,
og præker for os, og paaminder os,
at smukt til Enden vi os skal berede.
Saa kan vi samle Honning selv af Ukrudt,
og bruge selve Diev'len som Moral.
(Erpingham træder ind).
God Morgen, gamle Thomas Erpingham!
En god blød Pude for dit sølvgraa Hoved
dig bedre var end Frankrigs magre Grønsvær.

Erpingham.

Ei saa! mit Leie huer mig langt bedre:
Jeg sige kan: jeg ligger som en Konge.

Kong Henrik.

Godt er det, naar Exemplet lærer os
vor Modgangsfærd at elske: Aanden lettes:
og lives Sindet op, da sikkert opstaaer
ethvert Organ, som nys laae død og kraftløst,
og giennembryder dorsken Grav, og rører
sig med nyspraglet Ham, ny Freidighed.
Laan mig din Kappe, Thomas! — Mine Brødre!
I anbefale mig til Leirens Prindser;
Siig dem god Morgen fra mig, og strax derpaa
beed hver forsøie sig hid til mit Telt.

Gloster.

Det skal vi, ædle Fyrste!

Erpingham.

Skal jeg følge
med Eders Høihed?

Kong Henrik.

Nei, du gode Ridder;
med mine Brødre gaae til Englands Lorder.
Jeg og min Barm maa gaae paa Raad en Smule;
og der jeg fleres Samqvem ei mig ønsker.

Erpingham.

Dig signe Gud i Himlen, ædle Henrik!
(Erpingham gaaer).

Kong Henrik.

Dig signe Gud i Himlen, gamle Svend!
Du taler freidigt.

(Pistol træder ind).

Pistol.

Qui va là?

Kong Henrik.

En Ven.

Pistol.

Forklar dig! sig mig: est du Officier?
Hvad heller est du lav, gemeen Soldat?

Kong Henrik.

Nei! jeg er Fører for et Compagnie.

Pistol.

Og sig mig: svinger du det vældige Spær?

Kong Henrik.

Netop! Og hvad er J?

Pistol.

Saa god en Adelsmand som Keiseren.

Kong Henrik.

Saa er I da altsaa bedre end Kongen?

Pistol.

En rask Gut Kongen er; en Englesiel,
en Fyr med Liv, en Verens Spire,
af ædle Fædre, og høist vældig Næve.
Hans smudsige Skoe jeg kysser; og af Hiertet
høitelsker jeg den elskelige Slagsbro'er.
Hvad er dit Navn?

Kong Henrik.

Henrik Le Roy.

Pistol.

Le roy? Et cornisk Navn? Est du af Cornwalsk Æt?

Kong Henrik.

Nei, jeg er en Walliser.

Pistol.

Kiender du Fluellen?

Kong Henrik.

Ja.

Pistol.

Saa slig ham da, jeg vil hans Løg ham slaae omkring hans Pandebrask St. Davids Dag.

Kong Henrik.

Bær I ikke Eders Dolk i Eders Hue den Dag, at han ikke slaaer den om Eders!

Pistol.

Est du hans Ven?

Kong Henrik.

Ja, og hans Frænde med.

Pistol.

Vel *figo* for dig da!

Kong Henrik.

Jeg takker Jer; Gud være med Jer!

Pistol.

Mit Navn det er Pistol!

Kong Henrik.

Det passer ret godt til Eders Bramarbas-Væsen.

(Fluellen og Gower træde ind fra forskiellige Sider).

Gower.

Captain Fluellen!

Fluellen.

Saa i Hiesu Chriss' Navn! tael dog sagtere. Det er den allerstørste Forundring i hele Verden, naar de ægte og gamle Krigs-Prærogatiser og Love ikke holdes over. Dersom J pareste vilde have den Umage at undersøge den store Pompei Krige, da skal J finde, det forsikkrer jeg Eder, at der fandtes hverken Slidder-Sladder eller Pitpiat i hans Leir: jeg forsikkrer Eder, J skal finde Krigens Ceremonier, og Aarvaagenhed, og Former, og Vedruelighed og Peskedenhed at være ganske anderledes.

Gower.

Men hvad! Fienden er høirøstet: vi har jo hørt ham hele Natten.

Fluellen.

Dersom Fienden er et Asen og en Daare, og en sladdersyg Narrifas, er det derfor passende, synes Jer, at vi skulde ligesaa, seer J, være et Asen og en Daare, og en sladdersyg Narrifas? Nu svar, paa Eders Ære og Samvittighed!

Gower.

Jeg vil tale sagtere.

Fluellen.

Jeg peder og anmoder Eder, at I vil det.
(Gower og Fluellen gaae).

Kong Henrik.

Skiøndt yttres det lidt gammeldags, der er
Mod og Aarvaagenhed hos den Walliser.
(Bates, Court og William træde ind).

Court.

Broder Johan Bates, er det ikke Morgenen, som gryer hist henne?

Bates.

Jeg troer det er: men vi har ikke nogen Grund til at ønske Dagens Ankomst.

William.

Vi see hist Dagens Begyndelse; men jeg tænker, vi skal aldrig faae see dens Ende. — Hvo gaaer der?

Kong Henrik.

En god Ven.

William.

Under hvilken Captain tiener I?

Kong Henrik.

Under Sir Thomas Erpingham.

William.

En god, gammel Anfører, og en høist venlig Herre: Sig mig, hvad tænker han om vor Tilstand?

Kong Henrik.

Netop som om Folk, der ere strandede paa en Sandreev, og har al Udsigt til at blive skyllet bort ved næste Flodtiid.

Bates.

Har han ikke sagt Kongen sine Tanker?

Kong Henrik.

Nei, og det var heller ikke rigtigt, om han gjorde det. Thi, skiøndt jeg siger det til Jer, troer jeg dog, at Kongen er kun et Menneske som jeg er. Violen lugter for ham ligesom for mig: Firmamentet viser sig for ham ligesom for mig: Alle hans Sandser have blot menneskelige Egenska-

ber: naar hans Ceremonier lægges tilside, viser han sig i Nøgenhed blot som et Menneske; og skiondt hans Følelser tage en høiere Flugt end vore, saa dog, naar de dale, dale de paa samme Vinge; derfor, naar han seer Grund til Frygt, som vi gjøre, er hans Frygt upaatvivlelig af samme Natur som vores: dog fornuftigviis burde ingen Mand indtage ham med mindste Skin af Frygt, paa det han ikke, ved at vise den, skal betage sin Hær Modet.

Bates.

Han kan vise saameget Mod udvortes som han vil; men jeg troer, at i saa kold en Nat som denne er, kunde han ønske sig i Themsen op til Halsen: og der vilde jeg ønske han stod, og jeg hos ham, hvordan det end gik, naar vi blot vare vel herfra.

Kong Henrik.

Ved min Tro! nu vil jeg tale om Kongen som min Samvittighed byder mig: jeg tænker, han ønsker sig ikke noget andet Sted end der hvor han er.

Bates.

Saa vilde jeg ønske han sad her mutters alle-

ne, saa var han sikker paa at han blev udløst, og mange stakkels Menneskers Liv blev sparet.

Kong Henrik.

Jeg tør sige, I vilde ikke ønske ham saa ilde, at han sad her mutters ene; endskiøndt I maaskee taler saaledes, for at prøve Andres Tanker; mig synes, jeg kunde ikke døe noget Sted saa tilfreds som i Kongens Selskab, da hans Sag er retfærdig og hans Tvist ærefuld.

William.

Det er mere end vi vide.

Bates.

Ja, eller mere end vi skulde spørge om: thi vi veed nok, naar vi vide, at vi ere hans Undersaatter: hvis hans Sag er slet, saa udslettes al Skyld hos os ved vor Lydighed mod Kongen.

William.

Men dersom Sagen ikke er god, har Kongen selv en svar Regning at opgiøre; naar alle de Been og Arme og Hoveder, som hugges af i et Slag, forene sig atter paa den yderste Dag, og skrige alle — „Vi døde der og der"; nogle bandende, nogle

skrigende paa en Saarlæge, nogle paa deres Koner, som de efterlod i Armod, nogle paa den Gield de skylde bort: nogle paa deres Børn, de efterlod uopdragne. Jeg er bange, at kun faa døe vel, som døe i Slag; thi hvorledes kunne de christeligen ordne nogen Ting, naar Blod er deres eneste Hovedsag? Naar nu disse Mennesker ikke døe vel, vil det være en slem Sag for Kongen, som førte dem dertil; da det vilde være mod al Underdanigheds Orden ikke at adlyde ham.

Kong Henrik.

Naar altsaa en Søn, som af sin Fader sendes ud for at handle, skikker sig slet og syndigt paa Søen, skulde, efter Eders Regel, Tilregnelsen af hans Ryggesløshed skydes paa hans Fader, som sendte ham: eller, hvis en Tiener, som, efter sin Herres Befaling, bringer en Sum Penge et Sted hen, bliver overfalden af Røvere, og døer i mange uafsonede Skiændigheder, kan I kalde Herrens Haandtering Ophavsmand til Tienerens Fordømmelse; — Kongen er ei forpligtet til at staae til Ansvar for sine Soldaters særskildte Endeligt; ei heller Faderen for sin Søn, lige saa lidt som Herren for sin Tiener: thi de foresætte sig ei deres Død, i det de foresætte sig Brugen af deres Tieneste. Desuden,

der er ikke og har aldrig været nogen Konge, som naar det kommer til Sværdenes Voldgiftning, kunde skifte Sagen med blot rene og aldeles feilfrie Soldater. Nogle af dem have maaskee paa deres Samvittighed forud overlagt og forsætligt Mords Brøde; Andre have bedraget Mænd med Meeneeds aabne Segl; Nogle have giort Krigen til deres Bolværk, som før have blodstænkt Fredens sneehvide Barm med Plyndring og Rov. Dersom nu disse Folk have giort Loven til Intet, og ere løbne fra deres naturlige Straf, saa, skiøndt de kunde løbe fra Mennesker, have de dog ei Vinger til at flye fra Gud med: Krig er hans Trældelknegt, Krig er hans Tugtens-Riis; saa at her Mennesker straffes i Kongens uuværende Strid for forudgaaet Overtrædelse af Kongens Lovbud. Hvor de frygtede Døden, kom de derfra med Livet; og hvor de troede sig at være sikkre, der omkomme de: dersom de da døe uberedte, er Kongen ikke mere Skyld i deres Fordømmelse, end han forhen var skyldig i hine Ugudeligheder, for hvilke de nu hiemsøges. Enhver Undersaats Pligt tilhører Kongen; men enhver Undersaats Siel tilhører ham selv. Derfor skulde enhver Soldat i Krigen giøre som hver syg Mand paa Sottesengen, vaske ethvert Støvgran af

sin Samvittighed: og naar han saaledes dør, er Døden ham Vinding; eller, om han ikke dør, var den Tiid velsignelsesriigt tabt, i hvilken slig Forberedelse blev vunden: og hos ham, som slipper derfra, er det ingen Synd, at troe, at i det han giør Gud et saa frit Tilbud, lader han ham overleve denne Dag, for at see hans Storhed, og lære andre, hvorledes de skulde berede sig.

William.

Det er vist og sandt, hver Mand, som dør ilde, maa tage det paa sin egen Regning, og Kongen har ikke at staae til Ansvar derfor.

Bates.

Jeg ønsker ikke, han skulde staae til Ansvar for mig, og dog har jeg besluttet at fægte drabelig for ham.

Kong Henrik.

Jeg har selv hørt Kongen sige, at han vilde ikke kiøbes løs.

William.

Ja, det sagde han, for at faae os til at fægte freidigen; men naar der først er giort Kaal paa

os, kan han lade sig kiøbe løs, og vi ere ikke et Haar bedre deran for det.

Kong Henrik.

Hvis jeg lever og seer det, vil jeg aldrig troe hans Ord mere.

William.

Hilledød! da giør I ham ret en Skade! Det er et forfærdeligt Skud af en Hyldebøsse, som en Stakkel enkelt Mands Misnøie kan giøre mod en Monark! I kunde ligesaa godt give Jer ifærd med at ville forvandle Solen til Jis, ved at vifte den i Ansigtet med en Paafuglefier: I vil aldrig troe hans Ord mere! Naa; det er noget naragtigt Sludder, det!

Kong Henrik.

Jeres Irettesættelse er lidt vel grov; jeg burde blive vreed paa Jer, dersom Tiden passede sig til det.

William.

Lad os afgiøre Striden imellem os, ifald I bliver i Live.

Kong Henrik.

Jeg modtager Udædkningen.

William.

Hvordan skal jeg kiende dig igien?

Kong Henrik.

Giv du mig et eller andet Pandt, saa vil jeg bære det paa min Hue; naar du da nogensinde tør vedkiende dig det, vil jeg hype Striden.

William.

Der er min Handske; giv mig nu een af dine!

Kong Henrik.

Der!

William.

Denne vil jeg ligeledes bære paa min Hue; dersom du nogensinde, efter den Dag i Morgen er forbi, kommer til mig og siger: „Dette er min Handske", ved denne Haand! saa skal du have en Øretæve af mig!

Kong Henrik.

Hvis nogentiid jeg lever og seer Handsken, vil jeg fordre den tilbage.

William.

Du turde før lade dig hænge.

Kong Henrik.

Godt! jeg skal gjøre det, om jeg endog træffer dig lige i Kongens Selskab.

William.

Hold smukt dit Ord; far vel!

Bates.

Værer Venner, I engelske Narisasser, værer Venner! Vi har franske Klammerier i Skokketal, naar I bare forstod at regne dem sammen.

Kong Henrik.

I Sandhed! de Franske kunne vædde tyve franske Kroner mod een, at de ville slaae os; thi de bære dem paa deres Skuldre; men hos en Engelskmand er det intet Forrædderie, at beskiære den franske Krone, og i Morgen vil Kongen selv være dens Beklipper.

(Soldaterne gaae).

Alting paa Kongen! — Lægger Liv og Siele, og Gield, og bange Viv, og Børn og Synder paa Kongens Skuldre: — vi maae bære Alt!

O haarde Stilling! Høiheds Tvillingbroder,
dybt underkastet hver en Daares Aande,
hvis Sands ei føler meer end egen Smerte!
Hvor mangen Fryd maa Kongen ei undvære,
som jevne Borger nyder?
og hvad har Konger vel, som hiin ei har,
undtagen kiedsom, evig Ceremonie?
Og hvad est du, du Afgud Ceremonie?
Siig, hvad Slags Gud du est, som lider meer
af jordisk Nød end dine Dyrkere?
Hvad er din Indkomst? Hvad er dine Renter?
O viis mig blot dit Værd, Ceremonie!
O siig, Tilbedelse! hvad er din Siel?
Est du vel andet, end blot Post, Rang, Form,
som skaber Frygt hos andre Mennesker?
hvor du er mindre lykkelig, som frygtes
end de, som frygte?
Hvad drikker du istedet for sød Hyldest
tidt andet vel end giftigt Smigrerie?
Bliv syg, o Storhed! byd din Ceremonie
helbrede dig! troer du din Feber viger
for Titler, Hykleriet dig tilblæser?
Gaaer den sin Vei for Buk og Bøininger?
Kan du, som byder over Tiggerknæet,
og byde over sammes Sundhed? — Nei,
du stolte Drom, som med en Konges Ro

saa listig leger: jeg en Konge er,
og grant dig kiender, og jeg veed det er
ei Balsamet, ei Spiret og Rigsæblet
ei Sværdet, Staven eller Herskerkronen,
ei Kiortelen med Guld og Perler virket,
ei opblæst Titel, som foran ham løber,
Thronen, han sidder paa, ei Pragtens Flod,
som slaaer mod denne Verdens høie Strand,
nei, ei al hiin uhyre Ceremonie:
nei ei alt det, i Konge-Pragtseng lagt,
saa sødt kan sove som den usle Slave,
der med et stuvet Legem og tom Siel
sig lægger, mæt af suurt erhvervet Brød;
seer aldrig rædsom Nat, hiint Barn af Helved';
men, en Drabant lig, fra Soel-Op- til Nedgang
sveder i Phoebi Blik, og hele Natten
sødt sover i Elysium: og saa ved Daggry
staaer op, hielper Hyperion paa sin Ganger;
og følger saadan Aarets rastløse Kredsløb
med fordeelagtig Msie til sin Grav:
Og var Ceremonie ei, da slig Stakkel,
som træller Dagen hen, hensover Natten,
for selve Kongen havde Rang og Fordeel.
Slaven, som Medlem er af Landets Fred,
den nyder; men hans tykke Hierne veed ei,

hvor søvnløs Kongen er, for Fred at hævde,
hiin Fred, hvis Timer baade Bonden meest.
(Erpingham træder ind).

Erpingham.

Min Konge, Eders Adel, høist urolig
ved ei at see Jer, søger Jer i Leiren.

Kong Henrik.

Forsaml' dem alle, gode, gamle Ridder!
da ved mit Telt; jeg der før du skal være.

Erpingham.

Det skal jeg efterkomme, ædle Konge!

Kong Henrik.

O du, Hærskarers Gud! Forstaal i Dag
blot mine Krigsmænds Bryst! Ram dem med Skræk ei;
berøv dem Regnesands, hvis Fiendens Antal
slaaer deres Mod! — O Herre! ei i Dag,
o ei i Dag du ihukomme Brøden,
min Fader øved' ved at gribe Kronen!
Jeg har paa ny begravet Richards Legem,
og ydet det fleer bittre Angers Taarer,
end Mordersværd det aftvang Draaber Blod.

Fem hundred' Fattige jeg aarlig nærer,
som daglig tvende Gange række op
mod Himlen visne Hænder, for at bede
om Naade for hiin Blodskyld: to Capeller
jeg bygget har, hvor stræng-ærværdige Præster
synge for Richards Siel. Jeg meer vil gjøre:
skiøndt alt, hvad jeg formaaer, er intet værdt;
thi efter Alt min bittre Anger kommer,
og raaber om Forbarmelse.

(Gloster træder ind.

Gloster.

Min Konge!

Kong Henrik.

Min Broder Glosters Stemme? Ja jeg kiender
dit Ærende, og strax vil følge dig:
Dag, Venner, Alting venter nu paa mig!

(de gaae).

Anden Scene.

Den franske Leir.

Dauphin træder ind med Orleans, Rambures og flere.

Orleans.

See, Solens Skin forgylder vore Vaaben!
Fridsk op, I Herrer!

Dauphin.

Montez à cheval! min Hest! *valet*! *lacquay*! Ha!

Orleans.

O brave Mod!

Dauphin.

Via! — *les eaux et la terre* —

Orleans.

Rien puis? *l'air et le feu* —

Dauphin.

Ciel! Fætter Orleans. —
(Connetablen træder ind).
Nu, min Hr. Connetable?

Connetablen.

Hør vore Heste, hvor de vrinske efter
at bruges ufortøvet.

Dauphin.

Saa bestig dem,
og hugger Flænger giennem deres Hud,
at hedt Blod sprøite maa i Brittens Øine,
og slukke dem med overflødigt Mod.
Ha!

Rambures.

Hvad! skal han græde Blod af vore Heste?
Hvordan skal vi da see hans egne Taarer?

(Et Bud træder ind).

Bud.

Slagfærdig Britten staaer, I franske Pairs!

Connetablen.

Til Hest, I vakkre Fyrster! strax til Hest!
See blot hin lurvede, forsultne Skare,
Blot Synet af Jer deres Siel udsuger,
og levner dem af Menneskets kun Skallen.
Der bli'er ei Arbeid nok for vore Hænder;
knap Blod i deres syge Aarer til

at plette hvert af vore blanke Sværd,
dem kiække Franskmænd drage skal, og atter,
da Bytte mangler reent, i Balgen stikke.
Lad os blot puste til dem: Aanden af
vor Tapperhed skal slaae dem overende.
I Herrer! det er umodsigeligt,
vort overflødige Tienerskab og Bønder,
som i unyttig Virksomhed omsværme
vor Slagtnings Ordner — ja de vare nok til
at rense Marken fra slig ussel Fiende;
skiøndt vi paa Bierget her end fatted' Post
som ledige Tilskuere, hvad Æren
os dog formener. Nu! hvad er at sige?
en lille bitte Smule lad os gisre,
og Alt er giort. Thi lad Trompeten klinge
da til Opsadling og til Jagtens Aabning;
thi vores Fremkomst Marken saa skal skrække,
at England knæle skal, og frygtsom Vaaben strække!

(Grandpree træder ind).

Grandpree.

Hvi tøve I saa længe, franske Herrer?
Hiint Eilands Aadsler, nu mistvivlende
om Skindets Bergning, klæde Morgenmarken
afskyeligt: løst flagrer Fanens Pialter,
vor Luft gaaer gjennem dem og hagnt dem ryster:

Mars synes bankerot i Stodderhæren,
svagt seer han giennem rustede Visir.
Hestfolket ligner fast opslagne Kiærter,
med Lysepiberne i deres Hænder;
den usle Skindmær hænger med sit Hoved,
og stadsket hænger Huden om dens Hofter;
i dens dødblege Øie klæber Slim,
og i dens matte Mund Bidstykket ligger
stokstille, og med tygget Græs besmudset;
og deres Arvinger, de fule Krager,
omsværme dem, og længes efter Timen.
Beskrivelsen kan sig i Ord ei føie,
for at afmale slig Slagtordens Liv,
i Live livløs alt; saa den sig viser.

Connetablen.

De har læst deres Bøn og vente Døden.

Dauphin.

Skal vi dem sende Mad og fridske Klæder,
og give deres sultne Heste Foder,
og derpaa slaaes med dem?

Connetablen.

Jeg venter blot paa
mit Banner og dets Fører; frem i Marken:

Jeg af en Trompet tager Fenniken,
og bruger den af Hastværk. Kom, til Slag:
Solen staaer høit; bortødsler ei vor Dag!

(de gaae).

Tredie Scene.

Den engelske Leir.

Engelske Krigsfolk træde ind. Gloster, Bedford, Exeter, Salisbury og Westmoreland.

Gloster.

Hvor er Kong Henrik?

Bedford.

Han selv reed ud at see Slagtordenen.

Westmoreland.

De har godt tredsindstyve tusind Stridsmænd.

Exeter.

Saa fem mod een; og de er' alle fridske.

Salisbury.

Gud staae med os! Slig Overmagt er rædsom.

Guds Fred, I Prindser! Jeg vil paa min Post:
Sees vi ei mere her, saa sees vi frydfuldt
i Himlen hist, — min ædle Lord af Bedford, —
Mylord af Gloster, — Mylord Exeter, —
og I, min Frænde, — Krigsmænd, far nu vel!

Bedford.

Farvel, min Salisbury; og Held dig følge!

Exeter.

Farvel, min ædle Lord! sægt kiækt i Dag: —
Dog det er Uret, jeg om stigt dig minder!
thi du est af den ægte Helteskole.

(Salisbury gaaer).

Bedford.

Han er saa fuld af Kiækhed, som af Fromhed;
i begge fyrstelig.

(Kong Henrik træder ind),

Westmoreland.

O var nu her
titusind blot af hine Mænd i England,
som sidde ørkesløst!

Kong Henrik.

Hvo ønsker stigt?

Min Frænde Westmoreland? — Nei, vakkre Frænde!
er' vi bestemt' til Døden, er' vi nok
til Tab for Fædrelandet; skal vi leve,
jo færre Mænd, jo større Lod af Ære!
Guds Villie skee! — Hør, ønsk ei een Mand meer,
Ved Jupiter! ei efter Guld jeg tørster;
ei ænder jeg, hvem paa min Regning lever;
ei vredes, naar man slider mine Klæder;
ei staaer min Hu til slige ydre Ting:
men er det Synd at tørste efter Ære,
er jeg den største Synder vist af Verden.
Nei, Frænde! ønsk os ei een Mand fra England,
ved Gud! jeg gav ei for mit bedste Haab
Slip paa saa stor en Ære, som mig synes
een Mand fra England vilde dele med mig!
O ønsk derfor en Eneste ei meer!
Udraab langt heller, Westmoreland! i Hæren,
at den som ingen Lyst at fægte har,
lad ham gaae hiem; hans Pas skal vorde udstædt,
og Kroner stukne i hans Pung til Reisen:
vi vilde ikke døe i slig Mands Selskab,
som frygter for at døe i Lag med os.
I Dag har vi St. Crispiani Fest:
Han, som den overlever, og naaer Hiemmet,
vil springe høit, naar denne Dag man nævner,
og hæve sig ved Navnet Crispianus.

Hvo denne Aften seer, og bliver gammel,
vil aarlig Hellig-Aften give Gilde,
og sige: — „det er Crispiani Fest i Morgen“:
saa stryge Ærmet op, og vise Skrammer,
og sige: „de er' fra Crispiani Dag“!
De Gamle glemme let, ja! Alt skal glemmes,
men han vil huske, og med mangt et Tillæg,
hvad Daad han sved': Da skal vore Navne
saa hiemme i hans Mund, som hverdags Ord,
Kong Henrik, Bedford, derhos Exeter,
Warwick og Talbot, Salisbury og Gloster, —
paa ny ved deres fulde Bægre mindes:
den gode Mand hint Sagn sin Søn skal lære;
og Crispiani Dag skal ei forbigaae
fra denne Dag til Verdens sidste Dag,
undtagen vi paa den erindres skulle:
Vi faa, vi lykkelige Brødre-Hob:
thi, hvo med mig i Dag sit Blod udgyder,
min Broder er; han være nok saa ringe,
den Dag i Dag hans Stand høit adle skal:
og Englands Adelsherrer, nu i Senge,
engang forbande skal, de var ei her;
og føle sig blot Smaafolk, naar een taler,
som stred med os Sanct Crispiani Dag.

(Salisbury træder ind).

Salisbury.

Min Konge! nu bereder Jer i Hast:
stolt i Slagrækker still't de Franske staae,
og om en liden Stund vil os angribe.

Kong Henrik.

Alting er rede, naar vort Mod er rede.

Westmoreland.

Døe hver, som lader nu sit Mod tilbage!

Kong Henrik.

Du ønsker ei meer Hielp fra England, Frænde?

Westmoreland.

O, gid Gud vilde, I og jeg allene,
foruden Hielp nu Slaget stride maatte!

Kong Henrik.

Saa! nu har du fem tusind Mand bortønsket;
hvad bedre huer mig end een os ønske. —
Hver veed sin Post: Gud være med Jer alle!
(Trompeter. Montjoy træder ind).

Montjoy.

End eengang skal jeg spørge dig, Kong Henrik,

om du om dine Løsepenge nu
vil enes, før dit visse Nederlag;
Thi sandelig du Sværget er saa nær,
du maa opfluges. Af Forbarmelse
anmoder Connetablen dig desuden,
du vil paaminde dine Følgesvende
at gjøre Bod, at deres Siele kunde
en fredelig og salig Bortgang nyde
fra denne Mark, hvor deres Legemer,
(de Stakler!) skulle ligge og forraadne.

Kong Henrik.

Hvo har nu sendt dig?

Montjoy.

Frankrigs Connetable.

Kong Henrik.

Jeg beder, bring mit sidste Svar tilbage;
og beed dem, først at undertvinge mig,
saa kan de siden sælge mine Been.
Min Gud! hvor de en stakkels Mand dog haane?
Den Mand, der fordum solgte Løvens Hud,
før den var dræbt, blev dræbt ved den at jage.
En Slump af vore Legemer vil her

vist finde en naturlig Grav, paa hvilken,
det haaber jeg, et Vidne leve skal
i Ærts, om vores Værk i Dag. Thi de, som
i Frankrig lade deres Heltebeen,
og døe som Mænd, skiøndt I begrave dem
i Møddinger, berømt dog skulle vorde;
for der skal Solen hilse dem, og drage
til Himlen deres Ære rygende;
mens deres Jorddeel qvæler Eders Luft,
og Stanken deraf avler Pest i Frankrig.
Mærk her nu Tapperhedens Overslod
hos vore Britter, som skiøndt døde, lig
Streifkugler fra Kanoner, bryde ud
i nok en uheldsvanger Fart, og dræbe
i selve Dødeligheds Levninger.
Nu lad mig tale stolt: — Meld Connetablen:
vi er blot Krigere for Søgnedage,
vor Stads og vor Forgyldning er besmudset
af vaade Marscher i en møisom Mark.
Der er ei Stump af Fier i vores Hær,
(Beviis nok, haaber jeg, vi Flugt ei tage)
og Tiden har afslidt vor vante Nethed,
men vore Hierter er', ved Gud! høist smukke,
og mine stakkels Folk fortælle mig,
at de før Nat vil være fridsk opklædte,
hvis ei, af Frankrigs Stridsmænd vil de rive

de pæne Kiortler over Hovedet,
og jage dem af Tieneſten. Hvis ſaa,
(og med Guds Hielp det ſkeer) min Løſeſum
er ſamlet ſnart. — Herold! ſpar du din Møie:
Kom, vakkre Mand! ei meer om Løſepenge:
De ingen faae, det ſværger jeg dig til,
undtagen diſſe mine Ledemod;
der, faae de dem, ſom jeg dem efterlader,
dem lidt vil baade. Siig det Connetablen.

Montjoy.

Kong Henrik! det jeg ſkal; og nu farvel!
Du aldrig faaer Herold at høre meer.
(gaaer).

Kong Henrik.

Jeg frygter, at du muligt end engang
tilbagekomme tør om Løſepenge.
(Hertugen af York træder ind).

York.

Min Konge! ydmygſt knælende jeg beder,
at jeg maa føre førſte Dræbning an.

Kong Henrik.

Anfør den, brave York. Til Slag da nu!
og Kampens Gang, o Gud! den ſtyre du!
(de gaae).

Fierde Scene.

Valpladsen.

Krigstummel. Angreb. En fransk Soldat træder ind med Pistol og Drengen.

Pistol.

Overgiv dig, Køter!

Den franske Soldat.

Je pense, que vous estes le gèntilhomme de bonne qualité.

Pistol.

Qvalitet kalder du mig? Forklar mig: er du en Adelsmand? Hvad er dit Navn? Siig frem!

Den franske Soldat.

O Seigneur Dieu!

Pistol.

O Signiør Dio er vel en Adelsmand!
Betænk min Tale, Signiør Dio, og mærk vel: —
O Signiør Dio! du dør her for min Klinge,
med mindre, o Signior! du giver mig
en mægtig Løsesum!

Den franske Soldat.

O prennez misericorde! ayez pitié de moy!

Pistol.

Tie! — hvis du Løsepenge flux ei udspyer,
jeg Mellemgulvet dig af Halsen river,
i Purpur-Draaber Blod.

Den franske Soldat.

Est il impossible d'eschapper la force de ton bras?

Pistol.

Om Force sludrer du?
fordømte, geile Alpe-Steengeed, du? —
— kom hid du Dreng! spørg mig paa Fransk hiin Træl,
hvad han vel hedder.

Drengen.

Escoutez! comment estes vous appellé?

Den franske Soldat.

Monsieur le Fer.

Drengen.

Han siger, hans Navn er Hr. Fer.

Piſtol.

Hr. Fer! — Jeg vil til Tartarus ham færge:
jeg vil ham færge, hærge, tærge!
forklar ham det paa Franſk.

Drengen.

Jeg kiender ikke de franſke Ord for hærge og tærge.

Piſtol.

Beed ham berede ſig, thi flux hans Strube jeg overſkiære vil.

Den franſke Soldat.

Que dit il, monſieur?

Drengen,

Il me commande de vous dire, que vous faites vous preſt: car ce ſoldat ici eſt diſpoſe tout à cette heure de couper voſtre gorge.

Piſtol.

Hvis ei du gi'er mig Kroner, mange Kroner,
du ligger flux, giort Kaal paa ved mit Sværd!

Den franſke Soldat.

O je vous ſoupplie pour l'amour de Dieu, me pardonner! Je ſuis gentilhomme de bonne maiſon; gardez ma vie, et je vous donneray deux cents eſcus.

Piſtol.

Hvad ſiger han?

Drengen.

Han beder Jer ſpare hans Liv, han er en Adelsmand af et godt Huus, og til Løſepenge vil han give Jer to hundrede Kroner.

Piſtol.

Siig ham, mit Raſerie nu tager af,
og Kronerne jeg tage til mig vil.

Den franſke Soldat.

Petit Monſienr, que dit-il?

Drengen.

Encore qu'il eſt contre ſon jurement, de pardonner aucun priſonnier; neantmoins, pour les eſcus que vous l'avez promis, il eſt content de vous donner la liberté, le franchiſement.

Den franske Soldat.

Sur mes genoux je vous donne mille remerciemens: et je m'estime heureux que je suis tombè entre les mains d'un chevalier, je pense, le plus brave, valiant, et très distingué seigneur d'Angleterre.

Pistol.

Forklar det for mig, Dreng!

Drengen.

Han siger Jer paa sine Knæ tusinde Tak; og han anseer sig lykkelig ved, som han troer, at være falden i Hænderne paa den braveste, tappreste og meest udmærkede Herre af England.

Pistol.

Saa sandt som jeg har Kiød og Blod, jeg vil barmhiertig være! — Følg mig nu, du Hvalp!

(Pistol gaaer).

Drengen.

Suivez vous le grand capitaine!

(Den franske Soldat gaaer).

Jeg har aldrig hørt saa fuld en Stemme komme ud fra saa tomt et Hierte! Men Ordsproget er

sandt: — Den tomme Potte har den stærkeste Klang. Bardolph og Nym havde ti Gange mere Mod end denne brølende Djevel af den gamle Comedie, hvem enhver kunde skiære Reglene paa med en Træ-Dolk; og begge de ere hængte; og det vilde han ogsaa have været, hvis han havde havt Dristighed nok til at stiele nogen Ting. — Jeg maa blive hos Trosknegtene, ved Leirens Bagage: Franskmanden kunde giøre en god Fangst, hvis han havde Nys derom; thi der er ingen til Bevogtning uden Drenge.

(gaaer).

Femte Scene.

En anden Deel af Valpladsen.

Krigstummel. Dauphin træder ind med Orleans, Bourbon, Connetablen, Rambures og Flere.

Connetablen.

O diable!

Orleans.

O seigneur! — le jour est perdu, tout est perdu!

Dauphin.

Mort de ma vie! Alt er forloret! Alt!
Foragt og evig Skiændsel haanende
paa vore Hielme sidder! — O meschante fortune! —
Flyer ei!

Connetablen.

Hvad! vore Rækker ere brudte!

Dauphin.

O evige Skiændsel! — Lad os dræbe os!
Er' det de Uslinger, vi spilte om?

Orleans.

Er det den Konge, hvem vi sendte Bud til
om Løsepenge?

Bourbon.

Skiændsel! evig Skiændsel!
Kom! dør i Kamp! Endnu engang tilbage!
Og han, som nu ei følge vil Bourbon,
han gaae, og med sin Hue i sin Haand,
liig lumpneste Kobler, holde Kammerdøren,
mens af en Træl, ei bedre end min Hund,
hans fagreste blandt Døttre bli'er besudlet!

Connetablen.

Uorden, som os styrted', hielp os nu!
Kom! lad os Hobeviis vort Liv tilbyde
til disse Britter, eller døe med Ære.

Orleans.

End er vi nok af levende i Marken,
til Britten i vor Sammensværm at qvæle,
naar blot vi nogen Orden kunde holde.

Bourbon.

Til Helved' Orden nu! Jeg vil til Trængslen bort;
for lang bli'er Skiændsl'en her, hvis Livet ei bli'er kort!

(de gaae).

Siette Scene.

En anden Deel af Valpladsen.

Vaabentummel. Kong Henrik med Tropper, Exeter og flere træde ind.

Kong Henrik.

Det giorde vi som Karle, tappre Landsmænd!
men Alt ei giort er: Fienden holder Marken.

Exeter.

York anbefaler sig til Jer, min Konge!

Kong Henrik.

Han lever? gode Onkel! trende Gange
i denne Time saae jeg ham at falde;
og trende Gange reise sig og fægte.
Fra Hielm til Spore var han lutter Blod.

Exeter.

I hvilken Pynt den brave Stridsmand ligger,
som Slettens Pryd, og ved hans blodige Side,
(Staldbroder i hans ærefulde Saar)
den ædle Greve Suffolk ligger med.
Først døde Suffolk; York, fast sønderhugget,
did kommer, hvor han laae og svam i Blod;
hans Skieg han griber, kysser hine Munder,
som blodigt i hans Ansigt gabede,
og raaber høit: — „Tov, kiære Frænde Suffolk!
„min Siel til Himlen din skal holde Selskab:
„Bie, hulde Siel! paa min; saa sammen opsvæv,
„som i hiin herlige velstridte Kamp
„vi holdt tilsammen i vor Ridderfærd!"
Da kom jeg, bød ham være fridsk tilmode;
han smilte op til mig, bød mig sin Haand,
mat trykte den, og sagde: „Elskte Lord!

„min Konge anbefal min Tieneste!"
Nu vendte han sig: over Suffolks Hals
han slog den saarede Arm, kysted' hans Læber;
formæl't med Døden, han med Blod besegled
et ædelt sluttet Venskabs Testament.
Den skiønne, hulde Adfærd herved afkvang
mig disse Vande, dem jeg vilde standse;
men der var ei saa meget Mand i mig,
at jo min Moders Sind kom mig i Vei,
og gav mig hen til Graad.

Kong Henrik.

Jeg ei Jer dadler:
jeg selv med mine sorgbespændte Øine
nu maa forlige mig; thi ellers vandt de.
(Krigstummel).
Men, tys! hvad ny Alarm er dette nu? —
De Franske har de spredte Folk forstærket: —
Saa dræbe hver Soldat da sine Fanger;
Giv Ordren videre!
(de gaae).

Syvende Scene.

En anden Deel af Marken.

Vaabengny. Fluellen og Gower træde ind.

Fluellen.

At dræbe Drengene, og hvad der hører til Pagagen! det er udtrykkeligen imod al Krigsret: det er saa skiændelig en Pitspupe-Streg, som man kan høre i Verden. Paa Eders Samvittighed, er det ikke?

Gower.

Det er vist, de har ikke ladet en eneste Dreng beholde Livet; og just de feige Skurke, som rendte fra Slaget, har øvet dette Blodbad: desuden har de brændt og bortført Alt hvad der var i Kongens Telt, hvorfor og Kongen, som ikke var mere end fortient, har ladet enhver Soldat skiære Struben over paa sin Fange. O det er en herlig Konge!

Fluellen.

Ja han blev født i Monmouth, Captain Fluellen! Hvorledes kalde I den Stad, hvor Alexander den prede blev født?

Gower.

Alexander den Store.

Fluellen.

Ei! jeg peder Eder, er ikke preed stor? den prede eller den store, eller den mægtige, eller den gevaltige, eller den høihiertede, ere alle een og samme Ting, undtagen at Talemaaden er lidet forandret.

Gower.

Jeg troer, Alexander den Store var født i Macedonien; hans Fader kaldtes — Philip af Macedonien, saavidt jeg veed.

Fluellen.

Jeg troer det er i Macedonien, hvor Alexander blev født. Jeg siger Eder, Captain — dersom I vil see paa Verdens Korter, forsikrer jeg Eder, I skal ved Sammenligninger mellem Macedonien og Monmouth finde, at Stillingerne af begge snart ere eens: Der er en Flod i Macedonien, og der er ligesaa ydermere en Flod i Monmouth: den i Monmouth kaldes Wye; men jeg har skrevet i Glemmepogen, hvad den anden Flod hedder; dog

det betyder Intet, de ligne hinanden som mine Fingre ligne mine Fingre, og der ere Lar i dem begge. Dersom J ret studerer Alexanders Levnet, saa følger Henrik af Monmouths Liv ret vel derpaa; thi der ere Figurer i alle Ting. — Alexander (Gud veed det, og J veed det ogsaa) har i sit Raserie, og sin Vrede, og sin Hidsighed, og sin Heftighed, og sine onde Luner, og sin Galde, og sit Mishag, og sin Opprusen, og derhos, fordi han havde seet lidt for dypt i Pægeret, har han i sine Ølsviir og Forpittrelse, seer J, dræpt sin pedste Ven Clytus.

Gower.

Deri ligner vor Konge ham ikke; han dræbte aldrig nogen af sine Venner.

Fluellen.

Det er ikke smukt giort, forstaaer J mig, at J tager mig min Historie ud af Munden, førend den er fuldendt og pragt til Ende; jeg taler plat i dens Figurer og Sammenligninger: Saasom: Alexander dræpte sin Ven Clytus ved Ølsviir og Pægere; saa ligerviis Henrik Monmouth, da han var ved sin rette Viid og gode Sands, har portjaget den fede Ridder med den store Pugvams;

han var fuld af Lystigheder og Indfald, og Kneep og Narrestreger; jeg haver forglemt hans Navn.

Gower.

Sir John Falstaff.

Fluellen.

Det er ham: jeg kan sige Eder, der fødes prave Folk i Monmouth.

Gower.

Her kommer hans Majestæt.

Vaabentummel. Kong Henrik træder ind med en Deel af de engelske Troppet; Warwick, Gloster, Exeter, og flere.

Kong Henrik.

Jeg var ei vreed, fra den Tid jeg fik Fod
i Frankrig, førend nu. Tag en Trompet,
Herold! Riid op til Høiens Hestfolk hist;
hvis de vil slaaes med os, da byd dem komme;
hvis ei, da rømme Marken: Synet af dem
vort Die harmer: afslaaes begge Dele,
vi komme vil til dem, og væk dem feie
i saadan Flugt, som Stene kastedes
i Oldtid fra Assyrer-Slyngen. Derhos

hver Mand vi fik, skal springe over Klingen;
og ei een Mand af dem, vi end mon tage,
skal Naade faae: — Gaae og forkynd dem dette!
(Montjoy træder ind).

Exeter.

Min Konge! her er Frankrigs Herold atter.

Gloster.

Hans Blik er mere ydmygt end det pleied'.

Kong Henrik.

Nu! hvad er det, Herold? Veed du da ei,
jeg har tilbudet disse mine Been
til Løsepenge? Kommer du igien
om Løsepenge?

Montjoy.

Nei, min store Konge.
Jeg kommer hid om huld Forlov af dig,
at vi maae vandre over denne Blodmark,
for vore Liig at tælle og begrave:
at skille Adel fra den ringe Mand;
thi fleer' af vore Prindser — Vee os! — ligge
i Leiesvendes Blod nedlagt' og drukned'.
(Saa dypper og vor Pøbel grove Lemmer

i Fyrsteblod) og deres saarede Heste
op over Hoven gaae i Blod, og vildt
med væbnet Fod paa døde Herrer stampe,
og dræbe dem paa nye. Tillad, o Konge!
at trygt vi Marken maae besee, og ordne
de Faldnes Liig.

Kong Henrik.

Jeg siger dig, jeg veed ei
for vist, om vi har seiret eller ikke.
Thi mange see vi end af Eders Hestfolk
at fare over Marken.

Montjoy.

I har seiret.

Kong Henrik.

Priis være Gud, og ei vor Kraft, derfor! —
Hvad kaldes Borgen, som her tæt ved staaer?

Montjoy.

Den hedder Agincourt. —

Kong Henrik.

Saa hedde dette:
Slaget ved Agincourt, som fegtet blev
paa Sanct Crispini Crispiani Dag!

Fluellen.

Eders Oldefader, høilovlig Ihukommelse, med Eders Majestæts Tilladelse, og Eders Grand-Onkel, Edward den sorte Prinds af Wales, som jeg haver læst i Krønikerne, fægtede et meget prav Slag her i Frankrig.

Kong Henrik.

Det giorde de, Fluellen!

Fluellen.

Eders Majestæt har meget Ret: dersom Eders Majestæt erindrer det, giorde Walliserne god Tieneste i en Have, hvor der voxede Løg, og pare Løg paa deres Monmouth-Huer; hvilket Eders Majestæt veed er til denne Stund et ærefuldt Tegn i Feldten; og jeg troer Eders Majestæt ikke anseer det Eder for ringe at pære Løg paa St. Davids Dag.

Kong Henrik.

Jeg bærer det som Hæders-Mindetegn;
I veed, jeg er Walliser, gode Landsmand.

Fluellen.

Alt Vandet i Wye-Floden kan ikke vaske

Eders Majestæts Walliser-Blod udaf Eders Legeme; det kan jeg sige Eder; Gud velsigne og bevare det, saalænge det behager hans Naade, og Eders Majestæt ovenikiøbet.

Kong Henrik.

Jeg takker, min gode Landsmand.

Fluellen.

Ved Hiesus! jeg er Eders Majestæts Landsmand, jeg bryder mig ikke om, hvem der veed det; jeg vil bekiende det for hele Verden: jeg behøver ikke at skamme mig ved Eders Majestæt, Gud være lovet, saalænge Eders Majestæt er en ærlig Mand.

Kong Henrik.

Gud lad mig stedse blive det! — Herolder
nu følge ham tilbage! — Bring mig Liste
paa dem, som faldt i Dag i begge Hære. —
Kald frem den Svend hist henne.

(han peger paa Williams. Montjoy og flere gaae).

Exeter.

Soldat! I skal komme hid til Kongen.

William.

(træder frem).

Kong Henrik.

Soldat! hvorfor bærer du denne Handske paa din Hue?

Williams.

Med Eders Majestæts Tilladelse, det er et Pandt fra Een, jeg skulde gaae ud for Haanden med, ifald han endnu er i Live.

Kong Henrik.

En Engelskmand.

Williams.

Med Eders Majestæts Tilladelse, en Slubbert, som laae og squadronerede for mig afvigte Nat; dersom han lever, og nogensinde tør fordre sin Handske, har jeg svoret paa at give ham en Daske paa hans Øre: eller hvis jeg kan see min Handske paa hans Hue (og han svoer paa, saa sandt han var Soldat, og blev i Live, vilde han bære den der) saa vil jeg slaae ham den af Huen, saa det skal svie til ham.

Kong Henrik.

Hvad mener I, Captain Fluellen! Er det Ret, at denne Soldat holder sin Eed?

Fluellen.

Han er en Kryster og en Skurk, hvis han ikke gior det, med Eders Majestæts Tilladelse; det siger jeg paa Ære og Samvittighed.

Kong Henrik.

Det kunde dog hænde sig, hans Modpart var en Adelsmand af høi Rang, og aldeles fritagen for at svare til en Udæskning fra en Mand af saa ringe Stand.

Fluellen.

Og var han endog saa gammel Adelsmand, som Peelsepup og Lucifer selv, seer I, Eders Naade, er det nødvendigt, at han holder Eed og Ord: dersom han bliver meenedig, seer I vel, saa er hans Reputation saa skammelig en Skurk og Narrifas, som nogentiid med sine sorte Skoe haver trædet paa Guds Jord og Rige; ja paa min Samvittighed; seer I vel?

Kong Henrik.

Saa hold din Eed, Kammerad! naar du træffer Karlen!

Williams.

Det vil jeg, Eders Majestæt, saafremt jeg lever.

Kong Henrik.

Under hvem tiener du?

Williams.

Under Captain Gower, min Konge!

Fluellen.

Gower er en prav Captain, og er forsynet med god Kundskap og Litteratur i Krigsvæsenet.

Kong Henrik.

Kald ham hid til mig, Soldat!

Williams.

Det skal jeg, naadigste Herre!

(gaaer).

Kong Henrik.

Her, Fluellen! bær du dette Vrestegn for mig, og fæst det paa din Hue: Da Alencon og jeg laae paa Jorden sammen, reev jeg denne Handske af hans Hielm: dersom nogen Mand fordrer den tilbage, er han en Ven af Alencon, og en Fiende af vor Person; hvis du møder nogen saadan Karl, saa hold ham fast, saa sandt du elsker mig.

Fluellen.

Eders Naade peviser mig saa stor Ære, som

nogen Undersaats Hierte kan regiere! Jeg vilde nok see det Menneske, der plat gaaer paa to Peen, som vil finde sig fornærmet ved denne Handske: det er Alt. Men jeg vilde dog gierne engang see det, og, gid det behage Gud naadeligen at lade mig see det!

Kong Henrik.

Kiender du Gower?

Fluellen.

Maa det behage Eders Naade, saa er han min dyrepare Ven.

Kong Henrik.

Saa hør, søg ham op, og bring ham til mit Telt!

Fluellen.

Jeg skal bringe ham.

(gaaer).

Kong Henrik.

Mylord af Warwick, og min Broder Gloster, følg nu Fluellen flux i Hælene.
Den Handske, jeg ham gav som Æresstegn,

indbringer muligt ham en Øretæve;
Den er Soldatens; efter Løfte skulde
jeg selv den bære. Følg ham, Fætter Warwick!
Skald Soldaten slaaer ham, (og jeg slutter
af Karlens Plumphed, at han holder Ord)
kan en Ulykke muligt deraf opstaae;
Fluellen, veed jeg, er en tapper Mand,
og tirres han, som Krudt han fænger Ild,
og hver Fornærmelse paa Stand giengielder:
følg og see til, de skade ei hinanden. —
Min Onkel Exeter, I gaaer med mig!

(de gaae).

Ottende Scene.

Udenfor Kong Henriks Telt.

Gower og Williams træde ind.

Williams.

Jeg forsikkrer Jer, Captain, det er for at slaae Jer til Ridder.

(Fluellen træder ind).

Fluellen.

Guds Villie og Behag skee, Captain! jeg be-

der Eder nu paa Hieplikket at komme til Kongen: I haver maaskee mere godt i Vente, end I haver Kundskap at drømme om.

Williams.

Herre, kiender I denne Handske?

Fluellen.

Kiende Handsken? Jeg veed, at denne Handske er en Handske.

Williams.

Jeg kiender den, og saaledes fordrer jeg den tilbage.

(slaaer ham).

Fluellen.

Guds Plod! En saa forpandet Forrædder som nogen i den vide Verden, eller i Frankrig eller i England!

Gower.

Hvad er det, I Skurk?

Williams.

Troer I, at jeg vil være meensvoren?

Fluellen.

Tilside, Captain Gower! Jeg vil give Forrædderiet sin Petaling i tørre Hug, det forsikrer jeg Eder.

Williams.

Jeg er ingen Forrædder.

Fluellen.

Det er Løgn i din Hals. — Jeg opfordrer Eder i hans Majestæts Navn, at gribe ham; han er en Ven af Hertugen af Alençon.

(Warwick og Gloster træde ind).

Warwick.

Hvad er det? Hvad er paa færde?

Fluellen.

Mylord af Warwick! Gud være priset og lovet! her er det forgiftigste Forrædderie kommet for Dagen, seer I, et Forrædderie saa godt som man paa nogen skiøn Sommerdag kan ønske sig. — Her er hans Majestæt.

(Kong Henrik og Exeter træde ind).

Kong Henrik.

Hvad nu? hvad er her paa færde?

Fluellen.

Eders Majestæt! her er en Skurk og en Forrædder, som, seer Eders Naade, har slaget den Handske af min Hue, som Eders Majestæt tog ud af Alençons Hielm.

Williams.

Eders Majestæt! det var min Handske; her er Mage til den: og han, som jeg byttede den med, lovede at bære den paa sin Hue; jeg lovede at prygle ham, ifald han giorde det: nu traf jeg denne Mand med min Handske paa sin Hue, og jeg har holdt, hvad jeg lovede.

Fluellen.

Nu hører Eders Majestæt, med al underdanigst Respect for Eders Mandhaftighed, hvad dette er en forpandet, lumpen, gemeen, luset Spitspup: jeg haaper, Eders Majestæt vil give mig det Vidnespyrd, og Skudsmaal og Forsikkring, at denne er Alençons Handske, som Eders Majestæt har givet mig, og det efter Eders pedste Samvittighed.

Kong Henrik.

Giv mig din Handske, Soldat! See, her er Magen til den. Det var rigtig nok mig, som du

lovede at slaae, og du har sagt mig høist bittre Stikpiller.

Fluellen.

Med Eders Majestæts Tilladelse, lad hans Hals petale og pøde derfor, saa sandt der er Krigslov og Ret til i Verden.

Kong Henrik.

Hvorledes kan du skaffe mig Fyldestgiørelse?

Williams.

Alle Fornærmelser, min allernaadigste Konge! komme fra Hiertet; men aldrig kom nogen fra mit, som kunde fornærme Eders Majestæt.

Kong Henrik.

Det var Os selv, du var grov imod.

Williams.

Eders Majestæt kom ikke i Eders egen Skikkelse, men forekom mig blot som en simpel Soldat; det kan Natten vidne med mig, tilligemed Eders Klæder, Eders Ligefremhed; og hvad Eders Høihed nu dviede under denne Maske, det beder jeg maa skrives paa Eders eget Regnebræt, og ikke paa mit:

thi havde I været saadan een, som jeg antog Eder for, var det ingen Forseelse jeg havde begaaet, derfor beder jeg underdanigst, at Eders Høihed vil tilgive mig.

Kong Henrik.

Nu, Exeter! stuv Handsken her med Kroner,
og giv hiin Svend den. — Vogt den, Kammerad!
og bær den høit til Ære paa din Hue,
til jeg den ædsker! — Giv ham Kronerne: —
og I, Captain! maa være Venner med ham;

Fluellen.

Nu, ved Solens og Dagens Lys! den Karl har Mod nok i Pryslet: — See her, der har I en Rigsort, og hvornæst jeg peder Eder, at I vil tiene Gud, og holde Eders Fingre fra Spektakkel, og Spliid, og Klammerie, og Tvistigheder; og jeg siger Eder, I vil befinde Eder meget bedre derved.

Williams.

Jeg vil ikke have Eders Penge.

Fluellen.

Jeg pyder Eder dem af et godt Hierte: jeg

kan sige Eder, de kan tiene Eder til at faae Eders Skoe lappede for: Naa! hvorfor vil I være saa undseelig? Eders Skoe er ikke af de allerpedste; det er en god ægte Skilling; det tør jeg forsikkre Eder: — hvis ikke, vil jeg pytte Eder den.

(en engelsk Herold træder ind).

Kong Henrik.

Nu, Herold! ere de Døde talte?

Herold.

Her har jeg Listen paa de slagne Franskmænd.

(overrækker et Papiir).

Kong Henrik.

Hvad Fanger har vi giort af Rang, min Onkel?

Exeter.

Monarkens Brodersøn, Carl af Orleans;
Herren af Bouciqualt, Johan af Bourbon;
af andre Herrer, Riddere, Baroner,
Skiolddragere godt femten hundrede
foruden simple Krigsmænd.

Kong Henrik.

Denne Liste

fortæller, at ti tusind Franske ligge
paa Slagets Mark: i dette Tal, af Prindser
og ædle Bannerførere der ligge
et hundrede og sex og tyve: derhos
af Riddere, Skioldragere og Ædle
vel otte tusinde og fire hundred',
af hvilke først i Gaar fem hundrede
til Riddere blev slagne: saa vi see,
blandt de ti tusinde, de have tabt,
er ikkun sexten hundred' Leiesvende;
de øvrige er' Prindser, Adelsherrer,
Baroner, Riddere, Skioldragere,
og høie Mænd, saavel af Blod som Rang.
De faldne Adelsherrers Navne ere:
Carl de la Bret, Frankrigs Storconnetable,
Jaques Chatillon, Storadmiral af Frankrig;
samt Hr. Rambures, Bueskytte-Høvding;
Stormesteren af Frankrig, hiin den bolde
Ridder Guischard Dauphin, Hertug Johan
af Alencon, og Anton Brabants Hertug,
en Broder til Hertugen af Burgund;
Edward, Hertug til Bar; af gieve Grever
Grandpree og Roussi, Fauconberg, Foix,
Beaumont og Marle, Vaudemont og Lestrale. —

Ha! kongelige Følgeskab i Døden! —
Har du ei Listen paa de faldne Britter?
(Herolden overrækker et andet Papir).
Edward, Hertug af York, Greven af Suffolk,
Sir Richard Ketly, David Gam, Esquire:
for Resten ingen Rangsperson; og ellers
kun fem og tyve! — Gud! din Arm var her;
og ei os selv; men kun din Arm allene
vi Alt tilskrive. — Naar, foruden Krigslist,
saae man i ærligt, aabent, Kiæmperspil
saa stort og dog saa lidet Tab af Mænd
paa een Part og den anden? — Tag det Gud!
Thi det er ene dit!

Exeter.

Forunderligt!

Kong Henrik.

Kom! gaaer til Byen i Procession:
og Dødsstraf skal forkyndes i vor Hær,
for hver, som heraf praler, og bersver
vor Gud sin Lov og Priis; hans er den ene!

Fluellen.

Er det ikke heller tilladt, med Eders Majestæts Tilladelse, at perette, hvor mange der ere dræpte?

Kong Henrik.

Jo vel, Captain! Dog skal du dybt erkiende:
Gud streed for os.

Fluellen.

Ja, ved min Samvittighed! han giorde ret god Tieneste!

Kong Henrik.

Og nu fuldbringe vi hver hellig Skik!
Der synges skal Non nobis og te Deum;
de Faldne christeligt til Jorde stædes;
saa til Calais: derfra til Englands Strande,
hver saa lykkaligt Folk herfra mon før ei lande!

(de gaae).

Femte Act.

Chorus træder ind.

Chorus.

Tillader, I som Krøniken ei læste,
at jeg maa tolke den! Dem, som den kiende,
jeg ydmygst beder om Undskyldning for
Tiid, Tal, og Tingenes den sande Gang,
som i sit store, egentlige Liv
ei her fremstilles kan. Nu bær' vi Kongen
hen til Calais; troer, han er der! der seet
I hæve ham paa Eders Tankes Vinger
hen over Havet: seer, hvor Englands Kyst:
indpæler Strømmen nu med Mænd og Qvinder,

og Børn, hvis høie Jubelraab og Haandklap
langt overdøver Havets dybe Basrøst,
der lig en Stor-Herold gaaer foran Kongen,
og Vei bereder ham. Nu lad ham lande:
og drage saa høitideligt til London. —
Saa rask en Gang har Tanken, at I nu
i Aanden paa Blackheath ham skuer, hvor
hans Lorder bede ham, at lade bære
sin knuste Hielm, og det krumtbøiede Slagsværd
foran sig giennem Staden. Han afslaaer det,
frie for forfængelig og daarlig Stolthed,
tilegner Seierstegn, Trophæer, Pomp
kun til sin Gud! — Men nu beskuer blot
i Tankens raske Smeddie og Værksted,
hvor London sine Borgere udgyder!
Fast som Raadsherrerne i gamle Roma,
i Pragt gaaer Borgemest'ren og hans Brødre,
— mens efter den Plebeier-Hoben sværmer, —
for at modtage seierkronte Cæsar:
saa, ved en mindre, men sød Lignelse,
som om vor huldе Dronnings første Krigshelt
fra Irland kommet var (og snarligt skee det!)
og bragte Oprør spiddet paa sit Sværd;
hvor mange stimed' ei fra fredsom Stad
ud til hans Velkomst? Fler' og med meer Grund
til Henrik strømmed'. — Sæt ham nu i London;

(da Frankrigs Klage end bevæger Kongen
af England til at tøve i sit Hiem,
og Keiseren fremstaaer som Frankrigs Mægler
om Fred;) og forbigaaer alt hvad tildrog sig,
til Henrik atter drog til Frankrigs Kyster.
Did maae vi bringe ham: og Mellemtiden
jeg spillet har, mens jeg paaminded' Eder:
„den var forbi." — Thi taaler vor Forkortning:
Lad Eders Øine Eders Tanker følge
til Frankrig flux igien hen over salten Bølge!
(gaaer).

Første Scene.

Frankrig. En engelsk Vagtpost.

Fluellen og Gower træde ind.

Gower.

Ja det er ret; men hvorfor bærer I Løg i Dag? St. Davids Dag er jo forbi.

Fluellen.

Der ere Anledninger og Aarsager hvi og hvorfor i alle Ting; jeg vil sige Eder det som min Ven, Captain Gower: den eselagtige, lurvede, pet-

leragtige, proutende Pengel, Pistol — hvem I og I selv og hele Verden, seer I vel, ikke erkiender for pedre end en Karl af ingen Fortieneste — han kommer til mig i Gaar, og pringer mig Salt og Prød, seer I, og pyder mig æde min Løg: det var paa et Sted, hvor jeg ikke kunde yppe nogen Kiv med ham; men jeg vil være saa kiæk, at pære den paa min Hue, indtil jeg seer ham igien, og da vil jeg perette ham en Smule af min Attraa.

(Pistol træder ind).

Gower.

See der kommer han, saa opblæst som en kalkunsk Hane.

Fluellen.

Jeg pryder mig ikke om hans Opplæsning eller hans kalkunske Haner. — Gud pevare Eder, Fændrik Pistol! I skurvede, lurvede Pengel! Gud pevare Eder.

Pistol.

Ha! est du Bedlam? attraaer du, Trojaner!
at jeg din Levetraad afklippe skal?
Væk! — Denne Stank af Løg mig altid qvalmer!

Fluellen.

Jeg peder Eder hierteligen, I skapede, lurvede Pengel, efter min Pegiering, og mit Forlangende, og mit Ønske, at æde, seer I, denne Løg: fordi seer I, I kan ikke lide den, og Eders Smag, og Eders Appetit, og Eders Fordøielser, vil ikke ret passe med den, peder jeg Eder, at I vil æde samme.

Pistol.

Ei for Cadwallader, med samt hans Geeder!

Fluellen.

Der har I een Geed! (slaaer ham) vil I være saa god, I lumpne Pengel, at æde den?

Pistol.

Ha! nedrige Trojaner! du skal døe!

Fluellen.

I siger meget sandt, I lumpne Pengel, naar det er Guds Villie og Behag: jeg vil imidlertid pede Eder at leve og fortære Eders Kost: Kom nu! der haver I Sauce dertil. (slaaer ham atter) I Gaar kaldte I mig „Herren af Pierget; men i Dag vil jeg gisre Eder til Herre af Polen": Jeg peder

Eder, giv Eder ifærd dermed; dersom I kan gisre Nar af en Løg, kan I vel æde en Løg.

Gower.

Det er nok, Captain! I har reent forknytter ham.

Fluellen.

Jeg siger, jeg vil have ham til at æde et Stykke af min Løg, eller jeg vil panke hans Pandepraff i hele fire Dage: — Naa piid! jeg peder Eder: det er godt for Eders fridske Saar, og Eders plodige Hanekam.

Pistol.

Skal jeg endelig bide?

Fluellen.

Ja fikkerlig; og uden al Tvivl, og uden alle Spørgsmaal, og uden alle Tvetydigheder.

Pistol.

Ved denne Løg, jeg græsselig mig hævner;
jeg æder, ja jeg æder, og jeg sværger.

Fluellen.

Æd! det peder jeg Eder. Vil I maaskee ha-

ve noget mere Sauce til Eders Løg? der er ikke Løg nok til at sværge ved.

Pistol.

Hold inde med din Pryglen! See, jeg æder!

Fluellen.

Gid det pekomme Eder vel, I skurvede Pengel! af ganske Hierte! Nei, jeg peder Eder, kast intet port! Skallen er god for Eders pankede Hanekam. Naar I herefterdags faaer Leilighed til at see Løg, saa peder jeg Eder: spot over dem: det er Alt!

Pistol.

Godt!

Fluellen.

Ja, Løg er godt: — Hold! her er en Otteskilling til at helprede Eders Hiernekiste for.

Pistol.

Mig en Otteskilling?

Fluellen.

Ja sandelig, og i Sandhed! I skal tage den:

ellers haver jeg nok een Løg i min Lomme, som I skal æde.

Pistol.

Jeg tage vil din Otteskilling, som
Haandpenge paa min Hevn!

Fluellen.

Hvis jeg skylder Eder noget, vil jeg betale Eder det i Pank; I skal være en Trælasthandler, og ikke kiøpe noget af mig undtagen Pank. Gud være med Eder, og bevare Eder, og helprede Eders Hiernekiste!

(gaaer).

Pistol.

Al Helved skal oprøre sig for dette!

Gower.

Gaae! gaae! I er en grundfalsk, feig Skurk. Vil I spotte en ældgammel Skik, begyndt paa en hæderfuld Grund, og baaren som et herligt Sciersminde om fordums Tapperhed? Og I tør ikke vedstaae i Gierning et eneste af Eders Ord? Jeg har seet Jer to eller tre Gange stikle og skose denne brave Mand. I tænkte, fordi han ikke kunde ta-

le det Engelske i dets rette Tone, kunde han ikke haandtere en engelsk Prygl: I finder det er ikke faa: og fra nu af lad en Walliser-Rævselse lære Jer en god engelsk Opførsel. Og far nu vel!

(gaaer).

Pistol.

Fortuna spiller Nille med mig, troer jeg?
Min Dorthe, har jeg hørt, i Hospitalet
er af den franske Syge død:
Der er alt Haab om Gienſyn glippet!
Jeg ældes nu, og mine trætte Lemmer
afprygles Æren. — Vel! jeg bliver Kobler,
og derhos snild, behændig Lommetyv.
Til England stiæler jeg mig: der jeg stiæler:
Jeg Plastre lægge vil paa disse Hovedskrammer,
og sværge, jeg dem fik i Franker-Krigens Flammer.

(gaaer).

Anden Scene.

Troyes i Champagne. Sal i den franske Konges Pallads.

Kong Henrik, Bedford, Gloster, Exeter, Warwick, Westmoreland og flere Lorder træde ind fra den ene Side; Den franske Konge, Dronning Isabelle, Prindsesse Catharina, Herrer, Damer, osv. Hertugen af Burgund og hans Følge.

Kong Henrik.

Fred med vor Samling! thi til Fred vi samles! —
Til vores Broder Frankrig og vor Søster
Alt Held og Godt! — Al Fryd, som ønskes kan,
til vor høist fagre Frænke Catharina!
Og (som en Green af dette Kongedømme,
ved hvem vor store Samling er bestemt)
vi hilse Eder, Hertug af Burgund! —
Og Frankrigs Prindser, Pairs, vær hilsed' Alle!

Kong Carl.

Det glæder os at skue Eders Ansigt.
Min høie Broder England! vær velkommen: —
velkomne værer, Englands Prindser alle!

Dronning Isabella.

Saa hældig vorde Frugten, Broder England!
af denne Dag og dette Vennemøde,
som fro vi nu beskue Eders Øine,
de Øine, som før bar' imod hver Franskmand,
der mødte dem, Dødsblik lig Basiliskens;
Vi haabe fro, at hine Blikkes Gift
har tabt sin Kraft, som og at denne Dag
skal Tvist og Kiv til Kierlighed forvandle.

Kong Henrik.

Vi møde, for hertil at sige Amen.

Dronning Isabella.

Jeg hilser Eder, Englands Prindser alle!

Burgund.

Min Pligt med lige Huldskab byder jeg
Jer begge, store Konger! — At jeg søgte
af bedste Skiøn, og med al mulig Møie,
at bringe Eders høie Majestæter
til dette Kongelige Samlingssted,
kan Eders Høiheder selv bedst bevidne.
Da nu min Tieneste saavidt har virket,
At Konge-Ansigt her til Konge-Ansigt
I hilsedes, saa lad det ei mig skiæmme,

naar jeg for dette Fyrste-Møde spørger,
hvad mulig Anstødssteen og Hindring er der,
hvorfor den ønskne, den længtede Fred,
hiin Kunsters, Rigdoms, glade Fødslers Amme,
ei skal i denne Jordens bedste Have,
vort Frankrig, løfte op sit skiønne Ansigt?
For længe, ak! fra Frankrig var den jaget;
og al dets Landbosskab i Dynger ligger,
og raadner i sin egen Frugtbarhed.
Dets Viinstok, Hiertets milde Muntrerinde,
døer ubeskaaret: dets jevnt-satte Hække,
lilig Fanger, vildt med Haar og Skiæg bevoxne,
udsyde frodigt Vildskud; Klinte, Tyde,
geil Jordrøg fæster Rødder i dets Brakland,
imens Plougjernet ruster, som sligt Ukrud
udrydde skulde. — Flade Vang, som før
bar yndig Engblomst, Pimpenille, Klever,
af Savn paa Lee, og ved Forsømthed frodig,
undfanger i Lad-Liggen, og den føder
blot Skræpper, hvadse Tidsler, Bregner, Burrer,
berøvede al Skiønhed, som al Nytte. —
Og som nu Viinbierg, Brakland, Eng og Hække
af Savn paa Rygt til Vildhed arte ud,
saa vore Huse, vi, og vore Børn
af Savn paa Tiid har tabt, deels ære ei

de Videnskaber, som et Land mon pryde;
men vore op som Vilde, — som det huer
Soldaten, der paa Blod og Drab kun tænker) —
til Banden, barske Blikke, svinsk Paaklædning,
og til hver Ting, (som synes unaturlig.
For nu alt Sligt til Fordums Glands at høve
I samles her: min Tale beder Eder,
at jeg maa høre, hvi den blide Fred
ei torde lindre alle hine Trængsler,
og os velgisrende som før velsigne.

Kong Henrik.

Naar, Hertug af Burgund! I ønsker Fred,
den Fred, hvis Savn, forstørrer hvert et Savn,
I nys har nævnet, maa I slig Fred kiøbe
ved at tilstaae os vores billige Fordring.
Hver Post, hver enkelt Punkt af den I har
i Hænde alt, og korteligt forfattet. —

Burgund.

Hans Majestæt har hørt dem: men har ei
endnu besvart dem.

Kong Henrik.

Nu, velan da: Freden,
som hart I trænge paa, i hans Svar ligger.

Kong Carl.

Jeg har kun med et overfladigt Blik
seet paa Artiklerne: vil Eders Naade
udnævne nogle nu af Eders Raad
til nok en Samling med os, for meer nøie
at gjennemgaae dem atter, skal vi flux
bestemt vort Bifald eller Afslag sende.

Kong Henrik.

Det vil vi, Broder! — Onkel Exeter,
og Broder Clarence, og I, Broder Gloster,
Warwick og Huntington — gaae I med Kongen,
og tager Fuldmagt med til at bekræfte,
udstrække, ændre, hvad Jer synes tienligst
og fordeelagtigst for vor Værdighed;
hver Ting vi fordret har, og ikke fordret;
og vi samtykke vil. — Min fagre Søster!
Gaaer I med Hoffet, eller tøver her?

Dronning Isabella.

Min huldе Broder! jeg vil gaae med dem;
maaskee en Qvindes Røst tør nytte, hvor
strængt fordrede Artikler strængt paastaaes.

Kong Henrik.

Dog lad vor Frænke Catharina her;

hun er vor første Fordring, og staaer forrest i vore Freds-Artiklers Rang!

Dronning Isabella.

Hun blive!

(Alle gaae, undtagen Kong Henrik, Catharina og hendes Kammerfroken).

Kong Henrik.

O skionne, allerskionneste Cathrina!
nu værdiges en Kriger Ord at lære,
som Indgang finder i en Dames Øre,
og taler Elskovs Sag for huldе Hierte!

Catharina.

Eders Majestæt vil 'ave mig til Bedste; jeg ikke kan tale Eders Engelsk.

Kong Henrik.

O fagre Catharina! hvis I vil elske mig trofast med Eders franske Hierte, vil jeg frydes ved at høre Jer tilstaae det i afbrudte Toner med Eders engelske Tunge. Kan I være mig huld, Catharina?

Catharina.

Pardonnez moy! Jeg ikk' kan stig', hvad er: vær' mig huld?

Kong Henrik.

En Engel er huld som I, Catharina, og I er huldsalig som en Engel.

Catharina.

Que dit-il? que je suis semblable à les anges?

Alice.

Ouy, vrayment, (sauf vostre grace) ainsi dit-il.

Kong Henrik.

Saa sagde jeg, kiere Catharina! og jeg rødmer ikke ved at gientage det.

Catharina.

O bon Dieu! les langues des hommes sont pleines des tromperies.

Kong Henrik.

Hvad siger hun, min Smukke? at Mandfolkenes Tunger ere fulde af Bedragerie?

Alice.

Ouy; at Mandfolkene, deres Tunger er fuldt af Bedragerie; det er Prindsessen siger.

Kong Henrik.

Prindsessen er den bedste af disse to engelske Damer. — Paa Ord og Ære, Trine! min Beilen skal være dig høist forstaaelig. — Jeg er sieleglad over, at du ei kan tale bedre Engelsk; thi, kunde du det, vilde du i mig finde saadan en jevn Søgnedags-Konge, at det maaskee vilde falde dig ind, jeg havde solgt min Pagtergaard, for at kiøbe min Krone. — Jeg forstaaer mig slet ikke paa at giøre en pyntelig, pæn Kierligheds-Erklæring, men blot ligefrem at sige: jeg elsker Jer: og dersom I driver mig videre, end I blot spørger: „Giør I det i Sandhed?" saa lader jeg mit Frierie fare. Giv mig Eders Svar; i Sandhed giør det! Saa giver vi hinanden Haand, og dermed er det klappet og klart.

Catharina.

Sauf vostre honneur, mig forstaae det vel nok.

Kong Henrik.

Sandelig, hvis I vilde sætte mig til at giøre Vers eller at dandse for Eders Skyld, Thrine! saa var jeg om en Hals: hvad det første angaaer,

er jeg ikke stærk i Ord; hvad det andet angaaer, er jeg ikke stærk i Takt, skiøndt jeg i alt øvrigt er en lovlig stærk Svend. Dersom jeg kunde vinde en Dame ved at springe over Hovedet paa en høiere Karl end jeg: eller ved at hoppe op i Sadelen med fuld Rustning paa, saa skulde jeg (undskyld mit Pralerie!) i en Haandevending springe i Brudesengen. Eller hvis jeg maatte slaaes med Næver om min Elskte, eller tumle min Hest hende til Ære, saa kunde jeg slaaes som en Slagter, og sidde fast som Morten Abekat-aldrig-Græsrytter; men, ved Gud! jeg kan ikke sætte et ynkeligt Ansigt op, eller fremgispe min Veltalenhed, og forstaaer mig slet ikke paa høitidelige Forsikringer: blot ligefremme Eeder, som jeg aldrig bruger uden Nøden tvinger mig dertil, og aldrig bryder, om saa al Verdens Nød tvang mig. Dersom du kan elske en Svend af slig Natur, Thrine! hvis Ansigt ikke er værdt at blive soelbrændt, og som aldrig seer i sit Speil af Kierlighed til noget han seer deri: saa lad dit Øie giøre ham lækker for dig. — Jeg taler med dig i det ægte Soldatersprog: Kan du elske mig for det, saa tag mig; hvis ikke, og jeg siger til dig: at jeg skal døe, saa er det sandt; men af Kierlighed til dig — nei, ved Gud! nei! og dog elsker jeg dig hiertelig. Og mens du le-

ver, Thrine! tag en Karl af ubeskaaren ægte Præg og Gehalt; thi han maa nødvendigviis lade dig vederfares din Ret, fordi han ikke har den Gave at beile paa andre Steder; thi disse Karle med de evige Sladdertunger, som kan rime sig ind i Qvindernes Gunst, — de trække sig altid ved Fornuftslutninger tilbage. Aa, du min Gud! en Taler er kun en Sladdrer; et Riim er kun et Omqvæd: en tyk Læg svinder ind, og en rank Ryg krummes: et sort Skieg bliver hviidt; et Krushoved skaldet, et fagert Ansigt rynkes; det hvalte Himmel-Hie bliver huult: men et godt Hierte, Thrine! er Soel og Maane, eller rettere Soel og ikke Maane, thi hiin skinner klart og skifter aldrig, men holder trofast sin Bane. Hvis du vil have slig en Svend, saa tag mig; ja! tag mig; tag en Soldat, tag en Soldat; tag en Konge! — Og hvad siger du nu til min Elskov? Tael, min Blide! og tael bliidt, det beder jeg dig!

Catharina.

Det være mulig, at jeg skulde elske Frankrigs Fiende?

Kong Henrik.

Nei, Thrine! det er ikke muligt, I skulde el-

ſke Frankrigs Fiende. Men i det I vil elſke mig, elſker I Frankrigs Ven; thi jeg holder ſaameget af Frankrig, at jeg ikke vil give Slip paa en eneſte Bondebye deraf: jeg vil have det Hele for min egen Mund; og Thrine! naar Frankrig er mit, og jeg er Eders, ſaa er Frankrig Eders og I er min!

Catharina.

Jeg ikke det veed.

Kong Henrik.

Ikke, Thrinemoer? Nu, ſaa vil jeg ſige dig det paa Franzoſiſk: og det vil hænge paa min Tunge ſom nygift Kone om Mandens Hals, forbandet vanſkelig at faae loss! — Quand j'ay la poſſeſſion de France, et quand vous avez la poſſeſſion de moi, (nei, lad mig bare ſee, hvad nu videre? — Sanct Dionyſius! ſtat mig bi!) — — donc voſtre eſt France, et vous eſtes mienne. — — Thrine! det er mig lige ſaa let Sag, at erobre hele Kongeriget, ſom at tale nok en ſlig Mundfuld Franſk. — Aldrig mere ſkal jeg pludre Franſk til dig, undtagen for at give dig Leilighed til en god Latter over mig igien.

Catharina.

Sauf voſtre honneur, le François que

vous parlez, est meilleur, que l'Anglois lequel je parle.

Kong Henrik.

Nei, det er det, min Tro! ikke, Thrine! men din Udtale af mit Tungemaal og min af dit, er rigtig saa galt, at man maa tilstaae, at vi begge tale splittergalt. — Men Thrine! forstaaer du saa meget Engelsk? „Kan du elske mig?"

Catharina.

Jeg ikke veed, hvad at svare.

Kong Henrik.

Kan nogen af Eders Omkringstaaende svare, Thrine! saa vil jeg spørge dem. — Kom an! jeg veed, du elsker mig; og ad Natten til, naar I kommer i Eders Sovegemak, vil I udfritte denne Dame om mig; og jeg veed, Thrine! at I for hende vil nedsætte de Gaver hos mig, som I dog holder af i Eders Hierte. Men, gode Thrine! spot mig barmhiertigt; og destomere, huldе Prindsesse! fordi jeg elsker dig ubarmhiertigt. Naar du engang bliver min, Thrine! (og jeg har en saliggiørende Troe i mit Bryst, som siger mig, at du bliver det) saa faaer jeg dig ved at lege alvorlig Gram-

seleeg om dig, og du maa derfor nødvendigviis blive en herlig Soldater-Moder. Mon ikke du og jeg saa hen mellem St. Dionysii og St. Georgs Dag skulde faae en Dreng i Stand, halv fransk og halv engelsk, som engang skal drage til Constantinopel, og ruske Storherren i Skiægget? Mon vi ikke? Hvad siger du, min skiønne Sværdlilie?

Catharina.

Jeg det ikke veed.

Kong Henrik.

Ikke? ja det er ogsaa af de Ting, du først kan faae at vide med Tiden, men som du nu dog kan love: lov det bare, Thrine! at I vil giøre Jer Umage for Jeres franske Deel i aadant et Drengebarn; og for min engelske Halvdeel i ham, kan I tage en Konges og Ungersvends Æresord. Hvad svarer I, la plus belle Catharina du monde, mon très chere et divine Déesse?

Catharina.

Eders Majesté har fausse Fransk nok til at bedrag' det meest lage damoiselle som er en France.

Kong Henrik.

Nu Tvi være mit falske Fransk! Ved min

Ære! i ægte Engelsk, Jeg elsker dig, Thrine! Jeg tør ikke sværge ved denne Ære, at du elsker mig; og dog begynder mit Blod at smigre mig med, at du gjør det, uagtet mit deels intetsigende, deels barske Ansigt. Fanden komme efter min Faders Ærgierrighed! han laae og tænkte paa de borgerlige Krige, dengang han avlede mig; derfor kom jeg til Verden med et haardt Udvortes, med et Jern-Gesigt saa jeg skræmmer Qvinderne, naar jeg kommer til dem i Frierskoe. Men, paa Tro og Love! Thrine! jo ældre jeg bliver, jo bedre vil man synes om mig: min Trøst er, at Alderen, hiin daarlige Skiønheds-Bevarer, kan ikke i mindste Maade skade mit Ansigt; du har mig, hvis du tager mig, i min værste Tilstand, og bærer du over med mig, vil jeg ved denne din Overbærelse stedse blive bedre og bedre. Og sig mig derfor nu, allerfagreste Catharina! Vil I have mig? — Læg Eders jomfruelige Rødme tilside; vedstaae Eders Hiertes Tanker med en Keiserindes Blik: tag mig ved Haanden, og sig: Henrik af England, jeg er din! og aldrig saasnart saliggiør du mit Øre med disse Ord, førend jeg høit og lydeligt skal sige dig: England er dit; Irland er dit; Frankrig er dit; og Henrik Plantagenet er din; hvem (jeg siger det ligefor hans Øine) skiøndt han vel ikke er Ligemand

med de bedste Konger, du dog skal finde at være den bedste Konge over et godt Folk. — Velan! giv mig Eders Svar i afbrudt Musik; thi Eders Stemme er Musik, og det Engelske bryder I paa. Derfor, Catharina! Du, Alverdens Dronning, lad din Følelse for mig bryde ud i brudt Engelsk: Vil du have mig?

Catharina.

Det er alt som det skal behage den roy mon pere.

Kong Henrik.

Ah! det vil behage ham, Thrine! det skal behage ham, Thrine!

Catharina.

Saa det ogsaa skal mig behage?

Kong Henrik.

Derpaa vil jeg kysse Eders Haand, og jeg kalder Jer — min Dronning.

Catharina.

Laissez, mon seigneur, laissez! laissez? ma foy, je ne veux point, que vous abbaissez

voſtre grandeur, en baiſant la main d'une voſtre indigne ſerviteure; excuſez moy, je vous ſupplie, mon très puiſſant ſeigneur.

Kong Henrik.

Saa vil jeg da kyſſe Eders Læber, Thrine!

Catharina.

Les dames et damoiſelles, pour eſtre baiſées devant leur nopees, il n'eſt pas le coûtume de France.

Kong Henrik.

Frue Fortolkerinde! hvad er det hun ſiger?

Alice.

At det ikke være Skik pour les Damer i Frankrig, — jeg ikke kan ſige, hvad det er baiſer paa Engelſk.

Kong Henrik.

At kyſſe.

Alice.

Eders Majeſtæt entendre bedre que moy.

Kong Henrik.

Det er ikke Skik for Pigerne i Frankrig at kysse, førend de ere gifte: vilde hun ikke sige det?

Alice.

Ouy, vrayment.

Kong Henrik.

O, Thrine! fine Smaaskikke neie og bøie sig for mægtige Konger. Kiære Thrine! I og jeg kan ikke sættes med paa den snævre Liste af dem, som skal lystre et Lands Noder og Moder: Vi ere Skabere af Brug og Skikke, Thrine; og den Frihed, som ledsager vor høie Post, stopper enhver Klaffrers Mund, som jeg nu vil gisre med Eders, fordi I vil hævde Eders Lands fine Sæder, ved at afslaae mig et Kys: derfor smukt taalmodig og eftergivende! (kysser hende) I har Trolddomskraft i Eders Læber, Thrine! der er meer Veltalenhed i den sukkersøde Berørelse af dem, end i alle det franske Raads Tunger; og de skulle snarere overtale Henrik af England, end en almeen Bønskrift af Monarker. — Her kommer Eders Fader!

Kong Carl træder ind, fulgt af Burgund, Bedford, Gloster, Exeter, Westmoreland og flere franske og engelske Herrer.

Burgund.

Gud signe Eders Majestæt! — Min kongelige Frænde! lærer I vor Prindsesse engelsk?

Kong Henrik.

Jeg vilde have hende til at lære, min vakkre Frænde! hvor hvilig jeg elsker hende; og det er godt Engelsk.

Burgund.

Er hun ikke lærenem?

Kong Henrik.

Vort Sprog er raat, Fætter! og mit Sind ikke af det blideste: saa at jeg, da jeg hverken besidder Hiertets eller Stemmens Smiger-Kraft, ikke formaaer saaledes at opmane Kierligheds Aand hos hende, at den aabenbarer sig i sin sande Skikkelse.

Burgund.

Tilgiv mit frie Spøg, at det giengielder Eders! Dersom I vil besværge eller opmane Kierligheds Aand hos hende i dens sande Skikkelse, maa den vise sig nøgen og blind: kan I nu vel dadle hende, at hun som en Møe, der end er rosenfarvet

med Beskedenhedens jomfruelige Purpur, afslaaer at see en nøgen blind Knøs for Die? Ædle Herre! det var en haard Betingelse for en Pige at underkaste sig.

Kong Henrik.

De lukke dog Øinene, og give efter, al den Stund Kierlighed er blind og paatrængende.

Burgund.

Saa ere de undskyldte, min Konge! naar de ikke see hvad de gjøre.

Kong Henrik.

Nu, min ædle Herre! saa lær da Eders Frænke, at samtykke i at lukke Øinene.

Burgund.

Jeg vil lukke Øinene, mens hun samtykker, min Konge! ifald I vil lære hende at forstaae min Mening; thi Piger, som ere godt oversomm'rede og holdte varmt, ere ligesom Fluer ved Bartholomæi Tide, blinde, endskiøndt de have deres Øine; og lade de sig haandtere, som før ikke kunde taale man saae paa dem.

Kong Henrik.

Moralen heraf trøster mig med Tiden og en heed Sommer; og da skal ieg fange Fluen, Eders Frænke tilsidst, og hun skal ogsaa være blind.

Burgund.

Som Elskov altid er, ædle Herre! før den elsker.

Kong Henrik.

Det er sandt; og nogle blandt Jer kan takke Elskov for min Blindhed, som ikke kan see mangen skiøn fransk Stad for en skiøn fransk Pige, som stiller sig mig i Veien.

Kong Carl.

Jo, min Konge! I seer dem perspectiviskt, Stæderne forvandlede til en Jomfrue; thi de ere alle omgivne med jomfruelige Ringmure, i hvilke Krigen end aldrig trængte ind.

Kong Henrik.

Skal Thrine være min Kone?

Kong Carl.

Hvis Eder saa lyster.

Kong Henrik.

Jeg er tilfreds, naar blot de jomfruelige Stæder, I taler om, maae gaae med som hendes Følge, saa skal den Pige, som stod i Veien for mit Ønske, vise mig Vei til min Villie.

Kong Carl.

Vi have samtykket i alle billige Vilkaar.

Kong Henrik.

Er det saa, I Herrer af England?

Westmoreland.

Kong Carl bevilget har os hver Artikel:
hans Datter først, dernæst det Øvrige;
Alt som vort faste Forslag det har ønsket.

Exeter.

Blot dette har han end ei underskrevet? —
Hvor Eders Majestæt fordrer: — at Kongen af Frankrig, naar han har nogensomhelst Anledning til at skrive til Eder, for at søge om et eller andet, skal han nævne Eders Høihed i denne Form og med dette Tillæg paa Fransk: — *Notre très cher filz Henry, roy d'Angleterre, heretier de France;* og

saaledes paa Latin: — *Præclariſſimus filius noſter Henricus, rex Angliæ et hæres Franciæ.*

Kong Carl.

Ei heller det, min Broder! saa jeg afslog,
at Eders Ønske jo opfyldes skal.

Kong Henrik.

Nu! ved vor dyre Venskabs-Pagt, jeg beder
lad den Artikel da gaae med blandt Resten;
og giv mig derpaa Eders Datter.

Kong Carl.

Tag hende, Søn! og væk af hendes Blod
mig Afkom; saa at de splidagtige Riger
England og Frankrig, (hvis Søekyster selv
af Nid har blegnet ved hinandens Held)
alt Had maa ende: og vor dyre Pagt
godt Naboskind og christ'lig Enighed
i deres Barm maa plante; blodigt Sværd
ei skille Engelskmand og Franskmand meer!

Alle.

Amen!

Kong Henrik.

Velkommen, Thrine, nu! og, vidner alle,

at her jeg kysser dig som Englands Dronning!
(Klang af Trompeter).

Isabella.

Gud, Ægteskabets første Stifter! smelte
i eet da Eders Hierter, Eders Riger i —
Som Mand og Viv, skiøndt to, ved Elskov eet,
saa være Eders Riger ægteviede,
ei Niddings Mellemløb, Skinsyge ei,
som tidt forstyrrer hellig Ægteseng,
indtrænge mellem disse Rigers Forbund,
for dem af trofast Elskovs Favn at rive;
saa franſk og engelſk, engelſk og franſk bli'er eet,
og mødes, Brødre liig! — Gud høre det!

Alle.

Amen!

Kong Henrik.

Vi lave til vort Bryllup: — samme Dag
vi, Hertug af Burgund og alle Pairs!
vil tage Eders Eed paa Pagten holdes. —
Da sværger jeg til Thrine; I til mig;
holdt vorde skal vor Eed: paa Held og Lykke riig!
(de gaae).

Chorus.
(træder ind).

Saavidt med sløv og høist vanmægtig Pen
vor matte Skiald sit Æmne mon forfølge;
i snevert Rum indgrændse store Mænd,
og Straaler af de Ærens Lys tidt dølge.
Kun kort, men stortig stod hiin Englands Soel;
hans Sværd Fortuna smedded'; det ham reiste
paa Jordens bedste Haves Kongestoel,
hvor efter ham hans Søn som Herfker kneiste.
Den stette Henrik, kron't i spædest Vaar,
nu Englands, Frankrigs stolte Konge bliver;
hvis slette Raadslok slaaer med Ulivs Saar
hans eget Land og Frankrig ham frariver:
hvad tidt I her har seet ved Scenens Kunst;
thi modtag da og dette Værk med Gunst!

Om Skuespillet

Kong Henrik den Femte.

Dette Skuespil skal være skrevet 1559, altsaa i Digterens 35 Aar. —

Shakspeare har ikke været den eneste blandt sine Landsmænd, som besang Seiervinderen ved Agincourt. Der er i det mindste endnu een Henrik V, foruden hans, og ældre. — Jeg kiender ikke hiint gamle Skuespil: det findes iblandt: Six old plays on which Shakspeare founded &c. udkommet 1778. —

Over dette Arbeid af Shakspeare, som her fordanſket fremkommer, fælder Johnſon følgende korte Dom:

„Dette Skuespil har mange Scener, fulde af høi Værdighed og mange af let Munterhed. Kongens Karakter er godt vedligeholdt, hans Beilerie fradragen, hvor han har hverken Harry's Livlighed eller Henriks Storhed. Pistols Lune er meget heldigt fortsat: hans Karakter har maaskee været Forbillede og Mønster for alle de renomistiske Skrydhalse, vi hidtil have seet paa den engelske Skueplads.

De Linier Digteren har givet Chorus, have mange Beundrere: men sandt er det, at der er kun lidet at rose i dem, og meget at undskylde; heller ei seer man Grunden, hvi den Underretning Chorus giver, er nødvendigere i dette Stykke end i mange andre, hvor Chorus ei indføres. — Hoved-

mangelen i Stykket er at sidste Akt er tom og indskrænket; hvilket ved en Smule Flid letteligt kunde have være indgaaet." —

Saavidt Johnson:

„Kong Henrik Femte — siger A. W. Schlegel — er vienſynligen Shakſpeares Yndlings-Helt i den engelſke Hiſtorie. Han ſkildrer ham begavet med alle ridderlige og kongelige Dyder, aaben, brav, godmodig, og midt iblandt Berøms- og Fares-Bedrifter dog ſtedſe tilbøielig til et uſkyldigt Spøg, ſom en Erindring fra hans Ungdoms-Dage. — Imidlertid var det høiſt vanſkeligt at bringe hans Liv, ſom Konge, paa Skuepladſen. Erobringerne i Frankrig vare den eneſte udmærkede Begivenhed under hans Regiering, og Krigen er langt meer en epiſk end en dramatiſk Gienſtand.

Med ſtor Indſigt i ſin Kunſts Væſen ſkildrer Shakſp. Krigslykken ikke ſom en blind Guddom, der vilkaarlig ſmiler ſnart til denne, ſnart til hiin:

Uden at gaae ind i det Enkelte af Krigskunsten — det han dog her og der berører — lader han os forud ahne Udfaldet af Hærførernes særskildte Aand, og dens Indvirkning paa deres Krigere. Med de meest levende Farver skildrer han, før Slaget ved Agincourt, de franske Hærføreres letsindige Utaalmodighed efter det Øieblik Fegtningen skal begynde, der ufeilbarligt synes for dem at vorde Seierens Øieblik; paa den anden Side den engelske Konges, som og hans Hærs Bestemthed midt i deres fortvivlede Stilling, parret med den faste Beslutning, at falde i det mindste med Ære. — Han benytter dette til en Sammenholdning af den franske og engelske National-Character i Almindelighed, som naturligviis falder partisk ud for hans egen Nation, saaledes som det er en Digter tilladt, og især naar han kan støtte sig paa glorværdig Beviisgrund, som hiint evigt mærkværdige Slag var. Han har omgivet Krigens almene Begivenheder med en Rigdom af individuel-characteristiske, ja tildeels

endogsaa comiske Træk. — En plump, dorsk Skotter, en hidsig Irlænder, en velmenende, æresyolt, men pedantisk Walliser, som hver tale i sin Dialect, gjøre det anskueligt, hvorledes Henriks krigerske Aand henreev med sig ikke blot Englænderne, men og de øvrige Nationer paa begge Øer, der endnu ei vare saa fuldkommen forenede under hans Scepter, eller endog slet ikke havde underkastet sig ham. — Nogle elendige Niddinger af Falstaffs Slæng findes ved Trodset hos Hæren, og give Anledning til at bevidne Henriks strænge Krigstugt, eller sendes hiem paa en vanærende Maade. Men al denne Mangfoldighed synes endnu Digteren ei tilstrækkelig til at oplive et Skuespil, hvis Gienstand er en Erobring, og intet videre end en Erobring. Derfor har han i Begyndelsen af hver Act tilføiet en Prolog, som i hans Alds Kunstsprog kaldtes Chorus. Disse Prologer, som forene episk Pragt og Høitidelighed med lyrisk Sving, og af hvilke især Beskrivelsen af begge Leire før Slaget

ved Agincourt er et beundringsværdigt Nationstykke, skulle idelig gjøre Tilskueren det begribeligt, at den egentlige Storhed af de skildrede Heltebedrifter ei kan udvikles paa en snæver Skueplads; de skulle opfordre hans Indbildningskraft til at udfylde det Skortende i Fremstillingen. Da Stoffet ikke var ret dramatisk, saa er Shakspeare ogsaa i Formen gaaet ud over denne Digt-Arts Grændser, og som digterisk Herold besjunget hvad han ei kunde gjøre synligt, hellere end han vilde lægge Personerne selv beskrivende Taler i Munden og derved lamme Handlingen.

Saa meget Shakspeare end forherliger Henriks franske Erobringer, saa har han dog ei undladt, paa sin Viis at give Vink over de hemmelige Drivefjer til dette Foretagende. — Henrik behøvede Krig udenlands, for at befæste sig paa Thronen; Geistligheden ønskede ligeledes at beskiæftige ham udenlands, og tilbød sig at yde en riig For-

muskat, for at afvende en Forordning, der vel havde berøvet dem Hælvten af deres Indkomster. Hans høilærde Biskopper ere altsaa ligesaa bereedvillige til at bevise ham hans uomtvistelige Ret til Frankrigs Krone, som han er bereedvillig til at lade sin Samvittighed berolige af dem. — Beviset føres deraf: at den saliske Lov ikke kunde gielde og aldrig har gieldt for Thronfølgen i Frankrig; og Sagen er her grundigere, kraftigere og klarere drøftet og afhandlet, end sædvanligt er i Manifester. Efter glorværdige Kampe vilde Henrik sikkre sig sine Erobringer, ved at formæle sig med en fransk Prindsesse: Alt, hvad der tyder herpaa, er ironisk meent i Skuespillet. Frugten af denne Forbindelse, af hvilken begge Nationerne lovede sig en saa skiøn Fremtiid, var netop hiin svage Henrik den Siette, under hvem Alting gik saa erbarmeligt tabt og til Grunde. — Men man troe dog ikke derfor, at det skeer uden Digterens Villie og Vidende: at et Helte-Skuespil under hans Haand bliver til et

Lystspil, og paa Lystspillenes Viis sluttes med et Convenients-Giftermaal." —

Saavidt Schlegel. —

Stykket har ei været før oversat paa Dansk, og ikke indleveret til den høie Direction for Skuespillet.

Kbh. den 14 Martii 1816.

Trykfeil.

Mellem mindre betydelige bedes Læseren at undskylde, at Side 112 staaer en Replik af Rambures to Gange.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS